

රන්විලි

චන්ද්‍රිකා කාර

කළදිව ප්‍රකාශකයෝ
හර- අභිජ්‍යෙෂ්ඨ- වරකාලාල

ප්‍රථම ප්‍රියතය - 2001 ප්‍රති

ରଥଭେରୀ

© එන්.ජී. පොඩ්ඩපාය

විශ්ලේෂණීය නවකතාවල දැක්මෙන් පසුගිය කවර තීරණයක් කටයුත්තක්ද? හෝ
පළමුවෙන්ම මෙහි කතුවරයාගේ අනුමානිත හා අභිමත ලිතික ලබා ගත්

"පන්තියේ පොත් කියවා කියවා කන්න එහා කියලා
මේ ලිපියට කොමිටර් කිව්වත් අනන්වයා."

අන්ත්‍යායුධ මැතිණිය උදේ ආහාරය ගත්මින් සිටි දේවිනිදි අසලින් හේ කෝපය තැබුවේ දෝෂාදෝෂණයක් හඳින් එසේ කියමිනි. දේවිනිදි පුවත් පත දෙසම බලාගෙන ආපේ කැමැල්ලක් සැපුරාය. මව කීවේ කුමක්දැයි ඇයට ඇසුණේ නැත. අන්ත්‍යායුධ මැතිණිය ඇය අසලම පුටුවකට බිර දී පිශානකට ලුණු මිරිස් ස්වල්පයක් බෙදා ගත්තාය. ඇය ආප්පයක් අතට ගත්තේ බාල දියණිය දෙස බලාගෙනමය.

"සිතානෙ පුණ්ණ මිව්ස් සියාගෙන අත ලග කෙසෙල් හෙයි සියාගෙන ආප්ප නිකම් කනවා. ඇයි ඉතින් පත්තරයක් අතට ගත්තම් මෙලොව සිහියක් තියෙන එකක්යැ. දුන් ඔය තේ එකවත් බොන්න නිවෙන්න ඉස්සර."

දේවින්දී එක් අතෙකින් අල්ලාගෙන සිටි පුවත්පත මදක් පහත් කොට අම්මා දෙස බලා සිතාපුණ්ණය. අම්මාගේ මෙවන් ආදරණීය දෝෂාලෝපණ ඇයට හොඳින් හුරුය.

"අප්පච්චිලා ගියා ද අම්මා...?"

"අයියයි අක්කයි ගියා - අප්පච්චි ටිකක් දවල් වෙලා යනවා කිව්වෙ..."

අත්තනායක පවුල සතු දකුම්කර සංචාරක තෝටලය විදේශීය මෙන්ම දේශීය සංචාරකයින් ද බෙහෙවින් ප්‍රිය කරන ස්ථානයකි. රසවත් ආහාර සහ පිළිබඳව ප්‍රසිද්ධියක් උසුලන නිසාම විදේශීය සංචාරකයන් නොපැමිණෙන කාලයකදී වුව ද ඔවුන්ගේ තෝටලයට පැමුණක් නොවීය.

කැලණි ගඟ අසීරස සුන්දර බිම් කඩක් අත්තනායක මහතා මීල දී ගත්තේ සංචාරක තෝටලයක් පිළිබඳව අදහසක්වත් ඇතිව නොවේ. සිතා ගැනීමටත් නොහැකි තරමේ අඩු මුදලකට ලැබුණු බැවිනි. අමාත්‍යාංශයක නිලධාරියෙකු වූ ඔහුට ඉඩම් ගැන කෙසේ බැලීමට කාලයක් නොවිණි. එවකට ඔහුත් පැරිවි වි සිටියේ හෙතෙමගේ, අත්තනායක මහතා නිවසට ගියේ සතියකට වරකි. පාසැල් නිවාඩු කාලයේ පවුලේ සියලු දෙනාම කොළඹ පැමිණ අත්තනායක මහතා සමඟ නිල නිවාසයේ නතර වූහ. අප්පච්චි සමඟ කාලය ගත කිරීම-දඩව ප්‍රිය කරන දේවින්දී පාසැල්

නිවාඩු කාලය පැමිණෙන තුරු ඇඟිලි ගැන්නාය.

"අපේ අප්පච්චි අපි ගෙයක් හදාගෙන මෙහෙ පදිංචි වෙමුකො..."

පළමු වතාවට ඉඩම දුටු විගස දේවින්දී දඩ් උනන්දුවෙන් යෝජනා කළාය. සොන්දර්භයට බෙහෙවින් ප්‍රිය කරන ඇය කැලණි ගඟ දුටු මනකින්ම ඊට වඩි වූවාය.

"ඔව්. මෙයාට දඩය තිස්සෙ ඔකුරෙ ලැගගෙන ඉන්න පුළුවන්නෙ..." අක්කා සරදම් කළාය.

"ඉතේ අප්පච්චි..." ඇය අක්කා කී දෙය නැසුණාක් මෙන් අප්පච්චිගේ ඇගේ පල්ලෙමින් සුරතල් වූවාය.

"වුවරිස්චි හොටෙල් එකකට නම් කියාපු තැන..."

කිසිදු කතා බහකින් තොරව වට පිටාව නිරීක්ෂණය කරමින් සිටී අයියා පැවසුවේය. අප්පච්චි උනන්දුවෙන් ඔහු දෙස බැලුවේය. තවමත් උසස් පෙළ පන්තියේ ඉගෙන ගන්නා අයියා වෙතින් එවන් ව්‍යාපාරික අදහසක් ඉදිරිපත් වෙතැයි අප්පච්චි නොසිතන්නට ඇත.

"මගෙ යාළුවෙකුත් ඔකම කිව්වා. මටත් සිතෙන්නවා එක හොඳ අයිඩියා එකක් කියලා..."

අප්පච්චි කීවේ කල්පනාකාරී ස්වරූපකිනි.

"අපේ එයා... එතකොට මෙතන මේ තියෙන ලස්සන එහෙම පිටින්නම තැනි වෙලා යාවි..." දේවින්දී වහා එම අදහසට විරුද්ධ වූවාය. ඇගේ මුහුණ ද අඳුරු වී තිබේය.

"මෝඩි..." අයියා ආදරයෙන් ඇගේ කන මිරිකුවේය.

"මේතන ලස්සන නැති වෙනවා නෙමෙයි... අපි කවත් ලස්සන කරන අයිඩියා එකක් ගැන කතා කෙරුවේ..."

"වුවරිස්ට් හොට්ටල් එකක් කියන්නෙ රටේම තියෙන කුණු කන්දල් මෙතෙන්නට එකතු වෙනවා කියන එක..." දේවින්ද්‍රි කරන කළය.

"මේයා ඉතින් පුංචි කාලෙ ඉඳලම අපි හිතන දේවල්වල අතින් පැත්ත හිතන එක්කෙනානෙ..."

අස්පර්වි පැවසුවේ බාල දියණියගේ හිස පිරිමදිමිනි. ඔහුගේ ස්වරයේ වූයේ ඇගේ එවන් අදහස් අගය කරන බවකි.

කෙසේ වුව ද පවුලේ සුරතලිය ද බාල දියණිය ද වූ ඇයට අනෙක් අයගේ අදහස් වෙනස් කිරීමට තරම් ශක්තියක් නොවීය. සංචාරක හෝටලය පිළිබඳව සිහිනය සැබෑ විය. එය දියුණු කරන්නට පවුලේ සියලු දෙනාම ඇප කැප වූහ. අයියා ඉගෙනීම පවා නවතා දමුවේය. ඔවුන් සියලු දෙනාටම කොළඹ පදිංචියට ඒමට ද සිදු විය. දිනෙන් දින හෝටලය දියුණු වෙද්දී වුව ද දේවින්ද්‍රිගේ සිතේ පමණක් විශේෂ සතුටක් හට ගත්තේ නැත.

"වූට් ඔයත් විකත් අපට උදව් වෙන්නකො... දුන් ඉස්කෝලෙන් නිවාඩු එනේ..."

ඇතැම් නිවාඩු කාලයක අයියා හෝ අක්කා යෝජනා කළහ. එහෙත් දේවින්ද්‍රි හෝටලයට ගියේ ඔවුනට උදව්වට නොවේ. කැලණි ගඟ ඉවුරේ පහවනු ලැබූ අසුනක වාඩි වී

පොත් පත් කියවීමටය. නැතහොත් කවියක් කෙටි කතාවක් ලිවීමටය.

"මේයාට ඉතින් පොත් කියවන්නයි කුරුටු ගාන්නයි කියෙනව නම් වෙන කිසිම දෙයක් ඕන නැතෙ..."

නිවසේ අය නිරතුරුවම සරදම් කළත් ඇගේ පුරුද්ද වෙනස් වූයේම නැත. හෝටලයේ අනෙක් වැඩවලට අකමැති වුව ද ඉවුම් පිහුම් කටයුතු වලට ඇය එක් වූයේ ආශාවෙනි. ඇය හෝටල් පාසලට බැඳී ඉවුම් පිහුම් පාට්ටාලාවක් ද හඳුරුවාය. දේශීය හා විදේශීය ආහාර සකස් කිරීමට ඇය දක්වූයේ ඉමහත් දක්ෂතාවයකි.

"මියාගෙ පුරුදුත් හරියට අයිස්ක්‍රීම්ප් කිරි හොඳිම වාගෙ ගැලපෙන්නෙ නැති ඒවා..." ඇතැම් විට යෙහෙළියෝ ඇයට සරදම් කළහ. දේවින්ද්‍රිගේ පිළිතුර වූයේ සිනාවක් පමණි.

උසස් පෙළ විභාගයට පෙනී සිටීමෙන් අනතුරුව නිවසට වී ගත කළ ශක්තිමත් අවදියේදී දේවින්ද්‍රි අතින් නවකතා කෙටි කතා කිහිපයක්ම ලියැවීණි. ඇය එක් නවකතාවක් එව්කට ජනප්‍රිය වී තිබූ යොවුන් පුවත්පතකට යැව්වේ නිකමට මෙනි. ඇය මව්කයට පත් කරමින් එම නවකතාව පුවත්පතේ පළ වූවා පමණක් නොව ඇයට එහි සේවය කිරීමට අවස්ථාව ද ලැබිණි.

"මොනවද ළමයෝ ඔය කුට්ටි දෙකේ පඩියට නිකම තහින්න යන්නෙ...? අර අයියි අක්කයි වාගෙ හෝටලේ බලා කියාගෙන ඉන්න..."

අම්මා එම රැකියාවට කෙළින්ම එරෙහි වූවාය. එහෙත්,

අප්පච්චි ගත්තේ දේවිනිදිගේ පැත්තය.

"හැමෝම බිස්සන් නොකළට කමක් නැ... ථූටි කැමති නම් රස්සාවට ගියාටු... නිවාඩු වෙලාවට උදව් කරන්න පුළුවන්නෙ හෝටලේ වැඩවලටත්..."

අප්පච්චි කියද්දී අම්මාගේ විරෝධතාවය නිකමම අහෝසි වී ගියේය. දේවිනිදි රැකියාවේ නියැලුණේ ආහාලෙහි. සරසවියට ඇතුළත් වීමට සුදුසුකම් සහිතව උසස් පෙළ සමත් වුවද ලකුණු දෙකක මදි පාඩුවක් නිසා ඒ වරම පිළිගි ගියේය. නැවත වරක් විභාගයට පෙනී සිටින ලෙස පවුලේ අය බලපෑම් කළ ද දේවිනිදි එයට අදි මදි කළාය.

"ආයෙ එක්සැම කරන්න බෑ... මම මේ ජොබ් එක කරගෙන ඉන්නම්..." ඇය අවධාරණයෙන්ම පැවසුවාය. කිසිවෙකුට එම තීරණය වෙනස් කරලීමට හැකියාවක් නොවිණි.

එහෙත් හදිසියේම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය තුළ වූ මහ හේදයක් උග්‍ර වීම නිසා පුවත්පත වසා දමන්නට සිදු විය. එය පුවත්පතේ අනෙක් කාර්ය මණ්ඩලයට වඩා දේවිනිදිගේ සිතට වේදනාවක් දැනටය. පුවත්පත වසා දැමූ දින සිටම දේවිනිදි උත්සාහ කළේ වෙනත් එවන් රැකියාවක් සොයා ගැනීමටය.

"මය රස්සා හෙවිල්ල අතාරල දාලා අර හෝටලේ දිහාවට ගිහින් වැඩක් කරන්න ළමයෝ..."

අම්මා කිහිප වරක්ම පැවසුවාය. හෝටල් කුසසියේ උපදේශිකාවක ලෙස දින කිහිපයක් වැඩ කළ දේවිනිදිට එය ඉතා ඒකාකාරී රැකියාවක් ලෙස දැනෙන්නට විය. ඇය විකිත්

ටික මග හරින්නට පටන් ගත්තාය. ප්‍රමාද වී අවදි වෙන්නට ඇය හුරු වූයේ ද එහෙයිනි.

"ඉක්මනට කාලා බිල ලැස්ති වෙන්න ළමයෝ... ගියාට අප්පච්චි ඒකම හෝටලේට යන්න පුළුවන්නෙ..."

අම්මා පැවසුව ද නිවාඩු පාඩුවේ තේ කෝපය යානය කරමින් පුවත්පත දෙසම තෙත් හෙළාගෙන සිටී දේවිනිදිට එය ඉවණය වූ බවක්වත් නොපෙනිණි. අත්තනායක මැතිණිය ගේ සිතට නොරිස්සුමක් දනෙන්නට විය.

"අම්මේ... අම්මේ මේ බලන්නතො..."

ගිව් හැටියේම පුළුල් සිනාවකින් මුළු සරසාගත් දේවිනිදි අම්මා වෙතට පුවත්පත පෑවාය.

"කෝ මොකක්ද..." ඇය විමසුවේ කුතුහලයෙනි.

සූරිය නැන්න වලව්වට ගෘහ පාලිකාවක් අවශ්‍ය බවට පළ වී තිබූ දැන්වීම පිළිබඳව දේවිනිදි මෙතරම් උනන්දුවක් දක්වන්නේ මන්දැයි අත්තනායක මැතිණියට තේරුම් ගත නොහැකි විය. දේශීය විදේශීය ආහාර සැකසීම පිළිබඳ පළපුරුද්දක් ඇති නිරෝගී කාන්තාවක් බලාපොරොත්තු වන බවත් වැටුප සාකච්ඡා කොට තීරණය කර ගත හැකි බවත් ඉඳුම් හිටුම් සපයන බවත් එහි සඳහන් කොට තිබිණි.

"මට නම් මේකෙ මොකුත් විශේෂත්වයක් පේන්නෙ නැ..."

දැන්වීම කියවා බැලූ ඇය දෙබැම රැළී කොට ගෙන දියණිය දෙස බැලුවාය. දේවිනිදිගේ මුහුණේ වූයේ සිනාවකි.

"මම මේකට ඇප්ලිකේෂන් එකක් දාන්න යන්නෙ..." ඇය පුවත්පතත් රැගෙන නැගී සිටියාය.

"මොනවා...? කුස්සි අම්මා කෙනෙක් වෙන්න යන්න ඔයා...?" අත්තනායක මැතිණිය මව්කයෙත් විමසුවාය.

"මම හෝටලේ කුස්සියෙන් වැඩ කරන එකේ වලව්වක කුස්සියක වැඩ කළාම මොකද වෙන්නෙ...? අනිත් එක මේක ගෑන පාලිකා. ඒ කියන්නේ හවුස් කීපර පෝස්ට් එකක්..." දේව්නිදී පැවසුවේ ගණනකට නැතිවිය.

"මයාට පිස්සු තිබුණට ඔය තරම්ම පිස්සු කියල නම් මම හිතුවේ නැහැ. කන්න, බොන්න, අදින්න නැතුව නම් ඒ වගේ රස්සාවකට ගියත් කමක් නැ. අපි පත්තරේ රස්සාවට යන්න දුන්නෙන් මයා හිත තරක් කර ගනී කියලා... මේ වාගේ රස්සාවකට යන්න අප්පච්චි ඉඩ දෙයි කියලා ඔයා හිතනවා ද?"

අම්මා දිගින් දිගටම අමනාපයෙන් කතා කරද්දී දේව්නිදී අම්මාගේ කර වටා අත දමා ගන්නාය.

"අප්පච්චි මව්වර පවු විදිනට හිතන්නෙ නැ අම්මා..."

"අප්පච්චි තමයි මයා කරන කියන මනම දෙයක් හරි කියලා හිතල ඔයාව තරක් කරන්නෙ..."

අම්මා කර වටා රැළුණු දේව්නිදීගේ සුරත ඉවත් කරන්නට බොරු වැදගත් කළාය. අත්තනායක මහතා කෑම කාමරයට පිවිසියේ ඒ සමඟමය.

"මොකද මේ උදේ පාන්දර අම්මගෙයි ළමගෙයි කබේ...?"

ඔහු විමසුවේ දියණිය දෙස ආදරයෙන් බලමිනි. ඔහු කියන මනම දෙයකට කිසිවු වෙන අනෙක් දරුවන් දෙදෙනාට වඩා හැම දෙයක් දෙසම කුතුහලයෙන් බලන වෙනස් ආකාරයේ සිතූම් පැතුම් ඇති බැල දියණියට ඔහු වැඩියෙන් ආදරය කළේය. දේව්නිදී ඒ ගැන හොඳින් දන සිටියාය. ඇය අම්මා අත තැර පුවත්පත ද රැගෙන ගොස් අප්පච්චිගේ කරේ එල්ලී පුවත්පත ඔහුට පැවැය.

"මොකක්ද පුතා..." ඔහු පුවත්පත අතට නොගෙන විමසුවේය.

"හොඳ පොඩි එකකට වේකන්සි එකක්..." අම්මා පිළිතුරු දුන්නේ සාවඤ්ඤ හඬිනි.

"අප්පච්චි මතකද සූරියතැන්න වලව්ව..." අම්මාගේ සාවඤ්ඤ ස්වරය නොතකා හළ දේව්නිදී අප්පච්චි සමඟ කතා කළාය.

"සූරියතැන්න වලව්ව ගැන මොකද මම නොදන්නෙ...? නුවර පළාතටම කියෙන ලොකුම වලව්වනේ... ඇයි ඉස්කෝලෙ යන දවස්වල ඔයාලා ඒක බලන්නත් ගියේ..." අප්පච්චි මතකය අවදි කළේය.

එහෙත් විශාල මන්දිරයක් වශයෙන් සිටින ඇලුණා විනා එහි නිශ්චිත රූපයක් නොව නගා ගැනීමට දේව්නිදීට හැකි වූයේ නැත. ඉතිහාසය හා විග්‍රහර්ම පාඩමිවලට ඇදළ බොහෝ දේවල් වලව්ව ඇසුරින් ඉගෙන ගත් බව නම් ඇයට සිහිපත් විය.

"දන් ඉතින් මොකක්ද සූරියතැන්න වලව්ව ගැන

කියන්න කියෙන්නෙ...?"

"ඈ පත්තපේ වේකන්ඩි එකක් කියෙනවා සූරියතැන්න වලව්වට හවුන් කීපර් කෙනෙක් ඕන කියලා. මම ඇප්ලිකේෂන් එකක් දාන්නයි හිතුනේ..." දේවිනිදි කාරණාව කොටින් පැවසුවාය.

"හවුන් කීපර් කෙනෙක් වෙන්න ඔයා...?"

අප්පර්වි නළල රැඳි කොට ගෙන කෑම මේසයට වාඩි වූයේය. ඔහුගේ මුව කොහෙක් සිතාහිතව විවර වී තිබිණි. දේවිනිදි ගේ සිතේ ඇති වූයේ බලාපොරොත්තු සුන් වී ගිය බවට හැඟීමකි.

"සූරියතැන්න වලව්ව කියන්නෙ ලොකු ඉඩමක් මැදදේ කියෙන තට්ටු දෙකක මාලියාවක් වාගේ ලොකු ගෙයක්. අහළක පහළක ගෙයක් දොරක්වත් පේන්න නෑ. ජවගේ තැනක ඉන්න පුළුවන් වෙයි කියල ඔයා හිතනව ද..."

"මං ඒ වාගේ තැන්වල ඉන්න කොහොමත් කැමතියිනෙ අප්පර්වි. අනිත් එක මගේ හිතේ කියෙනවා වලව්වක් සම්බන්ධ කර ගෙන ලස්සන පොතක් ලියන්න... ඒකට සූරියතැන්න කියල වලව්ව හොඳම තැන කියල මට හිතෙනවා..."

දේවිනිදි අප්පර්වි කෑමකි කරවා ගන්නට හේතු දක්වුවාය. සැබැවින්ම පාසැල් විශ්වවිද්‍යාල සූරියතැන්න වලව්ව නැරඹීමට ගිය දා පටන්ම වලව්වක් ගැන කියද්දී දේවිනිදිගේ සිතේ ඇසුරෙන් එයමය. කුමක්දෝ අප්ත බවක් එහි රැඳී ඇතැයි එකල පවා ඇයට සිති තිබිණි. අප්පර්වි කල්පනාකාරීව

ආප්පයක් සපමින් සිටියේ දේවිනිදිගේ සිත නොසන්සුන් කරවමිනි. අම්මා ද කෑම මේසය අසළම ගැටසුණේ අප්පර්විගේ තීරණය දැන ගනු රිසියෙන් විය යුතුය.

"පොතක් ලියන්න නම් එහෙත් ඕන කරම් කරුණු එකතු කර ගන්න පුළුවන් නම්දී... ඔය වලව්වේ කුමාරිහාමිත් අතුරුදහන් වුණානෙ..."

අප්පර්විගේ කතාව දේවිනිදිගේ මෙන්ම අම්මාගේ සිතට ද දැනවූයේ කුතුහලයකි. ඔවුන් දෙදෙනා එකට කතා කරගෙන මෙන් ඔහු දෙස බැලූහ.

"අතුරුදහන් වුණා...? ඒ මොනව වෙලා ද..."

දේවිනිදිට පළමුව අම්මා විමසුවාය. දේවිනිදි අප්පර්වි අසලම පුටුවට බර දුන්නේ වඩාත් හොඳින් කතාන්දරය අසා ගන්නා රිසියෙනි.

"ඒ කුමාරිහාමි හරිම ලස්සනයි. මේ අපේ වූටිගේ කොණ්ඩේ වාගේ දැක්වෙන්න පහළට කඩා වැටෙන දිග කොණ්ඩයක් තිබුණේ... සූරියතැන්න බණ්ඩාර මහත්තයන් එක්ක ඇවිදින්න එහෙම යනකොට ගමේ මිනිස්සු, ආසාවෙන් බලාගෙන හිටියා. මිනිස්සු කීව්වේ සුරංගනාරියක් කීපලා..."

අප්පර්වි ආප්ප කැබැල්ලක් කන්නට කතාව නතර කළේය. දේවිනිදි නොඉවසිලිමත්ව බලා සිටියාය. එමොහොතෙහි දී පවා නවකතාවක සැකිල්ලක් ඇයගේ සිත තුළ ගොඩ නැගෙමින් පැවතිණි.

"ඉතින් කොහොමද අප්පර්වි එයා අතුරුදහන් වුණේ...?"

"අප්පච්චි කාල ඉවර වෙනකම් ඉන්නා දු...යො..." අම්මා තොසකුටින් මෙන් කීව ද දියණියගේ නොඉවසිලීමත් බව ඇයට තේරුම් ගොස් තිබුණි.

"මේක අවුරුදු විස්සකට විතර කලින් වුණ දෙයක්... එතකොට පූරියතැන්න බණ්ඩාර මහත්තයට අස්සයො ගිවියා. මේයා දවසක් අස්සයෙක් පිරිත් වැට්ලා කොන්ද කැටුණා. හුඟක් දවස් ඉස්පිරිතාලෙ ඉන්න වුණා.. එයා ඉස්පිරිතාලෙන් එන දවසෙම කුමාරිභාමී එයාගෙ ඇඳුම් පැළඳුමින් අරගෙන ගෙදරින් යන්න ගිහිල්ලා..."

"මන්න බලවු ගැණුන්ගෙ නැටි...! මිනිසට සාත්තු කරන්න වෙයි කියල ගෙදරින් යන්න ඇති... ඉතින් ළමයි ගිවියෙ නැද්ද...?" අම්මා කම්පාවෙන් මෙන් විමසුවාය.

"එක පුතයි ගිවියෙ... ඒ කාලෙ පුතාට අවුරුදු හතක් විතර ඇතිද. කොහොම හරි මේ වෙනකම්ම කුමාරිභාමී කොහෙද ගියෙ කියල කවුරුවත් දන්න නැ..."

"එක හරි පුදුමයිනෙ අප්පච්චි..."

දෙවිත්ති කල්පනාකාරී ස්වරූපෙන් පැවසුවාය. ඇගේ සිත තුළ ඇඳුණු කතාවේ සැකිල්ල නිශ්චිත නැඩයක් ගනිමින් වැඩෙකු ඇයට දැනිණි.

"මය මිනම් වලව්වක මය වාගෙ ගුප්ත දේවල් තියෙනවා..."

"එහෙනම් මර හොඳම පොතක් ලියන්න පුළුවන් වෙයි අප්පච්චි..."

"මරි... ලියන කෙනෙකුට නැම පැත්තෙන්ම අත්දැකීම්

තිසෙන එක හොඳයි... ඔයාට මැනේච් කරගන්න පුළුවන් කියල හිතෙනව නම් ඔයාට වැඩද්දක් නැ..." අප්පච්චි අනුමැතිය දුන්නේය.

"මහෙ හොඳ අප්පච්චි..."

දේවිත්ති වහා මනුෂ් ගුණ සිට ගන්නාය. අප්පච්චි සිනාසුණේය. දේවිත්ති පසුගාමී නැගීමෙන් යුතුව අම්මා දෙස බැලුවාය. අම්මා හිඟ ගස්සා ඉවත බලා ගන්නායා දේවිත්ති උඩ පැනගෙන කාමරයට දිව ගියේ සිනා විසිරුණු මුවින් යුතුවය.

"ඕනවට වැඩිය මුරුල දිල මයා කමයි කෙල්ලව නරක් කරන්නෙ... වලව්වක වැඩ කර කමට දුවෙක් යවනව ද මොළේ තියෙන අප්පච්චි කෙනෙක්...?"

අත්තනායක මැතිනිය සිය සැමියාට දොස් පවරන්නට වුවාය.

"කමන් කරන දේක හොඳ නරක තෝර ගන්න හොඳ ඉවක් වූවි දුටු තියෙනවා මැණිකො... එයා කවදාවත් වැරදි තීරණයක් ගන්නෙ නැ කියල මට විස්වාසයි... ඉතින් එක එයා අනාගත බලාපොරොත්තුවක් ඇතුළතෙ මය මහෙ යන්න හදන්නෙ... ඉතින් අපි මොකටද බාධා කරන්නෙ..."

අප්පච්චි පැවසුවේ තවත් මය ගැන වාද කරල පළක් නැ යනුවෙන් අඟවන හඬකිනි. කවදත් නිවසේ වැඩ කටයුතුවලදී අවසාන තීන්දුව ගන්නේ අප්පච්චිය.

"මම දන්නෙ නැ... අප්පච්චිලා දුටුලා ඕන එකක්..." කියාගෙන අම්මා කුස්සිය දෙසට ගියේ එහෙයිනි.

නිවසේ සියලු දෙනාම අකැමති වුව ද අප්පරිවේණික ලක්ෂණෙන් අනුබලය ලත් දේවිනිදී සූරියතැන්න වලව්වට ඉල්ලුම් පත්‍රයක් යැව්වාය. ඇය එහි සඳහන් කළේ ඉරිම හා ගෘහ පාලනය පිළිබඳව ඇති දත්තයා පමණි. ඒ අතරම ඇය පොත ලිවීම සඳහා ද සූදානම් වන්නට වූවාය. පැරණි වලව්වල විස්තර කියවා බලමින් කතාවේ සැකිල්ල ගොනු කිරීම ඇයට අලුත්ම අත්දැකීමක් විය. සූරියතැන්න වලව්වෙන් ජීවය ලබා එම පොත පෝෂණය වෙනු දකින්නට ඇය උදක්ම බලාපොරොත්තු වූවාය.

එතෙක් ඉල්ලුම් පත්‍රය යවා සති දෙක තුනක් ගත වෙන තුරුම එයට පිළිතුරක් ලැබුණේ නැත. දේවිනිදීගේ සිත දුක්බර බවකින් උදාසීන විය. පොත පිළිබඳව වූ උනන්දුව ද හිත වී ගියේය.

"ඒ වේකන්සි එකට කවුරු හරි තෝරන්න ඇති..." අම්මා ඇය සහසන්නට මෙන් කීව ද ඇගේ වදන් තුළ වූයේ 'එක එහෙම වුණ එක හොඳයි' වැන්නකි.

"මම තේරෙන්නෙ නැ දේවිනිදී මගා නටන්න යන නාඩගම මොකක්ද කියලා..."

කෝසල කතා කළේ අම්මාපයෙහි. දේවිනිදී සිනාසෙමින් ඔහු දෙස බලා තිබිණ. උස සිහින් සිරුරැති කෝසලගේ දහකාර කොණ්ඩය තිරන්තරයෙන්ම නළලට කඩා වැටිණි. ඔහු හිස ගස්සා වරින් වර කොණ්ඩය සකස් කළේ අපුරු ලාලිතයෙකටය. ඒ ලාලිතයටත් ඔහුගේ දිගු මුහුණට හා සිහින් උඩු රැවුලටත් දේවිනිදී අතිශයින් ප්‍රිය කළාය. එතෙක් එමොහොතෙහි හුරු පුරුදු ප්‍රියමතාර බව ඔහුගේ මුහුණින් පලා ගොස් තිබිණි. ඔහු ඇගේ මුහුණ ඉක්මවා ඉවත බලාගෙන තිටියේය.

මවුන් දෙදෙනා වාඩි වී සිටියේ සමර් ගාඩින් අවන්හලේ කොට්ටන් ගසක් මැදි කරගෙන නැනුණු මේසයක් අසලය. එකිනෙකාට බෙහෙවින් සමීපව වාඩි වී සිටිය ද ඔහු තමාගෙන් බොහෝ දුරස් වී ඇතැයි ඇයට සිතී. අඳුනින් ලැබුණු රැකියාව පිළිබඳ බලාපොරොත්තු රැසක් ඇගේ සිත තුළ පොදි කමින් තිබූ බැවින් ඔහුගේ මේ වෙනස ඇය තුළ කණහාඩුවක් ඇති කළේ නැත.

සුරියතැන්න වලව්වේ රැකියාව ලැබුණු මොහොතේ සිටම ඇය සිටියේ ප්‍රීතියෙන් උද්ඝාම වෙමිනි. කෝසල සමග ද ඒ සතුව බෙදා හදා ගන්නට ඇයට ඕනෑ විට. ඔවුන් ඇයත් අතර සම්බන්ධතාවයන් ඇති වූයේ ඇය ප්‍රවෘත්ති ආයතනයේ රැකියාවට ගොස් වික දවසකට පසුවය.

කෝසල සේවය කළේ රූපවාහිනී ආයතනයක කාමරා ශිල්පියෙකු වශයෙනි. ඒ අතරම ඔහු ස්වාධීන ලේඛකයකු ලෙස ප්‍රවත්තව ද ලිවී සැපයීය. නිරන්තරයෙන්ම හමු වීම තුළින් ඇති වූ පැහැදීම ඔවුන් ආදරවන්තයින් බවට පත් කළේය. එහෙත් කෝසල මෙතරම් පටු ආකාරයකට සිතන අයෙක් යයි දෙවිනඳි මීට පෙර සිතුවේ නැත. රැකියාව පිළිබඳ ප්‍රවෘත්ති පැවසූ අවස්ථාවේ සිටම ඔහු ප්‍රසාරා හැඟුණේය.

"මයා හිතන්නෙ මම මේ නාඩගම් නටන්න යන ගනෙක් කියල ද...?"

දෙවිනඳි උතුරක්වත් පානය නොකළ සිසිල් බීම විදුරුව දැතින්නේ අල්ලා ගෙන භිෂ ඇළ කොට කෝසල දෙස බැලුවාය. ඔහු ඇය දෙස කැණිත බැල්මක් හෙලා නැවතත් අවන බලා ගත්තේය. දෙවිනඳි මේසය මත වූ වෘණේ අත මත අත

නැබුවාය. සිසිල් බීම විදුරුව අල්ලා ගෙන සිටි බැවින් ඇගේ අත්ලේ වූයේ ඔහු නිගන්වන කරමේ සිතලකි. ඔහු අත ඉවතට ඇද ගත්තේය. ඇය පිදුණු දෑසින් ඔහු දෙස බැලුවාය.

"මොනවද කෝසල මයාට වෙලා තියෙන්නෙ...?"

"මගෙ නම් තවම මයාගෙ වාගෙ මර්ම අවුල් වෙලා නෑ..." ඔහු පැවසුවේ සරදම් ස්වරයෙනි.

"මයාට පිස්සු තිබුණට මිය තරම්ම පිස්සු කියල නම් හිතුවේ නෑ..."

සුරියතැන්න වලව්වේ ඇබැව්තුවට ඉල්ලුම් පත්‍රයක් යොමු කරන බව පැවසූ මොහොතේ අම්මා කීවේ ද එලෙසය. දෙවිනඳි මොහොතක් කල්පනා කළාය. අප ලෝකයේ ජීවත් විය යුත්තේ අපට ඕනෑ ආකාරයට නොව ලෝකයේ අනෙක් අයට ඕනෑ ආකාරයටය. සියලු දේම කළ යුත්තේ ආකාරයේ ලෝක සම්මතයට එරෙහිව යන්නවුන් සියලු දෙනාම නවවු හැසෙන්නේ පිස්සන් වශයෙනි. එසේත් නැත්නම් පෙරළි කාරයන් වශයෙනි. රැකියාවක උප් පහත් හේදයක් නැතැයි බණ දේශනා කරන අය පවා ඒවා පිළිපදින්නේ නමුත් වාසියක් වන අවස්ථාවකදී පමණකි. දෙවිනඳිගේ මුළු සරදම් සිතාවක් නැඟිණි. කෝසල ඇය දෙස බැලුවේ දෙබැම හකුළුවාගෙනය.

"මොකද මයා හිතා වෙන්නෙ...?"

මර්ම අවුල් වූයේ මිනිස්සු කරන කියන දේවල් ගැන අතින් මිනිස්සු එව්වර හිතන්නෙ මොකටද...?"

ඇය පැවසුවේ ගණනකට නැතිවිය. එවර කෝසලයේ මුළු ද සිතාටත් නැතිණි.

"අපොයි ඇති වියොත් නිතා වුණා..."

දේවිනිදි ඇනුම්පදයක හඬින් කීවාය. ඇය දෙස බලාගෙනම සිසිල් බිම විදුරුවෙන් උතුරත් දෙකත් පානය කළ කෝසල ඇගේ අත අල්ලා ගත්තේය. දේවිනිදි අත ඉවතට ඇද ගන්නට වූයම් කළාය. එහෙත් ඔහු ග්‍රහණය දුටි කළේ හෝක්කාවු පෙනුමක් මුහුණට නංවා ගනිමිනි.

"මං අතින් අල්ලනකොට අත අහකට ඇදල ගන්න මිනිසා දුන් මොකටද මගෙ අතින් අල්ලන්නෙ..."

ඇය විමසුවේ අමනාපයෙනි. ඔහුගේ මුළුත වූ සිතාට පුළුල් විය.

"මයාගෙ අත සිතල වෙලා තිබුණ හින්දා මං හැස්සුණා. එතකොට අත එහාට වෙන්න ඇති. දන් ඕක බිල ඉන්නෙනා..."

දේවිනිදි සිසිල් බිම විදුරුව දෙස බැලුවේත් නැත. ඔවුන් දෙදෙනා නිරන්තරයෙන්ම යන්නට පුරුදු වී සිටි අවන්හල් අතුරින් දේවිනිදි වඩාත් ප්‍රිය කළේ මෙතැනටය. අතස පොළව අතර ඇති බොහෝ දේවල් පිළිබඳව කතා බහ කරමින් පැය ගණනාවක් වුව ද ගත කරන්නට ඔවුනට හැකියාව තිබිණි. එහෙත් මේදින නව දෙදෙනාටම කතා බහ කරන්නට යමක් නොතිබූ තරමය. ඇත්ත වශයෙන්ම වචන වශයෙන් පිට කර ගත නොහැකි හැගීම් රැසකින් දෙදෙනාම පීඩාවට පත් වූහ.

"බොන්න දේවිනිදි..."

දයාබර හඬකින් පැවසූ කෝසල සිසිල් බිම විදුරුව ඇයට වඩාත් ළං කළේය. එවර ඇය ඔහුගේ ඉල්ලීමට කීකරු වූවාය. ඇය බිම විදුරුව පානය කර අවසන් වන තුරුම ඔහු ඇගේ අත මුදා හැරියේ නැත.

"ඇත්තටම කියන්න කෝසල ඇයි මයා මං මේ ජොබ් එකට යනවට අකමැති..."

හිස් විදුරුවේ හැටට මත ජලාස්ථිත් බටය නමමින් දේවිනිදි විමසුවාය.

"ඕක රස්සාවක් ද ළමයො...? දන් කාලෙ ඉස්කෝලෙ දෙකට තුනට ගිය හැණු ළමයෙක් වත් මිය වගේ එකකට යන්නෙ නැ..."

"මේක ඉස්කෝලෙ දෙකට තුනට ගිය කෙනෙකුට කරන්න පුළුවන් ජොබ් එකක් තෙමෙයි. මං ටාගෙ එක්ස්පීරියන්ස් තියෙන කෙනෙකුට මිසක්. අතින් එක මම මේකට යන්නෙ ජොබ් එකක් ඕනවට තෙමෙයි... මට ඕනෙ අත්දැකීම..."

"මිය පොතක් කියවන්නකො ඉටරනෙ..."

"පොතක් කියෙව්වම ලැබෙන්නෙ දැනුම මිසක් අත්දැකීම තෙමෙයි..."

"මයා දන්නව වැඩියි දේවිනිදි... එකයි ඔක්කොටම මුල..."

කෝසල මෙතෙක් ග්‍රහණය කොට ගෙන සිටි ඇගේ සුරත මුදා හැරියේ කෝපයෙන් යුතුවය.

"කෝසල මයා දත්තවන මම රජසාවක් කරන්න ඕන කෙනෙක් නෙමෙයි. මට ඕන තරම් සල්ලි තියෙනවා. ඒත් මගෙ අප්පරි මට ඉඩ දුන්නා ඕන රජසාවකට යන්න. ඉතින් ඇයි මයාට බැරි අපේ අප්පරි වාගෙ විකක් පුළුල් විදියට හිතන්න..." දේවින්ද්‍රී විමසුවේ කෝසලයේ මුහුණ දෙස සෘජුව බලාගෙනය.

"අප්පරිවිසි මායි එක්කෙනෙක් නෙමෙයිනෙ දේවින්ද්‍රී..." මුහු පැවසුවේ නොඉවසිල්ලෙනි.

"මව් ඒක මටත් දුන් තම් හොඳටම තේරුණා..." ඇය දිගු සුළුමක් හෙලව්වාය.

"මොකක්ද මයාට හොඳටම තේරුණේ..."

"මගෙ අප්පරිවි කවදාවත් එකක් හිතල තව එකක් කියල වෙනස්ම දෙයක් කරන ජාතියෙ කෙනෙක් නෙමෙයි... ඒයා කිසිම දවසක කරන්න බැරි දෙයක් කියන්න නැ..."

මුහුගේ නොඉවසිලිමත් බව ගන්නාකට එත් නොගත් නියායෙන් ඇය නැවතිල්ලේ කතා කළාය. ඇය කිසිම දිනෙක කෝසල හමුවේ මෙතරම් විවෘතව කතා සිත කොට නොතිබිණි. සැබැවින්ම මවුන් සැම දිනම කතා කළේ ආදරවන්තයන්ටම පොදු සරල පුත්තර මාතෘකා පස්සේය. මවුන් දෙදෙනාගේ ඇතුළු අඟක් සරස්සර විරෝධී බව දේවින්ද්‍රී නොදන සිටියා නොවේ. එහෙත් එම අඟස් ගැටුමක් තරම් දුර දිග යන අවස්ථාවක් මින් පෙර එළඹී නොතිබිණි.

මෙය ද නැවුම් අත්දැකීමකැයි ඇයට සිතුවේ එහිසාය.

"ඒ කියන්න මම එකක් හිතල වෙන එකක් කරන ජාතියෙ කෙනෙක් කියලයි ඔයා හිතන්නෙ නේද..."

"ඇත්තටම මව්... මයාට මතක ද පන්නපේ වැඩ කරන දවස්වල අපි ඔක්කොමල සිය රජසාවල් ගැන කතා කළා...? එකකොට මයා කිරිවෙ පටියක් හම්බ වෙන හැම එකක්ම රජසාවක්... ඒවගෙ උස් පහත් බේදයක් නෑ කියලා... දුන් මයා කියනවා මට මේ රජසාවට යන්න එපාලු... මං කැමති නෑ ඒ වාගෙ දිව දෙකකින් කතා කරන පිරිමින්ට... මං කැමති මගෙ අප්පරිවි වගෙ කෙළින් කතා කරන අයට..."

දේවින්ද්‍රී කියාගෙන කියාගෙන ගියාය. කෝසල නිරූත්තර විය. මුහු යටි කොල දැව්ව විකාගෙන දේවින්ද්‍රී දෙස බලා සිටියේය.

"ඒ කියන්න මං කොච්චර අකැමැති වුණත් ඔයා මග හොඹ එකට යනවමයි..."

මඳ වේලාවක් කතා නොකර සිටි මුහු එවර වෙනස්ම තැනකින් කතාව ඇරඹුවේය.

"මව්..."

ඇය පොල්ලෙන් ගසන්නාක් මෙන් සෘජුවම පිළිතුරු දුන්නාය. කෝසල හිස දෙපසට සලමින් දිගු සුළුමක් හෙලවේය.

"මයා මං කියන දෙයක් අහන්න කැමති නැද්ද දේවින්ද්‍රී..."

"මගේ හිත දන්නවා. මම මියාටවත් වෙන කිසිම කෙනෙකුට වත් වරදක් කරන්නෙ නෑ කියලා. අනිත් එක මේ ජොබ් එකට ගියා කියලා මට කිසිම භානියක් වෙන්නෙත් නෑ කියලා මම දන්නවා. ඒ හින්දා මේ වතාවේදී නම් මම මියාට අකීකරු වෙනවා. කෝසල මගෙන් එක්ක තරහ වෙන්න එපා." ඇය හදින් පැවසුවාය.

"මියා වාගේ හිතුවක්කාර මුරණ්ඩු කෙල්ලෙක් එක්ක ජීවත් වෙන්න මට පුළුවන් වෙයි කියලා මම නම් හිතන්නෙ නෑ."

සිරණාත්මක හඬකින් පැවසූ කෝසල බිල ගේන්නැයි වේටර් වරයාට සත් කළේය. ඇය නිහඬව ඔහු දෙස බලා සිටියාය. ඔහු ද තවත් එක සම්ප්‍රදායික පිරිමියෙක් පමණකි. ඔහුට අවශ්‍ය වන්නේත් ඇය තුළින් සම්ප්‍රදායික ගැහැණියක දකිමටය. එම ගැහැණිය හඬක් නොනඟා ඔහුගේ හෑම අණකවම කීකරු විය යුතුය. ඔහු වෙනුවෙන් ඇය කැප වී සිටිය යුතුය. මෙවන් පිරිමියෙකු සමග ජීවිත කාලයම ගෙවීමට සිදු වුවහොත් එය මහා හිසරදයක් වනු ඇතැයි ඇයට සිතුවේ ඔවුන්ගේ ඇසුරේ පළමු වතාවටය. ඇය සුළුමක් හෙළුවාය.

වේටර්වරයා බිල ගෙනාවේය. කෝසල සාක්කුවට අත දමා පත්‍රමිනිය ගනිද්දී වහා අත් බැගය විවර කළ දෙවිනිදි මුදල් තෝට්ටුවක් පිරිසිය මතට දමුවාය. ඇගේ එම ක්‍රියාවෙන් ද ඔහුගේ සිත රිදුණු බව මුහුණින් ඇඟවිණි. ඇය එයට අවධානයක් යොමු නොකළාය. අනෙක් අයගේ සිත් සතුවූ කරනු උදෙසා සිය සතුව පාවා දීමට ඇය සූදානම් නැත.

"අපි යමු..." වේටර් වරයා නිත්ම යඳි ඇය නැගී

සිටියාය.

"ඉතුරු සල්ලි...?"

"වේටර් ගත්තාවෙ."

"මව් ඉතින් මියා සල්ලි කාරියක්නෙ..."

ඔහු පැවසුවේ සරදමට ද ඇනුම් පදයක් වශයෙන්දැයි වෙත් කර හැඳින ගැනීමට ඇය උත්සාහ කළේ නැත.

"කුසිසි" අම්මා කෙනෙකුට ඔව්වර ඇදුම් පොතක් මිනෙද...? ඊටත් මිය වගේ හොඳ වටිනා ඇඳුම...?"

දේවන්ද්‍ර ඇඳුම් බැගය අසුරමින් සිටියදී කාමරයට එයි බැලූ නිමන්ති සිනාසුණාය. දේවන්ද්‍ර යටි කොල තදින් සපා ගන්නා චිත්ත අක්කාගේ වදන්වලට එරෙහිව කිසිවක් පැවසුවේ නැත. අප්පව්ව හැර නිවසේ අනෙක් සියලුම දෙනා කෙරෙහි ද කෝපල කෙරෙහි ද ඇගේ සිතේ කළකිරීමක් හා නොරිස්සුමක් වැඩෙමින් තිබිණි. මොවුන් කිසිවෙකුට තමා හේරුම් ගැනීමට නොහැකි මන්දයි ඇය සිතුවාය. ඇය හැම විටෙකම ජීවිතයෙන් විවිධත්වයක් අපේක්ෂා කළාය. පමනකයට එරෙහි යමක් කිරීමට වුව ද ඇය නොපැකිලුණාය.

ඇගේ සිතැති හරි හැටි හේරුම් ගත්තේ අප්පව්ව පමණකි. ඔහුගේ අනුබලය නොවන්නට මේ ගමන යාම සිහිනයක් පමණක්ම වන්නට ඉඩ තිබිණි.

"තරහ ගියාද මයාට...?"

නිමන්ති කාමරය තුළට පැමිණියේ දේවන්ද්‍රගේ මුහුණ වෙනස් වනු දුටු බැවිනි. දේවන්ද්‍ර කිසිවක් නොකියා ඇදුම් කිහිපයක් තමා බැගය තුළ තැන්පත් කළාය.

"මම කියන්නෙ විශ්වවට්ටන් තරහට්ටන් නෙමෙයි ඩුවි... ඔය වාගෙ පොඩි එකක් මයා වාගෙ කෙනෙකුට කොහොමට්ටන්ම හැලපෙන්නෙ නැ..."

නිමන්ති ඇඳුම වාඩි වෙමින් පැවසුවාය. පිරිසිදු කම හා පිළිවෙල ඉහළින්ම අගය කරන දේවන්ද්‍රගේ කාමරය ඉතාමත්ම ක්‍රමානුකූලව සකස් කොට තිබිණි. එය හැම පැප පහසුකමක්ම සහිත කාමරයකි. මෙවන් වූව පහසු ජීවිතයක් හැර දමා ඇය අභිනිතමත් කරන්නට සැරසෙන්නේ මන්දයි නිමන්ති කණහදුවෙන් යුතුව සිතුවාය.

"රජකම් කළත් කරුම කියන ඒවා පල දෙනවනෙ..."

දේවන්ද්‍රගේ සිත වෙනස් කරන්නට නොහැකි වූ කල අම්මා හිත හදා ගත්තේ එසේ කියමිනි.

"රස්සාව හැලපෙනව ද කරන්න පුළුවන් ද බැව් ද කියන එක තීරණය කරන්නෙ මම... ඒක මයාලගෙ ප්‍රශ්නයක් නෙමෙයි..."

දේවන්ද්‍ර පැවසුවේ කටුක හඬකි. අක්කා මව්නගෙන්

ඇය දෙස බැලුවාය. සැබැවින්ම දේවින්ද්‍රි කිසිම දිනකෙකු
පවුලේ අයට මෙලෙසින් කතා කොට නොතිබිණි. එහෙත්
එවුන් දිගින් දිගටම ඇය හෙළා දකිමින් කතා කරද්දී ඇයට
හැඟීම පාලනය කර ගන්නට හැකියාවක් නොවීණි. ඇය
පෙරදා කෝසලට ද මෙවැනිම පැවසුවාය. ඔහු වෙන්ව ගියේ
ඇය සමඟ අමතෘප්‍රයෝගි. එහෙත් නිවසේ අය සමග ගිත්
නොහොඳින් මේ ගමන ගන්නට ඇය කුලු කැමැත්තක්
නොවිණි. එම නිසා ඇය අක්කා අසල වාඩි වී ඇගේ උරහිස
මත අත තැබුවාය.

"ඔයාට ඔව්වර කේන්ති ගන්න දෙයක් මම කිව්වෙ
නැහෙන වූවි..." නිමන්ති පැවසුවේ පසුතැවිලි හඬින්.

"ඔයාලා කාටමුත් මාව තේරුම් ගන්න බෑ අක්කා... මම
මේ සල්ලි හොයන්නවත් රස්සාවක් ගිනව්වත් යන ගමනක්
නෙමෙයිනෙ. මගෙ හිතේ කියෙනවා හොඳ පොතක් ලියන්න...
ඒකට කරුණු හොයා ගන්නයි මම මේ යන්නෙ..."

"පොතක් ලියන්න ඔව්වර දුක් විඳින්න ඕනෑ ළමයෝ..."
නිමන්ති සිනාසුණාය.

"වේදනාවෙන් තොර හැපකක් නැත කියලා කියෙනව
අහල නැද්ද...?"

"ඒක අර ඉත්තැවෙකුගෙන් කිස් එකක් ගත්ත හාවෙක්
කිව්ව කතාවක්නෙ..."

නිමන්ති එය කී ආකාරයට දේවින්ද්‍රිව සිනා කියේය.
නිමන්ති ද ඒ සිතාවට එක් වූවාය. සිතේ වූ බර හරිය ඒ
සිතාවත් සමඟම සහ වී ගියාත් හෙත් ඇයට දැනිණි.

එදින උදේ ඔවුන් සියලු දෙනාම කෑම මේසයට වාඩි
වූයේ එකටය. දේවින්ද්‍රිව ආහාර හැනීමේ ප්‍රියතාවයක්
නොවිණි. එහෙත් මේසය මත වූ කිරිබත් පිඬානත් ලුණු
මිරිසත් වූවු වට කොහේ දෝ නොතිබූ කෑම රුචියක් සිතට
නැගුණේය. අම්මා කිරිබත් උයන්නට ඇත්තේ තමා
වෙනුවෙන්ම යයි ඇයට සිතීණි. ඇය කෘතඥතා පූර්වක දැසින්
අම්මා දෙස බැලුවාය. එහෙත් අම්මාගේ මුහුණෙහි වූයේ
වේදනාව සමග කැලකුණු කනස්සල්ලකි.

"ආ... මගෙ දුටු හරි ලස්සනයිනෙ..."

අත්තනායක මහතා සිනාමුසු මුහුණින් දියණිය දෙස
බැලීය. රෝස පැහැති බෝරිවිටි අත් හැට්ටයකින් සහ
විසරියකින් සැරසී දිගු කොණ්ඩය තනි කාරලට ගොනා ගත්
ඇය කළින් සැබැවටම අපූර්ව සුන්දරත්වයක් දිස් වීණි.

"මෙයාව දක්කට පස්සෙ සූරියතැන්න වලව්වේ බණ්ඩාර
ගෙත්තයා එයාගෙ කුමාරිහාමි කර ගනී ද දන්නෙත් නෑ කුසයි
අම්මා වෙනුවට..."

දුම්රි පැවසුවේ සරුම හඬින්. සැබැවින්ම සිය සුන්දර
නැගණිය ගැලපෙන්නේ එවන් නතතුරකට බව ඔහුට
සිතෙමින් තිබිණි. දේවින්ද්‍රි ඔහුගේ පිටට පහරක් ගැසුවාය.

"නංගිට ඕන නැති විහිළු කරන්න එපා පුතා..."

අම්මා සැර කළාය. දුම්රිගේ මුහුණ අඳුරු විය. අම්මාගේ
කටහඬෙහි වූ සංකාකූල බව දේවින්ද්‍රි වහා හැදින ගත්තාය.
ගෙදරින් පිට සිටීම දේවින්ද්‍රිව අලුත් දෙයක් නොවිණි. පාසැල්
යන කාලයේදී ඇය මාස ගණනාවක්ම බෝඩිමිවල ගත කොට

කිබිණි. අම්මා පෙළෙන්ගේ ඇය නිවස හැර දා යන දුකින් පමණක් නොවන බව දේවිනිදිට ඉව වැටිණි. අයියා පැවසූ දෙයම අම්මාත් සිතනු නොහනුමානාය, ඔහු කළ සරදමට ඇය කිසුණේ එහෙයිනි. අප්පච්චිවත් අයියාටත් මැදිව කෑම මේසයේ වාඩි වූ දේවිනිදිගේ පිහානට අම්මා කිරිබත් කැබැල්ලක් බෙදුවාය.

"අම්මා මගෙන් එක්ක කරන ද ?"

දේවිනිදි ඇගේ අත අල්ලා ගනිමින් විමසුවේ දුක්බර හඬිනි. අම්මාගේ දෑසට කදුළු පිරිණි. ඇය කොණ්ඩිය අවුල් නොවන ලෙස දේවිනිදිගේ හිස පිරිමැද්දාය.

"මම මොකටද මගේ දුවත් එක්ක කරන වෙන්නෙ...? එත් මගේ හිතට බයයි..." මේ කවුරුවත් විශ්වාස කරන්න පුළුවන් කාලයක් නෙමෙයි.."

ඇය සුසුමක් හෙළමින් කිරිබත් කැබැල්ල මතට සුණු මිරිස් ටිකක් ද බෙදුවාය.

"මට මාව විශ්වාසයිනෙ අම්මා..."

දේවිනිදි පැවසුවේ සිනාසෙන්නට කැත් දරමිනි.

"අන්න හරි පුතේ. මටත් කිහිප පුරාම ඇහුණේ එව්වරයි. තමන්ට තමන් විශ්වාස නම් අනිත් අය මොනවා කිව්වත් කමක් නැ..."

අප්පච්චි කියද්දී අම්මා සුපුරුදු නෝක්කාඩු බැල්ම හෙලුවාය. එහෙත් අප්පච්චි ගේ මුහුණෙහි වූයේ සිනාවකි. නිහඬවම කෑම ගත්ත ද සියලු දෙනාගේම සිත් ඇඟවීමට

ඇති බව දේවිනිදි දන සිටියාය.

"චුටි ගියාම මට තමයි පාළ..."

නිමන්ති පැවසුවේ සුසුමක් හෙළමිනි. දේවිනිදි වහා අක්කා දෙස බැලුවාය. අක්කාත් ඇයත් ජීවත් වූයේ ලෝක දෙකකය. දේවිනිදි පොත් වලටම ඇලී ගැලී සිටිය ද අක්කා සිටියේ ව්‍යාපාරයට යොමු වූ මනසින් සුතුටිය. එබැවින් තමා නිවසින් බැහැර වීම ඇගේ සිතට බලපෑමක් ඇති කරනු ඇතැයි දේවිනිදි සිතුවේ නැත.

"චුටි ගියාම අපි කාටත් පාළයි තමයි... ඒ වුණොට එයා ආසාවෙන් යන හමනට අපි සුඛ පතමු..."

අප්පච්චි පැවසුවේ ඉංග්‍රීසියෙනි. සිත බොහෝ හැඟුම්බර වූ වේලාවට ඔහු සිතලෙන් කතා නොකරන බව දේවිනිදි දන සිටියාය. ඇයට පසුව දවාගෙන යන වේදනාවක් දැනිණි.

"නැත්තේ යු අප්පච්චි"

කමින් සිටි කිරිබත් කැබැල්ල සහිත පිහාන පසෙකට තල්ලු කළ දේවිනිදි අප්පච්චිගේ කම්මුලක් සිප ගත්තාය.

"අන්න අප්පච්චිගේ මුණෙ ලුණු මිරිස් ගැටා..." දුමිදු කෑ හැසුවේය.

"ඔන්න එහෙනම් ඔයාටත්..."

දේවිනිදි අනෙක් පසට හැරී අයියාගේ කම්මුල සිප ගත්තේ සිනාසෙමිනි.

සමු ගන්නා මොහොත එළඹිණි. දේවිනිදි සියලු

දෙතොටම දණ ගසා වැන්දෑය. අත් හරින්නට ලෝක කමින් මෙන් අම්මා ඇය මද වේලාවක් කුරුළු කොටගෙන සිටියාය. ගිලිහෙන්නට සිත්ත මෙන්ක කදුළු බිද ඇගේ දෑස පුරා දිලිසෙමින් තිබිණි. කමා ගියාට පසුව ඇය සිත් සේ වැළපෙනු ඇතැයි දෙවින්දිට සිතීණි. කෙනෙකු ගෙදරින් පිට වෙද්දී අනෙක් අය කදුළු සැලීම අපවිත් කිසිම දිනෙක අනුමත කළේ නැත. අම්මා සිය කදුළු අසිරුවෙන් සකවා ගන්නට ඇත්තේ එහෙයිනි.

"අම්මා දුක් වෙන්න එපා... කොහේ ගියත් පරිස්සම් වෙන්න මං දන්නවා..." ඇය අම්මාගේ දෙකොපුල් සිට ගනිමින් පැවසුවේ පොරොන්දුවක හැඩිනි.

"අනිත් එක මේක ලංකාවේම නැතත්තො... නුවර කියන්නෙ අවට භුපුරුදු පළාතකුත් තෙවෙයි... සිහිත් දවසක් දෙකක් ඉඳලා බලලා හොඳ නැත්නම් අනිත් අතට හැරිල එන එකයි තියෙන්නො... මගිට වැඩිය ගැණු දත් පිට රට රස්සාවලටත් යන්නො..." අත්කතායන මහතා පැටපුවේ බිරිඳගේ හිත් හැඳීමේ අරමුණින් යුතුවය. ඇය ආදරයෙන් දෙවින්දිගේ කළලත සිට සිය ග්‍රහණයෙන් මිදුවාය.

දෙවින්දි කාරයට නැගුණේ යළිත් වරක් ආපසු හැරී ගොබලාමය.

"කාරුවලින් ගිහින් බිහින කුස්සි අම්මලා ලංකාවේ නම් නැ..."

දුම්පු සරදම් කළේය. ඔහු දෙස බැලූ දෙවින්දි මුහුණ ඇඳ කළාය. එහෙත් ඔවුන් දෙදෙනාම හැසිරුණේ සිතේ තෙරපෙන නියම නැඟුම් සහවාගෙනය. අප්පවිටි රියදුරු අසුනට

නැඟුණේය. දෙවින්දි ආපසු හැරී බැලුවේ කාරය ගේටටුවෙන් පිට වූවාට පසුවය. අම්මා කදුළක් පිස ගනුත් අක්කා ඇගේ උරහිසට අත තබාගෙන යමක් මුමුණනුත් ඇයට පෙනිණි. අයියා නිකට පිරිමදිමින් කාරය දෙස බලා සිටියේය.

"අම්මට සාංකාව හැඳෙයි ද දන්නෙ නැ අප්පවිටි..." දෙවින්දි මිමිණුවේ සැබෑම දුකකිනි.

"ගැණු කියන්නෙ ඔන පුදුමාකාර ජාතියක් පුතා... ඇල්ලෙනෙත්ති කුඩක් ඇගේ ඇනුණත් ඉකි ගහන අඩනවා... ඊත් පුඩව වේදනාව දරා ගන්නවා - අම්මා ඉක්මනට හින හදා ගනිමි... මගා ඒ ගැන හුණත් දුරට හිතන්න එපා..."

අප්පවිටි දිගටම කතා කළේ ඉංග්‍රීසියෙනි. ඔහු අනෙක් අය ඉදිරියේදී නොසැලී සිටින්නට උත්සාහ කළ ද සිත් වේදනාවෙන් පෙළෙන බව පිටහා ගත් දෙවින්දි දිගු සුසුම්ක් ගෙවුවාය.

කිරි ගරාඬින් නිම වුණු ගේටටු කුළුණු දෙකේ සවි වුණු පින්තල කහවුළු සුරියානුන වලටට යයි ඉංග්‍රීසියෙන් හා සිංහලෙන් ලියැවී තිබිණි. ගේටටු කුළුණු වල පවා ඇත්තේ මහේශාකාර පෙනුමකැයි දෙවින්දි සිතුවාය. ගෝලාකාර හැඩයට එකම ගණනකට කරන ලද පසිනස් ගස් දෙසේළියක් අතරින් පාර වැටී තිබිණි. ධවල පැහැයෙන් බබලන දෙමතල් මත්තිරය දකිද්දී දෙවින්දිගේ සිතට බියක් බඳු හැඟීමක් ද දුනිණි. ඇය පසිනස් ගස් අතර පාරේ නිහඩවී රිය පදවමින් සිටි අප්පවිටි දෙස බැලුවාය.

"ඔයාට හිතෙනව ද මැනෙන්නේ කර ගන්න පුළුවන් වේව් කියලා...?"

ඇගේ බැල්ම තේරුම් ගන්නාක් මෙන් අප්පච්චි විමසුවේය. ඔහුගේ මුවක මද සිනාවක් තිබුණ ද දෙනෙතෙහි වූයේ ගැඹුරු බැල්මකි.

"පුළුවන් වෙයි අප්පච්චි..." දේව්නදී පහත් වුව ද ස්ථිර නඟිත් පැවසුවාය.

පඩිතස් මාවත කෙළවර වූයේ පොකුණක් මැදි කොට ගෙන දෙකට බෙදීමෙනි. ඒ මාවත දෙකම වියනක් මෙන් එක දිගටම පැතිරුණු බෝගන්විලා මල් ආරාක්කු පලින් යුතු විය. ඇය මෙනෙත් කල් නොදුටු විරූ පාටැති බෝගන්විලා ද ඒ අතර තිබිණි. සරුවට මල් පිසුණු ඇත්තුවියම්, රෝස, මිනිඩ, බාබ්බන්ඩෙයි, වෙලියා හැදි මල් පාත්ති රැසක් මිදල පුරා විසිරී තිබිණි. දේව්නදී වට පිට බැලුවේ ආශාවෙනි. මල් පාත්ති පසුබිම් කොට ගෙන ගරු ගාමිහිරාකාරයෙන් වැරදෙන වලව්ව ඕනෑම අයෙකුගේ සිත් පැහැර හෙන්නකි. ඇය කුඩා කැලයේ දුටු වලව්වම කිසිදු වෙනසක් නොමැතිව තිබෙනු දුටු දේව්නදී ප්‍රීතියෙන් ඉබිල ගියාය.

"ඔහ් තරිම ලස්සනයි අප්පච්චි..." ඇය පැවසුවේ අලුත් ඇඳුමක් දුටු දෙරියකගේ සතුටින් යුතුවය.

"ඔව් ලස්සනයි, තිස්කලාකයි..." අප්පච්චි එකඟ වූවේය.

බෝගන්විලා වියනින් සෙවන වූ පාරවල් දෙකම යොමු වී තිබුණේ වලව්වේ ඉදිරිපසට නොව පසුපසටය.

"වලව්වට එන අය ඉස්සරහින් ආවොත් ගහන්නක්වෙම මදි වෙයි කියලා වෙන්තැති පාර මෙහෙම හදල තියෙන්නෙන..."

දකුණු පස පාර දිගේ රිය පදවාගෙන යමින් අප්පච්චි පැවසුවේය. කාරයේ හඬ ඇසුණු විශසම විසල් කුලුණු වලින් පැයුණු ආලින්දයට විවර වූ දොරකින් කාන්තාවක් මැත් වූවාය. සුදු බෝට්ටුව අත් හැරීමකින් සහ සිහින් සුදු මල් විසිරුණු මහරියකින් සැරසී සිටි ඇය මැදි විය ඉක්මවා සිටින්නියක් බව බැලූ බැල්මට පෙනිණි. අප්පච්චි කාරය නතර කළේය. තරුණාවන්ත ප්‍රසන්න මුහුණකින් යුතු ඇය සිනාවකින් යුතුව මිදලට බැස්සාය. පැළඳ සිටි උපැස් යුවල සකස් කොට හෙමින් කාරය දෙස උනන්දුවෙන් බැලුවාය. දේව්නදී කාරයෙන් බසිමින් ඇය දෙස බලා සිනාවක් පැවැය. වේතයෙන් මෙන් කාන්තාවගේ දෙනෙත් විසල් විය.

"මේ... මේ..." ඇය ගොත ගැසුවාය.

"මම හිතන්නෙ මං අද මෙහෙ එන බව දන්නවා ඇති. මම දේව්නදී අත්තනායක"

ඇගේ චිකිත්සා දුරු කරන්නට මෙන් දේව්නදී පැවසුවාය. එහෙත් ඇය වඩාත් පුද්ගලයට පත් වෙතැ දේව්නදීට පෙනිණි.

"එතකොට ඔයාද මේ එනවා කිව්වා අලුත් හවුස් කිසිව්..."

ඇය දන උගත් කාන්තාවක බව වචන උච්චාරණය කළ විලාසයෙන්ම දේව්නදීට දැනිණි. මෙවන් වලව්වක නූගත් කාන්තාවකට රැකියාවක් කරන්නට නොහැකි බව ඇය කලින්ම දන සිටියාය.

"ඔව්... ඒ මම තමයි..."

දේව්නදී පැවසුවේ මුවෙහි වූ සිනාව මදකිනුදු වෙනස් නොකරමිනි.

"දැනට මෙහෙ ඉන්න හටුස් කීපර් මමයි... මම ලඟදීම විටසර් වෙනවා... ඒකයි වෙන කෙනෙක්ට හෙව්වෙ... හැබැයි අපි හිතාගෙන තිටියෙ මේ වගේ පූර්ව කෙල්ලක් එයි කියල හෙමෙයි..."

මෙසේ කී කාන්තාව කාරය දෙසට එව් බැලුවාය. අත්තනාසක මහතා ස්ටියරින් චිලය මත දැන තබාගෙන මවුන්ගේ සංවාදය අසා සිටියේය. දේවින්ද් කාරයට නැඹුරු වූවාය.

"අප්පච්චිට් පරක්කු වෙනටනෙ... ඒ හින්දා යන්න..." ඇය මිමිණුවාය.

"ඔව්. කොහොමත් ම. ඉන්න එක හරි මදි... මයා එතෙතම් පරිස්සමින් ඉන්න. මොනවා හරි ප්‍රශ්නයක් වුණොත් ටන් ගාලා කෝල් එකක් දෙන්න..."

අප්පච්චි ඉංග්‍රීසියෙන් පැවසුවේය. එහෙත් කට නවේ වූ සිදුණු බව සහවන්නට ඔහුට හැකි වූයේ නැත. මෙතෙක් නොදනුණු වේදනාවක් හදවත ආක්‍රමණය කරනු දේවින්ද්ට දැනිණි.

"මම පරිස්සම් වෙන්නම් අප්පච්චි..." ඇය මිමිණුවාය.

කාරයෙන් බට අත්තනාසක මහතා දේවින්ද්ගේ බැලය ආලින්දයෙන් තැපිය. කාන්තාවගේ මුහුණින් මව්වය පලා ගියේම නැත.

"කාර් වලින් ගිහිල්ලා බහිත කුසයි අම්මලා ලංකාවේ නම් නැ..."

දේවින්ද්ට අධ්‍යයනේ සරදම් සනහන වදන් සිහිපත් විය. අප්පච්චි ගෘහ පාලිකාව දෙස සිනාවූයු බැලිය. එහෙත් ඒ සිනාවට යටින් වූ කනස්සල්ල දේවින්ද් හැඳින ගත්තාය.

"මේ අප්පච්චි ද...?" ඇය දේවින්ද් දෙස බලා විමසුවාය.

"ඔව්..." ඇය පැවසුවේ ඔහුගේ අතින් ද අල්ලා ගනිමිනි. "ගෘහ පාලිකාව හිස සැලුවාය."

"මෙහෙ ළමයට තියල යන්න පොඩ්ඩක්වත් බය වෙන්න එනා... කිසිම කරදරයක් තියෙන තැනක් නෙමෙයි... මම අවුරුදු තිහක්ම වැඩ කළේ මෙහෙ... පුතාගෙ කරදරේටයි විටසර් වෙලා එයාලගෙ දෙර යන්න හිතුවෙ..."

ගෘහ පාලිකාව කියාගෙන ගියාය. අප්පච්චිගේ හැඟුම්බර මුහුණ යන්නමින් එළිය වෙනු දේවින්ද්ට පෙනිණි. මෙතෙක් වෙලාම ඇයගේ ආරක්‍ෂාව පිළිබඳව ඔහු කල්පනා කරමින් සිටින්නට ඇත.

"කාමර අස් පස් කරන්න. රෙදි සෝදන්න නැම දේටම ගමේ ගැණු කීප දෙනෙක් එනවා. මෙයාට තියෙන්නෙ ඉවුම් පිහුම් වැඩයි කාමර සරසන එකයි විතරයි... වෙනම ඇනෙක්ස් එකක් තියෙනවා ඉන්න. ඕන වෙලාවට කීවාඩු ගන්න පුළුවන්..."

ඇය එවර කතා කළේ ඉංග්‍රීසියෙනි. එය තම දන්නා ප්‍රදර්ශනය කරනු සඳහා ද අප්පච්චි තුළ විශ්වාසය තහවුරු කරනු සඳහා ද යන්න දේවින්ද් දන සිටියේ නැත. එහෙත් අප්පච්චි තුළ පුළු සැකයක් හෝ තිබිණි නම් එය ඉවත්ව යන්නට ඇත.

"මේයාට පොඩ්ඩක් ට්‍රෙන් කරන්න... මේ වගේ ජොඩ් එකක් කරලා පුරුද්දක් නැහැ..." අප්පච්චි පවසද්දී ගෘහ ජෙව්කාව සිනාසුණාය.

"කොහොමත් මේයා ට්‍රෙන් වෙනකම් මම මෙහෙන් යන්නෙ නැ... අනිත් එක අමුණුවෙන් ට්‍රෙන් කරන්න දෙයක් නැහැ... දවස් දෙක තුනක් ඉන්නකොට කරන්න ඕන මොනවද කියල තේරුම් ගන්න පුළුවන්... මම අමුරුදු ගණනක් ආණ්ඩුවේ රයිසිස්ට් කෙනෙක් වීදියට වැඩ කර කර ඉඳලා මෙහෙ ආවෙ... හැම වැඩක්ම කිකමම පුරුදු වුණා..."

ගෘහ පාලිකාවගේ කතා බහ නිසා අප්පච්චි සැහිල්කට පත් වෙන්නට ඇත. ඔහු සිනාවකින් යුතුව දේවිනිදි දෙස බැලුවේය.

"ඔයාගෙ අලුත් රස්සාව සාර්ථක වෙනවා කියල මට සහතිකයි"

ඔහු ඉංග්‍රීසියෙන් පැවසුවේය. ගෘහ පාලිකාව එය අනුමත කරමින් හිස හැලුවාය.

දේවිනිදි අප්පච්චිගේ දෙපා වැන්දූය. නැඹුරු වී දෙදරින් අල්ලා ඇය එසවූ ඔහු ඇගේ දෙකොපුල් සිට ගත්තේය. ඇය දෙනෙතින් පිට වෙන්නට අර අදින කදුර ආසාදයෙන් සිර කොටගෙන සුසුමක් හෙළුවාය.

"පරිස්සමින් යන්න අප්පච්චි. බුදු සරණයි... අම්මට උක් වෙන්න එපා කියන්න..."

අප්පච්චි හිස සලා කාරයට නැඟුණේය. දේවිනිදි ආපසු හැරුණේ කාරය නොපෙනී ගියාට ද පසුවය. ඒ වන විට ගෘහ

පාලිකාව අසළ හැඩි දඩි පෙනුමෙන් යුතු මැදිවියේ පුද්ගලයෙක් ද සිටහෙන සිටියේය. ඔහුගේ දෙනෙත බලවත් කුතුහලයකින් මෙන් දේවිනිදි දෙසම රැඳී තිබිණි.

"මේ වලාවේ නාඹුරුවන්නේ නැයෙක් ද තෝනා...?" ඔහු දේවිනිදි දෙස බලාගෙනම ගෘහ පාලිකාවගෙන් විමසුවේය.

"මේ අපේ ගාවිතර්... එයා තමයි මුළු වත්තම සවිවර ලස්සනට මල් වවල තියෙන්නෙ..."

ඔහු කී දෙය නැසුණාක් මෙන් ඇය දේවිනිදි දෙසට හැරී පැවසුවාය. ඔහු බැහැපත් ලෙස සිනාසී දේවිනිදිට හිස පහත් කළේය. පිටතින් දකින්නට තිබෙන හැඩි දඩි බව ඔහුගේ ඇතුළාන්තයේ නැහැයි ඇය අනුමාන කළාය. දේවිනිදි යත්තමින් සිනාසුණාය.

"ආයෙ ඇරපු අකක් නැ... අපේ වලාවේ නාඹුරුවෙවා වගේම තමයි..."

ඔහු තමාටම කියා ගන්නාක් මෙන් මිම්මුණුවේය. දේවිනිදි ප්‍රශ්නාර්ථයෙන් ගෘහ පාලිකාව දෙස බැලුවාය.

"මං මෙහෙන් අස්වෙලා ගියාම මේයා තමයි මං වෙනුවට ඉන්නෙ..." ඇය උයන්පල්ලාට පැවසුවාය.

උයන්පල්ලා එය අදහා ගත නොහැකිව මෙන් මොහොතක් බලා සිටියේය.

"අපේ වාසනාවත්..." ඊ ළඟ මොහොතේ ඔහු මිම්මුණුවේය.

"අපි යමු ඇතුළට..."

ගෘහ පාලිකාව පවසාදී දේවිනිදි බාගය අතට ගැනීමට කැමුණු වූවාය. උයන්පල්ලා එහා එය ඇය අතින් ගත්තේය.

"මම හිතක් දෙන්නම් බැස් එක..."

"හරි පුදුමයි... එන්නේ චැඩ් ඇර වෙන කිසිම දෙයක් කරන මිනිසෙක් නෙමෙයි කවදාවත්..."

ඇය දේවිනිදි දෙසට හැරී ඉංග්‍රීසියෙන් පැවසුවාය.

වලව්වක නිසිය යුතු යයි දේවිනිදි අනුමාන කළ නැම අංශෝපාංගයක්ම සූර්යතැන්න වලව්වේ නිසිණි. පෞරාණික කැටයම් භාණ්ඩ කළුපර ලියෙන් තනා ඇත් දත් කැටයමින් අලංකාර කරන ලද ගෘහ භාණ්ඩ, සේසත් ආදියෙන් සැරසුණු මහේශ්වර පෙනුමින් යුතු සාලය පසෙකින් උඩුමතල කරා යොමු වූ පියගැට පෙළ වැටී තිබිණි. එය මුහුණ පෙනෙන තරමට මස දූවූ හේක්ක ලියෙන් නිම වූ පියගැට පෙළකැඩ දේවිනිදි අනුමාන කළාය. උස පින්තල පහන් දෙක දෙසය වූ පින්තල මල් පෝච්චිවල වූයේ කෘත්‍රිම සූර්යකාන්ත මල් යයි දේවිනිදිට සිහිණි. සැබැවින්ම මෙවන් ස්ථානයක සේවය කිරීම කතුටුදායක අත්දැකීමක් විය හැකි යයි ඇය සිතුවාය. ඇය සාලය මැද සිටගෙන සිටි තරඹාදී ගෘහ පාලිකාව සිනාමුහුණින් ඇය දෙසට බලා සිටියාය.

"කොහොමද වැඩ කරගෙන යන්න පුළුවන් වෙයි කියලා මසා හිතනවා ද...?"

මෙහි පැමිණේදී අප්පච්චි විමසූ ආකාරයටම ඇය ද

විමසුවාය. ඇය සිනාසී හිස සැලුවාය. ඇයට කෝසල මෙනෙහි විය. ඇය මෙහි එනවාට විරුද්ධත්වය පෑමක් වශයෙන් ඔහු ඇය හමු වීමටවත් පැමිණියේ නැත. එහෙත් මේ වලව්ව දුටුවේ නම් ඔහුට පවා මෙහි සේවය කිරීමේ ආයාචන ඇති වනු ඇතැයි ඇයට සිහිණි.

සුන්දර කරුණ කාන්තාවකගේ වික්‍රයක් පිය ගැට පෙළ අසියය බිම තබා තිබිණි. ඇය සිවියේ වැළමිටට වාරු දී කවිච්චියක ඇළ වී ගෙනය. ඇගේ දිගු වරලස උරහිස මතින් දැරීමට ගෙන සිරුර පුරාම විසුරුවා තබා තිබිණි. එම සුන්දර මුහුණේ කුමක්දෝ හුරු පුරුදු බවක් ඇතැයි දේවිනිදිට සිහිණි. ඇය වඩාත් ළං වී එදෙස බැලුවාය.

"හරිම ලස්සන වික්‍රයක්... වික්‍රයක් කියල කියන්නත් බැ... හරියට පණ පිටින් ඉන්නව වගේ..." දේවිනිදිට කියැවිණි.

"ඔය අපෙ වලව්වේ හාමුදුරුවෝ... ඒ කාලෙ හිටපු හුඟක් දක්ෂ ආට්ස්ට් කෙනෙක් ඔය පින්තූරය ඇඳල තියෙන්නෙ"

ගෘහ පාලිකාව පැවසුවාය. දේවිනිදිගේ සිතට දනුගන්විත්මයකි. ඇය පින්තූරය දෙස වඩාත් සිනාකමින් බැලුවාය. සැමියා අසන්නියෙන් සිටියදී කුඩා පුතු ද තනි කොට දමා අතුරුදහන් වූයේ යයි අප්පච්චි පැවසුවේ ඇය පිළිබඳව විය යුතුය. එහෙත් එවැනි අකාරුණිකවත්ත කමක් එම මුහුණේ ගැටී තිබුණේවත් නැත. ඇය ගැන විස්තර විමසන්නට ආ සිතුවිල්ල දේවිනිදි ආයාසයෙන් මැඩ ගත්තාය.

"ආ... ලියන මහත්තයා..."

ශාභ පාලිකාවගේ කට හඬ ඇසුණු දේවින්ද්‍ර පින්තුරයට නැමුරුව තිබූ ගිස මසවා හැරී බැලුවාය. කළු කළුසමකින් හා සුදු කළුසමකින් සැරසුණු මැදි වියේ පිරිමියෙක් සාක්කු දෙකට දැන රුවාගෙන ඇය දෙස බලා සිටියේය. ඔහු උස කෙටිවූ නැනැත්තෙකි. ගිස මුදුනේ මුළුමනින්ම කටවිය පැදි තිබිණි. ඝන දෙබෑම එකට සාවි තිබූ නිසාත් පොල් කෙටියක් මෙන් දිගැටි මුහුණ නිසාත් ඔහුගේ මුහුණේ වූයේ නපුරු පෙනුමකි. බැලූ බැල්මටම දේවින්ද්‍රට ඔහු අප්‍රසන්න විය. ඔහු සිනාවක් පවා නොපා දේවින්ද්‍රගේ ගිණේ සිට දෙසතුල දක්වාම බැලුවේය. ඔහුගේ දෙනෙතේ විස්මයක් උදා වී නැති වී යනු දේවින්ද්‍ර දුටුවාය.

"කවුද මාර් මේ..." ඔහු ශාභ පාලිකාව දෙසට හැරී විමසුවේය.

"මේ තමයි අපේ අලුත් නවුස් කීපර්... දේවින්ද්‍ර, මේ අපේ ලියන මහත්තයා... බණ්ඩාර හාමුදුරුවන්ගේ වැඩවලට උදව් වෙන්නෙ එයා තමයි..."

ශාභ පාලිකාව සිනාමුසු මුහුණින් ඔවුන් එකිනෙකාට හඳුන්වා දුන්නාය. ඇගේ නම මාර් බව දේවින්ද්‍ර දුන හත්තේ එව්වය. ලියන මහත්තයා දෙස බලා සිනාවක් සාක්කුට දේවින්ද්‍ර සමත් වූවාය. එහෙත් ඔහු කිහිප වතාවක් හිස සැලුවා පමණකි.

"ඔයි මෙව්වර පොඩි කෙල්ලෙක් බලාපොරොත්තු වුණේ නෑ නේද මාර්..." ඔහු විමසුවේය.

"ඒ වුණට මම නම් හිතන්නෙ මේ ටගේ වලව්වකට කෙල්ලෙක් තමයි ගැලපෙන්නෙ... වලව්ව ඇතුළේ නැතැව්ම

සියක් නම් ඇවිදින්න තියෙනව ද..."

මාර් පැවසුවේ සිනාව මදකටවත් මුඛින් බැහැර නොකරමිනි. එහෙත් ඔහුගේ මුහුණේ වූ දුෂ්ට කුඩු කේඩු පෙනුම එකම මොහොතකටවත් වෙනස් වූයේ නැත.

"මේ වාගෙ කෙල්ලෙකුට රහට උයන්න පුළුවන් වෙයි සිංහල මම නම් හිතන්නෙ නෑ..."

ඔහු මුහුණදැඩි දේවින්ද්‍රගේ පමණක් නොව මාර්ගේ මුහුණේ පෙනුම ද වෙනස් වී ගියේය. මාර් යමක් කියන්නට මෙන් කට පාදා නැවතත් නිහඬ වූවාය.

මිනිසුන් මෙතරම් සම්ප්‍රදායික ආකාරයට සිතන්නේ මන්දැයි දේවින්ද්‍ර කල්පනා කළාය. දුන උගත් අයෙකුට ශාභ පාලිකා තනතුර වැනි රැකියාවක් ගැලපෙන්නේ නැත. මැදි වියේ අයෙකුට මිස තරුණියකට රහට කෑම පිසින්නට හැකියාවක් නැත.

"මට පුළුවන් වුණොත් හැමෝගෙම ඔය අදහස් වෙනස් කරන්නම්කො..." දේවින්ද්‍ර තරයේ සිතුවාය.

"මාර් මම මෙයාව බණ්ඩාර මහත්තයා ළඟට එක්කරගෙන යන්නම්... ඔයා ගිහින් වැඩක් කරගන්න..."

ඔහු පැවසුවේ අණ කරන ස්වරයෙනි. එම ස්වරයට ඇය අතැමැති බව මාර්ගේ වෙනස් වූ මුහුණින්ම දේවින්ද්‍රට වැටහිණි. එහෙත් ඇය කිසිවක් නොකියාම සාලය පියමං කොට නොපෙනී ගියාය. එදෙස බලා සිටි දේවින්ද්‍රගේ සිමේ තනිකමක් බදු හැගීමක් ඇති විය.

"එන්න දේවිනි..."

විශාල සාලය දකුණු පසින් වූ කාමරයක් වෙතට ගිය ලියන මහත්තයා එහි දොරටු තට්ටු කළේය. හිස කෙස් හා සෙරි පොට සකස් කොට ගත් දේවිනිදී ඔහු පසෙකින් සිටගෙන සිටියේ තරමක චකිතයෙන් යුතුවය. මැදි විසේ ගෘහ පාලිකාවක බලාපොරොත්තුවෙන් සිටි බව සියලු දෙනාගෙන්ම කියැවිණි. බණ්ඩාර හාමුදුරුවෝ වශයෙන් හැදින්වෙන තැනැත්තා ද ඵලෙසම සිතුවහොත් රැකියාව අහිමි වෙනු ඇද්දැයි බියක් ඇගේ සිත තුළ විය.

"එන්න..."

කාමරය තුළින් හඬක් ඇසිණි.

ලියන මහත්තයා කාමරය තුළට පිවිසියේ දේවිනිදීට හිසින් සත් කර ගෙනමය. ඇය ද ඔහු අනුව කාමරයට පිවිසියාය. එය විශාල කාමරයකි. කාර්යාලයක් වශයෙන් මෙන්ම පුස්තකාලයක් වශයෙන් ද එය භාවිතා කරන බව බැලූ බැල්මටම පෙනිණි. දොර කෙළින්ම බිත්තියේ වූයේ ඇය මොහොතකට පෙර දුටු පුත්තර කාන්තාවගේම උඩුකය සේයාරුවකි.

කාමරයේ එහා කොනේ ජනේලය ළම රෝද පුටුවක වාඩි වී හෙවත්ත දෙස බලා සිටින තැනැත්තා වෙත දේවිනිදීගේ අවධානය යොමු වූයේ මොහොතකට පසුවය. ඔහු සෙමින් රෝද පුටුව හැරවූයේය.

"ඇයි පියතිලක..."

"බණ්ඩාර හාමුදුරුවෝ මේ දේවිනිදී අත්තනායක..."

ඔහු පූර්ව හැදින්වීමක් නොකොට දේවිනිදීගේ නම පමණක් පැවසීය. පූර්වතැන්න වලව්වේ හිමිකරුවා බොහෝ බව දේවිනිදීට එක් වරම වැටහිණි. එහෙත් ඔහු තුළ වූයේ දේවිනිදී බලාපොරොත්තු වූ ආකාරයේ තේජවත්ත පෙනුමක් නොව තිවුණු කරුණාවන්ත පෙනුමකි. ඇයට අල්පවිවිසිසත් විය. පියතිලකගේ ඔහුගේ වූ රුදුරු පෙනුම නිසාම බණ්ඩාර හාමුදුරුවන්ගේ ඔහුගේ වඩාත් කැපී පෙනිණි. ඇයට ඔහු පිළිබඳව අනුකම්පාවක් හා ලෙන්ගතු හැගීමක් එක් වරම දැනිණි.

"දේවිනිදී අත්තනායක..."

එසේ කියමින් ඔහු රෝද පුටුව පදවාගෙන දේවිනිදී ඉදිරියට ආවේය. දේවිනිදී මඳක් බිය මුසු සිතාවක් පැවැය. බණ්ඩාර හාමුදුරුවන්ගේ ඔහුගේ එක්වරම වෙනස් වී යනු ඇයට පෙනිණි. ඔහු පුටුවේ ඇදී දෙක තරයේ අල්ලාගෙන නැගිටින්නට මෙන් උඩු කය යාප් කොටගෙන ඇය දෙස බලා සිටියේය. ඔහුගේ දෙනෙත මෙන්ම මුඛ ද මව්තයෙන් මෙන් විවර වී තිබිණි.

"මාමී වෙනුවට වැඩට එන්නෙ මෙයා තමයි බණ්ඩාර හාමුදුරුවනේ..."

ඔහුගේ ඔහුගේ පෙනුම එතරම් වෙනස් වූයේ මන්දැයි දේවිනිදී දුක්මුසුව සිතද්දීම පියතිලක පැවසුවේය. ඔහු සුසුමක් හෙළා සත්යය වූ බව අඟවමින් පුටු ඇන්දට හේත්තු වූයේය. ඊ ළඟට දේවිනිදී දෙස බලා සිතාවක් පැවේය. ඔහු කමා පිටු දකිනු ඇතැයි හැගීම ඇගේ සිතින් ඉවත් වී ගියේ

එමොහොතේය.

"කලලෙකට පස්සෙ ගෙදරට තරුණ කෙල්ලෙක් ආව එකත් ලොකු දෙයක් නැද්ද පියතිලක..."

බණ්ඩාර හාමුදුරුවන් සිතාගෙමින්ම පියතිලක දෙස බැලුවේය. එහෙත් ඔහු සුපුරුදු ලෙස හිස සැලවා පමණකි.

"මේ මිනිසා හිතා වෙන්න දන්නෙම නැද්ද මන්දා..." දේවිනිදි සිතුවේ අනෙකුටය.

"දන් මේ ගෙදර වැඩ කරන අයත් මාත් එක්කම වයසට ගිහිල්ලා... දේවිනිදි වාගෙ කෙනෙකුට අපිත් එක්ක ඉන්න එයා වෙයි ද දන්නෙ නැ..."

බණ්ඩාර හාමුදුරුවන්ගේ ප්‍රසන්න ස්වරයෙන් දේවිනිදිගේ සිහි ඇති වූ ලෙන්ගතු හැඟීම වඩාත් වැඩි වූයේය.

"මගේ පුතත් වැඩිපුර ගෙදර ඉන්නෙ නැ... කතා කරන්නාවත් කෙනෙක් නැති හින්දා සයාට ටිකක් පාර දුනෙයි..."

"ඔං හරිම කැමතියි නිසිකලකට ඉන්න. ඒ හින්දා මට පාමුවත් දෙනෙ එකක් නැ..." ඇය සැකෙකින් පිළිතුරු දුන්නාය.

"කෝ බලන්න අපේ අලුත් හවුල් කීපර...?"

දොරකඩින් ඇසුනු කරහඩින් නිහඬසුණු දේවිනිදි හැරී බැලුවාය. නැද පිට වෙතිම කලිසමේ සාක්කු දෙකේ දැක රුවා

හත් කඩවසම් තරුණයෙක් ඇය දෙස බලාගෙන සිටියේය. ඔහුගේ දෙබෑම හැකිළි තිබුණේ ඇය කෙරෙහි අප්‍රසාදයක් පළ කරන ආකාරයෙනි. ඔහුගේ යන්තමින් රැළි හැසුණු කොණ්ඩය නොසැළකිලීමත් ආකාරයකට ඔහුණ වටා විසිරී තිබීමත්, එයින් ද කඩවසම් බව වැඩි වන බව බැලූ බැල්මටම දේවිනිදිට වටහා යන හැකි විය.

"දේවිනිදි... මේ මගේ පුතා ධනුෂ්ක..."

සුරියතැන්න මහතා පැවසුවේය. දේවිනිදි මද සිතාවක් පැවතීය. එහෙත් ධනුෂ්කගේ ඉරියව් මොහොතකටවත් වෙනස් වූයේ නැත. ඔහු කටමත් අර තිබුණු බැල්මෙන් ඇය දෙස බලා සිටියේය. ඇගේ ඔහුණින් සිතාව පලා ගියේය. ඇය නැවතත් සුරියතැන්න මහතා වෙතට හැරුණාය. පියතිලක හෙවත් ලියන මහත්තයා අර නපුරු මුහුණට බැඳුරුම පෙනුමක් ආරුඬ කරගෙන ඔහු අභියසම සිටගෙන සිටියේ ආරක්ෂක හටයෙකු පරිද්දෙනි.

"අපි මේ වාගෙ හවුල් කීපර කෙනෙක් නෙමෙයිනෙ බලාපොරොත්තු වුණේ..."

ධනුෂ්ක පවසද්දී එය අනුමත කරන්නාක් මෙන් පියතිලක හිස සැලුවේය. දේවිනිදිගේ සිතට බිසාක් බඳු හැඟීමක් දැනිණි. මෙම තිවසට පැමිණි මොහොතේ සිටම ඇය තුළ මෙහි ජීවත් වීමේ ආශාව වැඩි වැඩියෙන් ඇති විය. ධනුෂ්ක ඇයට රැකියාව ලබා නොදෙනු ඇතැයි හැඟීම ඇය බියට පත් කළේ එහෙයිනි. හැම දෙනාම බලාපොරොත්තු වී සිටින්නට ඇත්තේ මාප්පේ වයසේ ගෘහ පැලිකාවක් වෙන්නට ඇත. ඇගේ පැත්තට කතා කළේ සුරියතැන්න මහතා පමණකි.

"මට නම් දේවින්ද්‍රයෙ මොකුත් වරදක් පෙන්නෙන නැහැ... එයා එවසු සහිතකවලත් ඕන තරම් සුදුසුකම් තියෙන බව අපි දක්කනෙ... අනිත් එක මේ වගේ ලොකු ගෙදරක වැඩ කරන්න මේ වයසෙ කෙල්ලෙක් කමයි ගැලපෙන්නෙ..."

ඔහු පැවසුවේ දේවින්ද්‍ර දෙස බලා සිනාවක් ද පාමිනි. මාස් ද මෙම අදහසම දැරූ බව දේවින්ද්‍ර සිහිපත් කළාය.

"සහතික නම් කාටත් හදා ගන්න බැරියැ... කවුද දන්නෙ මෙයා මොකක් හරි ජලෑන් එකක් හිතේ නියාගෙන ආව කෙනෙක් ද කියලා..."

ධනුෂ්ක පැවසුවේ දේවින්ද්‍ර හොඳින් බලා ගැනීමට මෙන් කාමරය තුළට තවත් අධි දෙක තුනක් පැමිණෙමිනි. දේවින්ද්‍රගේ සිතට බලවත් අපහසුවක් දැනිණි. සැලසුමක් වශයෙන් ඔහු අදහස් කරන ලද්දේ කුමක්දැයි ඇයට එක්වරම විචක්‍රණේ නැත. ඇය සුරියතැන්න මහතා දෙස බැලුවාය. ඔහුගේ මුහුණේ වූයේ ද ප්‍රභේදිකාත්මක බැල්මකි.

"ඔව් කියන්න බෑ... අද සංවිධානාත්මක හොඳු කල්ලි ඉන්නවා... මේ වගේ කෙල්ලෙක් ඇමට දමමම ඕන දෙයක් කරගන්න ලේසියිනෙ..."

පියතිලක පැවසුවේ ඉංග්‍රීසියෙනි. තමා ඉංග්‍රීසි නොදන්නා බව ඔහු සිතුවේ දැයි දේවින්ද්‍ර නොදන්නාය. දේවින්ද්‍රගේ සිතට දනුණේ කෝපයකි. එහෙත් අප්පච්චිගේ මව්දත් සිහි කළ ඇය හැකි තාක් සන්සුන් වෙන්නට වෙර දැරුවාය.

"මම මේ රස්සාවට ආසයි... ඒ මිසක් වෙන කිසිම

ජලෑන් එකක් නැ... මට රස්සාව දෙන්න අකමැති නම් එක කෙළින්ම කියන්න... මං කැමති නැ අපහාස කරනවට..."

දේවින්ද්‍ර ද ඉංග්‍රීසියෙන්ම පැවසුවාය. ඔවුන් තිදෙනාම මුහුණින් මුහුණ බලා ගනු ඇයට පෙනිණි. පියතිලක තිත්ත කසාය බිව් ගොඳුරෙකු මෙන් වටපිට බලන්නට විය. දේවින්ද්‍රට සිතාසෙන්නට සිතුවේ ඇය නිහඬ වූවාය.

"දන් ඔය කතාව නවත්තමු... දේවින්ද්‍රගෙ වයස අවට ප්‍රශ්නයක් නැ. එයාම සැක කරන්න තරම් හේතුවකුත් නැතො... එයාගෙ වැඩ කොහොමද කියලා අපි සතියක් විතර බලමු... හොඳ නැත්නම් අයින් කරමු..."

සුරියතැන්න මහතා පැවසුවේ සියල්ල තීරණය කළ නඩකිනි. දේවින්ද්‍රට ඔහු කෙරෙහි ඇතිවූ පැහැදීම නිමක් නැති තරම් විය.

"මට විශේෂ අප්පච්චිටත් රසට කෑම ඕන... ගෙදර හැම දෙයක්ම පිළිවෙලට තියෙන්න ඕන... ඒක හොඳට මතක තියා ගන්න..." ධනුෂ්ක දැඩි හඬින් පැවසුවේය.

"හොඳයි සර..."

ඇය ආචාරශීලීව පැවසුවාය. එහෙත් ඇගේ කටහඬෙහි සිහින් උපහාසයක් ද වූ බව ඇයටම වැටහිණි.

"අප්පච්චි මම හෙට ලත්ච් එකට එන්න කියලා නැන්දලට කිව්වා... හෙට ලත්ච් හදන්න ඕන දේවින්ද්‍ර... මාස්ට නිවාඩු දෙන්න..."

ධනුෂ්ක පැවසුවේය. සිතා පොදකුදු නොමැති වුව ද ඒ

මුහුණේ වූ සේපවන්ත පෙනුම පිළිබඳව දේවින්ද්‍රට මව්ක නොවී සිටින්නට නොහැකි විය.

"මෙයාව දක්කම හවුස් කීපර් නෙමෙයි මනමාලි කියලා හිතයි ද දන්නෙ නෑ..."

දේවින්ද්‍රට අසියාගේ වදන් සිහිපත් විය. ඇතැම් විට කෝසල පවා එවන් යමක් සිහිපත්ව ඇත. එහෙත් මෙතරම් රළු, අහංකාර හැසිරීමක් ඇති තැනැත්තෙකුගෙන් මෘදු වචනයක්වත් බලාපොරොත්තු වීම සිහිනයක් යයි ඇයට සිතී.

"මානේ කොනොමත් තට දවස් දෙක තුනයි ඉන්නෙ... හෙට එයාව නිවාඩු දෙන්න බෑනෑ..." සුරියතැන්න මහතා පැවසුවේ ස්වර් හසිනි.

"හෙට ලන්ඩ් එකෙන් පස්සෙ දේවින්ද්‍රට මෙහෙ නියා ගන්නව් ද නැද්ද කියල මම තීරණය කරන්නම..."

ධනුෂ්ක පිට්ටි හිසේ ඇයට කර්පනය කරන්නාක් මෙන් එසේ කියාගෙනය. සිය ඉවිමේ හැකියාව ගැන කිසිදු අවිශ්වාසයක් නැතත් එම කර්පනය දේවින්ද්‍රගේ සිතට හදිත්තා වැදුණේය. ඇය යටි තොල සපාගෙන ඉදිරි බිත්තියේ වූ සුරියතැන්න මැතිණියගේ ඡායාරූපය දෙස බැලුවාය. ඇයට දුනුණේ ඡායා රූපය ද තමා දෙසම බලාගෙන සිටින්නාක් මෙනි.

සැබැවින්ම එය බොහෝ වේලාවක් බලාගෙන සිටිය හැකි තරම් කාරුණික බවකින් යුතු මුහුණකි. ඇය සිටීමේ ලමැද මත දැන බැඳගෙනය. හැඳූ සිටියේ වාම අබරණ වුව ද

වහලු ද අමුතුම ස්වරූපයේ කැටයම් සහිත එකක් විය. තව මැක් ළං වී බැලුවේ නම් ඒවා වඩාත් පැහැදිලිව දක ගන්නට හැකිවනු ඇත.

"ධනුෂ්ක කියන දේවල් එව්වර ගණන් ගන්න එපා දේවින්ද්‍ර... එයාගෙ හැටි එහෙම තමයි... හුඟක් කාලයක් එයා ලංකාවේ හිටියෙන් නැහැනෙ..."

සුරියතැන්න මහතා පැවසුවේ දේවින්ද්‍රගේ විදුණු සිත සුවපත් කරන්නට මෙනි. ඇය ඡායාරූපයෙන් දෙනෙත මැත්තෙටගෙන මඳ සිතාවක් පැවැය.

"මට වෙස්ටර්න්, ඊස්ටර්න් මනම කැමක් හදන්න පුළුවන් පර්..."

බණ්ඩාර භාමුදුරුවෝ යන වදන එතරම් කටට තුනුරු බැවින් දේවින්ද්‍ර පැවසුවාය.

"සර් නෙමෙයි බණ්ඩාර භාමුදුරුවෝ..."

පියතිලක රජ හසින් විරෝධය පෑවේය. මේ මිනිසා සමඟ කටයුතු කිරීම නම් එතරම් පහසු වනු නැතැයි දේවින්ද්‍රට සිතී.

"නැහැ දේවින්ද්‍රට කැමති විදියකට කතා කරපුළුවො... ඒක ප්‍රශ්නයක් කර ගන්න එපා... පියතිලක මාස්ටර් කියන්න දේවින්ද්‍රට එයාගෙ රූමි එක පෙන්නන්න කියලා. ඊට පස්සෙ මෙහාට එන්න... මට වැඩි වගයක් තියෙනවා කරන්න..."

සුරියතැන්න මහතා පියතිලකට අණ කළේය. දේවින්ද්‍ර දණ නමා සුරියතැන්න මහතාට ආචාර කළාය. ඇය හිස

මසවන විට ඔහුගේ දෙනෙත මුල කඳුළුන තෙතමනය රැඳී තිබිණි. ඒ මන්දයි ඇයට අනුමාන කිරීමට හැකියාවක් තිබුණේ නැත.

සියතිලක ඇය කාමරයෙන් පිටතට කැටුව ගියේය. මාර් ඇය බලාපොරොත්තුවෙන් මෙන් කුස්සියේ සිටියාය.

"යළු දේවන්ද්‍රී මම ඔයාගේ කාමරේ පෙන්වන්නම්... ඒක තියෙන්නේ උඩ තට්ටුවේ කෙළවරේ... පිට පැත්තෙන් එන්න පටි පෙළකුත් තියෙනවා... කුස්සිය ඇතුළෙන් උඩට යන්නත් පුළුවන්..." මාර් පැවසුවාය.

"මාර් ඇන්ටි ඉන්න කොහෙද...?"

"මට ඒ කාමරේ ලොකු වැඩියි... මම ඉන්න මය ස්ටෝර් රූමි එකට අල්ලපු කාමරේ..."

සැබැවින්ම එය දේවන්ද්‍රී බලාපොරොත්තු වූවාට වඩා බෙහෙවින් සුළු පහසු හා ඉඩකඩ සහිත කාමරයක් විය. කුඩා සාලයක් ද නාන කාමරයක් ද සහිත එහි වම්පස ජනේල පේළිය ඇරුණේ ගෙවත්තටය. ගෙවත්තෙන් එකා වූයේ ගස් කොළන් පිරුණු පුවේ වන රොදකි.

"අනේ හරිම ලස්සනයි මාර් ඇන්ටි..." ජනේලයෙන් පිටත බැලූ දේවන්ද්‍රී කෑ ගැසුවාය. මාර් සිතාමත් පැවසාය.

"තව ඔයා ලස්සන දක්කේ නැහැනේ... මය අඩ්පාර දිගේ ඇතුළට යනකොට පුංචි වැටක් තියෙනවා... ඒ හරිය හරිම ලස්සනයි..."

"මගේ කතාව හරි ලස්සනට ලියා ගන්න පුළුවන් වෙයි..."

දේවන්ද්‍රී සිතුවාය.

"එහෙනම් දේවන්ද්‍රී මයා ඇඳුම් මාරු කරගෙන වොෂ් එකක් දා ගෙන එන්න කෑම කරන්න... දන් බඩගිනිත් ඇතිනේ... ඊට පස්පෙ පොඩ්ඩක් රෙස්ට් කරන්නකො... හවසට මම කියල දෙන්නම් ඔයාට කරන්න තියෙන වැඩ මොනවද කියලා..." මාර් පැවසුවේ කාමරයෙන් පිට වී යමිනි.

"තැන්ක් යු මාර් ඇන්ටි..."

දේවන්ද්‍රී කෘතඥතා පූර්වකව පැවසුවාය.

උයන්පල්ලා විසින් ඇගේ ඇඳුම් බැගය කාමරය තුළ තබා තිබිණි. ඇය එය ද තල්ලු කොට ගෙන නිදන කාමරයට පිටිසිටියාය. සුළු පහසු ඇඳුමක්, ඇඳුම් අල්මාරියක් පමණක් නොව කුඩා ප්‍රමාණයේ රූපවාහිනී යන්ත්‍රයක් ද කාමරය තුළ තිබිණි.

"හේ... කියල වැඩක් නෑ..." දේවන්ද්‍රීට කියැවිණි.

මාජ් අවවාද කළාය. එම අවවාදයෙහි පිහිටි බව ඇඟවූව ද දේවින්ද්‍රි කුතුහලය යටපත් කොට ගත්තේ අසිරුවෙනි.

"ලියන මහත්තයා ඉන්නෙ උඩ තට්ටුවේ අනිත් පැත්තෙ කාමරේ... කිසිම දේකට ඒ කාමරේට එහෙම යන්න එපා... ඒ කාමරේ අහළ පහළ තියෙන දේවල් මොකුත් වෙනස් කරන්න යන්නත් එපා... එයා කැමති නෑ එයාගෙ දේවල්වලට කවුරුවත් ඇහිලි ගන්නවට..."

මාජ් දිගින් දිගටම කතා කළේ අවවාදාත්මක ස්වරයෙනි. කොහොමවත් පියතිලක පිළිබඳව නම් දේවින්ද්‍රි කළ කිසිදු පැහැදිලි කිරීමක් නොවීය. ඔහු අනේ දුරින් ඇසුරු කළ යුතු කුඩු තේවු මිනිසෙකු බව පළමු හමුවේදීම ඇයට අවබෝධ වී තිබිණි.

ඇය කුතුහලයෙන් මෙන්ම බලවත් ඕනෑකමින් තොරතුරු සොයන්නට වූයේ කළේ සුවිසැලාත්මක මැතිණිය ගැනයි. ඇගේත් තමාගේත් රුවේ බොහෝ සමානකම් ඇති බව මේ වන විට දේවින්ද්‍රිට වැටහෙමින් තිබිණි. ඇය දුටු විගසම මාජ් නිගැන්වූයේත් "අපෙ වලව්වෙ හමුදුරුවො වන්නෙයි..." යනුවෙන් උයන්පල්ලා පැවසුවේත්, සුවිසැලාත්මක මහතා අදහා ගත නොහැකි ආකාරයෙන් බලා සිටියේත් එම නිසා විය යුතුය.

"මට රස්ටරින්, වෙස්ටරින්, ඕනෑම කැමක් රහට හඳුන්න පුළුවන් මාජ් ඇත්තී... ඒත් ඔහුන්න මහත්තයා ඒක විශ්වාස කරන්නෙ නෑහැ... එයා කිව්වා හෙට ලන්ඩ් හඳුනා විදිය බලල මං ගැන තීරණයක් ගන්නවා කියලා..."

මාජ්ත් සමඟ කුසසියට වී එහි බඩු බාහිරාදිය පරීක්ෂා

මාජ් බෙහෙවින් කරුණාවන්ත කන්නාවන වූවාය. ඇය වලව්වේ කාමරයක් කාමරයක් පාහා දේවින්ද්‍රි කැටුව යමින් ඇය විසින් කළ යුතු කාර්යයන් විස්තර කොට දුන්නාය. නිවසේ වෙසෙන එකිනෙකාගේ වර්ගයන් පිළිබඳව ද ඇය වෙන වෙනම පැවසුවාය. එහෙත් දේවින්ද්‍රිගේ කුතුහලයෙන් බර වූ සිතට දැන ගැනීමට අවශ්‍යව තිබුණේ සුවිසැලාත්මක මැතිණිය පිළිබඳවය. මාජ් අඩුවෙන්ම කතා කළේත් ඒ පිළිබඳවමය.

"බණ්ඩාර හාමුදුරුවන්ගෙන්වත් පුංචි බණ්ඩාර මහත්තයාගෙන්වත් කවදාවත් වලව්වේ හාමුදුරුවො ගැන අහන්න එපා..."

කොට බලමින් සිටියදී දේවින්දී පැවසුවේ දුක් ගැනවිල්ලක ස්වරයෙනි. මාර් සිතාපුණය.

"එයා කියන ඒවා එව්වර හිතට ගන්න එයා දේවින්දී... මට නම් එයා ගැන හරි දුකයි... හැමෝටම ජ්‍යෙෂ්ඨතෙ එයා කිසිම දේකින් අඩුවක් නැති කෙනෙක් කියල තමයි... ඒත් එයා ඉන්නෙ සන්තෝසෙන් නෙමෙයි..."

"ඒ මොකද...?"

දේවින්දී උවමනාවෙන් මාර්ගේ මුහුණ දෙස බැලුවාය. කුර බඩු, මිරිස් කුඩු ආදී බෝතල් එකින් එක දේවින්දීට පෙන්වමින් සිටි මාර් සුසුමක් හෙළා දැන් එකිනෙක පියලා ගත්තාය.

"ඉම්මා පුංචි කාලෙම එයාට දාලා ගිය හින්ද ද මන්දා එයාට ගැණු පෙන්න්නන් බෑ... ගැණු වැඩි දෙනෙක් විශ්වාස කරන්න බැරි, ආත්මාර්ථකාමී අය කියල තමයි එයා හිතාගෙන ඉන්නෙ... එක අකකින් එයාට දොස් කියන්නන් බෑ... මොකද එයා අම්මට හරිම ආදරෙන් සිටියො..."

මාර් දොඩමළ වූ මොහොතෙහි සුරියතැන්න මැතිණිය පිළිබඳ විස්තර දනගත යුතු යයි දේවින්දීට සිහිවි.

"මිසිස් සුරියතැන්න කොයි වාගෙ එක්කෙනෙක් ද...?"

තුන පහ රාත්තය අසළින් මැත් වූ දේවින්දී කුසසිය මැද රවුම මේසය අසල වූ පුඩුවක වාඩි ගත්තාය.

"දේවින්දීට මෙහෙ කහා කරන විදිය හුරු නෑ වාගෙ තේද...?" මාර් විමසුවාය.

"මෙත් වැඩිපුර කාලයක් හිටියෙ කුඩර තමයි... ඒත් බිස්සාර හාමුදුරුවෝ වලව්වේ හාමුදුරුවෝ කියන්න මට හුරු නෑ..."

"ඒකට කමක් නෑ... බිස්සාර හාමුදුරුවෝ නම් කොහොමත් ඒ වගේ දේවල් ගැන හිතන්නෙ නෑ... සියාට කට්ටු හුරු විදියකට කහා කරන්න..."

මාර් ද පුඩුවක් ඇදගෙන හරි බරි ගැසි වාඩි වූවාය. දේවින්දී ඇගේ මුහුණ දෙස බලා සිටියේ උනන්දුවෙනි. තමා ලියන්නට අදහස් කරන පොතට හැම පැත්තකින්ම කරුණු එක් රැස් කර ගැනීම ඇගේ අරමුණ විය.

"වලව්වේ හාමුදුරුවන්ට ගමේ හැමෝම හරි කැමතියි... එයා හරිම හොඳයි... වැඩට හිටිය අයටත් කරුණාවන්තයි... මම රස්සාව කරන ගමන් සෙනසුරාදා ඉරිදා දවස්වල මෙහෙ වැඩට ආවො... එයා අපි හැමෝටම හොඳට සැලකුවා..."

මාර් ඒ අතීතයේ ශ්‍රී විගුණිය සිහිපත් කරන්නට මෙන් මොහොතක් දැස් පියාගෙන රැළි ගැසුණු කළල පිරි මැද ගත්තාය. දේවින්දී ඇය දෙස බලා සිටියේ හොඳවැඩිලිලෙනි.

"එයත් එක්ක වැඩ කරන්න හැමෝම හරි ආසයි... ඔය ලොකු පවුල්වල හුඟක් ගැණු තමන්ගෙ මට්ටමේ අය විතරයිනෙ ආස්සරේ කරන්නෙ... ඒත් වලව්වේ හාමුදුරුවෝ එහෙම කෙනෙක් නෙමෙයි... එයා වැඩට ඉන්න අය එක්කත් හොඳට කහා බහ කෙරුවා... විහිළ කෙරුවා... මට තවමත් හිතා ගන්න බෑ එව්වර හොඳට හිටිය එයා තමන්ගෙ හස්බන්ඩ්වයි දරුවවයි දාලා සිය විදියට ගියෙ කොහොමද කියලා... මං විතරක් නෙමෙයි කිසිම කෙනෙක් එක විශ්වාස

කෙරුවේ නැ..."

සැබැවින්ම මෙහි කුමක්දෝ ගුප්ත බවක් සැඟවී ඇතැයි දෙවින්ද්‍රට සිතීණි. සූරියතැන්න මැතිණියගේ පින්තූරය තුළ පවා චූළේ ඇයට අදහා ගත නොහැකි කුමක්දෝ ගුප්තාකරණයකි. එය තුළට තමා කාන්දමකින් මෙන් ඇඳී යන්නාක් සේ ඇයට දකිණි. ඇය සිය දෑසේ ඇඳුණු සූරියතැන්න මැතිණියගේ රූව මකා දමන්නට මෙන් කිහිප වරක් වේගයෙන් ඇසිසිය සැලකුවාය.

"මොනවද දෙවින්ද්‍ර කල්පනා කරන්නෙ..." මාණ් ඇය දෙස ඔහුකමින් බලමින් විමසුවාය.

"ඔහුණ් මහත්තයා හුඟක් කාලයක් ලංකාවෙන් හිරියෙන නැ කිව්ව නේද..."

"එයා සැහෙන කාලයක් තිස්සෙම හිරියෙ ලත්කින්වල... දන් අවුරුද්දක් දෙකකට ඉස්සර තමයි ආපහු ආවෙ... මේ දේපොළ තැනි නාස්ති වෙලා යන හින්දා බණ්ඩාර හාමුදුරුවෝ බොහොම අමාරුවෙන් හෙන්න ගත්තෙ... නැදැයෝ කියන ජාතියක් බලාගෙන ඉන්නෙ තියෙන දේවල් කොහොම හරි කවා එවා ගන්නනෙ..."

මාණ් අවසන් වදන් කෙරුණු තරමක් කෝපයෙන් මෙනි. ඇය සේවය කරන ස්ථානයට ලැදිකමක් දක්වන ස්වාමියාට පක්ෂයාග අවාසි සේවිකාවකැයි හැකිම දෙවින්ද්‍රගේ සිතෙහි තදින්ම කා වැදුණේය. එසේ නොවිණි නම් ඇයට දකන තුනක් තිස්සේම එක දිනට මෙහි සේවය කරන්නට හැකියාව නොලැබෙනු ඇත. එයන්පල්ලා වූ හින්බණ්ඩා මෙන්ම වියතිලක ද මේ වලව්ව වෙනුවෙන්ම කැප වූ අය වූහ. රෙදි

සේදීම, අතු ගැමි ආදී කටයුතු සඳහා උදේ පැමිණ සවස ආපසු යන සේවක සේවිකාවන් පිරිසක් ද සිටින බව මාණ්ගෙන් දන ගන්නට ලැබිණි. නිවසේ උත්සවයක් වැනි අවස්ථාවකදී චන්ද්‍රගෙන් ලැබුණේ නොමඳ සහායකි.

"හෙට දවල්ට තියෙන්නෙත් පාර්ටි එකක් ද..."

දෙවින්ද්‍ර විමසුවේ වකිකයෙන් නොව ඉවිය යුතු ස්වභාවය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගන්නටය.

"අපේ නැ... හෙට දවල් කැමට එන්නෙ ලෙව්කේ බණ්ඩාර ලැමිලි එකනෙ... අපේ බණ්ඩාර හාමුදුරුවන්ගෙ නංගියි... දුවයි... මහත්තයයි."

එසේ පැවසූ මාණ් වටපිට බලා ගතසත් කියන්නට මෙන් දෙවින්ද්‍ර වෙතට නැගුරු වූවාය.

"මේ දේපොළ ගැන හුඟක්ම කැත්තුම තියෙන්නෙ ඒ හොල්ලන්ට. තමයි... දේපොළ පිට යයි කියල බයට දුවට බන්දල දෙන්න හිතේ තියෙනවා පුළුබ් බණ්ඩාර මහත්තයට... අපේ එක නම් පුළුම විසේකාර බඩුවක්... බැඳල ආවදාට වලව්වේ කාටවත් කනක් ඇතිල ඉන්න ලැබෙන එකක් නැ..."

මාණ් ලෙව්කේ බණ්ඩාර දියණිය පිළිබඳව කතා කළේ අප්පසාදයෙනි. පවුලේ එකම දියණිය බැවින් හුරතලයට හැදී වැඩිම නිසා ඇය තරත් වෙන්නට ඇතැයි දෙවින්ද්‍ර සිතුවාය.

"මම මේ ඕපෑදු කියනවා කියල හිතන්න එයා දෙවින්ද්‍ර... එක් මයා තවම පුළුබ් කෙල්ලෙක්නෙ... ඒ හින්දා හැමෝම ගැන වෙත වෙතම දන ගෙන ඉන්න එක හොඳයි..."

එතකොට කාටවත් මොකුත් වරදක් අල්ලා ගන්න ඉඩ දෙන්නෙ නැතුව තමන්ගෙ වැඩ වික කර ගන්න පුළුවන්..."

මාජි හුන් තැනින් නැගිට ගොස් විදුලි කේතලයේ ජලය එක ගැසුවාය.

"තව විකකින් බණ්ඩාර හාමුදුරුවන්ට කෝපි එකක් ඔන වෙනවා..." ඇය පැවසුවේ දෙවින්දි හෙළ බැල්මට පිළිතුරු වශයෙනි.

"මෙහෙ අනිත් අයගෙ වැරදි හොයන අයත් ඉන්නව ද?"

දෙවින්දි විමසුවේ පියතිලකගේ රුව මතසට නඟා ගනිමිනි. ඇය සිතූ දෙය සියයට සියයක්ම නිවැරදි විය.

"ඇයි ලියන මහත්තයා...? එයා ගිහාගෙන ඉන්නෙ මේ වලව්වෙ නැමදේම කෙරෙන්න මීන එයාට මීන විදියට කියලයි... එයාගෙ වැඩෙ නැම දේටම හොට දාන එක තමයි... අපි හැමෝටම ඉස්සර වෙලා වලව්වෙ වැඩට ඇවිත් තියෙන්නෙ... එක සැරයක් හොරු කට්ටියකගෙන් බණ්ඩාර හාමුදුරුවන්ට බේර ගෙනත් තියෙනවා... ඉතින් කවදාවත් මෙතෙක් එයාට අස් කරල දාන්න නෑ කියල දන්න ගින්න දා වැඩ කරන හැමෝම බය කරගෙන ඉන්න තමයි බලන්නෙ... එයා ගෙන් හොඳට පරිස්සම් වෙලා ඉන්න... එයා කාටවත් දුනෙන්නෙ නැතුව හොල්මනක් වාගෙ පස්සෙන් යනවා අනිත් අයගෙ හොර අල්ලන්න..."

මාජි පැවසුවේ අඩවාදයක ස්වරයෙනි. එවදන් දෙවින්දිගේ සිතට තදින් කා වැදිණි.

"හොරයක් නොකර ගිටියම ඉවරයිනෙ..." සිතුව ද ඇය එම සිතුවිල්ල මුවින් පිට කළේ නැත.

* * *

කිසිවෙකුගෙන් වරදක් අයත්තව ඉඩ නොතබා තමාට හිමි සියලුම වැඩ කටයුතු නොවිටිහෙළා ඉටු කළ යුතු යයි දැවින්දිට සිතීණි. සිය අරමුණු ඉටු කර ගැනීමට ඉඩ ලැබෙනු ඇත්තේ එවිටය. ඇය උදෑසන සීතලත් පිත්තත් නොතබා විදුලට බැස්සේ යාලයේ ඇති ජලාස්ථිත් මල් සහිත බදුන් වෙනස් කොට ස්වාභාවික මල්වලින් ඒවා සරසන්නට අදින්න කොට ගෙනය.

"මෙව්වර ලොස් මල් තියෙද්දි මොනවට ආවිඟිලේ මල් පුවගෙන ඉන්නව ද මන්දා..."

ඇය තමාටම කියා ගනිමින් රෝස පාත්ති දෙසට ගමන් කළාය. අක්කාත් අයියාත් මේ තරම් මල් කන්දරාවක් දුටුවේ නම් ඒවායින් කුමක් හෝ වගාපාරයක් කරන්නට සිතනවා නිසැකය. අක්කා නම් දුනටමත් හෝටලය පිහිටි ඉඩමේ කොටසක ඔකිට් වගාවක් ඇරඹීමට සිහින මවමින් සිටියාය.

"ඔකිට් වලින් හොඳට සල්ලි හොයන්න පුළුවන්..."

ඇය නිතරම පැවසුවාය. එහෙත් හෝටලයේ ඉඩම ඒ සඳහා ප්‍රමාණවත් නොවන බව අයියා මෙන්ම අප්පච්චි ද පැවසූහ.

"අපි මේ ළඟ පාතකින් වෙන ඉඩමක් අරගෙන ඔකිට් වර්ණ..." අප්පච්චි පැවසුවේය.

මවුන්ගේ ව්‍යාපාරික අදහස් වලට එකම එක වචනයකින් හෝ අනුබලයක් නොලැබුණේ දෙවින්දිගෙන් පමණකි. සල්ලි ගොඩවල් උඩ පිහත්නට ඇයට අවශ්‍යතාවයක් නොවීය. ඇය නිතරම පාලුවේ කලබලයකින් තොරව ගෙවන නිස්කලයක ජීවනයකි. ඒ ජීවිතයේදී ඇයට මුදල් යනු සාමාන්‍ය අවශ්‍යතාවයක් පමණක් විය.

"මිනිස්සුන්ට ජීවත් වෙන්න සල්ලි ඕන තමයි... ඒත් ජීවිතේ කියන්නෙ සල්ලිම නෙමෙයි..."

ඇය කෝසල සමග ද යහළු යෙහෙළියන් සමග ද පැවසුවාය. සමහරු උපහාසයෙන් ඇය දෙස බැලූහ.

"සල්ලි තියෙන හින්දා දෙවින්දි එහෙම කතා කරන්නෙ... සල්ලි නොතිබුණා නම් කොහොම හරි සල්ලි හොයන්නම ඔයා හෙත්තේ වෙලි..." සමහරු පැවසූහ.

කෝසල සමග ඇගේ සම්බන්ධතාවයක් ඇති වූයේ ද ඔහුගේත් ඇගේත් අදහස් බොහෝ දුරට එකිනෙකට ගැළපුණු නිසාය. එහෙත් දන්නම් ඔහු තව දුරටත් තමා ඇදුරය කළ කෝසල නොවන බව ඇයට වැටහී ගොස් තිබීණි. පැහැවින්නම් මිනිසුන් වෙතත් වන්නේ මොන තරම් ඉක්මනින්දැයි ඇය සිතුවාය. සුරියපාන්න මැතිණිය සිය සැමියාත් දරුවාත් හැරදා යන්නට සිත හදා ගන්නට ඇත්තේත් එවැනි වෙතත් වීමක ප්‍රතිඵල වශයෙන් ද...?

"ආ මම මේ බැලුවා කවුද උදේ පාන්දරම රෝස පාන්තියෙ ඉන්නෙ කියලා..."

හිත් බණ්ඩා සිතාමකින් යුතුව ඇය ඉදිරියේ පෙනී සිටිද්දී

දෙවින්දි දුහැනින් මිදුණාය. ඔහු කොයි පැත්තෙන් පැමිණියේදැයි ඇය දන සිටියේ නැත. ඇය ඔහු වෙත කාරුණික සිතාවක් පා මල් පාත්ති දෙස බැලුවාය. ඒ හැම එකකම නොයෙක් වර්ගයේ හා නොයෙක් වර්ණයේ මල් පිටි තිබිණි. ඒවායින් හමන සුවඳින් රිසිරිය බෙහෙවින් සුවඳවත්ව තිබිණි.

"හරිම ලස්සනයි හිත් බණ්ඩා... මම මේ මෙව්වර ලස්සන මල් වත්තක් දුක්කමයි..."

ඇය පැවසුවේ භාත්පස දෙනෙත් යටමිනි. ඔහුගේ මුහුණේ ජයග්‍රහණය හා පාඩම්බරය මුසු පෙනුමක් උදා වෙනු ඇයට පෙනිණි.

"මම ඉතින් දන්නා කියන කාලෙ ඉදන්ම කෙරුවේ මල් වචන එකමනෙ හෝනා... මට මේ මල් පාත්තීන් මගෙ ජීවිතේ වාගෙ තමයි..."

ඔහු රෝස ගසක වූ විශාල ශ්‍රී අතු ටිකිල්ලක් ප්‍රවේසමින් තමා ඉවත් කළේය. ඔහු ලේ ගස් වලට මොන තරම් ආදරය කරන්නේදැයි දෙවින්දිට එම ක්‍රියාව තුළින්ම හැඟීමක් ඇති කර ගන්නට හැකි විය. සිරුරින් හැඩී දඩි වුව ද මල් වලට ආදරය කරන මේ මිනිසාගේ සිත ඉතාමත් සංවේදී විය යුතු යයි ඇයට සිතීණි.

"හිත් බණ්ඩා පදිංචි වෙලා ඉන්නෙන් මේ වලච්චෙම ද?" ඇය විමසුවේ ඔහු සමග කුළුණ වීමේ සිතින් යුතුවය.

"ඉස්සර නම් මෙහෙ තමයි හිටියෙ... දන් මං වලච්චෙ වත්තකම වෙන ගේක පදිංචි වෙලා ඉන්නෙ... මගෙ පවුල තමයි වලච්චෙ අතු ගාන්නෙ... තව ටිකකින් එයි..."

ඔහු කියා ගෙන ගියේ විටින් විට මල් පාත්ති දෙස බලමිනි.

"දැරුවො එහෙමත් ඉන්නව ද...?"

"දෙන්නෙක් ඉන්නවා නෝනා... උන් දෙන්නා තවම ඉස්කෝලෙ යනවා. ලොකු කෙල්ල මේ අවුරුද්දේ විඩාගෙට ලියනවා නෙව..."

"ආ.. එහෙනම් ලොකු ළමයෙකු ගීන් බණ්ඩට ඉන්නෙ..."

"කිව්වහම මොකද නෝනා උන් කැමති නෑ අපි මේ වලව්වෙ රස්සාවල් කරනවට. උන්ට ඒක මදිකමක්ලි... මම ඊසෙ ගිහින් උන්ට නෝතගෙ වග කිව්වහම පුදුම වුණා... නෝනා බලන්ට එන්ට ඔහු කියලත් කිව්වා..."

"කාටවත් කරදරයක් නැතිව තමන්ගෙ දායක මහන්සියෙන් කරන කිසිම රස්සාවක ලොකු පූර්විකමක් නෑ ගීන් බණ්ඩා... අපි ලැප්පා වෙන්ක මින රස්සාවක තරාතිරම ගැන හිතලා තෙමෙයි... රස්සාවක් නොකර නිකම් ඉන්න එකටයි..."

"මන්න ඔය බණේම තමයි නෝනා මම අපෙ උන්ට නිතරම කියන්නෙ... මම උන්ගෙ අත පය නොකඩා හදාගෙන වඩාගෙන තියෙන්නෙ ඒම රස්සාවෙම පිහිටෙන් තමයි... උන් කොව්වර කිව්වත් මම මේක අතාරින්න නෑ..."

ඔහු කතා කළේ දෙවින්දි කෙරෙහි බලවත් ප්‍රසාදයක් ඇති කර ගත් බව අඟවමිනි. ඔහු දෙනෙතින් පවා සිතායෙමින් සිටියේය.

"නෝතට පෝච්චිවලට දාන්ට මල් එහෙම මින ද...?"

"මල් විකක් හොයා ගන්නත් එක්ක තමයි මම මිදුලට බැස්සෙ. ඒත් මේ ගස්වල තියෙනකොට කඩන්න හිතෙන්න නෑ..." ඇය සිතාපුණාය.

"මලක් ගහක තියෙනකොට තමයි ලස්සන... ඒත් කොව්වර ලස්සනට තිබ්බත් මල් පර වෙලා යනවනෙ නෝනා... ඒ හින්දා ගහෙන් කඩලා පෝච්චියක දාලා තිබ්බා කියලා වෙනසක් වෙන්නෙ නෑ..."

ගීන් බණ්ඩා කුහන් ගැමියෙකු වුව ද ඔහු කතා කළේ ගැඹුරු අරුතකින්ද දෙවින්දිට සිහිණි. ඇතැම් විට ඔහු එහි ගැඹුරක් දකින්නට නැත. ඔහු පළ කළේ දෙනෙත ඉදිවිලේ පෙනෙන යථාර්ථයේ ස්වභාවයයි.

"නෝතට මොන මල් ද මින...?"

ඇපේ කල්පනාවලියට දුර දිග යන්නට ඉඩ නොදී ගීන් බණ්ඩා විමසුවේය. දෙවින්දි ඇඟිල්ලක් මුවක රුමාගෙන මොහොතක් කල්පනා කලාය.

"කහයි රතුයි රෝස මල් විකකුයි පොත්ඩස් අතු විකකුයි තියෙනවා නම් හොඳයි..."

වෙසානයේදී ඇය පැවසුවාය. ප්‍රවේසමින් මල් පාත්ති අතරින් ඇවිද ගිය ගීන් බණ්ඩා ගස්වලට අඩුවක් නොවන සේ අත තිබූ මුවහත් පිහියෙන් මල් කපන අයුරු ඇය බලා සිටියාය. ඇයට නම් එතරම් හුරුසුහුටි ලෙසත් ඉක්මනින් එම කාර්යය කිරීමට නොහැකි බව සහතිකය. ඇය එම කාර්යයේ

නිරත වූවා නම් රෝස කටු කිහිපයක්වත් අත් ලේ ඇත ගනු ඇත.

"අපේ වලව්වේ නාමුදුරුවෙන් මේ රෝස මල්වලට පුදුම ආසාවක් තිබුණේ..."

සිත් බන්ධා පැවසුවේ නෙලා ගත් මල් මිටිය දෝතින්ම ඇයට පිරි නමමිනි. දේවන්දිගේ සිතේ ඇති වූයේ සුරියකැන්න මැනිණිය පිළිබඳව ගෙනගත් ද විමසීමේ ආශාවකි.

"වලව්වේ නාමුදුරුවන්ට කොළවර එයා කිරිවත් ඇහැව්වේ නෑ... හැමදාම මට මල් වවන්ට උදව් කෙරුවා... මය එහායින් නිව්වලා තියෙන්නෙ බරි කරපු රෝස ගස්... වලව්වේ නාමුදුරුවෝ තමයි මට ඒවා හදන හැටි කියල දන්නෙ... එයා මල් හැන නුගක් දේවල් දනගෙන ගිටියා... මට කියල දෙන්නම් කියලත් කිරිවා... එක්..."

ඔහු කතාව අවසන් නොකරම දිගු සුසුමක් හෙළා බෝගන්විලා මල් ආරක්කුව යටින් අනෙක් පැත්තට සිටියේ. මද චේලාවක් එදෙස බලා සිටි දේවන්දි මල් මිටිය ද තුරුල් කොටගෙන ආපසු හැරුණාය. ඉස්කෝප්පුවේ විසල් කුරුණක් අසල සිටගෙන දැන් බැඳගෙන තමා දෙස බලා සිටින ධනුෂ්ක ඇය දුටුවේ එවිටමය. කොට කළසමක් හා වි ෂර්ටයක් ද ඇඳ සිටි ඔහු වෙතින් දිස් වූයේ ක්‍රීඩකයකුගේ පෙනුමකි. එහෙත් දෙනෙත්වල වූ තියුණු බැල්ම එකම එක දෘශ්‍යයකින් හෝ වෙනත් වි භාවයකි. ඇගේ සිතට සිහිත් නිගැස්මක් දැනිණි.

"ගුටි මෝර්නින් සර්..." ඇය සිහිත් සරිත් ඔහුට සුඛ පැතුවාය.

"මෝර්නින්..." ඔහු කතා කළේ වාතය විනිවිද යන තරම් හැසිරු හඩකිනි.

මල් මිටිය ද තුරුල් කොට ගත් දේවන්දි ධනුෂ්ක පසුකොට යාමට නොහැකිවූයේ මෙන් මොහොතක් ඔහු අසල නැවතී සිටියාය. සිතාවත් නොමැති වූහුණේ වූ හේතූන්වන බවම ඔහුගේ කඩවසම බව වැඩි කළේය. දශකාර කෙස් කැරලිලත් නළල මත රැඳී තිබිණි. දේවන්දිට තව දුරටත් ඔහු දෙස බලා සිටීමට හැකි වූයේ නැත. කිසිම පිරිමියෙකු හමුවේදී යෝසල හමුවේදී පවා නොදකුණ තරම් හදවතේ ගැස්මක් සසල බවක් ඇති වනු ඇයට දැනිණි. ඇය මනෑ තරම් පිරිමි ඇසුරු කොට තිබිණි. එහෙත් මෙතරම් ආවේඛාරකාර සිත නොසන්සුන් බවට පත් කළ පිරිමියෙකු ඒ අතර නොවීය. ඇය සැලකූ දැනින් මල් මිටිය දරාගෙන සැණින් ගෙනුළුව වැදුණාය. බොහෝ දුරක් දිවූ කල මෙන් ඇගේ පසුව හැගෙමින් තිබිණි.

දේවන්දි මල් බදුන්වල තිබූ ජලාස්වක් මල් ඉවත් කොට ඒවා නැවුම් මලින් සැරසුවාය. කෑම මෙයය මත තිබූ අහනා රවුම් මල් බඳුනට ද අලංකාර හැඩයක් ලැබෙන සේ මල් දමූ ඇය සිස පසෙකට ඇඳ කොට ගෙන එදෙස බලාගෙන මදක් සෙසෙසට වූවාය. එක් වරම කිසිවෙකු ගේ සිරුරේ ස්පර්ශ වනු දකුණෙන් ඇය නිගැස්සී හැරී බැලුවාය. ඇය අසල සිටගෙන සිටියේ අර ආවේඛාරකාරයාය. නැවතත් ඇගේ සිත සසල විය.

"මට කියන්න අමතක වුණානෙ දේවන්දි... ඔයාට කෝල් එකක් ආවා පිරිමි කෙනෙකුගෙන්..."

ඔහු පිරිමි කෙනෙකුගෙන් යන වදන පැවසුවේ

අවධාරණයෙනි. එහෙත් ඒ අප්පච්චි හෝ අයියා මිස වෙන කෙනෙකු වෙන්නට නොහැකි බව ඇය දැන සිටියාය. කෝසල අමනාපයෙන් සිටි බැවින් දේවිනිදි ඔහුගෙන් සමූ ගත්තේවත් නැත.

"අප්පච්චි හරි අයියා හරි වෙන්න ඇති..." ඇය සෙමින් පැවසුවාය.

"කවුද මන්දා... කැලණි වීචි හොටෙල් එකෙන් කතා කරන්නෙ කියලා කිව්වා... කවුද අප්පච්චි ද අයිය ද හොටෙල් එකේ වැඩ කරන්නෙ...?"

දේවිනිදි මඳක් කල්පනා කළාය. බොරුවක් කිව යුතු යයි ඇයට සිතීණි. කැලණි වීචි හෝටලය ඉතා ප්‍රසිද්ධය. නමුත්වත් එහි අයිතියක් ඇති බව කිවහොත් ඔහු කුල සැකයක් ඇති වනු වැළැක්විය නොහැකිය. පියතිලක නම් දහටමත් ඇය පිළිබඳව සිතා සිටින්නේ සංවිධානාත්මක හොරු පල්ලියක සාමාජිකාවක් ලෙසින් බව ඔහුගේ කට්තම කියැවිණි. එම නිසාම බොරුවක් කීම ප්‍රායෝගික බව ඇයට සිතීණි.

"අප්පච්චි..." දේවිනිදි මිමිණුවාය.

"මම සිහින් කියෙනවා කැලණි වීචි හෝටෙල් එකට. හරිම ලස්සන නැනක තියෙන්නෙ... කැමත් හරි රසයි..."

ධනුෂ්ක හදිසියේම දොඩමලු වී සිටියේය. දේවිනිදිගේ සිතට දුනුගේ ආඩම්බරයකි. ඇත්ත වශයෙන්ම හෝටලය වැඩි පුරම ජනප්‍රිය වූයේ රසවත් ආහාර පාන නිසාය. දේවිය හා විදේශීය ඕනෑම ආහාර වේලක් එයින් ලබා ගැනීමට හැකියාව තිබිණි.

"අප්පච්චි එතන කුත් කෙනෙක් ද?"

දේවිනිදිගේ සිතට අපහසුවක් දැනිණි. රැකියාවක උස් යනත් හේදයක් නැතැයි කොහරම් කියුව ද තමාට ඕනෑම රැකියාවක තීරණ වෙන්නට හැකියාව තිබුණ ද අප්පච්චි අරක්කුමියෙකුගේ ඇඳුමින් සැරසී සිටින ආකාරය සිතේ ඇඳ ගැනීමට ඇය කැමති වූයේ නැත. එහෙත් අවශ්‍යම අවස්ථාවක මිය සිය අනන්‍යතාවය හෙළි නොකරන ලෙස අප්පච්චි දුන් උපදෙස් සිහි කළ ඇය හිත හදා ගත්තාය.

"අප්පච්චි තමයි හොටෙල් එකේ හෙත්..."

ඇය අසිරුවෙන් වදන් ගොනු කොට ගත්තාය. නිකමිම අරක්කුමියෙකු යයි කියනවාට වඩා නායක අරක්කුමියා යයි කීමේ වටිනාකමක් තිබිණි. ධනුෂ්ක ගේ මුහුණේ පුළුල් සිනාවක් නැතිණි. නායක අරක්කුමියාගේ නිල ඇඳුමින් සැරසුණු අප්පච්චි මතසින් මවා ගන්නට ඇය උත්සාහ දරුවාය.

"ආ ඒක තමයි එතෙනම් දුවත් ඒ අඩි පාරෙම යන්නෙ නේද ? දුන් මට තිෙනනවා මයාව අවතක්කේරු කරපු එක වැදගි කියලා... අප්පච්චිගේ හැකියාවෙන් ටිකක් හරි දුවත් ඇතිනෙ..."

ධනුෂ්කගේ සිනාව පළමු වරට දුටු දේවිනිදිට එදෙස තව රරක් බැලීමේ ආශාව මැඩ ගත නොහැකි විය. එහෙත් ඇය තනා කළේ බිම බලාගත් වනමය.

"ලන්ච් එකෙන් පස්සෙ වියළිවි කරන්නෙකො..."

ඇය පටිසර්ගී මොහොතක් නිහඬව සිටී. ධනුෂ්ක කාමරයෙන් පිටවී ගියේය. ඇයට පහසුවෙන් හුස්ම ගන්නට හැකි වූයේ ඉන් පසුවය. තමා කී දෙය මුතු ඇනුම් පදයක් වශයෙන් බාර ගත්තේ දැයි සැකය ඇය තුළ ඇති විය. එහෙත් දැන් මුඛින් පිට වූ වදන් ආපසු ඇඳ ගැනීමේ හැකියාවක් නැත. ඇය සුසුමක් හෙළා නැවතත් මල් බඳුනේ අඩුපාඩු පතස් කරන්නට වූවාය.

"දෙසියනේ...!"

කාමරයට ඇතුළු වූ මාර් එක්වරම හිසේ අත ගසා ගත්තාය. දේවින්දී ඇය දෙස මව්පියයන් බැලුවේ තමාගෙන් සිදුවූ අඩුපාඩුව කුමක්දැයි දන ගැනීමටය.

"ඔයා කාගෙන් අහල ද රෝග මල් කැඩුවේ...?"

මාර් විමසුවේ ඇය විශාල වරදක් කළ බව අගවන තඩකිනි. දේවින්දීගේ සිතට දැනුණේ බියකි. මෙතෙක් කල්ම ප්ලාස්ටික් මල්වලින් මල් බඳුන් සරසා තිබුණේ ගෙවත්තේ පිපෙන මල් හෙළීම වරදක් නිසා විය යුතුය. ඇය සිනාගෙන්නට නැත් දරමින් මාර් දෙස බැලුවාය.

"මං කාගෙන්වත් ඇහැවුවෙ නම් නැ... මල් වීක මට කපලා දුන්නෙ හින් බණ්ඩා..."

මුතු පාචා දීම වරදක් ගයි සිතූණ නමුදු ඒ අවස්ථාවේදී ඇයට ගත හැකි වෙත පියවරක් තිබුණේ නැත. හින් බණ්ඩා කුඩා කල සිටම මෙහි ඇති දැඩි වූ අයෙකි. දේවින්දී මෙහි පැමිණීමේ පෙර දිනයේය. එනිසාම ඇයට සමාවක් පොලැබෙන බව ඒකාන්තය.

"හින් බණ්ඩා මල් කපලා දුන්නා...?"

මාර් විමසුවේ අදහා ගත නොහැකි යමක් සිදුවූ කලෙක මෙනි. මාර්ගේ මුහුණේ වූ හැඟුරු පෙනුම පහ වී ගොස් දෙතොලට සිහින් සිනාවක් නැගිණි.

"මට විශ්වාස කරන්නන් බෑ හින් බණ්ඩා එහෙම දෙයක් කළා කියලා කීව්වම..."

"එන නම් ධනුෂ්ක සර්ගෙන් අහල බලන්නකො මාර් ඇත්ට්... හින් බණ්ඩා මට මල් මිටිය දෙන කොට එයක් ඉස්තෝප්පුවේ හිටියා."

ගුරුවරියක හමුවේ තිදහසට කරුණු කියන පාසැල් දරියකගේ හඩින් දේවින්දී පටිසර්ගී මාර්ගේ දෙතොලේ වූ සිනාව වඩාත් පුළුල් විය. ඇය දේවින්දීගේ උරහිසට අත තැබුවාය.

"මම ඔයාට වරදක් කීව්වා නෙමෙයි දේවින්දී. ඒත් හින් බණ්ඩා කිසිම කෙනෙකුට ඔය මල්වලට අත කියන්න දෙන්නෙ නැ... වලව්වේ හාමුදුරුවෝ හිටිය කාලෙ විතරයි මෙතෙ වාසස් වලට ලොස් මල් දාලා තිබුණෙ... එයා හැකි වුණාට පස්සෙ හින් බණ්ඩා කිසිම කෙනෙකුට මලක් කඩන්න ඉඩ දුන්නෙ නැ... ඒකයි අපි ඉමිට්ටෙන් මල් දාලා තිබුණෙ..."

"ඉතින් එහෙම නම් එයා කැමැත්තෙන්ම මට මල් කපලා දුන්නො...?"

මාර්ගේ කතාවෙන් සැහැල්ලු වූ සිතැති දේවින්දී විමසුවාය.

"එකතෙ මටත් පුදුම හිතුණෙ... හිත් බණ්ඩා ලේපියෙත් කෙනෙත් ගැන පැහැදෙන කෙනෙත් නෙමෙයි... දක්කනෙ ඊයෙ ඔයාගෙ බෑණ් එකත් ගේ ඇතුළට ගිහින් දුන්න හැටි... බණ්ඩාර හාමුදුරුවො කිව්වා වුණත් එයාට කියල මය එාගෙ වැඩක් ගන්න බෑ..."

"ඇයි දන්නෙ නෑ එහෙම නම් මට උදව් කෙරුවෙ..."

"ඔයාගෙ පෙනුමත් වලව්වෙ හාමුදුරුවන්ගෙ වගේනෙ... ඊයෙ හිත් බණ්ඩා ඔයා වලව්වෙ හාමුදුරුවන්ගෙ නැයෙක් ද කියලත් ඇහුවෙ ඒකනෙ..."

රෝද පුටුව පැදගෙන සුරියතැන්න මහතා කාමරයෙන් පිටතට පැමිණියේ 'ගුඩ් මෝර්නින්' යයි කියාගෙනමය.

"ඔත්... කාලෙකට පස්සෙ ගේ ඇතුළෙන් රෝස මල් සුවදක් දුනෙහවා..."

ඔහු සිය සුබ පැතුමට කාන්තාවන් දෙදෙනා පිළිතුරු දෙන්නටත් පෙරම නාසය පොයියවමින් වට පිට බැලුවේය. දෙවිත්දි විසින් කෑම මෙසය මත පබා තිබූ මල් බඳුන දෙස ඔහුගේ බැල්ම මොහොතකට රැඳී තිබිණි. ඒ සමඟම මුහුණේ පෙනුම ද අඳුරු විය. ඔහුට තමාගෙන් වියෝ වූ බිරිඳ සිහිපත් වෙන්නට ඇති බව දෙවිත්දි වහා වටහා ගත්තාය.

"බණ්ඩාර හාමුදුරුවන්ට පුදුමත් හිතෙයි ඇහුවම... දෙවිත්දිට මේ මල් එක්කොම දිලි තියෙන්නෙ හිත් බණ්ඩා..." මාර් පැවසුවාය.

"එයා ඉස්සර මිහොම මල් කඩල දන්නෙ සුජානිට

විතරයි. දෙවිත්දි දක්කම එයාට සුජානිට මතක් වෙන්න ඇති..."

සුරියතැන්න මහතා පැවසුවේ සුසුම්කරු හෙළමිනි. ඊළඟට ඔහු රෝද පුටුව පැදවාගෙන නැවතත් කාමරයට ගියේය. මාර්ත් දෙවිත්දිත් මුහුණෙන් මුහුණ බලා ගත්ත.

"සුජානි කියන්නෙ වලව්වෙ හාමුදුරුවන්ට..." මාර් කෙඳිවැඩාය.

මැට්ටේ ලෙව්නේ බණ්ඩාර පැමිණි මොහොතේ සිටම වලව්ව පුරා ඇවිදින්නට වූයේ මටත් මේ හෙදරු අයිතියක් තියෙනවා යන්න ඇහවෙන පරිද්දෙනි. ලෙව්නේ බණ්ඩාර මැතිණිය ද ඊට දෙවෙනි නොවීය. වලව්වේ සේවකයින් මුහුණින් මුහුණ බලමින් උපහාසාත්මක ජිනා පහළ කරනු දේව්නිදිට පෙනිණි.

"මය ආවෙ... මය ආවෙ... දන් ඉතින් වලව්ව පුරා ඇවිද ඇවිද දානක් අඩු පාඩු හොයයි... මම දන්නවනෙ අම්මගෙයි දුවගෙයි හැටි... පුංචි බණ්ඩාර මහත්තයාගෙන් හිතට එක එක වස කවන්නෙ මය අම්මල දුටල තමයි..."

මාජ් දේව්නිදි දෙසට නැඹුරු වී පහත් හඬින් පැවසුවාය. එළවළු, මස්, ඉස්සන් ආදිය යොදා අලුත්ම ක්‍රමයේ බහන්

පිසිමින් සිටි දේව්නිදි මාජ් දෙස බලා සිනාසුණාය. ඇමත් මුහුණේ වූයේ අප්‍රසාදයක ලකුණුය.

"ගණන් ගන්න එපා මාජ් ඇත්ටි. මයාමනෙ කිරිවෙ අපි කාටවත් වරදක් දකින්න බැරි විදියට වැඩ කරමු කියලා... ඉතින් එහෙම කළාම ඉවරනෙ..." දේව්නිදි පැවසුවේ මාජ් අස්වසන හඬිනි.

"වරදක් නැති එකත් වරදක් විදිහට දකින අම්මණ්ඩලා දෙන්නෙත් තමයි මය..." මාජ් තමාටම කියා ගන්නාක් මෙන් පැවසුවාය.

ඇය හිතකරණයෙන් පලතුරු යුෂ සහිත ඩිනෙන්ටරය එළියට ගෙන උස විදුරු පහත් පිරවුවාය. එය සාදන ලද්දේද දේව්නිදි විසිනි.

"හේ මේ ධුන්ක් එක නම් හරිම සුවදයි..." මාජ් හුස්ම ඉහළට ඇද්දාය.

"පලතුරු වර්ග කීපෙක සුවද එකට එකතු වුණාම අලුත්ම සුවදක් එනවනෙ..."

"මම නම් මය තරම් දේවල් කර කර ඉන්නෙ නැ... මොනවා හරි එක පලතුරු වර්ගයකින් ධුන්ක් එකක් හදනවා මියක්..."

මාජ් විදුරු කිහිපය ප්‍රවේසමින් බන්දේසිය මත කැන්පත් කළාය.

"මම ඉතින් අද දන්න ශිල්ප මක්කොම දාන්න එපායැ... කැම රස නොවුණොත් මගෙ පොච්චි එකක් ඉවරයිනෙ..."

දේවින්ද්‍රී සිනාසුණාය. මාජ් ද එම සිනාවට එක් වූවාය.

"මම ඉස්සො ටික සුද්ද කරල තියන්නම... දේවින්ද්‍රී ගිහින් මේ ප්‍රින්ක් එක අල්ලල එන්න කට්ටියට... මො කට්ටිය අඳුන ගන්නත් එපායැ..." මාජ් යෝජනා කළාය. එහෙත් දේවින්ද්‍රී තරමක් පසුබට වූවාය.

"අනේ මට බෑ මාජ් ඇත්ටි එයාලා මට මොකක් කිව්වොත් එහෙම..."

"මොකත් කියන එකක් නෑ... අනික් එක මම හෙට අනිද්දා ගියාම මො මේ හැම දේම බලා කියා ගන්න එපායැ..."

හැඳ සිටි ඒප්‍රනය ගලවා බිත්තිවේ එල්ල දේවින්ද්‍රී දෝකින්නම ගිස කෙස් හා ගවුම් සකස් කොට ගන්නාය. ඇය හැඳ සිටියේ එකල කාර්යාලයට යද්දී අදින්නට පුරුදුව සිටි ගවුමකි. නිල් පැහැති කොටු රෙද්දකින් මො තිබු එය පැබැටුමක් සුන්දර විය. එයින් දේවින්ද්‍රීගේ හැඩ රූව එඩාත් මව නැව් තිබිණි.

"මො ලස්සනයි දරුවො... ඇස් වහන් කට වහන් නෑ ඉන්න ගෙදරට කිරි ඉතිරේන්න මය සිනාවම ඇති..."

ඇය ප්‍රේම සකස් කරනු දුටු මාජ් කට කොනට සිනාවක් නංවා ගනිමින් පැවසුවාය. දේවින්ද්‍රීගේ සිතට ලැජ්ජාවක් දැනිණි. ඇය සිනාසෙන්නට තැත් දරුවාය.

"දුන් ඉතින් යන්න මකත් අරගෙන... මනමාලයා ඉස්සරහට ඉස්සර වෙලාම යනවා වාගේ ඇඟරේන්නෙ නැතුව..."

මාජ් සිනාවකින් යුතුව දේවින්ද්‍රීගේ උරහිසට අත තබා ඇය දිවමත් කළාය. දේවින්ද්‍රී බන්දේසිය ද රැගෙන සාලයට පිවිසුණේ දෙගිඩියාවෙන් මෙන්ම වකිතයෙන් ද යුතුවය. මාජ් පැවසුවාත් මෙන්ම එය අනාගත සැමියා පිළිගන්නට හා පුරා කියා ඉදිරියට යන යුවතියකගේ සිතට නැගෙන කෝල හැඟීමට සමාන විය.

දේවින්ද්‍රී සාලයට පිවිසෙද්දී සියලු දෙනාම එකට කතා කරගෙන මෙන් ගිස එසවූහ. ආගන්තුකයන් තිදෙනාගේම නෙත් විස්මයෙන් විවර වෙනු දේවින්ද්‍රී එක බැල්මටම දුටුවාය. ඇය වඳ සිනාවක් නඟා ගෙන ලෙව්කේ බණ්ඩාර මැතිණිය ඉදිරියේ තතර වූවාය. සුදු ලේස් හැට්ටියකින් සහ වටිනා ඉන්දියන් සාරියකින් සැරසී සිටි ඇය පැළඳ සිටියේ පවුම් පතක පමණ මාලයකි. මහත් දෙහෙන සිරුරකින් හා සාධම්බර බැල්මකින් යුතු ලෙව්කේ බණ්ඩාර මැතිණිය දකිද්දී දේවින්ද්‍රීට සිහිපත් වූයේ පාසැලේ විදුලත්පතිනියයි.

"මෙයාද මේ අලුතින් කුසසිය වැඩට ආවා කිව්වො...?"

ඇය දෙබැම රැළි කොටගෙන දේවින්ද්‍රීගේ කේශාන්තයේ සිට පාදාන්තය දක්වාම බලමින් බිම වීදුරුවක් අතට ගන්නාය.

ගෙල දක්වා කැපු කොණ්ඩයකින් යුතු මාටර් ලෙව්කේ බණ්ඩාර අම්මාගේ හැඩරූවට එලෙසින්ම උරුමකම් කීවාය. වෙනසකට තිබුණේ ඇය අම්මා මෙන් මහත් නොට්ට් පමණය. අත් කොට ටී පේටියකින් හා කොට කල්සමකින් සැරසී සිටි ඇගේ මුහුණේ ද සිනාවක් නොවීය. බැලූ බැල්මට ඇය මේ සමාජයට නොගැලපෙන තැනැත්තියකැයි හැඟීම දේවින්ද්‍රීගේ සිතේ ඇති විය. මුව පුරා විසිරුණු සිනාවෙන් යුතුව බිම වීදුරු

පිළිගත්තේ ලෙව්නේ බණ්ඩාර මහතා සහ සුරියතැන්න මහතා පමණි. ධනුෂ්කගේ මුහුණේ එමොහොතේ පවා වුයේ සුසුරු ගැඹුරු බැල්මමය.

"මොකද්ද දරුවො නම...?"

ලෙව්නේ බණ්ඩාර මහතා කරුණාවෙන් විමසුවේය.

"දේවින්දි..." ඇය සිහින් සරින් මිම්මුටාය.

"දේවින්දි..."

මාධව් යටි පොල පෙරළමින් එය උච්චාරණය කළේ කුසපි අම්මා කෙනෙකුට එතරම් හොඳ නමක් ගැලපෙන්නේ නැතැයි ඇඟවෙන හඬකින් යැයි දේවින්දිට සිහිණි. ඇගේ එම ක්‍රියාව නිසා මාධව් කෙරෙහි දුටු මනාකිත්ම ඇති වූ අපැහැදිලි වඩාත් දඩි විය.

"මේ පොඩි කෙල්ලෙකුට මාර්ට් වාගේ වැඩ කරන්න පුළුවන් ද ? අනිත් එක මේහාට ගැලපෙන්න මැදි වියළේ ගැණියෙක්..."

ලෙව්නේ බණ්ඩාර මැතිණිය පැවසුවේ ඉංග්‍රීසියෙනි. මවුන් නැමදෙනා කුළම ගෘහ පාලිකාවක් සම්බන්ධයෙන් තිබෙන්නේ එකම සාම්ප්‍රදායික අදහස් යැයි දේවින්දි සිතුවේ කළකිරීමෙනි. ගෘහ පාලිකාවක් මැදි වියළේ තැනැත්තියක් විය පුතුමය. ඔවුන් ඉගෙන ගත් අය නොවූවාට කම් නැත.

"දේවින්දිට මේ රස්සාවට ඕන කරම් සුදුසුකම් තියෙනවා. ඒ වගේම එයා මේකට කැමතියි... ඒ හින්දා වියස ප්‍රශ්නයක් නෑ... එහෙම නේද දේවින්දි...?"

සුරියතැන්න මහතා විමසුවේ ද ඉංග්‍රීසියෙනි. දේවින්දි ඉංග්‍රීසි දන්නා තැනැත්තියක බව ඇඟවීමට ඔහුට අවශ්‍යව තිබිණි.

"මව් සර්..." ඇය මිම්මුටාය. අම්මාත් දඩක් මුහුණින් මුහුණ බලා ගත්ත.

"ගෙදර වැඩ කළත් උයන්න මෙයාට පුළුවන් ද...?" මාධව් පැක මුසු බැල්මක් හෙළවාය.

"අද ලන්ඩ් හදන්නෙ දේවින්දි... කාල ඉවර වුණාට පස්සෙ තමයි මම තීරණය කරන්නෙ මෙයා ස්ථිරවම රස්සාවට ගන්නවාද නැද්ද කියලා..."

මෙතෙක් නිහඬව සිටි ධනුෂ්ක පැවසුවේය. මාධව්ගේ මුහුණ එකෙණෙහිම ආලෝකමත් වෙනු දේවින්දිට පෙනිණි.

"කොහොමත් මම මෙහෙ පදිංචියට ආවට පස්සෙ නම් මේ වාගේ අයව් තියා ගන්නෙ නැහැ..."

මාධව් අහංකාර හඬකින් පැවසුවාය. සුරියතැන්න මහතාගේ මුහුණ වෙනස් වී ගියේය. එතෙක් ඔහු කිසිවක් පැවසුවේ නැත.

"මේ වාසස් ඇරේන්ජ් කළේ දේවින්දි ද...?"

මාධව් විමසුවේ තාත්පස තෙත් යටමිනි. දේවින්දි හිස සැලුවාය.

"මව් මිස්..."

"මට මෙහෙ හැමෝම කතා කරන්නෙ පුටි වීංගිරි

හාමුදුරුවෝ කියලා..." මාධව් ඇවසුවේ දේවින්ද්‍රට එසේ කතා කරන ලෙස නොකියා කියමිනි.

"මට ඒ විදියට කතා කරන්න හුරු නැහැ..."

ආචාර්‍යශ්‍රී ලී ඔව් ඔඳු නොහැකිමට දැඩි ආයාසයක් දරමින් දේවින්ද්‍ර පැවසුවාය. ඇගේ සිතට කෝපයක සේයාව එබීමකි නමුත් තිබීමයි.

"දේවින්ද්‍ර මං හිතන්නෙ මියාටත් වැඩිය බාල ඇති... ඒ හින්දා එයාට කැමති විදිහකට කතා කරපුඩාවෝ... එක පුත්තයක් කරගන්න එපා..."

ලෙව්නේ බණ්ඩාර මහතා පැවසුවේය. සුවිසැලත්ත මහතා ද එය අනුමත කරන්නාක් මෙන් හිස සැලුවේය.

"මේ මල් කොහෙන් ද ගෙනාවෝ...?"

මාධව් කතාව වෙනතකට හරවන්නට වැයමි කරන්නාක් මෙන් විමසුවාය.

"කොහෙන්වත් නැ... මේ චන්දනේමයි කඩා ගත්තෙ..."

දේවින්ද්‍ර පිළිතුරු දුන්නේ අවිහිංසක ලෙසය. මාධව් නැගීම දැන් ඉහට ගසාගෙන දේවින්ද්‍ර දෙස නැගූ බැල්මක් හෙළුවාය. නමුත් කළ වරද කුමක් දැයි දේවින්ද්‍රට වැටහුණේ නැත.

"බොරු කියන්නෙපා... මේ චන්දන මල් කඩන්න හින් බණ්ඩා මටවත් ඉඩ දෙන්නෙ නැහැ..."

ඇය දැඩි හඩකින් පැවසුවාය. දේවින්ද්‍රට ඉහසිටම

ධනුෂ්ඨක දෙස බැලිණි. හින් බණ්ඩා ඇයට මල් නෙලන්නට ඉඩ දීම විස්මයක් ලෙස සියලු දෙනාම කල්පනා කරති. ඇයට යාත්කියට සිටියේ ධනුෂ්ඨක පමණකි. එහෙත් සිහු එමොහොසේ ඇගේ බැල්ම මග හැර ඉවත බලා ගත්තේය. දේවින්ද්‍රගේ සිත රිදිණි.

"එක්ස්කියුස් මි..." බන්දේසිය එතැනම වූ කුඩා ස්වල්ප මත තැබූ දේවින්ද්‍ර ආපසු හැරුණාය.

"මොකද මේ ට්‍රේ එකවත් ගෙනෙන්නෙ නැතිව තබාගෙන බිඳගෙන දුටුගෙන ආවෝ...?"

කුස්සියට පිවිසි දේවින්ද්‍ර දෙස මාජ් බැලුවේ විමසිල්ලෙනි. දේවින්ද්‍ර සිතාසී මදකට පෙර ගලවා ඉවත් කළ ඵලනය නැවතත් හැඳ ගත්තාය.

"උයන්න පරන්කු වෙයි කියල මම ඉක්මනට ආවා... මාජ් ඇත්ටි හිඟිල්ලා ට්‍රේ එක අරන් එන්න"

"මට පේන්නෙ මොකක් හරි දෙයක් වෙලා වගේ... ඇයි අර අම්මයි දුටයි මොනව හරි කිව්වද...?"

"අපෝ නැ..."

"නැති වෙන්න බෑ... මම දන්නවනෙ දෙන්නගෙ කට්ටල්වල හැටි..."

දේවින්ද්‍ර කිසිවක් නොකියා මාජ් විසින් පිරිසිදු කොට තබන ලද ඉස්සන් බඳුන අතට ගත්තාය.

"මොන වගේ කුමක් ද මොන හදන්න යන්නෙ දේවින්ද්‍ර...?"

මේ විදියේ බතක් මම කවදාවත් දකල නැ..." මාස් පැවසුවේ කුතුහලයෙනි.

"ඉද මම හදන්නෙ එයාල කවදාවත් කාල නැති විදියේ අවිචාරු කෑම වේලක්. ඉන්ද්‍රනිසියන් බතක්, ඉන්දියන් කුකුල් මස් බැඳුමක්, ප්‍රංශ සලාදයක්, ඉංග්‍රීසි වෙස්ට් එක්ක..." දෙවිනිදි පැවසුවේ සිනාසෙමිනි. ඇය එය හි ආකාරයට මාස්ට ද සිනා නැගිණි.

"ඒක නම් අවිචාරුවක්ම තමයි..." පුංචි බණ්ඩාර මහත්තයා ඒවා කැවට පස්සෙ එක්කො යොමු කියා ගනිමි... එක්කො යමි..."

"මාධව් මිස් නම් කිව්වා එයා මේ හෙදරට ආවට පස්සෙ මං වගේ අයව් කියා ගත්තෙ නැහැ කියලා..."

"එයා එහෙම කිව්වා..."

මාස් වේතයෙන් මෙන් විමසුවේ ඉදාර දෙස ද විමසිල්ලෙන් බලමිනි. සියතිලක හොර රහසේම පැමිණ සිටුන්නේ කතා බහට ඇහුම්කන් දෙන්නට ඉටු ඇති බව දෙවිනිදිට සිහිපත් වූයේ එමොහොතේය.

"කොහොමටත් එයා ආවට පස්සෙ නම් මෙතන සර්වත්වස්ලට කියා බණ්ඩාර හාමුදුරුවන්ටත් ඉන්න ලැබෙන එකක් නැ... වෙන මොනවද කිව්වෙ..."

"හින් බණ්ඩා එයාටත් නොදෙන එකේ මට මල් කඩා ගන්න දෙයි ද කියල ඇහැව්වා..."

දෙවිනිදි කියද්දි මාස් පිට වෙන්නට ආ සිනාව මැව්

ගත්තේ කට අතින් වසා ගනිමිනි. දෙවිනිදි ඇය දෙස බැලුවේ කුහුලිනි.

"ඇයි හිනා වෙන්නෙ..."

"හින් බණ්ඩට එයාට පෙන්නන්න බැ... මල් කඩන්න කියා මල් වත්තට එනවටත් කෑමනි නැ... මුලදී මුලදී බලෙන්ම මල් කැඩුවා. අනතිමට හින් බණ්ඩා බණ්ඩාර හාමුදුරුවන්ට කිව්වා ආයෙන් එහෙම මල් කැඩුවොත් අස් වෙලා යන්න යනවා කියලා... පුංචි කාලෙ ඉඳලම හිටිය හින් බණ්ඩා යනවට බණ්ඩාර හාමුදුරුවො කොහෙත්ම කෑමනි වුණේ නැහැ. ඒ හින්දා පුංචි සිංහිරි හාමුදුරුවන්ට ආයෙ මල් වත්තට යන්න එයා කියල කිව්වා..."

"මාධව් මිස් මට කිව්වා එයාට හැමෝම කතා කරන්න පුංචි සිංහිරි හාමුදුරුවෝ කියලලු... හැබැයි මට නම් ඒ විදියට කතා කරන්න හුරු නැහැ..."

"මයාට කෑමනි විදියකට කතා කරන්න කියල බණ්ඩාර හාමුදුරුවො කිව්වනෙ..." මාස් පැවසුවේ ගණනකට නැතිවය.

"මං ගිහිල්ලා වු එක අරගෙන එන්නම්..."

කුස්සියේ බිත්තියේ වූ සංගීතමය සිතුවක් තාද වෙනු ඇසෙද්දි මාස් ඉක්මන් ගමනින් එළියට ගියාය. මේ සංඥා සියල්ලම තමන් විසින් ද ඉගෙන ගත යුතු බව දෙවිනිදි කල්පනා කළාය.

විදුලි පෝරණුව තුළ රෝස්ට් වෙමින් තිබූ කුකුළු මස් වලින් ප්‍රණීත සුවඳක් නැගිණි. දෙවිනිදි එහි විදුරු දොරෙන්

එහි බැලුවාය. කුකුළු එස් රන්වන් පැහැ ගැනෙමින් තිබිණි.

"හැමෝම මධ්‍යගත වුත්ත එක ගැන වර්ණනාව... රස්සාව නැති වෙයිද කියලා දන් බය වෙන්න දෙයක් නැ..." කියාගෙන මාස් හිස් විදුරු සහිත බන්දේසිය ද රැගෙන කුස්සිය කුළුට ආවාය.

"ආ.. නියම සුවදක් එන්නෙ.. මගෙ කටට කෙළක් උනහවා.. මට බයයි අප් ග්‍රේටල්ට වුණ වැඩේ වෙයි ද කියලා..."

මාස් තාසය පොටියවමින් වටපිට බලද්දී දේවිනිදි ඇය දෙස බැලුවේ කුකුළුනි.

"ග්‍රේටල්...? ඒ කවුද...? මොකද්ද එයාට වුණ වැඩේ...?"

"ඇයි දේවිනිදි ඒ කතාව දන්නෙ නැද්ද...?"

"අපේ දන්නෙ නැතෙ.. කියන්නකො..."

"ග්‍රේටල් කියන්නෙ එංගලන්තෙ එක ගෙදරක හිටපු කුස්සි අම්මා කෙනෙක්..."

මාස් හිස් විදුරු වික බදුන් සෝදන යන්ත්‍රය කුළු තැන්පත් කළාය. මෙම කුස්සියේ වැඩ කිරීම මොන තරම් පහසුවක්දැයි එදෙන බලා පිටියේ දේවිනිදිට සිතිණි. ඇයට අම්මා මෙනෙහි විය. අම්මා නිවසේ වැඩ කළේ කතිවමය. ඇය වැඩ කරද්දී වෙනත් කිසිවෙකු ඒවාට ඇඟිලි ගසනු ඇය ඉවසුවේ නැත.

"මට මේවා කර ගන්න පුළුවන්. ඔයාල එළියට යන්න..."

දේවිනිදි හෝ අක්කා උදව් කරන්නට යද්දී අම්මා මවුන් ලෙවා හැටියාය. එහෙත් සතියේ නිශ්චිත දිනකදී හෝ දෙකකදී වුවත් පතිටම කුස්සියේ වැඩ කළ යුතු විය. අක්කාත් ඇයත් දෙදෙනාම කටට රසට කෑම බීම හදන්නට අත් පොත් තැබුවේ එලෙසය.

"ඔයා කතාව අහගෙන ද ඉන්න දේවිනිදි...?"

මාස් විමසුවේ ඇයට සිතුවිලි ලෝකයේ එල්මන් වෙන්නට ඉඩ නොහවිමිනි.

"ආ... ඔව් මාස් ඇත්ටි... මම අහගෙන ඉන්නෙ... තියන්න..." ඇය වහා පිළිතුරු දුන්නාය.

"ඉතින් මේ ග්‍රේටල් වැඩ කරපු ගෙදර මහත්තයා දවසක් කිරිවලු දවල් කෑමට එයාගෙ යාළුවෙක් එනවා කුකුල්ලු දෙන්නෙක් බැඳල තියන්න කීපලා... ග්‍රේටල් හා කිරිවලු..." මාස් මදකට කතාව නැවැත්වුවාය.

"ඉතින්...?" දේවිනිදි නොඉවසිල්ලෙන් විමසුවාය. මුලදී උනන්දුවක් නොදක්වූව ද එමොහොතේ කතාව දන ගැනීමේ බලවත් ප්‍රචණ්ඩත්වය ඇගේ සිත තුළ ඉපදෙමින් තිබිණි.

"ග්‍රේටල් කුකුල්ලු දෙන්නට අවන් එක ඇතුළට දම්මලු... මේ වගේ රෝස්ට් වෙත සුවද එනකොට ගැනිට ඉවසුමක් නැතුව ගියා... කුකුල්ලු දෙන්නෙක්ම තියෙන එකේ පොඩ්ඩක් කැට්ට කමක් නැ කියල හිතල එක කුකුළු අණ්ඩක් කැටලු..."

"දන් මං කියන්නම් ඉතුරු වික... මෙහෙම වික වික කාල කුකුල්ලු දෙන්නම ඉවර වුණාලු..." දේවිනිදි පැවසුවේ සිනාසෙමිනි.

"මියා කනාච දන්නව ද...?"

"අනේ නෑ... ඒ පිදියට වෙන්න ඇති කියල මට හිතුණා.."

"ඔව් එහෙම තමයි වුණේ... එයා කුකුල්ගු දෙන්නම කාල ඉවර කළා..."

"හරිම පෙරේන ගැනියෙක්නෙ... ඉතින් ඊට පස්සෙ මොකද වුණේ...?"

"දුන් කනාච අහගෙන ඉන්න ගිහින් මියාටත් ශ්‍රේටල්ට වුණ දේ වෙයි..."

මාර් පැවසුවේ දේවින්දි වැඩ නවත්වා කනාචට සවන් දී සිටි බැවිනි.

"එහෙම වෙන්නෙ නෑ... මම වටපිට ගැන හොඳට ඇහගෙන ඉන්නෙ..."

"කොහොමත් මෙහෙ ඉන්න කොට වට පිට ගැන ඇහ ගහගෙන ඉන්න එක හුඟක් හොඳයි..."

මාර් පැවසුවේ පියතිලක අරමුණු කොට ගෙන යයි දේවින්දිට සිහිණි.

"ශ්‍රේටල් ගෙ කනාච කියල ඉන්නකො මාර් ඇත්ටි..."

"මේ කෙල්ලට කියෙන හදිස්සිය..."

මාර් නැවත කනාච ඇරඹුවේ දේවින්දිට සුරතල් දෝහාරෝපණයක් කිරීමෙන් ද අනතුරුවය.

ඉතින් බොස් ඇවිත් ඇහුවා 'ශ්‍රේටල් කෑම ලැස්ති ද දුන් මගේ යාළුවා මග එනවා ඇති' කියලා. ශ්‍රේටල් කීවා 'කෑම ලැස්තියි හැබැයි පිහිය කැසෙන්නෙ නෑ. පිහිය ටිකක් මුවාත් කියල දෙන්න' කියලා... බොස් පිහිය මුවාත් කරන්න පටන් ගන්න කොටම දොරට තට්ටු කරන සද්දයක් ඇහුණා. ශ්‍රේටල් ගිහින් දොර අරින කොට යාළුවා දොර ඉරා... ශ්‍රේටල් ඇහුවා 'මහත්තයා මෙහෙ ආවෙ අපේ මහත්තයාට පිස්සු බව දන්නෙ නැතුව ද කියල...' අර මනුස්සයා බය වෙලා බලාගෙන ඉන්නවා... 'එයා අද ලැස්ති වෙන්නෙ මියාගෙ කනක් කරා ගන්න. ඒ හිත්තා පණ බේරාගෙන දුවන්න' කියල ශ්‍රේටල් ඒ කුණස්සයාට තවත් බය කළා. එයා දිව්වා. ශ්‍රේටල් ගියා බොස් ඉරාට. ගිහින් මෙහෙම කීවා. 'මහත්තයා හරිම යාළුවෙක් තමයි එක්කරගෙන ආවෙ... අන්න ඒ මනුස්සයා කුකුල්ලු දෙන්නම අරගෙන දුවනවා' කියලා. බොස් පිහියත් අරගෙනම යාළුවාගෙ පිටි පස්සෙන් දුවන්න පටන් ගත්තා. අනේ මට එකස්වත් දිල යන්න කිය කියා. යාළුවා හිතුවා කනක් තමයි ඉල්ලන්නෙ කියලා තවත් හයිසෙන් දිව්වා..."

මාර් කනාච අවසන් කරද්දී දේවින්දිට සිනාව පාලනය කර ගත නොහැකි විය. ඇය මග හයිසෙන් සිනාසෙන්නට පටන් ගත්තාය. කුස්සියට ඇතුළු වන දොර විවර වෙතුව මවුන් දෙදෙනාම දුටුවේ නැත.

"හරි අපූරුයිනෙ ගැණු ලේස්සියෙකුගෙ හිනාව..."

ඒ කවුක හඬ සවන් වැකෙද්දීම දේවින්දිගේ සිනාව විසෑකී හිසේය.

දේවිනිදි කවුළු තිරය දෙසට කොට අඳුරු වූත් නිසසල වූත් අතිශයින් සීතල වූත් රාත්‍රිය දෙස එවී බැලුවාය. වෙනත් දිනක නම් දේවිනිදියේ සිත හුදෙකලා හැගීම් වලින් පිරිසික වෙන්නට මේ රාත්‍රිය ප්‍රමාණවත්ය. එහෙත් ජයග්‍රාහී හැගීම්කින් සිත උද්‍යමයට පත්ව තිබූ මෙමොහොතේ කිසිදු අඳුරු හැගීමකට ඉඩ කඩක් නොවීය.

කවුළු තිරය වසා දුමු ඇය කණ්ණාඩි මේසය ඉදිරිපිට වාඩි වී තද කර පැහැයෙන් යුතු දිගු කොණ්ඩය ලිහාගෙන පිරන්නට පටන් ගත්තේය.

"සුජාතියෙ වාගෙම දිග ලක්සන කොණ්ඩයක් දේවිනිදිටත් තියෙන්නෙ..."

ලෙවිනේ බණ්ඩාර මහතා පැවසූ අඳුරු සිහිපත් වූ දේවිනිදි කණ්ණාඩිය තුළින් පෙනෙන සිය පිළිබිඹුව සමග සිතාසුණාය. ඔහුගේ එම ප්‍රකාශයත් සමගම දේවිනිදියේ ඇස් ඉවේටම යොමු වූයේ ලෙවිනේ බණ්ඩාර මැතිණිය සහ මාධවී ලෙව්නාය. ඔවුන් දෙදෙනාගේම වූහුණු සැණෙකින් වෙනස් වී තිබේය.

"තරියටම කරන්නෙට අහු වුණ කපු ලෙලි වගේ..." දේවිනිදිට සිතියි. ගනුස්කයේ මුහුණේ නම් වූයේ ප්‍රතිචාලක මෙන් වෙනස් නොවන පෙනුමකි. හේජර්න්ත වූත් සිතාවක් රහිත වූත් එම මුහුණ වැනි මුහුණක් ඇය කිසිදු දිනයක දක නොතිබීය. ඇය නැවතත් ලෙවිනේ බණ්ඩාර මැතිණිය දෙස බැලුවාය. යම් කිසි අදහසක් ප්‍රකාශ කර ගැනීමේ කොඉවසිල්ලෙන් ඇය පසු වන බව දේවිනිදිට වහා වැටහිණි. එම නිසාම ඇය කෑම මේසය අස් කිරීම තවත් විෂ වේලාවක් ප්‍රමාද කරමින් ඒ අවට ගැවසුණාය. මානේ ඇයත් උස් තඩින් සිතාසීම පිළිබඳව දොස් පැවරූ මොහොතේ සිටම ඇයට ලෙවිනේ බණ්ඩාර මැතිණිය එයා වී තිබිණි.

"අපේ වලව්වේ නාමුදුරුවෝ හිටිය නම් ඔය ගැණි මොනාම අභංකාර නම් පෙන්නන්න එන්න නැ..."

ඇය මවුනට දොස් පවරා කුස්සියෙන් එළියට ගිය විට මාර් නොරිස්සමින් යුතුව පැවසුවාය.

"අපෙන් වැරද්දක මාර් ඇත්ටි..." දේවිනිදි පැවසුවේ සිතාසීම වරදක්යයි සැබැවටම සිතූ නිසා නොව මාර්ගේ සිත අස්වසන්නටය. එහෙත් ඉන් පසුව මාර් ඇයට අන් උදව් දුන්නේ නිතඬවමය.

"වැඩවේ නාමුදුරුවෙන් මය වගේම කැමක් හැදුවා මෙ මතකයි..."

ඇය නැවතත් දොඩමළු වූයේ දේවිනිදි පලතුරු පුඬීම සකස් කරමින් සිටියදීය. තමාගේ පැමිණීමෙන් අනතුරුව සියලු දෙනාගේම සිත් තුළ සුරියතැන්න මැතිණිය පිළිබඳව මතකය අලුත් වී ඇතැයි දේවිනිදිට සිතීණි. ධනුෂ්ඨ අම්මා නිසාම කාන්තාවන් පිළිබඳව අපහැදීමෙන් යුතුව සිටින බව මාජ් පවසා තිබිණි. ඔහු තමා වෙත සිතාවක් පවා නොපාන්නේ අම්මා මෙතෙහි වීම නිසා විය යුතු යයි ඇය සිතුවාය.

"ධනුෂ්ඨ ගැන පව කියලත් ගිතෙතවා..."

දේවිනිදි කොණ්ඩය දෙපසට පිරා කරල් දෙකකට ගොතා ගනිමින් සිතුවාය. ඇගේ සිත පුරාම පැතිර තිබුණේ සැහැල්ලුවකි. දිවා ආහාර වේලෙහි වූ පුණිත බවට පත් සිදු වන්නට ඇගේ රැකියාව පිළිබඳව තිබූ අවිනිශ්චිත භාවය පහව ගොස් තිබිණි. කෘමි වේල රසවත් බව දැන සිටියත් ඔවුන් එය අනුභව කරන තුරු දේවිනිදි සිටියේ නවුච්ඡා රිත්තුව ලැබෙන තුරු සිටින විත්තිකරුවෙකුගේ නොඉවසිල්ලෙන් යුතුවය.

"අන්න දේවිනිදිට පුංචි බණ්ඩාර මහත්තයා කතා කරනවා..."

අතුරුදහන පිළිගැන්වීමෙන් පසුව කෘමි මෙසයේ අඩු පාඩු බලන්නට ගිය මාජ් ආපසු පැමිණ පවසාදී දේවිනිදි නිගාළසි ගියාය. අනපේක්ෂිත සිදුවීමකට මුහුණ දෙන්නට සිදුවූ කලෙක මෙන් ඇගේ පපුව ගැහෙන්නට විය. ඇය මාජ් දෙස බැලුවාය. මාජ් ඇයට පිටු පා ගෙන ඉහළ පිහිටි සෙත්ත දැක්වූයේ තුළ

තැන්පත් කරමින් සිටියාය.

"මොකටද දන්න නැහැ නේද මාජ් ඇත්ටි..." දේවිනිදි විමසුවේ දෙහිසිතාවෙන් යුතුවය.

"දන්න නැ... ගිනිත් බලන්න..."

මාජ් ඇය දෙස නොබලාම පිළිතුරු දුන්නාය. යම් කිසි දෙයක් වැරදි ඇතැයි දේවිනිදිට සිතීණි. ඇය සෙමින් කෘමි කාමරය දෙසට ගියාය. විසල් කෘමි මෙසයේ නිදාගෙන සිටි පස් දෙනා පමණක් නොව ගෘහ භාණ්ඩ පවා තමා දෙස බලා සිටින්නාක් මෙන් දේවිනිදිට දැනිණි. ඇගේ දෙසා පැතිළෙන්ට විය. පුවත්පතේ සේවය කරද්දී ඇයට නොයෙකුත් තරාතීර්ථවල නොයෙකුත් සමාජ මට්ටම්වල අය හමු වීමට අවස්ථාව ලැබිණි. එහෙත් ඒ කිසිම අවස්ථාවක ඇයට මෙවන් පසුබට හැගීම ඇති වී නොතිබිණි.

"මේහැට එන්න දරුවා... බොහොම රස කෘමි ටික... මම කාලෙකට පස්සෙ කෘමි හොඳම කෘමි වේලක්..."

ඇය දකිද්දීම ලෙව්කේ බණ්ඩාර මහතා ප්‍රශංසාත්මක හඬින් පැවසීය. එමොහොතේ ද මවගේත් දුවගේත් මුහුණු නරක් වී ගියේය. සූරියතැන්න මහතාගේ මුහුණ සිතාවකින් විකසිත වී තිබෙනු දේවිනිදි දුටුවාය.

"දේවිනිදිට පර්මිතන්ට කරන්න දන් මට පුළුවනි... ඇත්තටම රහයි... මේ වගේ වෙසර්ට එකක් මම කිසිම දවසක කාල නැහැ..."

ධනුෂ්ඨ සාප්පුව ඇය දෙස බලාගෙන අර ගැඹුරු හඬින් පැවසුවේය. දේවිනිදිගේ සිත ප්‍රීතියෙන් ඉවිල ගියේය. ඇගේ

මුළු ජීනාවකින් විවර විය.

"තැන්ක් යු සර..." ඇය මිනිසුන් වාසය.

"මේ තරම් පුළුල් වියයුතු මෙවලය රස කෑම හඳුන්වා දුන්නේ කියන එක ආවිමිසර වෙන්න තරම් දෙයක් නො... මේ අපේක්ෂා ගැන දැවෙන්න ඉන්නවා. මේ වගේ කෑම වෙලක් කියා හරියට නතර සිටි දාලා තේ එකක් හදා ගන්නවත් දන්න නැ..."

ලෙවිනේ බණ්ඩාර මහතා කී විට මාධව් ගේ මුහුණ අඹ දමමින් පුපුරන තරමේ රෝග වේගයක් ගත්තේය. මවගේ මුහුණ ද එයට නොදෙවෙති විය. සිවුන් එය අපහාසයක් වශයෙන් බාර ගන්නට ඇතැයි දෙවින්දිට සිතිය.

"ඒ දැවට අතට පයට වැඩ කරගො ඉදිදි කුසසි අම්මලා කරන වැඩ කරන්නෙ මොනවට ද..."

ලෙවිනේ බණ්ඩාර මැතිණිය කතා කළේ වචනවලින් දමා ගසන්නාක් බවටය. තව දුරටත් එතැන ගැටසීම හැටුමකට මුළු පැදීමක් යයි දෙවින්දි කල්පනා කළාය.

"එක්සතිසුඤ්ඤ ම..."

සියලු දෙනාටම පොදුවේ පැවසූ දෙවින්දි වහා කුසසියට ගියේ සිනා ඉතිරෙන මුවින් යුතුවය.

"මං දිනුවා මාප් ඇන්ටි..."

ඇය කුඩා දරියක මෙන් මාප්ගේ දෙලරහිසට දැක තබාගෙන උඩ පැන්නාය.

"මං දන්නවා කෙල්ලො... ඔයාට වරදින් නොහොඳුන් ඇත්තෙම නැහැ..."

මාප් ඇගේ හිස සිරිමැද්දේ අම්මා කෙනෙකු මෙන් සෙතෙහසිනි.

"ඇත්තටම මට වරදින් නොහොඳුන් නැහැ තමයි..."

කණ්ණාඩි මේසය අසලින් නැගිට ගත් දෙවින්දි දැන දිග හැරගෙන වටයක් කැරකුණේ සැහැල්ලුවෙනි. ඇගේ සිහි ද ය ඇදුම බෝලයක් මෙන් වටේට කැරකුණේය. ඇයට කෝසල සිහිපත් වී ඉබේම සුසුමක් හෙළුණේය.

"අපි හතිමුත් එකට මේ වගේ හොට්ටල් එකකට එමු..."

පුවත්තෙන් සෙවය කළ සියලුම දෙනා හුන්නස් ලෝල්ස් හෝටලයට විනෝද ගමනක් හිසටා කෝසල පැවසූ අයුරු ඇයට මතක් විය. මේ වලව්ව ද තරු පහේ හෝටලයක් මෙන් සුබෝපහෝගිය. ඇයට කෝසල සමගම හුන්නස් ලෝල්ස් හෝටලය ද සිහිපත් වූවේ එබැවිනි.

"මිකට ආයෙ නැකැත් බල බලා ඉන්න දෙයක් යැ... දුන් හොට්ටල් එකටම ඇවිත් ඉන්න එතේ රුම එකක් බුක් කරගෙන හතිමුත් පලයල්ලකො..."

කෝසලගේ කතාව ඇසූ කටකාර සහයෙක් පැවසුවේ දෙවින්දිගේ මුහුණ ලැප්පාවෙන් රතු කරලමිනි.

"මම දෙවින්දිව මගෙ මුඟට ගන්නෙ හත් දවසක් මහල් කාලා..."

කෝසල දේවින්ද්‍රයේ උරහිස වටා අත යවා ඇය තමා සමීපයට ගත්තේය. මිතුරෝ හු කියමින් සිතාසුණහ.

ඒ දහනාර අතීතය සිහිපත් වෙද්දී සිය දහස් වාරයක් සිට මම එපා යනුවෙන් දැවී සිතන්නට දේවින්ද්‍රට හැකියාවක් නොවීය. ඇය සුවිකේසයේ වූ ජංගම දුරකථනය අතට ගත්තාය. එහෙත් ඇය එහි අංක එවුවේ දෙගිටියාවෙන් යුතුවය. කෝසලයේ ජංගම දුරකථනය නාද විය.

"හලෝ..." මුහුණේ කට තට ඇසෙද්දී ඇගේ සිත සැලිණි.

"කෝසල, මම දේවින්ද්‍ර..."

"හයි දේවින්ද්‍ර... මම මේ යාච්චෙකුගේ පාර්ටි එකක ඉන්නෙ. මට මයා හිටිය නම් කියලා හිතුණා. අපි හොඳට එන්නේයි කරනවා..."

මහු කතා කරන්නේ බිමතින් යයි ඇයට සිතීණි. කළකිරීමකට එකතු වූ වේදනාවක් ඇගේ දෙනෙතට කදුළු පුරවාලුවේය. ඇය තවත් වදනකුදු නොදොඩා විසිවරය කැළුවාය.

කෝසල පිළිබඳව දේවින්ද්‍ර තව දුරටත් බලාපොරොත්තුවක් ඉතිරි වී තිබුණේ නම් එය ද මියැදී ගියේය. එහෙත් සිත පුරාම වූයේ හිස් බවකි. වේදනාවකි. දින කිහිපයක්ම ඇය සමඟම සිටි මාර්ගයේ වෙන්ව යාම ද ඇගේ සිතට අලුත් වේදනාවක් එක් කළේය.

"මම මේ දවස් දෙක තුන ගිටියෙන් ඔයාට වැඩ ටික පුරාලූ වෙනකම්... දන් ඉතින් මං නැතුවට තනියම කර ගන්න පුළුවන්නෙ..." මාර් පැවසුවාය.

"ඒ වූණට මට හරි දුකයි මාර් ඇන්ට් යන එක ගැන... මෙව්වර දවසක් මම පාච්චක් නැතුව හිටියෙ මයා හින්දා..." දේවින්ද්‍ර දිගු සුසුමක් හෙලුවාය. තනිවම කරද්දී සිය වැඩ කොටස නිවැරදිව ඉටු කිරීමට හැකියාවක් නොමැති වනු ඇතිදැයි හැඟීම ද ඇගේ යටි සිත තුළ තිබිණි. මාර් යන්නමින් සිතාසි දේවින්ද්‍රගේ හිස පිරිමැද්දාය.

"මං දන්නවා ඔයාට ජීවිතේ ඕනෑම අභියෝගයකට මුණ දෙන්න පුළුවන් කියලා... මේ රස්සාවට ආව එකක් ලොකු අභියෝගයක් නෙ..." ඇය පැවසුවේ ඉංග්‍රීසියෙනි. එවදන් දේවින්ද්‍රගේ සිතට අමුතු ගත්තියක් එක් කළේය.

"ඔව්, මම ජීවිතේ නැම අභියෝගයකටම මුණ දෙනවා..." ඒ මොහොතේ ඇය තරයේ සිතා ගත්තාය.

මාර්ගේ වෙන්ව යාම සුවිකැන්න මහතාට මෙන්ම ධනාත්මක ද වේදනාවක් වී තිබිණි. කිසිදු හැඟීමක් නොපෙන්වා සිටියේ පියතිලක පමණකි.

"මාර්ට මොකක් හරි ප්‍රශ්නයක් කරදරයක් ඇති වුණොත් දෙසැරයක් හිත හිතා ඉන්නෙ නැතුව කෙළින්ම මෙහෙ එන්න..."

සුවිකැන්න මහතා මාර්ට සමු දෙමින් දඩි හැඟුම්බර හඬකින් පැවසීය.

මාර් ගියාට පසුව වලට්ටේ සම්පූර්ණ පාලනය දේවින්ද්‍ර අතට පත් වීණි. සැබැවින්ම ඇයට කරන්නට තිබුණේ ඉවීම නැම බිම පිළි ගැන්වීම සහ මල් බදුන් සකස් කිරීම ආදිය පමණකි. එයට අමතරව සතියකට වතාවක් සුරාති

සුරියතැන්නගේ කාමරයේ දුටිලි ගසා දමා පිරිසිදු කළ යුතු විය. නිවසේ අනෙක් හැම කාමරයක්ම පිරිසිදු කළේ හින් බණ්ඩාගේ බිරිඳ විසිනි. එහෙත් මේ කාමරයට යන්නට ඇයටවත් අවසර තිබුණේ නැත. සුජානි සුරියතැන්න අතුරුදහන් වීමට පෙර භාවිතා කළ ඇඳුම් පැළඳුම් හැම එකක්ම එහි නොවෙනස්ව තිබිණි. සැබැවින්ම ඒවා දශක දෙකකටත් ආසන්න කාලයක සිට පැවත එන ඒවා වුවද පරණ භාව වී නොතිබුණේ බෙහෙවින් වටිනා ඒවා නිසා විය යුතුය.

"වලව්වේ හාමුදුරුවෝ යන කොට ඇඳුම් බැස් දෙකක් අරන් ගියා කියනවානෙ... ඒ ඇඳුම් ඇරෙන්න එයාගෙ හැම ඇඳුමක්ම මේකෙ තියෙනවා..."

වළමු වන දවසේ දේවිනිදි එම කාමරයට රැගෙන ගිය මාඪ් පැවසුවාය. දේවිනිදි වට වට බැලුවේ පුදුමයෙන් මෙන්ම සිත තුළින් නැගී එන ශෝකයකින් ද යුතුවය. ආබාධිත වූ පැමිණත් සත් හැවිරිදි දරුවාක් දමා පලා යාමට තරම් සිත දැඩි වූ කාන්තාවක ලෙස සුජානි සුරියතැන්න පිළිබඳව සිතන්නට ඇයට හැකියාවක් නොවීය. ඇය තුළ සුජානි පිළිබඳව තිබුණේ අනුකම්පාවකි. සුරියතැන්න මහතා පැවසූ යම් යම් සිද්ධීන් ද එයට බල පාන්නට ඇතැයි ඇයට සිතීණි.

"ඉතින් මේවා කවරු හරි අදින්න නැති කෙනෙකුට දෙන්න තිබුණෙහැන..."

විශාල ඇඳුම් අල්මාරිය විවර කොට එතුළට එබී බලමින් දේවිනිදි පැවසුවාය. එය තුළ වැඩි වශයෙන්ම තිබුණේ සාරිය. ඒවායේ වර්ණ හා මෝස්තර තමා විසින් ද තෝරා ගන්නට ඉඩ තිබිණැයි දේවිනිදිට සිතීණි. සුරියතැන්න මැතිණියගේ හැඩ

රුව මෙන්ම ගති පැවතුම් ද කමටම සමාන බව වලව්වේ සේවකයන්ගේ කතා බහ තුළින් ඇයට වැටහී තිබිණි. හින් බණ්ඩා නම් ඇයට කතා කළේම එකල සුරියතැන්න මැතිණියට මුහු කතා කරන්නට ඇතැයි අනුමාන කළ හැකි තොරටයකින් යුතුවය. ඇය සාලයේ සා සුරියතැන්න මහතා ගේ කාමරය තුළදී දුටු පින්තූර මතකයේ තබාගෙන මේ එක් එක් පාරි හැඳ සිටින සුරියතැන්න මහත්මියගේ රුව සිතේ ඇඳ ගන්නට උත්සාහ දරුවාය. ඒ හැම උත්සාහයකින්ම සිදු වූයේ ඇය තව තවත් සුරියතැන්න මැතිණිය කෙරෙහි බැඳීමය. ඇය සාරියක් රැගෙන සිය උරහිසට දමා බැලුවාය. එවිටම කාමරයේ අනෙක් කෙළවරේ සිට දිව ආ මාඪ් වහා එය උදුරා ගත්තේ ඇය දෙස අවවාදාත්මක බැල්මක් ද හෙළමිනි. වරදක් කළ අයෙකුගේ පසුතැවිල්ලෙන් යුතුව දේවිනිදි බලා සිටියාය.

"කිසිම දවසක මග වැළඳී කරන්න එසා... වලව්ව අනු භාන්න ආව ගැණියක් සිය විදියට වලව්වේ හාමුදුරුවන්ගෙ ඇඳුමක් අදිනවා දකල තමයි මේ කාමරේට හවුස් කීපර ඇරෙන්න වෙන කිසිම කෙනෙක් එන එක තහනම් කෙරුණි... මේ කාමරේ කිසිම දෙයක් වෙනස් කරන්නත් එසා..."

මාඪ් පැවසුවේ දේවිනිදි අතින් ගත් සාරිය තිබූ ආකාරයටම අල්මාරිය තුළ තැන්පත් කරමිනි.

"සොරි මාඪ් ඇත්ටි..." ඇය මිමිණුවාය.

"වලව්වේ හාමුදුරුවෝ එයාට දාලා ගියා කියන එක බණ්ඩාර හාමුදුරුවෝ විශ්වාස කරන්නෙම නැ... මට හිතෙන්නෙ කවදා හරි දවසක ආපහු එයි කිවල එයා හිතනවා..."

මාජ් එවර වට පිට බලා රාකසින් පැවසුවාය. දෙවින්ද්‍රට ඔහු පිළිබඳව අනුකම්පාවක් දැනිණි.

මුල සිටම සූරියනැන්න මහතා දෙවින්ද්‍රට දක්වූ හිතවත්කම දිනෙන් දින වැඩි වූවා මිස මදකින් වත් අඩු වූයේ නැත. ඔහුට තේ තේ කොපි රැගෙන කාර්යාල කාමරයට ගිය හැම විටෙකම ඔහු සුභද්‍රව වදන් කීපයක් කතා කරන්නට අමතක කළේ නැත.

දිවා ආහාරයෙන් පසුව රාත්‍රි හත වෙන කුරුම දෙවින්ද්‍රට කළ යුතු විශේෂ වැඩක් නොවිණි. ඉරිදා දිනයේ ද සම්පූර්ණයෙන්ම ඇයට නිවාඩු ලැබිණි. ඇය සෙනසුරාදා රාත්‍රියේ ඉරිදාව අවසා කෑම බීම සකස් කොට ඩිනකරණයෙහි තැබුවාය. මුලදී ඇය එයට එතරම් කැමැත්තක් දක්වූයේ නැත.

"සර්ට සිතල කෑම රත් කරල කරන්න හොඳ ද මන්දා..."

නිවාඩු පිළිබඳව කතා බහ කරද්දී ඇය සූරියනැන්න මහතාට පැවසුවේ අදිමදියෙන් යුතුවය. ඔහු සිතායි ඇගේ උරහිසට තවදු කළේය.

"ඒ ගැන හිතන්න එපා දෙවින්ද්‍ර... මාජ් වුණත් කළේ එහෙමයි... අනිත් එක කෙනෙකුට සහියට එක දවසක්වත් නිවාඩු නැතුව වැඩ කරන්න අමාරුයි... එතකොට රස්පාවල් එපා වෙනවා..." ඔහු පහදා දුන්නේය.

දෙවින්ද්‍ර වලව්වේ විශාල වත්තේ වැඩිපුරම ප්‍රිය කළ ස්ථානය වූයේ වත්ත කෙළවරක පිහිටි වැවය. එය හස්තලින් වටවී තිබූ ඉතා නිසංසල ස්ථානයක් විය. බොහෝ හවස් කාලවලට පොතක් ද රැගෙන වැව අද්දරට යන දෙවින්ද්‍ර අදුරු

මැවෙන කුරුම එහි වූ ගිම්හාන කුටියේ ගත කළාය. සූරියනැන්න මැතිණිය ද මෙනැන අනිගයින් ප්‍රිය කළ බව ඇයට හින් බණ්ඩාගෙන් දන ගන්නට ලැබිණි.

"අයියයි අක්කයි මෙනාට ආවොත් එහෙම මේ හරියෙන් වුවරිස්ට් හොටේල් එකක් හදන්න ලැස්ති වේව්..."

එතැනට එන බොහෝ අවස්ථාවල දෙවින්ද්‍රට සිහිණි. එහෙත් මෙවන් සුන්දර පරිසරයක් කෙළෙහි යනු ඇතැයි හැඟීම ඇයට ප්‍රිය නොවීය.

ඇය හැම රාත්‍රියකම සිය එංගම දුරකථනය කුළින් ත්‍රිවස් තොරතුරු දන ගන්නාය. අප්පව්වි ඇගේ රැකියාව පිළිබඳ සැහිමකට පත් වී සිටියේය. එහෙත් අම්මා නම් කව දුරටත් බලාපොරොත්තු වූයේ ඇය ආපසු ගෙන්වා ගැනීමටය.

"මම හරි සන්නේසෙන් ඉන්නවා අම්මා..." දෙවින්ද්‍ර නොපමණ කීව ද අම්මා එයින් සැහිමකට පත්වූ බවක් පෙනෙන්නට නොවීය.

"මගෙ හිතට කිසිම නිවනක් නෑ දරුවො... හැම තිස්සෙම ඔයාව මතක් වෙනවා..." ඇය පැවසුවේ සුසුමක් ද හෙළමිනි.

"මං ගැන එව්වර දුක් වෙන්න එපා අම්මා... මම බෝඩිම්වල ඉන්න කොටත් හිටියෙ තනියමනෙ..." දෙවින්ද්‍ර අම්මා අස්වසන්නට උත්සාහ කළාය.

"බෝඩිමක් වගේ නෙවෙයිනෙ..."

අම්මා කියන්නට ආ දෙය ඔල ගන්නාය. දෙවින්ද්‍ර ද ඒ පිළිබඳව භාරා අවුස්සන්නට උත්සාහ කළේ නැත.

චක්‍රාභික නිවසට පැමිණියේ කෑම වේලාවට පමණකි. කෑම පිළිබඳව හෝ දේවින්ද්‍රී මේ රැකියාව පිළිබඳව හෝ ඔහු තව දුරටත් සැකයෙන් යුතුව කතා කළේ නැත. එහෙත් පියතිලක නම් නිරන්තරයෙන්ම පසු වූයේ දේවින්ද්‍රී පිළිබඳව සොයාගැනීමයි. ඔහුට වරදක් ඇල්ලා ගැනීමට නොහැකි ආකාරයට කටයුතු කිරීමට ඇය කෑම විවේකම උත්සාහ කළාය.

පොතක් කියවන්නට කම්මැලි සිතූණු එක් සෙනසුරාදා සවස් වරුවක දේවින්ද්‍රී හීන් බණ්ඩා සොයා ගියාය. රෝස පාත්තියක් සඳහා බිම් සකස් කරමින් සිටි ඔහු උදල්ල පසෙක තබා බියාලු සිතුවක් පැවේ ගිණ බැඳගෙන සිටි ජවාට ද අතට ගනිමිනි.

"මාත් උදව් කරන්න ද හීන් බණ්ඩා...?"

ඇය සිතුවක් මුවට තංවා ගනිමින් විමසුවාය. හීන් බණ්ඩා පිරුර පුරා ගලමින් තිබූ දාඩිය ජවාට සඳහා බැඳී රෙදි කැබැල්ලෙන් පියදා ගත්තේය.

"වලව්වේ හාමුදුරුවෝ ඉන්න කොටත් විය වාගෙන තමයි... මම කොට්ටර එපා කිව්වත් මට උදව් කරනවා ඇවිල්ලා..."

ඇය ඇසු පැතටට පිළිතුරු දීම වෙනුවට එසේ පැවසූ හීන් බණ්ඩා බිම තිබූ පිහිය අසලාගෙන එයින් පිට කසා ගත්තේය. ඔහු නිරන්තරයෙන්ම සුවිසැලත්ත මැතිණිය හා තමන් සන්දන්දනය කර බලනවා විය යුතුයයි දේවින්ද්‍රීට සිතිණි.

"මං කොයි විදියට ද හීන් බණ්ඩට උදව් කරන්න ඕන...?"

දේවින්ද්‍රී විමසුවේ එම කතාව දුර දිග ගෙන යාමට ඇය තුළ කැමැත්තක් නොවූ බැවිනි.

"මම වළවල් කපල දුන්නම නෝනා රෝස රිකිලි ටික ගිටවන්නකො එහෙනම්..."

හීන් බණ්ඩා කළ යෝජනාවට දේවින්ද්‍රී සතුටින් එකඟ වූවාය. පොලිතින් කවරවල පැල කරන ලද රෝස රිකිලි තොගයක් පසෙක තිබිණි. ඇය එතැනට යද්දී ගෙවිටුවෙන් ඇතුළු වූණ යුවතියක් ගෙය දෙසට එනු දකින්නට ලැබිණි.

"කවුද හීන් බණ්ඩා අර...?"

"ඒ මගෙ ලොකු දුව... නෝනාව බලන්න එනවා වෙන්වැනි" හීන් බණ්ඩා පැවසුවේ සිනාසෙමිනි.

ඇය පැකිළෙමින් වටපිට බලමින් කෝල ගමනින් එන යුවතිය වෙත හීන් බණ්ඩාගේ අවධානය යොමු කරලුවාය.

හීන් බණ්ඩාගේ දියණිය බැලූ බැල්මටම සුන්දර නොවූව ද ඇගේ වහෙහි තිබුණේ ඕනෑම කෙනෙකු වැනි කරගත හැකි තරමේ ආකර්ෂණයකි. දේවින්ද්‍රී ඇය සමඟ සුනඳව දොඩමලු වූයේ එහෙයිනි. යෙහෙළියක නොමැති පාච්ච ඇගෙන් මිරිමසා ගත හැකි වනු ඇතැයි දේවින්ද්‍රීට සිතිණි.

"අප්පච්චි තැමදාම ගෙදර ගිහින් නෝනා ගැන කියනවා... මට ඉතින් බලන්න ආසා තිබුණා... ඒකයි ආවේ..." ඇය ඒ වියළේ යුවතියකට උරුම කෝල සිතාවෙන් යුතුව පැවසුවාය.

"මගේ නම දේවිනිදි..."

දේවිනිදි එහා පැවසුවේ එවන් සුවතියක නොනො වශයෙන් ඇය ඇමතිම නොඉවසූ බැවිනි.

"මට එහෙම කතා කරන්න හිතෙන්න නැහැ..."
ලක්මාලි පැවසුවේ අහිංසක හඬින්. දේවිනිදි සිනාසුණාය.

"එහෙම නම් ඔයා මට අක්කා කියලා කතා කරන්න... මට නංගිලත් නැති හින්දා මං ඔයාට නංගි කියන්නම්..."

"මට ඔයාගේ නමත් අහල පුරුදුයි... කොහෙදි හරි දකුණත් පුරුදුයි..."

ලක්මාලි යටි තොල මත ඇඟිල්ල තබාගෙන තලල රැළි කොටගෙන මොහොතක් කල්පනා කළාය.

"මම නුවරගේ ඉගෙන ගත්තේ. එහෙදි දකින්න ඇති..."
දේවිනිදි පැවසුවේ සේවය කළ පුවත්පත පිළිබඳ මතකය එහෙම පිටින්ම අමතක කොට දමමිනි.

"එහෙම මතකයක් තෙවෙයි තියෙන්නේ..."

සුවතිය තවත් මොහොතක් කල්පනා කළාය. ඊළඟ මොහොතේ ඇගේ මුඛය ජයග්‍රාහී සිනාවක් නැගිණි.

"හරි දැන් මට මතක් වුණා..."

ඇය පැවසුවේ අත් පොළසකක් ද ගසමිනි. දේවිනිදි කුකුණලයෙන් යුතුව බලා සිටියාය.

"ඔයා තරමල් පත්තරේ වැඩ කළා නේදැ...?"

දේවිනිදිට තරමක අපහසුවක් දැනිණි. එහෙත් ලක්මාලිගේ අහිංසක මුහුණ දෙස බලාගෙන බොරුවක් කීමට ඇයට හිත හදා ගත නොහැකි විය.

"ඔව්..."

ඇය මිමිණුවාය. ලක්මාලි එහා දේවිනිදිගේ අතකින් අල්ලා ගත්තේ බොහෝ කාලයක් සොයමින් සිටි යමක් හිටි නැටියේම ලැදුණු කලෙක මෙන් ප්‍රබෝධයෙන් යුතුවය.

"අපි ඒ පත්තරේට හරිම ආසයි... අක්කා ලිව්ව කතා අපි පොර කතා කියෙව්වෙ... අනේ ඇයි අක්කා ඒ පත්තරේ නැවැත්තුවෙ...?"

ලක්මාලි එවර කිසිදු පැකිලීමකින් තොරව අක්කා වශයෙන් ඇය ඇමතුවාය. පුවත්පත නිසාම මෙතෙක් පොදුනුණ සමීප කමේ ඇයට දුනෙන්නට ඇතැයි දේවිනිදිට සිතීණි. එතැන් සිට බොහෝ වේලාවක් ගත වෙන තුරු ඔවුන් දෙදෙනා පුවත්පත් හා නවකතා පිළිබඳව කතා බහ කළහ.

"තරු මල් පත්තරේ වර්ෂ පූර්ණ කලාපෙක ඔයාගේ ගොවෝ එකක් දාලා තිබ්බනේ...? ඒක මතකෙන් තමයි මම ඔයාට අඳුන ගත්තේ..."

ලක්මාලි පැවසුවේ උද්දාමයෙනි. පුවත්පත නොමැති වීමත් සමඟම මොන හරම් රසිකයන් පිරිසක් ගිලිහී යන්නට ඇද්දයි දේවිනිදිට සිතීණි.

"ඔයාගේ නවකතා ආසාවෙන් කියව්වු තවත් මගේ හොඳ යාළුවෙක් ඉන්නවා... ඒයාට කිව්වම පුදුම වෙයි ඔයා

මෙහෙ ඉන්නවා කියලා... අපේ අක්කා මයාට නිවාඩු වෙලාවක අපේ ගෙදර එන්නකො... මම මයාවත් එයාට අඳුන්වල දෙන්නම්..." ඇය දෙවින්දිගේ අත තරයේ ඇල්ලා ගනිමින් පැවසුවේ බැලූපත් හඬිනි.

"මං දන්නෙ නැතෙ කියාලගෙ ගෙදර..."

ඉල්ලීම පැහැර හැර ඇගේ සිත රිදවීමට ඇති වූ දුකටත් වඩා ගමේ ඇවිදින්නට යාමට සූරියතැන්න මහතාගෙන් අවසර නොලැබෙන බැව් හැඟීම නිසා දෙවින්දි එලෙස පැවසුවාය. හිත් බණ්ඩා හෝ සිලවනි සමග ඕනෑම මොහොතක මවුන්ගේ නිවසට යා හැකි බව ඇය අමතක කළේ සිතාමතාමය.

"අපෝ... අපේ ගෙදර හොයා ගන්න එව්වර අමාරු නෑ... මේ හේට්ටුවෙන් එළියට බැහැලා හිත් බණ්ඩලගෙ ගෙදර කොහෙද කියල ඇහුවම ඕනෑම කෙනෙක් ජේ පෙන්නනයි... ඒ නැතත් අම්මා හරි අප්පච්චි හරි එක්ක එන්නත් පුළුවන්තෙ..."

"මට පොරොන්දු වෙන්නම බෑ. බලන්නම..." දෙවින්දි උත්සාහ කළේ ඇගේ සිත නොරිදවා යෝජනාව පිළිකෙටි කරන්නටය. තමා පිළිබඳව බොහෝ දෙනෙකු දූත ගන්නවාට ඇය තුළ කැමැත්තක් නොතිබිණි.

එහෙත් ඉරිදා දවස උදා වූයේ අතිශයින්ම හුදකලා ගොකි හැඟීමක් හමුකිනි. පොතක් කියවමින් හෝ යමක් ලියමින් කාලය වෙවා ගන්නට නොහැකි ලෙසක් දෙවින්දිට දනිණි. කුමක්දැයි වෙන් කොට වටහා ගත නොහැකි නොසන්සුන් හැඟීමක් ඇගේ සිතට වද දෙමින් තිබිණි.

"කර් මම හිත් බණ්ඩලගෙ ගෙදර ගිහින් එන්න ද...?"

අවසානයේදී කෙළින්ම කාර්යාල කාමරයට ගිය දෙවින්දි කුඩු කේටු බැල්මකින් යුතුව තමා දෙස බලා හිඳින පියතිලක නොතකා හැර සූරියතැන්න මහතාගෙන් විමසුවාය. පියතිලක යමක් කියන්නට මෙන් කට හදා වහා නිහඬ වූයේය. පිළිතුරක් දෙන්නට පෙර සූරියතැන්න මහතා ඇය දෙස බලා මුඛ පුරා සිනාසුණේය.

"අද මයාගෙ නිවාඩු දවස... ඒක ඕනෑම විදියකට ගත කරන්න මයාට අවසර තියෙනවා දෙවින්දි..."

සිහු පැවසුවේ කරුණාවෙන් හඬිනි.

"ගමේ ඇවිදින්න යන එක නම් එව්වර හොඳ වැඩක් තෙමෙයි... මාප් කවදාවත් එහෙම ගෙවල් ගානෙ ඇවිදින්න ගියෙ නෑහැ..." පියතිලක රළු හඬින් පැවසුවේය.

"මාර්සි දෙවින්දි සි ජේකෙනෙක් තෙමෙයිනෙ පියතිලක... අනිත් එක මේ වගේ කරුණ කෙල්ලන්ට ගෙවල් ඇතුළෙම තීර වෙලා ඉන්න පුළුවන් කමක් නෑහැ..."

සුපුරුදු ලෙසම සූරියතැන්න මහතා දෙවින්දිගේ පැත්තට කතා කළේය.

"තරුණ කෙල්ලෝ තමයි ගෙවල් ඇතුළෙ කියාගෙන පරිස්සම් කරන්න තියෙන්නෙ... මය තැන් තැන්වල ඇවිදින්න ගිහින් මොනවා හරි වූණෙත් අපි එපායෑ වග කියන්න..."

සිහුට පිළිතුරු වශයෙන් හොඳවාසින් දෙකක් කීමේ පුවමනාව සිතට නැතුණු නමුදු සූරියතැන්න මහතා ඉදිරියේ සිටි නිසා දෙවින්දි අසිරිවෙන් හැඟීම් මැඩ පවත්වා ගත්තාය.

එහෙත් මේ කුඩු කේසු මිනිසා පිළිබඳව ඇය තුළ හටගත් අප්‍රසාදය වඩාත් දැඩි විය.

"දේවින්දි පුංචි ළමයෙක් කෙසෙයිනෙ පියතිලක... එයාගේ ආරක්‍ෂාව එයා බලා ගනිමි... එන්න අපි අර ගණන් වික බලලා ඉවරයක් කරලා දාන්න... දේවින්දි පරිස්සමට ගිහිත් එන්න..." එක හුස්මටම කියාගෙන ගිය සූරියතැන්න මහතා රෝද පුදුව මෙසය දෙසට හරවා ගත්තේය.

"තැන්න සු සර්..."

දේවින්දි පැවසුවේ පියතිලක දෙස තෙත් කොනින්වත් නොබලමිනි. එහෙත් ඔහුගේ බැල්ම තමා වෙතම යැයි තිබෙන බව ඇයට දැනිණි. ඇය වහා කාමරයෙන් පිට වූවාය.

ගිත් බණ්ඩාගේ ගෙය සොයා ගැනීම සිතූ තරම් අමාරු වූයේ නැත. කුඩා වූව ද සිරියාවන්ත පෙනුමකින් යුතු ගෙය අවට මලින් ගැවසුණු පාත්ති රැසක් විය.

"ගිත් බණ්ඩා ගෙදරත් මල් වගාව වාගේ..."

තමන් පිළි ගන්නට පුළුල් සිතාවකින් යුතුව ඉදිරියට පැමිණි ගිත්බණ්ඩාගේ මුහුණ දෙස ද වටපිටාව ද බැලූ දේවින්දි පැවසුවාය.

"මොන පිස්සු ද නෝනා, වඩුවගේ ගෙදර පුදුවක් නෑ වාගේ තමයි... මල් වටන්නෙ මෙයා තෙමෙයි අපේ කෙල්ල..."

රන් මැණිකා පැවසුවේ සැමියා වෙත නෝක්කාවූ බැල්මක් හෙළමිනි. දේවින්දිට සිතා ගියේය. ඒ සිතාවත් සමගම මෙතෙක් වේලා සිත තුළ වූ කොසන්සුන් නැගීම පලා

ගියේය. ඇය ගෙට ගොඩ නැතුවේ සැහැල්ලු පියවරිනි.

දේවින්දිගේ පැමිණීම තමන්ට කළ විශේෂ සැලකිල්ලක් ලෙස ඔවුන් සිතන බව ඇයට වැටහිණි. ලක්මාලි තොරතෝටියක් නොමැතිව දේවින්දි ලියූ නවකතා පිළිබඳවම කතා කළාය. ඒ කතාව කන් කරවිලයක් ලෙස දකුණ ද එයින් සිතට නැගුණු ආඩම්බරය අසීමිතය. ප්‍රවීණ යයි කියා ගන්නා ලේඛකයන් විසින් බොහෝ නවකතා බවට නංවනු ලැබුව ද ඒවා ආදරයෙන් කියවන රසික පිරිසක් සිටින බව ඇය සිතුවේ එම ආඩම්බරයෙන්ම යුතුවය.

"දේවින්දි අක්කා, අපි සාගර්ලගේ ගෙදර ගිහිත් එමු ද..."

තැඹිලි ගෙඩියක් ගෙනැවිත් දේවින්දිට පිරිනමන ගමන් ලක්මාලි විමසුවාය.

"ඒ මොකටද එහෙ යන්නෙ..."

ගිත් බණ්ඩා වහා විමසුවේ කොහෙවත් යන්න මිනෑ නෑ වැනි බැල්මක් දෙතෙත් වලට නඟා ගනිමිනි.

"සාගර් දේවින්දි අක්කව බලන්න හරි ආසාවෙන් ඉන්නෙ අප්පට්ටි..."

"ඉතින් මෙහාට එන්න කියපන්නො..."

"නෑ ගිත් බණ්ඩා, අපි එහාටම ගිහිත් ඉක්මනට එන්නමි"

දේවින්දි වහා පැවසුවේ ලක්මාලිගේ මුහුණ අඳුරකට නැරඹුනු දුටු බැවිනි. අනෙක් අතට ගමේ මිනිසුන් දන හැඳින ගැනීමේ වුවමනාව ද ඇයට බලපෑවේය.

සාගර්ගේ නිවස ලක්මාලිගේ නිවසට වඩා විශාල විය. ඔවුන් ගමේ යමක් කමක් ඇති අය බව බැලූ බැල්මටම වටහා ගත හැකි විය.

"සාගර්ගේ තාත්තා තමයි ගමේ ඉන්න හොඳම වෙද මහත්තයා..."

ලක්මාලි මහදිම නිවාසියන් පිළිබඳව පවසා තිබිණි. ඔවුන්ගේ නිවසින් ද ඇයට ලැබුණේ උණුසුම් පිළිතුරුනිමිනි. බෝට්ටුවේ අත් හැට්ටයකින් හා විත්ත මසරියකින් සැරසුණු සාගර්ගේ මව ඉතා ප්‍රිය මනාස කාන්තාවක් විය. දේවින්ද්‍රිට මාරි සිහිපත් වූයේ හැඟෙනිනි.

"ඔය ළමයා සත්තරේකන් වැඩ කළාලු නේද...? ඉතින් මොකද මේ වාගේ රස්සාවකට එන්න තිබුවේ...?"

සාගර් හා ලක්මාලි සමඟ දේවින්ද්‍රි කතා කරමින් සිටි තැනට ඔසරි පොට බඳ වටා මතා ගනිමින් පැමිණි සාගර්ගේ මව විමසුවාය.

"ලේඛකයෝ ඉතින් එහෙම නේත්තම් අම්මා... එයාල රස්සාවල උස් පාත් බේදයක් හිතන්නේ නැ..."

සාගර් දේවින්ද්‍රි වෙනුවෙන් වහා පිළිතුරු දුන්නාය. එවදන් දේවින්ද්‍රිම මොහොතකට පෙර පැවසූ ඒවාය.

"ඔව් ඒකත් ඇත්ත... උමලා වාගේ මෝඩයෝ තමයි එව්වා හොයන්නේ..." මව පැවසුවේ ඇනුම් පදයක හඩිනි.

"ඒක හෙමෙයි දේවින්ද්‍රි මං ඔයාට ආරාධනාවක් කරන්න පිළිගන්නට ද...?"

හිටි හැටියේම සාගර් විමසුවාය. ඇයත් තමාත් එකම වයසේ විය යුතු යයි දේවින්ද්‍රිට සිතීණි.

"මොකක්ද අප්පේ ඔය ආරාධනාව...?" දේවින්ද්‍රි විමසුවේ සිනාසෙමිනි.

"අපේ අධියා මෙඩිකල් කොලේජ් එකේනෙ ඉන්නෙ. ලබන පරියෙ එයා එනවා නිවාඩුවට... එයා ඔයාට අදහන ගන්න ආයා වෙයි... ලබන ඉරිදුත් මෙහෙ එන්නකො... අපේ ජලිස්..."

දේවින්ද්‍රි මදක් කල්පනා කළාය. එම ආරාධනය පිළි ගන්නට හෝ එක් වරම ප්‍රතික්ෂේප කරන්නට ඇයට හැකියාවක් තිබුණේ නැත.

"අධියා ගෙදර ආවම කතා කරන්නවත් කවුරුවත් නැතුව තරිම කම්මැලිකමින් ඉන්නෙ... අපිට එකතු වෙලා බැඩ්මින්ටන් ගහන්නත් පුළුවන් වේව්... අපේ දේවින්ද්‍රි ඔයා එනවද කියල කියන්නකො..."

සාගර් ඇගේ දැකම අල්ලාගෙන බැහැපත් ලෙස විමසුවාය. දේවින්ද්‍රි සිනාසුණාය.

"ඒක ඉතින් දැන්මම කියන්න බැ... එදාට බලමුකො..."

"අපේ ගණන් උස්සන්න එයා දේවින්ද්‍රි..."

"ගණන් උස්සනවා නෙමෙයි ළමයෝ... හෙට සිද්ද වෙන දේවල් ගැන අද කොහොමද හරියටම කියන්නෙ...?"

"අසුබවාදි වෙන්න එයා..." සාගර් සිනාසුණාය.

"සාගර්ගෙ අයිසා හරිම හොඳයි..." ආසසු එදි ලක්මාලි පැවසුවාය.

"ආ... හා... ලක්මාලිගේ ඕන විහිත් වගේ... මම කියන්නම් අම්මටයි අප්පට්ටියි..."

"අපෝ... විහිච්චටවත් කියන්න එපා... මට හෙදවත් ඉන්න ලැබෙන එකක් නෑ..."

ලක්මාලි දෙළුර ගැස්සුවාය. දේවිත්තියේ මුඛට සිනාවක් නැගිණි.

සාබැවිත්ම ලක්මාලිත් සාගර්ගේ සමඟ ගෙවූ සැහැල්ලු වූත් විනෝදබර වූත් කෙටි කාලය දේවිත්තියගේ සිතට සහනයක් ලබා කළේය. ලබන ඉරිදා දවසත් ඔවුන් සමඟ එක්ව ගත කළ සුභ යයි අවසානයේදී ඇය තීරණය කළාය.

බදුනකට මල් කිහිපයක් සහ කොළ අතු කිහිපයක් එක් කළ දේවිත්තිය සිත්තරෙකු සිය අයුත්ම නිර්මාණය කරගන්නාක් මෙන් මදක් පසු පසට වී හිස ඇළකොට ගෙන එදෙස බලා සිටියාය. පිටුපසින් සිටින අයෙකු දිගු සුසුමක් හෙළනු ඇසුණෙන් ඇය තිගැස්සී හැරී බැලුවාය. කිසිවෙකු සාලයට ආ බවක්වත් ඇයට දැනී නොතිබිණි. සුරියනැන්න මහතා රෝද පුටුවේ හිඳගෙන මල් බඳුන දෙස බලා සිටියේය. මහගේ මුහුණ ශෝකයෙන් පිරී තිබෙනු ඇයට පෙනිණි. දේවිත්තිය සෙමින් සෙමින් මහ අසලට ගියාය.

"ඇයි සර්..."

ඇය විමසද්දී මහ නැවත ද සුසුමක් හෙලුවේය.

"මම සුරානිව මතක් වුණා දේවිත්තිය. එයත් මය වගේම හරි ලස්සනට වාසස් ඇවෙන්නේ කරනවා... එයා මටයි පුතාටයි

වාගෙම මල්වලටයි සත්කුන්ටයි ආදරේ කෙරුවා... ඇයි එයා අපිට දාල ගියෙ කියල මට අදවත් හිතා ගන්න පුළුවන් කමක් නැහැ..."

දේවිනිදි කම්පාවෙන් පුකුට බලා සිටියාය. සැබැවින්ම මේ වලව්වට පැමිණි දා සිටම කිසිම අයෙකු සුරියතැන්න මහත්මියගේ කුතුහලයක් ගැන කතා කළේම නැත. එවන් කාරුණික තාත්තාවක් සැමියා ආබාධිත වූ පළියටම මුහු දමා යනු ඇතැයි සිතන්නට ඇය මැළි වූයේ එබැවිනි.

"මට හිතෙන විදියට මෙනත මොකක්දෝ අබිරහසක් තියෙනවා..." ඇගේ සිත කීවේය.

"සර්ව මම ටිකක් එළියට එක්කරගෙන යන්න ද..."

දේවිනිදි විමසුවේ ඔහු වෙනුවෙන් කළ යුතු වෙනත් යමක් සිහියට නොනැඟුණු නිසාය.

"දේවිනිදිට කරදරයක් නැත්නම්..."

ඔහු රෝද පුටුවේ ඇන්දට තැබූ වමකට හිස බර කොට ගෙන දෙතෙන් පියා ගත්තේ සිතට පිටිසි වේදනාව මැඩ ගැනීමට විය යුතු යයි ඇයට සිතිණි. ඇය රෝද පුටුව තල්ලු කරගෙන පුළුල් ආලින්දයට ගියාය. එය ගෙවත්තට ගන්නට හින් බණ්ඩා ඇයට උදව් කළේය.

"හින් බණ්ඩා දේවිනිදිට හරි ආදරෙයි නේද..."

ඇය පයිනස් ගස් යටින් වැටී ඇති සෙවනැති පාලේ රෝද පුටුව තල්ලු කොටගෙන ගේට්ටුව දෙසට යද්දි සුරියතැන්න මහතා විමසුවේය.

"අනේ ඔව් සර්... හින් බණ්ඩා විතරක් නෙවෙයි මෙහෙ පැඩට එන කවුරුත් මට ආදරෙයි..." ඇය උද්යෝගිමත් හඬින් පැවසුවාය.

"හින් බණ්ඩා පුංචි කාලේ ඉඳලම හැලුණේ මේ වලව්වේ... එත් එයා පුජානිට ඇරෙන්න වෙන කිසිම කෙනෙකුට සිය වත්තෙ මලකට අහ තියන්න දුන්නෙ නැ..."

"මට මාපේ ඇන්ටිත් කිව්වා."

"ඔව්. මාඩව් දවසක් මල් පොකුරක් කඩා ගන්නා කියල එයාට තොදවම බැතල මෙහෙත් යන්නත් ලැස්සි වුණා..."

සුරියතැන්න මහතා පැවසුවේ මුවගට සිතාවක් ද නංවා ගනිමිනි. තමා මාඩව්ව කිසි සේත්ම දෙවැනි වන්නේ නැතැයි යන හැඟීම දේවිනිදිගේ සිතට දඩි සොම්නසක් ගෙනාවේය.

"මගෙ වයිෆ්ව දක්ක හැමෝම එයාට පුදුම විදියට ආදරේ කළා. දේවිනිදි දක්කමත් ඒ විදියට ආදරේ කරන්න හැමෝටම හිතෙනවා ඇති..."

සුරියතැන්න මහතා මහතා ඉවසිල්ලේ නැවතිල්ලේ කියාගෙන ගියේය. දේවිනිදි මුහුණ රතු කොට ගෙන සිතාපුණාය.

"තැන්කේ යු සර්..."

"ඇත්තටම මටත් මේ වලව්ව ගෙයක් වාගෙ දනෙන්න පටන් ගත්තෙ ඔයා ආවට පස්සෙයි දේවිනිදි... කෙල්ලෙකුගෙ නිතාවක් නැතිව මේක පාත් වෙලා තිබුණේ..."

සැබැවින්ම සූරියතුන්න මහතා ප්‍රිය මනාස පුද්ගලයෙකු විය. සිය අප්පච්චි සමග මෙන්ම ඔහු සමඟ ද ඕනෑම විශේෂත්ව සිළිබඳව විවාහව කතා බහ කරන්නට හැකි බව ඇය ඉක්මනින් විධාන ගත්තාය. ඇයට ඔහුගේ සමාගමය වෙනසක් ඇති නොකළේ එහෙයිනි.

"අපි ඔය ගහ යටින් ටිකක් තවතිමු දේවනදි..."

සූරියතුන්න මහතා අතු පතර විහිදුණු විසල් සියඹලා ගසක් දක්වමින් පැවසුවේය. සිහින් රතු සහ කහ පැහැයෙන් යුතු මල් ගස මත ද බිම ද විසිරී තිබීණි. දේවනදි රෝද පුටුව තවත්වා සියඹලා සෙට පිටි සිට ගත්තාය.

"දේවනදිට ඊට පස්සෙ ධනුෂ්ක මොකුත් කීව්වෙ නෑ නේද..."

ඇත බලාගෙන මොහොතක් කල්පනා කරමින් සිට සූරියතුන්න මහතා දේවනදි දෙස නොබලාම විමසුවේය.

"නෑ සර්... ධනුෂ්ක සර් කෑම වෙලාවට චිතරනෙ හෙදර එන්නෙත්..."

"එයා දත් ඔනොමවත් හෙදර ඉන්නවා ඇති. ලංකාවේ ඉන්න එයාගෙ කිසිම කැමැත්තක් නැහැ... මම නෑම වෙලාවෙම කියනවා කසාදයක් බැඳල පිළිවෙලක් වෙලා මේ වතු පිරි බලාගෙන ඉන්න කියලා... ඒත් එයාගෙ කිසිම සැලකිල්ලක් නැහැ..."

ඔහු දිගු සුසුමක් හෙලුවේය.

"ඒවටත් වෙලාව එන්න ඕනෙන සර්..."

දේවනදි පැවසුවේ ඔහුගේ සිත සැතපෙනු පිණිස යමක් නිව යුතු බැවිනි.

"එකෙන් ඇත්තක් කියෙනවා තමයි දේවනදි... කිසිම දෙයක් අපිට ඕන වෙලාවට අපිට ඕන විදියට සිද්ද වෙන්නෙ නෑ... සුප්පානි මාව දාල ගියෙත් ඒ හින්දා වෙන්නැති..."

ඔහු කතා කළේ සොබරවය. දේවනදි තිහඬුව බලා සිටියාය. ඔහු සුප්පානිව කොපමණ ආදරය කරන්නට ඇද්දයි දේවනදි කල්පනා කළාය.

"සර් ඉතින් කවදාවත් එයාට හොයන්න ට්‍රයි කළේ නැද්ද..." සිටේ නිරන්තරයෙන්ම තෙරපෙමින් තිබූ පැනය ඇය විමසුවාය. සූරියතුන්න මහතා හිස සැලුවේය.

"එයා ගියෙ එයාගෙ කැමැත්තෙන්. කවදා හරි දවසක ආවොත් එයාගෙම කැමැත්තෙන් ආවදෙන් කියල මම හිතුවා... මාව එයා වෙලා ගියා නම් ඇයි මම ආයෙමත් එයාට බලෙන් ගෙන නෙන්නෙ..."

"ආයෙමත් එයා ආපහු එයි කියල සර් හිතනවද..."

දේවනදි විමසුවේ මාප් විසින් එවැන්නක් ඇයට සවසා නිවූ බැවිනි. ඔහු සුසුමක් හෙලුවේය.

"මම අවුරුදු විසි ගණනක්ම එයා ආපහු එයි කියන බලාපොරොත්තුවෙන් තිටියෙ... දනුත් මට එහෙම හිතෙනවා... ඒත් සමහර වෙලාවට හිතෙනවා ඒක නිකමම නිකම බලාපොරොත්තුවක් විකරයි කියලා... කොහොම ට්‍රිශ්න් ඒ බලාපොරොත්තුවයි මගේ පුතයි තමයි මෙව්වර කල් මාව එවත් කෙරෙව්වෙ..."

"කවුද බණ්ඩාර හාමුදුරුවන්ට මෙහාට එක් කර ගෙන ආවෙ..."

එක්වරම ඇසුණු රළු කටහඬින් තිබුණු දේවිනිදි හැරී බැලුවාය. කිසිදු හඬක් නොනඟාම පියතිලක එතැනට පැමිණ සිටියේය. ඔහුගේ දවසෙයින් පිරුණු දෙනෙත් කෙළින්ම එල්ල වී තිබුණේ දේවිනිදි වෙතටය.

* * *

පියතිලක සවස් වරුවේ කොහේදෝ යනු දේවිනිදි බලා සිටියාය. ඇගේ සිතට සැහැල්ලුවක් දැනිණි. ඔහුගේ උකුසු ඇස නිරන්තරයෙන්ම ඇය ලුහු බිඳීමත් තිබුණේ යම් කිසි වරදක් අල්ලා ගන්නට මෙනි. මාර් කිවූයේ මෙන් ඔහු මොනතරම් කුඩු කේසු නැතැත්තෙක් දැයි ඇය කල්පනා කළාය.

වැඩි ළඟට ගොස් සිය නවකතා පොතේ තවත් පරිච්ඡේදයක් ලිවිය යුතු යැයි සිතූ දේවිනිදි සුරියතැන්න මහතාගේ සවස හේ කෝප්පය පිළියෙල කරන්නට පුදානම් වූවාය. කුස්සියේ බිත්තියේ සිටි වූ සංගීතමය සිතුවිලි හඳු වුණේ එවිටය. ඇය සුරියතැන්න මහතාගේ කාර්යාල කාමරයට ගියාය. මේසයට තැලුරු වී යමක් ලියමින් සිටි ඔහු හිස එසවූයේය. ඔහුගේ මුහුණේ වෙහෙසකාරී බවක් රැඳී තිබිණි. ඔහු දේවිනිදි දෙසට රෝද පුවටි කරවාගෙන අත්ලෙන් නළල පිරි මැද ගනිමින් මද සිතාමත් පැවේය.

"මට අද හරි මහත්සිසි දේවිනිදි... අද දවසම මේ ඔබේ රූමි එකේ නිරවේලා ඉඳලා ඇති වුණා..."

"සර්ව එළියට එක්කන් යන්න මට බයයි... එදා වගේ ලියන මහත්තයා බති ද දන්නෙ නැතෙ"

"එයා කියන දේවල් එව්වර ගණන් ගන්න එපා... ගිතවත් කම වැඩිකමට කරන සමහර දේවල් මට කරදරයක් වෙත වෙලාවලුත් තියෙනවා... අපි අද එළියේ ඉඳගෙන හේ බොවු..." සුරියතැන්න මහතා යෝජනා කළේය.

දේවිනිදිට තරමක පුදුමයක් දැනිණි. ඔහු ගිතවත් බව දන සිටිය ද ඔහු සමඟ හේ බොන්නට ඇයට ආරාධනා කරනු ඇතැයි ඇය කොහෙත්ම සිතුවේ නැත. නිරන්තරයෙන්ම සුරියතැන්න මහතාගේ සෙවනැල්ල මෙන් ගැටගෙන පියතිලක කරන කියන දේවල් ගණන් නොගන්නා ලෙස ඔහු පැවසීම ද ඇයට පුදුමයක් විය.

"මන්න මය මෙසෙ උඩ තියෙන කොළ වික නොමීමර පිළිවෙලට එකතු කරල කටුවක් ගහල අර තිල් පාට ආටිල් එක ඇතුළට දාන්න දේවිනිදි..."

මේසය පුරාම විසිරී තිබුණු ඉංග්‍රීසියෙන් ලියැවුණු හාත් ශීට් කොළ එකතු කරද්දී ඒවාගේ වූ වාකයක් දෙකක් ඇයට කියැවුණේ ඉබේටමය. එය නවකතාවක් බව ඇයට වගා වැටහිණි. ඇය කොළ වික අතේ තිබියදීම සුරියතැන්න මහතා දෙස මවිතයෙන් බැලුවාය.

"සර් මේ නවකතාවක් ද ලියන්නෙ...?"

ඇය විමසද්දී හිස ඔසවා බැලූ ඔහු පසුතැවිලි වන ආකාරයේ සිතාමත් පැවේය.

"එහෙනම් ඒ රහස තවත් කෙනෙක් දන ගන්නා..."

"මොකද්ද සර් රහස...?"

දේවීන්ද්‍රි කොළ වීන එකතු කොට ප්‍රවේශමින් කටුවක් ගැසුවාය. එය කියවා ගෙන යන්නට සිතට ආ වුවමනාව ඇය මැඩ ගත්තේ ආයාසයෙනි.

"එක්සිඩන්ට් එකෙන් පස්සෙ මං හුඟාක් තනි වුණා... සුරානින් මාව දාලා ගියාම මම දිවි තසා ගන්න නිතොන කරමට මානසිකව වැටුණා. ඩොක්ටර් කිරිවා වෙන විනෝදාංශයක යෙදෙන්න බැරි නම් හිතට එන හැම සිතුවිල්ලක්ම කොල්ල ක්‍රියාත්මක කියලා... ඉස්කෝලෙ යන කාලෙන් මම පුංචි පුංචි කෙටි කතා එහෙම ලියල තියෙනවා. ඉතින් මට හිතුණා නිකමම සිතුවිලි ලියනවට වැඩිය හොඳයි නිර්මාණාත්මක දෙයක් කරන එක කියලා... මම පොත් ලියන්න පටන් ගත්තේ ඒ විදියටයි..."

"සර් පොත් ලියනවා...?"

දේවීන්ද්‍රි වඩාත් මව්පියෙන් විමසුවාය. සූරියතැන්න මහතා සිතාපුණේය.

"ඔය රාක්කෙ ඔක්කොම තියෙන්නෙ මම ලියපු පොත් තමයි..."

සූරියතැන්න මහතා මේසය අසල වූ පොත් රාක්කය දක්වුණේය. එහි තිබුණේ හම බැම්මෙන් බිඳීන ලද විද්‍යා ප්‍රබන්ධ රාශියකි. බෙහෙවින් කියවීමට ඇබ්බැහිව සිටි දේවීන්ද්‍රි එම පොත් සියල්ලම කියවා තිබිණි. සැබැවින්ම පුරාණ සූරියබණ්ඩාර තරම් ඇය ප්‍රිය කළ දේශීය ඉංග්‍රීසි ලේඛකයෙක් සිටියේම නැත. නිරවුල් භාෂා ශෛලියත් පරිවර්තනයක් පාසාම

ඇති රසවත් බව හා කුතුහලයක් නිසා ඔහුගේ පොතක් කියවීමට ගත් කල එය අවසන් වන තුරුම සිත තුළ වූයේ බලවත් නොඉවසිල්ලකි. වරක් ඇය ඔහුගේ විද්‍යා ප්‍රබන්ධයක් සිංහලට පරිවර්තනය කොට කොටස් වශයෙන් තරු මල් පුවත් පතේ පළ කළාය. එය පාඨකයන් අතර බෙහෙවින් ජනප්‍රිය විය. පුරාණ සූරියබණ්ඩාරන් සූරියතැන්න මහතාත් එක් අයෙක් යයි අදහා ගැනීමට නොහැකිව ඇය බලා සිටියාය.

"මොනවද දේවීන්ද්‍රි පොත් දිනාවේ බලාගෙන කල්පනා කරන්නෙ...?"

සූරියතැන්න මහතා රෝද පුටුව පදවාගෙන පොත් රාක්කය ළඟට පැමිණියේය.

"මට හිතා ගන්න බෑ සර්..."

දේවීන්ද්‍රි වාක්‍යය අතර මග නතර කළාය.

"මමයි පුරාණ සූරියබණ්ඩාරයි එක්කෙනෙක් කියලා... එහෙමතො...?" සූරියතැන්න මහතා වාක්‍යය සම්පූර්ණ කළේය.

"ඔව් සර්... ඇත්තටම මට ඒක අදහස ගන්න බෑ. මම පුරාණ සූරියබණ්ඩාර ලියපු හැම පොතක්ම කියවලා තියෙනවා... ඒ විතරක් නෙවෙයි එකක් ව්‍යාප්තලේට් කරලත් තියෙනවා..."

එවර අදහස ගත නොහැකි දෙයක් කියවුණු කලෙක මෙන් බලා සිටියේ සූරියතැන්න මහතාය.

"මොනව දේවීන්ද්‍රි...? සියා මගෙ පොතක් ව්‍යාප්තලේට් කරල තියෙනවා...? ඒ කියන්නෙ ඔයත් ලියන එක්කෙනෙක්...?"

"මව් සර්... මම ඒ පොත ප්‍රාන්ස්ලේට් කරන්න අවසර ඉල්ලලා ලියුමකුත් එව්වා... ඒත් පොත්වල දාල තියෙන්නෙ මෙහෙ පඩරස් එක කෙනෙයිනෙ..."

"මම කැමති නෑ කවුරුවත් මාව ඇදින ගන්නවට... එක මගෙ නිදහසට බාධාවක්... ඒ හින්දා මම දාන්නෙ මගෙ පොත් පිත්ට කරන නැත එඩරස් එක... දන් මට දුන හේන" මහ දේවිනිදි මියා ගැන... මියා කවද ද මගෙ පොතක් ප්‍රාන්ස්ලේට් කළේ..."

ඔහු කුතුහලයෙන් ඇය දෙස බැලුවේය. ඔහු සිය රහස හෙළි කළාට පසු තමා තව දුරටත් පැකිළීමෙන් පළක් නැතැයි ඇයට සිතීම, අනෙක් අතට සුරියතැන්න මහතාගේ අවසාන දෑස් දෙස බලාගෙන බොරුවක් කීමට හිත නදා හේනට ද ඇයට නොහැකි විය.

"මම පත්තරේක වැඩ කළා සර්... ඒ පත්තරේට මම සර්ගෙ පොතක් කොටස් වශයෙන් ප්‍රාන්ස්ලේට් කළා..." ඇය වරදක් හසු වී නිදහසට කරුණු කියන දරුවෙකුගේ ස්වරයෙන් පැවසුවාය.

"දේවිනිදි කියන නමින්..."

"නෑ සර්... ඒ දරවස්වල මගෙ තවත් නවතනාවක් පත්තරේ ගියා. ඒ හින්දා එඩිටර් කිව්වා වෙන නමකින් ලියන්න කියලා..."

සුරියතැන්න මහතා මහ හඬින් සිනාසී දේවිනිදිගේ අතකින් අල්ලා ගත්තේය. ඇය තිහැස්සී ඔහු දෙස බැලුවාය.

"අයිසේ දේවිනිදි අපි දෙන්නම එකම ෆිල්ම් එකේනෙ බලනකොට. මේක නම් හරිම පුදුම හමු වීමක්.. පොතක

පත්තරේක මේ වාගෙ කතාවක් තිබ්බ නම් එනෙම අපි ඒක විස්වාස කරන්නෙත් නෑ... මය රාක්කෙ කෙළවරේ තියෙන පුදු පාව පොත ගන්න..."

දේවිනිදි එම පොත අතට ගත්තාය. එය ද හම් බැමීමෙන් බඳින ලද හාඟිට වලින් සකස් කළ පොතක් විය. ඇය එය සුරියතැන්න මහතා වෙත දිගු කළාය. ඔහු හිස සැලුවේ එපා යයි ඇඟවෙන පරිද්දෙනි.

"මක පෙරළලා බලන්න..."

දේවිනිදි සෙමින් පොතේ පිටු හැරවුවාය. සැබැවින්ම එවන් පුදුම සහගත දෙයක් ඇය කිසිදු දිනෙක අත් වීද නොතිබිණි. ඔහුගේ පොත පරිවර්තනය කිරීම සඳහා ඇය අවසර ඉල්ලා එවූ ලිපිය පුවත්පතේ ඒ පිළිබඳව පළ වූ දත්විම සමඟම හැම කොටසක්ම පිරිසිදුව පිළිවෙලට එහි අලවා තිබිණි. දේවිනිදිවත් එතරම් පිළිවෙලට එම කොටස් එකතු කොට නොතිබිණි. ඇය පොත දැකීමට ළයට තුරුළු කොටගෙන සුරියතැන්න මහතා දෙස බැලුවාය.

"සර්..." ඇයට කතා කර ගැනීමට වදන් සිහිපත් වූයේ නැත.

"ඒවිනේ අපි නොහිතන පුදුමාකාර දේවල් සිද්ද වෙනවා දේවිනිදි... මුළු ඒවිනේම හැදිල තියෙන්නෙ හමුවීම් වලිනුයි ඓක්වීම් වලිනුයි."

සුරියතැන්න මහතා පුසුමක් හෙළමින් ඉංග්‍රීසියෙන් පැවසීය. ඔහුගේ දෙනෙත්වල වූයේ හැමුරු බැල්මකි. දේවිනිදි තවමත් පොත ළමැදට තුරුළු කොට ගෙන බලා සිටියාය.

සූරියතුන් න මහතා පවසන්නේ සත්‍යයක් බව ඇයට පසක් වෙමින් තිබිණි. පුළු වේලාවකට පසුව මුහුණේ ඉරියව් වෙනස් කළ ඔහු සුපුරුදු සුභද සිනාව දෙතොලට නංවා ගත්තේය.

"මම සුභන් සූරියබණ්ඩාර කියලා මෙව්වර කල් දනගෙන හිටියෙ ධනුෂ්කයි පියතිලකයි පොත් පිට්ටි කරන එක්කෙනෙයි මාධව්ලගෙ ඇමිලි එකයි විතරයි... දන් දේවින්දින් ඒ රහස් දන්නවා... හැබැයි මයා මට පොරොන්දු වෙන්න ඕන කව් කෙනෙකුට ඒක යන්න නෑ කියලා..."

"ප්‍රොමිස් සර..."

ඇය අත දිගු කළාය. සූරියතුන් න මහතා මලක් අතට ගන්නා කරම් ආදරයෙන් හා පරිස්සමින් ඇගේ අත අල්ලා ගත්තේය. අප්පඩ්විගේ හෙ අල්ලා ගත් කල දනෙත රැකවරණය හා ආදරය මුසු හැඟීම ඇගේ සිත පුරා උතුරා යන්නට විය.

"මම දේවින්ද්‍රව විශ්වාස කරනවා..." ඔහු ලෙන්ගතු හඬින් පැවසුවේ සෘජුවම ඇගේ දෙනෙත දෙස බලාගෙනය.

එක්වරම පූර්ව දැනුම් දීමකින් තොරව කාර්යාල කාර්යයේ දොර විවර විය. දේවින්ද්‍රි නිගාස්සී එදෙස බැලුවාය. මහත් කොට ගත් දෙනෙතින් යුතුම දොරකඩ සිටගෙන සිටියේ මාධවය. ඇයට පිටුපසින් ධනුෂ්ක සිටගෙන සිටියේය.

"මේ මොන කෝළමක් ද...?"

මාධව්ගේ උස් කටහඬ කාර්යය පුරා දෝෂාභර දුන්නේය. දේවින්ද්‍රි පමණක් නොව සූරියතුන් න වලව්වේ

සුළුකයන් කිසිම කෙනෙක් තුළ මාධව් පිළිබඳව පැහැදීමක් නොවීය. ඇගේ අම්මා මෙන්ම ඇය ද අනෙක් අයගේ ඕරාදුර පොයන්නට සමත්කම් දක්වන බව ඔවුහු දන තිබිණ. හැසියේම සූරියතුන් න මහතාගේ කාර්යාලයට කඩාගෙන තිදගෙන පැමිණි මාධව් පිළිබඳව ඔහුගේ සිත තුළ පවා අපැහැදීමක් හටගත් බව දේවින්ද්‍රිට වැටහිණි. ඔහු නොරිස්සුමින් මෙන් ඇය දෙස බැලුවේය.

"මොකද මේ හදිස්සියෙම කඩා බිඳගෙන...?" ඔහු ඒ අපැහැදීම වදන් වලට පෙරලමින් මාධව් දෙස ද ධනුෂ්ක දෙස ද චාරුවෙන් මාරුවට බැලීය.

"මාමා ගෙදර තනියෙන් ඇති කියලා හිතා ගෙන අපි ආවෙ... ඒත් දන් බලනකොට තනියක් නෑ වගේනෙ..."

මාධව් උපහාසාත්මක හඬින් කියමින් දේවින්ද්‍රි දෙස බැලුවාය. දේවින්ද්‍රි එමොහොතේ සිටියේ ද සූරියතුන් න මහතාට සමීපව සිටගෙන ඔහුගේ අත අල්ලා ගත්වතමය. ඇයට මාධව් කෙරෙහි කිසිදු බියක් සැකක් දැනුණේ නැත. එහෙත් ඇය අත මුදා හැර කාර්යයෙන් පිට වෙන්නට ගියාය. ඇයට ධනුෂ්ක මුහුණට මුහුණ හමු වූයේ එවිටය. ඔහුගේ බැල්මේ මුයේ කෝපයක් නොවේ. එහෙත් සත් හැටිරිදි වියේදී තමා හැර දා ගිය මව වෙනුවෙන් ඔහුගේ සිතේ ඇති පිළිකුල හා නොරිස්සුම එහි හොඳින් පිළිබිඹු වී තිබිණි.

"දේවින්ද්‍රි කොහෙද යන්නෙ...?"

මාධව් සැර කරන්නාක් මෙන් විමසුවාය. දේවින්ද්‍රිගේ සිතට දැනුණේ කෝපයකි. ඇය මේ නිවසේ සේවකාවක බව

සැබෑය. එහෙත් ඇය වග කීව යුතු වන්නේ සූරියතැන්න මහතාට සහ ධනුෂකට පමණකි. මාධව් පවුලට බැඳෙන්නට සිටින බව සැබෑවකි. එහෙත් දන්න මටත්ම ඇයගේ අභිමතයට කිකරා වීමට දේවින්ද්‍රට අවශ්‍ය නොවිය. එම නිසාම ඇය නැසු කන්ව කාමරයේ දොරකඩට ගියාය. සාත්තු දෙකේ දැන් රැවටා ගෙන දුටි බවකින් මුහුණ වෙනස් කොට ගෙන සිටි ධනුෂක ඇයට ඉඩ දී පසෙකට වූවේය.

"මොකද කමුසෙට කතා කරන්න බැරි කවේ පිටු ද...?"

එළු හඩකින් පිමසූ මාධව් අඩියට දෙකට පැමිණ දේවින්ද්‍රගේ බාහුවෙන් අල්ලා ගත්තේ වේගයෙනි. ඒ වේගයට දේවින්ද්‍ර නොවැටී බේරුණේ ධනුෂකගේ බාහුවට අත තබා ගත් බැවිනි.

"කොරි..."

ධනුෂකට පැවසූ ඇය මාධව් දෙස රවා බැලුවාය.

"කමුසෙ කවුරු කියල හිතාගෙන ද මට රවන්න එන්නො...?" මාධව් පිමසුවේ දේවින්ද්‍රගේ අත සොලවාලමිනි.

"මාධව්..."

සූරියතැන්න මහතා තර්ජනාත්මකව ඇය ඇමතුවේය.

"දේවින්ද්‍ර යන්නෙ ටේ හදන්න. එයාට යන්න දෙන්න..."

"එහෙම යන්න දෙන්න බැ..."

"මේයා වැඩකාරියෙක් ද මෙතන කුමාරිනාමි ද කියල ඉස්සර වෙලා දන්නෙ ඉන්න සිත..."

ඇය සිය කෝපය සූරියතැන්න මහතා වෙත ද යොමු කළාය.

"මාධව් එයාට යන්න දෙන්න..." ධනුෂක සන්සුන්ව පැවසුවේය.

එහෙත් මාධව් මෙරළු වන පාටක් නොවිණි. මාධව් හාවිතා කළ වදන් දේවින්ද්‍රගේ සිත බෙහෙවින් රිදවූයේය. සූරියතැන්න මහතා කිසි විටෙකත් ඇය සේවිකාවක ලෙසින් සැළකුවේ නැත. දේවින්ද්‍රගේ සිතේ ද එවන් හැසීමක් තිබුණේ නැත. ඇය මෙහි රැඳී සිටියේ ද සිය නිවසේ සිටින්නාක් මෙන්ම පහසුවෙන් හා සැහැල්ලුවෙනි. එහෙත් මාධව්ගේ වදන් සමඟම ඒ හැසීම ඉරි නලා ගියේය.

"මිස් මාධව්, මම ඔයාගෙ වැඩ කාරියෙක් නෙමෙයි. ඒ හින්දා මම කැමති නැහැ ඔයාගෙන් මිඩර්ස් ගන්න... ඒ හින්දා කරුණා කරල මට යන්න දෙන්න..."

පැහැදිලි වූත් දඩි වූත් හඩකින් පැවසූ දේවින්ද්‍ර වේගයෙන් සේසා සිය අත මුදා ගත්තාය. මාධව්ගේ කෝපය ඉතා වහා ගිය බව ඇයට වැටහිණි.

"ජේතවා හේද දන්න ඉඳලම කතා කරන ලස්සන... ඔහොම කමයි වැඩකාරියන්ට ඒ විදියට සළකන්නෙ නැතුව කරට ගන්නම සිද්ද වෙන දේ..." මාධව් කෙළින්ම වෝදනා කළේ සූරියතැන්න මහතාටය.

"මාධව් දන් ඇති ඔය කතාව නවත්වන්න..."

ධනුෂක අණ කළේ ඔහු සිය පියාගේ සිත විදෙනු දකින්නට අකමැති නිසා විය යුතු යයි දේවින්ද්‍රට සිහිණි.

"මාධව් මේ හෙදර තවමත් පාලනය කරන්නෙ මම... ඒ හිත්තා ඔයාට බැහැ මගෙ ලක වැඩ කරන අයට බලපාම කරන්න..."

සුරියතැන්න මහතා ඉංග්‍රීසියෙන් පැවසීය. මාධව්ගේ මුහුණ මුතුරින විය. ඇයට දරා ගන්නට නොහැකි වන්නට ඇත්තේ ඔහු එය දේවිනිදි ඉදිරියේම පැවසීම නිසා විය යුතුය. දේවිනිදිගේ මුහුණට මතු සිතාවක් නැතිණි. එහෙත් මාධව් තවමත් පරදින්නට සූදානම් නැති බවක් පෙනිණි.

"ඒ කොහොම වුණත් මාමා වැඩකාරයන්ට තියා ගන්න ක්‍රමයක් තියෙනවා... ඒ ක්‍රමවේද තියා ගත්තෙ නැත්නම් පත්‍ර වෙනකොට කරදර වෙයි..."

මාධව් කියද්දී ඇගේ ළඳ බොළඳකමට සරදම් කරන්නාක් මෙන් සුරියතැන්න මහතා සිනාසුණේය.

"ඔයා දන්නවනෙ මාධව් මේ වලව්වේ වැඩ කරන අය දවසින් දෙකෙන් අස් වෙලා යන්නෙ නැහැ... අවුරුදු ගණන් එක දිනටම ඉන්නවා... ඒ ක්‍රමවේද වෙනස් කරන්න මම කැමති නැහැ... අනිත් එක දේවිනිදි මෙතන වැඩ කාරියෙන් කියලා හිතනවාටත් මම කැමති නැහැ..."

සුරියතැන්න මහතා කියද්දී මාධව් ධනුෂ්ක පමණක් නොව දේවිනිදි පවා ඔහු දෙස බැලුවේ මව්ගෙයෙනි. සැබැවින්ම දේවිනිදිට එවදන් අදහා ගැනීමට නොහැකි විය. ඔහු සේවිකාවකට මෙන් තමාට නොපළකන බව දැන සිටියද සිය පුතා සහ ඔහුගේ අනාගත මනාලිය ඉදිරියේදී ප්‍රසිද්ධියේ එය ප්‍රකාශ කරනු ඇතැයි දේවිනිදි නිකමටවත් සිතුවේ නැත. මාධව් සැකයෙන් මෙන් ධනුෂ්කගේ මුහුණ දෙසත්

සුරියතැන්න මහතාගේ මුහුණ දෙසත් මාරුවෙන් මාරුවට බැලුවාය.

"මොකදද අප්පච්චි ඒ කතාවෙ තේරුම...?" ධනුෂ්ක විමසුවේ දෙබැම රැළි කොට ගනිමිනි.

"දේවිනිදි නිකම නිකම හවුල් කීපර් කෙනෙක් කෙමෙයි. ඊයා මගෙ හොඳ රසිකාවියක්... ඒ විතරක් නෙමෙයි මගෙ එක පොතක් දේවිනිදි වූත්ග්ලේට් කරලත් තියෙනවා... මේ තියෙන්නෙ ඒක..."

සුරියතැන්න මහතා මීට ටික වේලාවකට පෙර දේවිනිදි විසින් රාක්කයේ තිබී ගන්නා ලද පොත ධනුෂ්ක වෙතට පැවරීය. ධනුෂ්ක එහි පිටු පෙරළා බැලුවේ කුතුහලයෙන් යුතුවය. මාධව් ද පොතට එබී බැලුවාය.

"බොරු කියන්න එනා මාමා... මේකෙ දේවිනිදිගේ නම නෙමෙයිනෙ තියෙන්නෙ..."

මාධව් පැවසුවේ 'මෙයාට පුළුවන්ද මේ වගේ දෙයක් කරන්න...' ඇඟවෙන බැල්මක් දෙනෙතේ රුවාගෙනය.

"දේවිනිදි එතකොට පත්තරෙක් වැඩ කළා ද...?" ධනුෂ්ක විමසීය.

"මව් සර්... ටික කාලයක් වැඩ කළා..."

දේවිනිදි සිය කටහඬට යටහත් පහත් බවක් ආරූඪ කර ගන්නට තැන් දරමින් පැවසුවාය.

"ඇයි එතනින් අස් වුණේ...?"

පත්‍රය නැවතුණා යයි කිවහොත් මොව්ගේ මුහුණට පයග්‍රාහී බවක් එක්වෙමින් ඇතැයි දෙවින්දිට සිතීණි.

"පොඩි පුද්ගලික ප්‍රශ්නයක් තිත්තා..." යනුවෙන් ඇය පිළිතුරු දුන්නේ එබැවිනි.

"ඒ වුණාට මෙහාට එව්ව ඇප්ලිකේෂන් එකේ මියා එනෙමි දෙයක් ගැන ලියල තිබුණේ නැහැනෙ..."

ධනුෂ්ක පැවසුවේ ඇයට වෝදනා කරන්නාක් බඳුවිය. මොඩ් ද එය අනුමත කරමින් තිස සැලකුවාය. දෙවින්දිගේ සිතට අමනාපයක් ඇති වූයේ ඇගේ එම ක්‍රියාව නිසාය.

"මම ඒ ඇප්ලිකේෂන් එක එව්වෙ හවුස් කිප් පෝස්ට් එකකට මිසක් පත්තර කන්තෝරුවකට නෙමෙයිනෙ... එකට අදාළ පුද්ගලික විතරයි මම ඇප්ලිකේෂන් එකේ ලිව්වෙ..." දෙවින්දි කියද්දී මොඩ් යටි තොල සපා ගත්තාය.

"දන් මය කතාව වැඩක් නෑ දෙවින්දි... මයා ගිහින් නේ හදන්න..."

සුරියතැන්න මහතා පැවසුවේය. "මයා අර වියේ නේ වලට හදල තිබුණු කේක් එක තව ඉතුරු වෙලා තියෙනව නම් ඒකෙනත් කැල්ලක් ගේන්න... ඒක හරි රසයි..."

වදයකින් ගැලවුණාක් මෙන් සැතපුම් සුළුමක් හෙළ දෙවින්දි වහා කුණ්ඩියට ගියාය. ඇය පිදුලි කේතලය ක්‍රියාත්මක කොට සේවසුවෙන් ගත් කේක් එක කැබලිවලට කපන්නට වූවාය.

"දෙවින්දි..." ධනුෂ්කගේ කටහඬ ඇය සමීපයෙන්ම නැගී ආවේය. නිනාස්සුණු ඇය අතින් පිහිය බිම අත හැරීණි.

ඇය තමා අබියසම සිටගෙන සිටින ධනුෂ්ක දෙස බැලුවේ විමනියෙනි. ඔහුගේ මුහුණේ වූයේ අර හුරු පුරුදු තේරුමක් වී බව නොව සුහද බවකි. එවන් පුහද බැල්මක් ඇය ඔහුගෙන් බලාපොරොත්තු නොවුවා පමණක් නොව ඔහු කුණ්ඩියට පැමිණීම ද අයට අදහාගත නොහැකි දෙයක් විය. මේ කිසිවක් අවශ්‍ය වූ විට සිනුව නාද කරනු විනා මෙසේ කුණ්ඩියට පැමිණීමේ සිරිතක් ඔහු තුළ නොවීය. මොඩ් කතා කළ විලාසය පිළිබඳව සිය කණහාවුට ප්‍රකාශ කිරීමට ඔහු පැමිණියේ යයි හැඟීම ඇයට දැනිණි.

"ඇයි සර්..."

දෙවින්දි සෙමින් විමසුවාය. ඔහු තවත් පියවරකින් දෙකකින් ඇය වෙතට ළං විය. දෙවින්දිගේ හදවත වේගයෙන් ගැහෙන්නට විය. සිතට දකුණු චකිතය සමනය කර ගනු විසියෙන් ඇය බිමට නැගීරූ වි මොහොතකට පෙර අත හැරුණු පිහිය අතට ගත්තාය. ටිසු කඩදාසියකින් පිහිය පිසදා ඇය නැවතත් කේක් එක කපන්නට පටන් ගත්තේ සැලෙන අකැබලි වලින් යුතුවය.

"අප්පරිට්ටි විතරක් නෙමෙයි මටත් කේක් කැල්ලක් ඕන කියන්න මං ආවෙ..." ධනුෂ්ක සන්සුන් හඬින් පැවසුවේය.

"ඒකට ඉතින් කුණ්ඩියට එන්න ඕන නෑනෙ... මම එතන ඉද්දිම කිව්ව නම් ඉවරනෙ..." කියන්නට සිතට නැඟුණ ද දෙවින්දි එවදන් මුළු තුළම ගුලි කර ගත්තාය.

"හොඳයි සර්..."

ඇය කැසු කේක් කැබලි පිළිවෙලකට තබමින්

ඇසිරුවාය. ඔහු තවත් යමක් කියන්නට මුළු විටර කරදිම කුණාටුවක් මෙන් කුස්සිය කුළට කඩා වැදුණේ මාධවිය. ඇගේ මුහුණ පෙර තිබුණාටත් වඩා කෝපයකින් පුපුරා ගසමින් තිබෙනු දේවින්ද්‍රට පෙනිණි. එහෙත් ඇගේ සිතේ බියක් හෝ වකිතයක් ඇති වූයේ නැත.

"මොනවා කරනවා ද ධනුෂ්ක ඔයා කුස්සියට වෙලා...?"

ඇගේ රළු නොඉවසිළිමත් කරවන කුස්සිය පුරා දෝංකාර දුන්නේය. දේවින්ද්‍ර ඇය ගණනකටවත් නොගෙන හේ ප්‍රොලිය සකස් කරන්නට වූවාය.

"අපේ ගෙදර කුස්සියෙ ඉන්න මට තහනම්ක් නැතෙ..."

ධනුෂ්ක මාධවී දෙස බලා සිනාවක් පෑවේය. එහෙත් ඇගේ මුහුණ අසලකවත් සිනාවක් නොවීය.

"මම මේ හැම කැනම හොයල බැරිම නැත කුස්සියට ආවෙ... මේක පුදුම විදියෙ කෝලමක් වුණානෙ... හාමිපුත්තු එන්න මින වැඩකාරයන්ගෙ දෙපකුළට..."

ඇය වචන වලින් දමා නැසුවේ දේවින්ද්‍රටය.

"බොරුවට කැ නොගහ ඉන්න මාධවී... ඔයා මොනවට ද මාව හෙව්වෙ..."

ධනුෂ්ක විමසුවේ උදහස් නඩිනි. මාධවී තවත් කෝප වූවාට කිසිදු සැකයක් නැත.

"ටෙ මිනකමකට හෙව්වා නෙමෙයි. මාමට ඕනෙලු අද එළියෙ ඉදගෙන හේ බොන්න... එයාව එළියට එක්කරගෙන

යන්න කතා කළේ..."

ඇගේ කරවනෙහි කිසිදු තෙතමනයක් නොවිණි. දේවින්ද්‍ර ඇය දෙස නොබලාම සිටි බඳුන, කිරි බඳුන හා කෝප්ප ඇදිය ප්‍රොලියේ තැන්පත් කළාය.

"එක හොඳයි... අප්පච්චිට වැඩිය එළි පහළියෙ ගැටයෙන්න හම්බ වෙන්නෙත් නැතෙ... දේවින්ද්‍ර එතෙතම් තේ අරගෙන එන්න මිදලට..." ධනුෂ්ක එසේ කියමින් කුස්සියෙන් පිටතට ගියේය. දේවින්ද්‍රගේ මුට්ට සිනාවක් නැඟුණේ ධනුෂ්ක කළ ප්‍රකාශයටය. ඔහු සිතන්නේ සුරියතැන්න මහතා දිගින් දිගටම ඔහුගේ කාර්යාල කාමරය තුළම රැඳී සිටින බවකි. එහෙත් ගෙවුණු හැම දිනකදීම දේවින්ද්‍ර ඔහු එළිමහනට කැටුව ගියාය. පියතිලක ඊට එරෙහිව කතා කළද සුරියතැන්න මහතා මෙන්ම දේවින්ද්‍ර ද එය ගණනකට ගත්තේ නැත. ඔහු එළිමහනේ ගැටසීම පිළිබඳව වඩාත් සතුටු වූයේ හින් බණ්ඩාය. ඔහු විසින් සිටුවන ලද අලුත්ම මල් පාත්තියක් හෝ අලුතින් මල් පිපුණු ගසක් සුරියතැන්න මහතාට පෙන්වීමෙන් හින් බණ්ඩා ලද්දේ අපූරු සතුටකි. එහෙත් පියාගේ දින වර්ගාව වෙනස් වීම පිළිබඳව ධනුෂ්ක කිසිවක් නොදන සිටි බව ඔහුගේ වදන් වලින් ඇයට වැටහිණි.

මාධවී ධනුෂ්ක අනුව පිට වී නොයා කුස්සියේම රැඳුණාය. ඇය යම් කිසි ගැටුමකට අර අදින බව දේවින්ද්‍රට දනිණි.

"දේවින්ද්‍ර මෙතෙ බලනවා..."

ඇය වතුර කේතලය උතුරන කුරු එදෙස බලා සිටියදී මාධවී අණ කළාය. එබඳු අණ කිරීමටලට දේවින්ද්‍ර කිසිසේත්ම

පුරුදුව සිටියේ නැත. අනෙක් අතට මාධව් වැනි අභ්‍යාකාර නැතැත්තියකගේ අභ්‍ය කිරීම් වලට සිකරු වෙනතට ඇයට සිහිපත්වූ අවශ්‍ය වූයේත් නැත. දේවිනිදි වකට නැතිව සිටියදී එතැනට පැමිණි මාධව් ඇගේ දෙදරහිස් අල්ලා ගමා වෙතට හරවා ගන්නාය.

"දේවිනිදි... මම තමුසෙට අවවාදයක් දෙන්නයි යන්නෙ..."

මාධව් කියද්දී දේවිනිදි ඇගේ දෑත සිය දෙදරහිසින් ගිලිහෙන ආකාරයට පසෙකට වූවාය. මාධව්ගේ මුහුණ කෝපයෙන් කළු පැහැ හැන්වී තිබිණි.

"මිස් මාධව් මම හේ අරගෙන එනකම් ඔයා කරුණා කරලා එළියට යන්න... මට කාගෙවත් අවවාද මීන වෙයි කියලා මම හිතන්න නැ..."

දේවිනිදි හේ කොළ දුම් බඳුනට උතුරන වතුර එක් කොට හැන්දකින් කළුවම් කළාය.

"දේවිනිදි තමුසෙ කාට කියලා හිතාගෙන ද කතා කරන්නෙ...?"

මාධව් විමසුවේ වඩාත් කෝපයෙනි.

"මෙතන වෙත කවුරුවත් නැත..." එය තමාටම එක්තු ගත්වා ගන්නට මෙන් දේවිනිදි වටහිට බැලුවාය.

"දේවිනිදි, මාමි විහිටුවකට ගණන් ගන්න එපා... අපේ මාමට තමුසෙ වැඩ කාරියෙන් හෙමෙයි වුණාට නමන්ගෙ කන්වේ මොකක්ද කියලා හේරුම් ගන්නවා..."

"මම මගේ තත්වේ හොඳට හේරුම් අරගෙන ඉන්නෙ වස් මාධව්... ඒ හින්දා ඒ අවවාදෙ හරියන්න මට හෙමෙයි ගොටමයි..."

දේවිනිදි කතට පෝච්චිය වූවාලිය මනිත් තබා සැකසුණි පෝච්චි වැස්මෙන් එය වැසුවාය. තමාට පහර දීමට හරම් කෝපයක් මාධව් තුළ ඇති බවට ඇගේ මීට මේළුවෙන දෑත් දෙස හොඳහින් බැලූ දේවිනිදිට සිහිණි.

"අපේ මාමා තමුසෙට කරුණාවෙන් සළකන කොට එක වැරදි විදියට හිතන්න එපා... එයා හැම වැටකාරයටම සළකන්නෙ එක විදියට... තමුසෙ හිතනවා ඇති විකක් පොත්ත රතට තියෙන හින්දා හැමෝම රවටිලා කියලා... මාමා එව්වර මෝඩ නැ..."

"මිස් මාධව් මගෙන් ඉට්ටිමේ සීමාවක් තියෙනවා... එක පැත්තට පස්සෙ මා කොයි විදියට හැසිරෙයි ද කියලා කියන්න බෑ... ඒ හින්දා ඔයාගේ මහත්තන්තකම් කියාගෙන කරුණා කරලා එළියට යන්න..."

දේවිනිදි එව්ව පැවසුවේ කෝපයෙනි. මාධව් දත්මිටි කමින් පියවරක් දෙකක් ඉදිරියට පැමිණියාය. එමොහොසේ දේවිනිදි ගේ සිහේ තිබුණේ පහර දුන්නොත් පහර දෙන බවට හැඟීමකි.

"තමුසෙ කොහොමද මාට ඊළුවන්නෙ...? හෙට අනිද්දා වෙනකොට මේ හේරු අයිතිකාරී වෙන්නෙ මම... එතකොට තමුසෙලාට මීන මීන විදියට නටන්න ලැබෙන එකක් නැ... කොහොමටත් තමුසෙ වගේ කෙනෙක්ට මම කියා ගන්නෙත් නැ..."

"ආයු කියා මෙහෙ අයිතිකාරි වුණේ නැහැනෙ... අනිත් එක එයා එහේ කෙනෙක් එක්ක මම කොහොටෙත්ම වැඩ කරන්නෙත් නැහැ..."

ඇය නොතකා නැර හේ ට්‍රොලිය එළියට තල්ලු කර ගෙන යමින් දේවන්ද්‍රි පැවසුවාය. තමාට පහර දීමේ නොඉවසිල්ලෙන් මාධව්‍යේ දැන් කතියනු ඇතැයි දේවන්ද්‍රිට සිහිණි.

"තවුසෙ පත්තරේක වැට කෙරුවා කිරිවටවත් මාමගෙ පොතක් වූත්ස්ලේරි කළා කිරිවටවත් මාව රවට්ටන්න ලැබෙන්නෙ නැහැ... හේරුණා ද දේවන්ද්‍රි...? එව්වර දේවල් කරන්න පුළුවන්කමක් තියෙනවා නම් මොකටද ගෙදරක කුස්සියේ වැඩට එන්නෙ...? අර පියතිලක කියනවා වාගෙ එක්කෝ තවුසෙ මහ බොරු කාරියෙක්... එහෙම නැත්නම් තොර කල්ලියක මත්තු කාරියෙක්... මම මාමට කියල දෙන්නම්කො ඔව්ට සේරම..."

මාධව්‍ය් දේවන්ද්‍රි පියමං කොට අභාකාර ගමනින් යන්නට සිතාය. දේවන්ද්‍රිගේ සිතට කනස්සල්ලක් දනෙමින් තිබිණි. මෙතෙක් ඇය මෙහි ගෙවුයේ සාමකාමී ජීවිතයකි. කිසිවෙකු සමග හැසුම් ඇති කර ගැනීම ඇයට ප්‍රිය නොවීය. එහෙත් ඇය මාධව්‍ය් සමග එකටෙක කීවේ අසාධාරණ ලෙස කතා කිරීම නිසාය.

"මොන හින්හක් අවුලවයි ද දන්නෙ නැ..." දේවන්ද්‍රි එතැනම සිටගෙන කල්පනා කළාය.

මාධව්‍ය් තමා පිළිබඳව සුරියතැන්න මහතාට සහ ධනුෂ්කට පැමිණිලි කර ඇද්දැයි බිය දේවන්ද්‍රිගේ සිතේ හට ගත්තේය. ඔවුන් කිසිදු වෙනසක් නොපෙන්වා කතා බහ කිරීම සිතට සැතපිල්ලක් උදා කළ ද කොයි මොහොතක හෝ ඇය පැමිණිලි නොකරනු ඇතැයි සිතන්නට තරම් සාධකයක් ඇයට නොවීය.

දේවන්ද්‍රි සුරියතැන්න මහතාට සහ ධනුෂ්කට කැම මේසය පුදානම් කළේ උදාසනමය. එහෙත් කැම මේසයට පැමිණියේ සුරියතැන්න මහතා පමණකි.

"හොරි දේවන්ද්‍රි... ඊයේ රැ කියන්න බැරි වුණානෙ උදේ කෑම ඕනෙ මට විතරයි කියලා..."

කැම මේසය තාත්පස සිසාරා බැලූ සුරියතැන්න මහතා මඳ සිතාවකින් යුතුව දේවන්ද්‍රි දෙස බැලුවේය.

"ඇයි සර්, ධනුස්ක සර් නැද්ද...?"

"එයා උදේම කොළඹ ගියා මාධ්වීන් එක්ක..."

ඔහු කියද්දී දේවිනිදි නිගාස්නය. සැමුවීන්ම ඇයට එසේ නිගාස්නයෙන් තොරව තිබුණේ නැත. ධනුස්ක ධනු ඇගේ භාවිතය. මාධ්වී ඔහුගේ මනාලිය වීමට නියමිතව සිටින නැතැත්තියයි. එසේම දේවිනිදිට ධනුස්කත් අතර කිසිම දවසක ලෙන්ගතු කතා වහන් ඇති වී තිබුණේ නැත. එසේම ඔහු මාධ්වීන් සමඟ දකින්නට ඇය කැමති වූයේම නැත. මාධ්වීගේ කුරිරු හැසිරීම් එයට එක් හේතුවක් වන්නට ඇතැයි දේවිනිදි සිතුවාය.

පියතිලක ලියුම් කිහිපයක් ද රැගෙන කෑම කාමරයට ඇතුළු විය. ඔහු දුටු විෂයම සුරියනැන්න මහතාගේ මුහුණ වෙනස් විය.

"පියතිලකට මම හැමදාම කියල තියෙනවා හේද මං කෑම කන වෙලාවට ලියුම් හේන්න එපයි කියලා... ඔය ටික අරගෙන ගිහින් ඔරිස් රූමි එසේ තියනවා... මම කාල ඉවර වෙලා ඇවිත් බලන්නම්..."

සුරියනැන්න මහතා කතා කළේ රළු හඬින්. ඔහු එවන් ස්වරයකින් කතා කරනු දේවිනිදි මින් පෙර කිසිදු දිනයක අසා තිබුණේ නැත. ඇය ද ඔහු අසියසින් අඩියක් දෙකක් මැනට වූණාය.

"මට සමාවෙන්න බණ්ඩාර හාමුදුරුවගේ... මං තිබුවා පුංචි බණ්ඩාර හාමුදුරුවොත් නැති හින්දා කන ගමන් ලියුම් ටික බලන්න කැමති වෙයි කියලා... අනිත් එක අර බණ්ඩාර

හාමුදුරුවෝ කාලයක් තිස්සේ බලාගෙන හිටපු ලියුමක් ඇවිල්ලා තියෙනවා..."

තට දුරටත් මෙතැන රැඳී යුතු නැතැයි දේවිනිදිගේ සිත තිවේය. විශේෂයෙන්ම පියතිලකගේ කුරිරු බැල්මට හසු වෙමින් සිටීමට ඇය කැමති වූයේ නැත.

"එක්ස්කියුස් මී සර්..." සුරියනැන්න මහතාට පැවසූ ඇය කාමරයෙන් එළියට ගියාය.

"ඇති යන්නම් ඒ ලියුම ආවා... කෑම ටිකක් කනවා පියතිලක... දේවිනිදි පුතා කොළඹ ගිය බව දන්නා නැතුව එයාටත් එක්කමයි කෑම හදල තියෙන්නේ..."

සුරියනැන්න මහතා පවසනු දේවිනිදිට ඇසිණි. එවර හුණු ස්වරයකින් සන්සුන් බවක් එක් වී තිබිණි. ඔහු එසේ පියතිලකගේ සිත සැනසවීම පිළිබඳව දේවිනිදිට දනුණේ සතුටකි. එසේ නොමැති නම් ඔුමො ගත් වනම් සිටින පියතිලක නිවසේ සේවකයන්ගේ වැරදි වැඩයෙන් සොයන්නට පෙළඹෙයි. එය දේවිනිදිගේ සිතට වදයකි.

ඇය උඩුමතලට නැඟුණාය. කාමර පිරිසිදු කරමින් සිටි රන්මැණිකා ඇය දෙස බලා යටහන් පහන් අසුරින් සිනාපුණාය.

"උඩ කාමර ටික නම් අස්පස් කරල ඉවරයි හෝනා... පල්ලෙතා අස් කරන්ට බණ්ඩාර හාමුදුරුවෝ කෑම කාලා ඉවර වෙනකං ඉන්ට එපායැ හේද...?"

"ඔව්. රන්මැණිකත් කුස්සියට එන්නකො හේ ටිකක් බොන්න... කෝ ශීලත් ආවද...?"

"සීලා රෙදි හෝදනවා..."

නිවසේ සියලුම රෙදි සෝදන්නේ හා මදින්නේ සීලා විසිනි. ඇය ද රන්මැණිකා මෙන්ම දිගු කාලයක් තිස්සේ සුරියතැන්න වලව්වට සේවය කරන ගමේ කාන්තාවකි. ඔවුන් දෙදෙනාම දේවින්ද්‍රට බෙහෙවින් ලෝන්ගතය. සිය වැඩ කටයුතු අවසන් වූ පසු ඇයට උයන්නට උදව් කරන්නට ද ඔවුහු නොපැකිළව ඉදිරිපත් වූහ.

"ඇස්වහක් කටවහක් නෑ... දේවින්ද්‍ර නෝනට හොඳට අත් ගුණේ තියෙනවා. මෙව්වර වයසට ගිය අපට බෑනෙ නෝනට තරම් රහට උයන්න..."

ඇතැම් විටෙක ඔවුන් පැවසුවේ අවංකවමය. දේවින්ද්‍ර නිහතමානීව එම ප්‍රශංසා පිළිගන්නාය. එහෙත් ඔවුන් ගම පුරාම එමන් කතා පතුරුවා ඇතැයි දේවින්ද්‍රට සිතූණේ ඇය ගමේ ඇවිදින විට බොහෝ දෙනෙකු ගෞරවයකින් මෙන්ම විස්මයකින් ද යුතුව ඇය දෙස බලන්නට වූ නිසාය.

දේවින්ද්‍ර රන් මැණිකාත් සමග කුස්සියට යන විට කුස්සියට ඇල්ලූ කුඩා කාමරයේ තිබෙන රෙදි සෝදන යන්ත්‍රය ක්‍රියාත්මකව පැවතිණි. සීලා පෙරදා සෝදන ලද රෙදි දේවින්ද්‍රට පිටියාය. එමන් කටයුතු තමා පිට නොපැළවීම මොන තරම් දෙයක්දැයි දේවින්ද්‍ර සිතුවාය. රෙදි සේදීම මෙන්ම මැදීම ද ඇය ප්‍රිය කළේ නැත. බෝඩිමිච්ච සිරියදී අකමැත්තෙන් ඇඳුම් සෝදා ගන්නා ද ඒවා මැද දෙන ලද්දේ යෙහෙළියන් විසිනි. නිවසේදී නම් අයියා හෝ අළුවව් විසිනි. කලාතුරකින් අන්කා මැද්ද ද ඒවසේ අප තරම් පිළිවෙලක් නොවිණි.

"ඇවිත් සේ සීලා ඉන්න සීලා..."

ඇය යන්ත්‍රයකින් මෙන් රෙදි මදින ආකාරය දෙස මොහොතක් බලා සිටි දේවින්ද්‍ර පැවසුවාය.

"නෝනා සේ බිච්චියැ..." සීලා විමසුවේ විදුලි ඉස්තිරික්කය නිවා දමමිනි.

"එන්න... අපි තුන් දෙනාම එකට බොමුකො..."

"නාට හරි ඇහුණොත් එහෙම කියයි නෝනා අපිට කතා කරන්නෙ අරක්කු බොන්නට කියලා..."

රන්මැණිකා පැවසුවේ දේවින්ද්‍රගේ දෙනොලට ද සිනාවක් නංවමිනි.

"මට පෙන්නන්න බැරි ජරාවක් තමයි අරක්කු..." ඇය පැවසුවේ මුහුණ ඇඹුල් කොට ගෙනය.

"අපේ මිනිහගෙන් ඔය සිති වතුර බිම හින්දනෙ නෝනා අපිට වගකුවක් නැත්තෙ... ඒ මිනිහා හම්බ කරන හැම සතයක්ම බිලා නාස්ති කරනවා... යන්න. ඉහ ගහගෙන ඉන්නෙ වලව්වෙන් කියක් හරි හම්බ වෙන හින්දා... නැත්තං ඉතින් මටයි කොලු පැටව් විකටයි හිඟා කන්නට තමයි වෙන්නෙ..."

සීලා ආවේයකාරී හඬකින් කියාගෙන ගියාය. ඇයට දරුවන් තිදෙනෙකි. සැමියා බිමතින් පැමිණිය ද කිසිම දිනයක ඇයටවත් දරුවන්ටවත් හිරිහැර නොකරන බව දේවින්ද්‍ර දන ගත්තේ සීලාගෙන්මය. පුවත්පතේ සේවය කරද්දී ඇය පිරිමින්ගේ මත්පැන් පානය කාන්තාවන්ට බලපාන ආකාරය

පිළිබඳව කොතෙකුත් ලිපි ලිව්වාය. ඒ ගැන අධ්‍යයනය කළාය. මේ ද්‍රව්‍ය වලට එරෙහිව කටයුතු කරන සංවිධාන වලින් ඇයට ලොකු සහයෝගයක් ලැබීණි. අධිකව ඔත්පැන් පානයට පෙළඹී සිටි පිරිමි කිහිප දෙනෙක්ම පුනරුත්ථාපනය සඳහා එම ආයතන වලට යොමු කිරීමට දේවින්ද්‍රී කටයුතු කළාය. ශීලාගේ සැමියා ද එසේ යැවිය හැකි නම් බොහෝ දුක් ගැහැට වලින් ශීලාට ගැලවුමක් ලැබෙනැයි දේවින්ද්‍රීට සිතීණි.

"අද පුංචි බණ්ඩාර හාමුදුරුවෝ කොළඹ ගියාලු නේද නෝනා...?"

තුස්සිගේ වූ දිග බංකුවේ වාඩි වන ගමන් රන් මැණිකා විමසුවේ වටහිට බලමිනි. දේවින්ද්‍රීට පුදුම සිතීණි. නිවසේ සිටින තමාගේ නොදන්නා දේවල් ගමේ ගැහැණුන් සොයාගෙන ඇතැයි ඇය කල්පනා කළාය.

"කවුද රන්මැණිකට කිව්වේ...? හින් බණ්ඩ ද...?"

දේවින්ද්‍රී සිතාපොමිත් ඇසුවත් ඇගේ සිත තුළ තිබුණේ කහටක් බදු හැඟීමකි.

"අපේ නෑ. ඒ මනුස්සයා දන්නෙවත් නෑ. මට කිව්වේ ලියන මහත්තයා..."

"එයාටත් මින නැති කෙහෙම්මලක් නෑ..."

දේවින්ද්‍රී කෙඳිරුවේ සිටුනට නැසෙන ආකාරයටය.

"ඇයි බං උඹ දන්නෙ නැද්ද...? පුංචි බණ්ඩාර හාමුදුරුවෝ කොළඹ ගියෙ ඩිංගිරි හාමුදුරුවෝත් එක්කනෙ... මං හිතන්නෙ මුදු හදවත්ට දෙන්නට යන්නට ඇති..."

ශීලා පැවසුවාය. දේවින්ද්‍රීට දුනුණේ සිය හද ගැස්ම එක් වරම නැවතුණාක් මෙනි. ශීලාටත් රන්මැණිකාටත් හේ සාදමින් සිටි ඇය වහා එය නතර කොට ශීලා දෙස බැලුවාය.

"මුදු හදවත්ත...? ඒ කාටද...?"

ඇය ඇසුවේ සිය කට හඩෙහි වෙනස සැහවැලන්නට වැයම් කරමිනි.

"ඇයි නෝනා දන්නෙ නැද්ද...? ඒ දෙන්නෙ බදින්නට ඉන්නෙ... ඩිංගිරි හාමුදුරුවන්ගෙ පැත්තෙන් වද කරනවලු ඉක්මනටම මඟුල ගත්ට කියලා... පුංචි බණ්ඩාර හාමුදුරුවන්ගෙ නම් එව්වර මිනකමක් නෑ වාගෙ පේන්නෙ..."

"අපිට මින නෑ ශීලා අනුන්ගෙ දේවල්... අපි අපේ පාඩුවේ රස්සාව කරගෙන ඉමු..."

දේවින්ද්‍රී පැවසුවේ ඒ කතාව තව දුරටත් අසාගෙන ඉන්නට තිබූ අකැමැත්ත නිසාය. තමා වැරදි යමක් කීවේදැයි හැඟීම නිසා ශීලාගේ මුහුණ වෙනස් වී යනු ඇයට පෙනිණි.

"හැබැයි ඉතින් ඒ මඟුලෙන් පස්සෙ නම් අපට සාඩුවේ රස්සාව කරන්න ලැබෙන ඒකක් නෑ නෝනා..."

රන්මැණිකා පැවසුවේ ශීලා අස්වසනු රිසියෙන් විය යුතුය. එහෙත් මාධ්‍රී සමඟ මෙහි සිටීම පහසු නොවන බව දේවින්ද්‍රී ද දන සිටියාය.

"එකකොට නම් මමත් මෙහෙ ඉන්නෙ නෑ නමයි..." දේවින්ද්‍රී තමාටම මුහුණ ගත්තාය.

දේවිනිදි උදාසන වැට කොටස අවසන් කළේ වෙනදා මෙන් උනන්දුවෙන් හේ ආශාවෙන් නොවේ. තමා මෙතරම් කැළඹී සිටින්නේ කුමන හේතුවකට දැයි විවේක ඇස්ටම පැහැදිලි නොවීය. එහෙත් මදක් ගැඹුරින් කල්පනා කොට බලද්දී ධනාත්මක මාධ්විත් සමග මුද් සාදුවන්නට හිස පුටන විසින් සිය සිත සසල කොට ඇතැයි ඇයට වැටහිණි.

"ධනාත්මක කියන්නේ මගේ භාමි පුතා... එයා එන්නේම වෙන්ක යනවා කියන එක මම මොනවට ද ප්‍රත්නයක් කර ගන්නේ.? අනිත් එක මෙනත ඉතින් සර්වත්වස්ලා මට සර්වත්ව කෙනෙකුට වගේ සලකන්නේ නැති එක ඇත්ත. එක් භාමිපුතලා කවදාවත් හිතන්නේ නෑ එහෙම රස්සාව කරන්න බෑ කියලා හිතුණ වේලාවට ආපනු යන එකයි කියෙන්නේ බොරුවට දුක් වෙලී ඉන්නේ නැතුව..." දේවිනිදි තමාටම අවවාද රැසක් දී ගත්තාය. එහෙත් කෝසලගෙන් වෙන්වූ දිනපොත් නොදනුණු අන්දමේ හුදෙකලා බවක් සිතේ අඩුවක්. වේදනාවක් ඇයට දුනෙන්නට විය. ඇයට සාහර්ගෙන් දුරකරන ඇමතුමක් ලැබුණේ එලෙස හෝන්කුවාවෙන් පසු වෙද්දීය.

"අපිම ඉතින් මියාලට කතා කරන්න ඕන..."

සාහර් කතාව ඇරඹුවේ හෝක්කාඩුවකිනි.

"ගෙවල්වල ඉන්න මියාලට වගේ අනුන්ගේ ගෙවල්වල ඉන්න අපිට නිදහසක් නෑනේ සාහර්..."

"හරි හරි ඉතින්... ඕක සිය කරමි සිරා ගන්න එයා... මම කිව්වේ විශිෂ්ට... එක නෙමෙයි අද මියාගෙ දෙබොස් ගෙදර නෑ නේද...?"

"දෙබොස්...?" දේවිනිදි විමසුවේ කුතුහලයෙනි.

"මව්, ධනාත්මක..." සාහර් සිතාපුණාය.

"ඉතින් එයාට මොකද දෙබොස් කියලා කියන්නේ...?"

"කොළඹ හිටිය මිනිස්සුන්ටත් මව්ව තේරෙන්නේ නැද්ද...? බොස්ගෙ පුතා ඒ කියන්නේ මියාගෙ දෙවෙනි බොස් කියනවට වඩා දෙබොස් කියන එක ලේසිනේ..." සාහර් හඬ නගා සිතාපුණාය.

"මේ කෙල්ල කියන පිස්සු කතා..."

දේවිනිදි ද ඇය හා එක්ව සිතාපුණාය. ඇගේ සිතේ හිමුණු බර ගතියෙන් හරි අඩක්ම ඒ සිතාවත් සමඟම අඩු වී ගියේය.

"ඉතින් මොකද මේ හදිස්සියෙම මට කතා කළේ...?"

"දෙබොස් ගෙදර නැති හින්දා අද හටස් වරුව මියාට නිවාඩු ද කියලා අහන්න..."

දේවිනිදිට පුදුම සිතුවේ වලව්වේ වැටට එන රන්මැණිකා, පිලා පමණක් නොව ගමේ මිනිසුන් පවා වලව්වේ සිදුවන දේවල් පිළිබඳව ඇය ගසාගෙන සිටීමය. ගම්වල ස්වභාවය එය බව පසුව ඇයට වැටහිණි. ගම් වැසියන් එකිනෙකාට ලෙන්ගතුය. එහෙත් ඊර්ෂ්‍යාව, වෛරය වැනි සිතුවිලිත් ඒ ලෙන්ගතුකම සමඟම වැඩෙයි. එකිනෙකා පිළිබඳව ඕපා දුප පතුරුවන්නේ රණ්ඩු දබර කරන්නේ ඒ නිසාය. ඇසුරු නොකොට මවුන් තේරුම් ගැනීම පහසු නොවේ යැයි දේවිනිදි සිතුවාය.

"ඇයි දේවිනිදි කල්පනා කරන්නෙ..."

"මම විශේෂ අයෙක් නම් කල්පනා කෙරුවෙ නැ... ඒත් මට අදත් නිවාඩු නියෝජනන පුරුදු පැය දෙක විතරයි..."

"ඒ කියන්නෙ ලන්ඩ්වල ඉඳල වී වයිම් වෙනකම්..."

"ඔව..."

"මේකයි දේවිනිදි... අපේ අයිසා නිවාඩුවට ගෙදර ආවනෙ... මේ සැරේ එයාගෙ යාපේකුත් ඇවිත් ඉන්නවා... එයාල ආසයි මයාම බලන්න... ඒත් අපිට ඔහෙ එන්න පුළුවන් කමක් නැතෙ..."

"නොකියා කියන්නෙ මට මයාලගෙ ගෙදර එන්න කියලනෙ..." දේවිනිදි සැහැල්ලු හඬින් සිනාසුණා.

"අනේ මව් දේවිනිදි අයිසයි මායි වලව්ව ළඟට එන්නම් මයාම එක්කත් යන්න..."

සාගර් යෝජනා කළේ බලවත් උනන්දුවෙනි.

"අනේ මේ, මං එහෙම ඔරුවට සම්බන්ධ කරගන්න එසා..." සාගර්ගේ පසුබිමින් ගැඹුරු පිරිමි කටහඬක් ඇසිණි.

"මයා දන්නවාද දේවිනිදි, වලව්වට ඇවිත් ඉන්න අලුත් හවුස් කීපය් හරිම උස්සන කෙල්ලෙක් කියල අම්මා කීව්ව වෙලාවේ ඉඳලම මේයා නගින්න හැදුවා මයාම බලන්න මන කියලා... දැන් මේ බොරුවට ගණන් උස්සන්න හදනවා..." සාගර් පැවසුවේ සිනාසෙමිනි.

"බොරු නොකියා ඉන්නවා මිනි..." නැවත ද අර ගැඹුරු කටහඬ ඇසිණි.

සාගර්ගේ අයිසා සාගර් මෙන්ම සැහැල්ලු පැවතුම් ඇති අයෙක් යයි දේවිනිදිට හිතිණි. තෝන්කුවාවෙන් ගත කොට තිකම් කාලය කා දමනවාට වඩා ඔවුන්ගේ ඇසුර ප්‍රයෝජනවත් විය හැකිය. ඇයට මේ වලව්වේ කතා කරන්නටවත් හැකි සම් වයසේ අයෙක් නොවීය.

"එහෙනම් මම එනවා කියලා අයිසලට කියන්නකො..." අවසානයේදී ඇය පැවසුවේ එබැවිනි.

"තැන්ක් යු මෙරි මව් දේවිනිදි... අපි එක හමාරට විතර මය හරියට එන්නම්... මයා ගේට්ටුව ළඟ ඉන්න..." සාගර් පැවසුවේ අපමණ සතුටිනි.

සාගර්ගේ අයිසාට තමා දකින්නට වුවමනා වී ඇත්තේ අසාමාන්‍ය අයෙකු ලෙස ඔවුන් ඇයව හඳුන්වා දී ඇති නිසා විය යුතු යයි දේවිනිදි සිතුවාය. ගෘහ පාලිකා තනතුර වැනි රැකියාවක් කරන්නට, ඉංග්‍රීසියෙන් කතා බස කළ හැකි පුවත්පතක උප කතුටරියක වශයෙන් ද සේවය කළ තමා වැනි යුවතියක ඉදිරිපත් වීම ඔවුන්ට අදහා ගන්නට නොහැකි වන්නට ඇත.

"සර් මම කව ව්කකින් සාගර්ලගෙ ගෙදර ගිහින් එන්න යනවා..."

ඇය සූරියතැන්න මහතාට දිවා ආහාරය පිළි ගන්වන අතර පැවසුවාය. සූරියතැන්න මහතා ඇය දෙස බැලුවේ දෙබෑම රළු කොටගෙනය.

"කවුද සාගරි කියන්නෙ..."

ඔහු විමසුවේ කල්පනාකාරී ස්වරයෙනි.

"එයාලගෙ අප්පව්විලු මේ ගමේ ඉන්න හොඳම වෙද මහත්තයා..."

සාගරි කවුදැයි හැදින් ගැනීමට දේවින්දි සූරියතුන්න මහතාට ඉඟියක් දුන්නාය.

"ආ... ඔය කියන්නෙ අර තෙන්නකෝන් වෙද මහත්තයාගෙ දුව වෙනත ඇති..."

"ඔව් සර්... එයාගෙ තම සාගරි තෙන්නකෝන් තමයි..."

"තෙන්නකෝන්ගෙ පුතෙකුත් ගිටියා කැලුම් ද මොකක්ද කියලා... ඉස්සර නිතර මෙතෙ ආව ගියා... එයා අපේ පුතාගෙ හොඳ යාළුවෙක්..."

"දත් එයා ඉන්නෙ මෙඩිකල් කොලේජ එකේ කියලා කිව්ව සර්..."

"බලන කොට දේවින්දි අපටත් වැඩිය ගමේ අයගෙ තොරතුරු දන්නවනෙ..."

සූරියතුන්න මහතා සිනාපි පවසද්දී දේවින්දිගේ සිතට ලැජ්ජාවක් දැනිණි. ඇය බිම බලා ගත්තාය.

"ආ... මම වරදකට කිව්වා නෙමෙයි..."

සූරියතුන්න මහතා ඇගේ පිටට තට්ටු කළේය.

"තෙන්නකෝන්ල ගමේ බොහොම වැදගත් පවුලක්... ආස්සරේට හුඟක් හොඳයි. දේවින්දි ගිහින් එන්න..."

"මම තේ හඳන්න එනවා සර්..."

"ඒ හැක කරදර වෙනත එපා. මම පියතිලකට කියන්නම් තේ හඳන්න."

"නෑ... නෑ... සර් කාටවත් කරදර කරන්න මින නෑ. මම වෙලාවට එන්නම්කො..." දේවින්දි පැවසුවේ ස්ථිර හඬිනි.

සූරියතුන්න මහතාගේ මුහුණ සිනාවකින් විකසිත විය. ඔහු අත් අයෙකු විසින් සාදන ලද තේ බොන්නට ප්‍රිය කළේ නැත.

විස්කෝස් රෙද්දෙන් නිම කරන ලද සැහැල්ලු කලිසමකින් සහ කම්සයකින් සැරසුණු දේවින්දි හරියටම එක හමාර වෙද්දී ගේට්ටුවෙන් පිටතට පැමිණියාය. සාගරි සහ කැලුම් එතැනට පැමිණියේ ඒ සමගමය.

"අපි වෙලාව නොවරදවා වැඩ කරන මිනිස්සු..."

සාගරි පැවසුවේ සිනාසෙමිනි. ඇය හා සිනාසුණු දේවින්දි කැලුම් දෙස හොඳින් බැලුවාය. ඔහු සාගරිට වඩා මඳක් පැහැයෙන් අඩුය. එහෙත් කඩවසමය. ඕනෑම යුවතියකගේ තෙත් සැලකුමක් බැඳ ගන්නට තරම් පොරොසයක් ඔහුගේ මුහුණේ තිබිණි. ඔහු ඇය හා සිනාසුණේ දිගු කාලයක සිට හඳුනන අයෙකු දුටු විට මෙනි.

"අයි ජෙ තංගි මෙයා ද දේවින්දි...?"

කැලුම් විමසුවේ හිස මත අත තබාගෙනය. සාගරි මෙන්ම දේවිනිදි ද ඔහු දෙස බැලුවේ විස්මයෙන් යුතුවය.

"දේවිනිදිට මාව මතක නෑ නේද?"

ඔහු ඔනෑකමින් ඇස දෙස බලා විමසුවේය. එහෙත් දුටු පුරුදු බවක් නොවීය.

"ඔහු... මට මතක නෑ..." ඇස හිස සැලුවාය.

"මේයා කියන දේවල් නියමයෙන්ම උඩට ගමන් ගන්න එපා දේවිනිදි. මොකක් හරි බොරුවක් කියල කෙල්ලන්ගෙ හිත් දිනා ගන්න මේයා හරිම දක්වයි..."

සාගරි පැවසුවේ සොහොයුරාගේ පිටට ද පහරක් ගසමිනි.

"මේක නම් බොරුවක් නෙමෙයි. අමුලික ඇත්ත. මේයාලා විය වලව්වක් සල්ලිවලට ගන්න පුළුවන් තරම් සල්ලි කාරයෝ නංගි... මට පුදුම මොකද මේයා මේ ටිකේ රස්සාවකට ආවෙ කියන එක..."

"විහිළ කරන්න එපා කැලුම්... අපි සල්ලි කාරයෝ නම් අස්සාවල් කරනවා..."

දේවිනිදි පැවසුවේ සාගරිගේ මුහුණේ සැකයක් හා විස්මයක් උදා වෙනු දුටු බැවිනි.

"හරි මේයා කවුද කියන එක මම කවි ටිකකින් නංගිටත් ඔප්පු කරලා පෙන්වන්නම්කෝ. මට තිබෙන්නෙ මේයා ගෙදරින් තරහ වෙලයි මේහාට ආවෙ කියලා..."

"විස්සු... මම මොනවට ද ගෙදරින් තරහ වෙන්නෙ...? මාව ගෙනත් ඇරලුවෙන් අප්පව්විනෙ..."

දේවිනිදි එවර කවත් හොඳින් කැලුම් දෙස බලමින් සැවසුවාය. එහෙත් ඔහු දක පුරුදු මතකයක් ඇයට නොවීය. හෝටලයේදීත් කලින් සේවය කළ පුවත්පත් ආයතනයේදීත් මත තොටදීත් ඇයට නොයෙකුත් අය හමු වී තිබිණි. එහෙත් ඒ සියල්ලන්ගේම මුහුණ දත් ඇයට සිහිපත් කර ගැනීමට අසීරුය.

"මම කොළඹ ගිය ගමන් දුම්රියගෙන් අහන්නම්කෝ මොකටද නංගි මෙහෙ ආවෙ කියලා..."

කැලුම් කියද්දී දේවිනිදි කොල සපා ගන්නාය. කැලුම් කම සොහොයුරාගේ මිතුරෙකු විය යුතු යයි ඇයට සිහිණි.

ඔහු තමා හඳුනන්නේ කෙසේදැයි දන ගන්නට දේවිනිදි කොතෙකුත් උත්සාහ දරුවාය. එහෙත් ඔහු කුමක් හෝ විහිළුවක් කරමින් මත හැරියේය. ඔවුන් සාගරිගේ නිවසට ඇතුළු වෙද්දීම ඉදිරිපස කාමරයේ සිටි අයෙක් කමිසයේ බොත්තම් පියවමින් ඉදිරියට පැමිණියේය. දේවිනිදි දකින්න ඔහුගේ මුහුණෙහි විස්මයක ලකුණු උදා විය. අවියට දෙකට පැමිණි ඔහු දේවිනිදි ගේ දෙලරහිසට දැන් කැබිය.

"ඔව් නංගි, ඔයා කොතෙද මෙහෙ...?"

"බුද්ධි අයිතා..."

මව්කයට පත් දේවිනිදි කෑ ගසමින් ඔහුගේ අතින් අල්ලා ගන්නාය. සාගරි පමණක් නොව ඇගේ මව්පියන් ද එදෙස බලා සිටියේ මව්කයෙනි. එහෙත් කැලුම් ගේ මුහුණ පමණක්

වෙනස් නොවී එලෙසම තිබිණි. ඒ ඔහු මෙවැන්නක් බලාපොරොත්තු වූ නිසා විය යුතුය.

"බුද්ධි අයිසා මෙතෙ කොතෙද...?"

දේවිනිදි විමසුවේ සතුටින් සිතාසෙමිනි. සිය පෙම්වතා වන බුද්ධික සමග දේවිනිදි මෙතරම් නිදහසේ හැසිරීම සාගර්ග්‍යේ සිතට දනවුයේ නොමනාපයකි. ඇගේ මුහුණ වෙනස් වී ගියේය.

"මං අහපු පුස්තක මේ පිස්සු කෙල්ල මගෙන් අහනවා..."

ඔහු දේවිනිදිගේ හිස කෙස් අවුල් කළේය. ඇය සිතාසෙමින් කැලුම් දෙස බැලුවාය. ඔහුගේ මුඛය ජයග්‍රාහී සිතාමත් විය.

"කොහොමද බුද්ධි මයා දේවිනිදිව අදහන්නෙ...? ඒ විතරක්දැ අපේ අයිසන් එයාම දන්නවනෙ..."

සාගර් විමසුවේ අපූරු කර. ගත් මුහුණින් යුතුවය. ඇගේ මවගේ මුහුණේ ද වූයේ තොරස්සුමකි.

"මෙයා මගෙ නංගී... මගෙ පුංචි අම්මගෙ දුව... පුංචි කාලෙ මගෙන් වොකු කාල ඇති සිං ගෙනත්..."

බුද්ධික සිතාසෙමින් දේවිනිදිගේ උරහිස් වටා අත යවා ගත්තේය.

"ඒකතෙ මම කිව්වෙ... අපේ ගෙදර ආවට පස්සෙ මම මයාම අදහන විදිය කියන්නම් කියලා... ඒත් බලපත් බුද්ධි.

මෙයා මාව අදහන්නෙ නෑ කියනවනෙ..." කැලුම් පැටසුවේ නෙත්කාඩු තැබීනි.

"ඇයි දුව, මයාම කැලුම් මතක නැද්ද...? දවස් ගණනක්ම මගෙන් එක්ක මයාලගෙ ගෙදර ගියානෙ... ඔයා ඒ දවස්වල රැවුලා කියල තමකුත් දාල තිබ්වෙ..."

"අයි...සේ... එයා ද මේ...? දුන් කොතෙ අදහන්න ද...? රැවුල කපලා... මහත් වෙලා..."

දේවිනිදි තරමක් හඬ තහා සිතාපුණාය. සාගර්ග්‍යේ මවගේත් පියාගේත් මුහුණුවල වූ කුතුහලය තවමත් තුනී වී ගොස් නොතිබිණි.

"අල්පච්චි, මේ අත්තනායක මාමගෙ බාල දුව..." ඒ දුව කැලුම් ඇය සියල්ලන්ටම හඳුන්වා දුන්නේය.

"අත්තනායක මාමා කිව්වෙ..."

වෙද මහතා කල්පනා කාරී ලෙස දෙබැම රැළී කොට ගත්තේය.

"අර කවිවෙරියෙ වැඩ කෙරුවෙ..."

"මොනවා...? මේ අත්තනායක මහත්තයගෙ බාල දුව ද...?" සාගර්ග්‍යේ මවගේ දෑස් විසල් විය.

"ඇයි දෙයිසනේ, මේ කෙල්ල පුංචි කාලෙ මම වඩාගෙන ඉඳලත් තියෙනවනෙ..."

වෙද මහතා ජවර බොහෝ සැළකිල්ලෙන් දේවිනිදි දෙස බැලුවේය.

"ඇයි දරුවෝ, අර සාගරයක් වාගේ දේපොළ තියෙද්දී මේ ගෙවල්වල වැඩට ඇවිත් දුක් විදින්නෙ..."

සාගර්ගේ මව විමසුවේ කම්මුලේ අත තබා ගනිමිනි. දේවින්ද්‍රී සිතාසෙමින් බුද්ධික දෙස බැලුවා.

"අප්පච්චිට දේපොළ කිසිවට මට නැතෙ ආත්ටි..."

"අප්පච්චිට තියෙන දේපොළ කවදා හරි දරුවන්ට මිසක් පිට කාටවත්ය..."

වෙද මහතා ද පැවසුවේය. සාගරී කිසිවක් අදහා ගත නොහැකි ලෙසින් බලා සිටියාය. දේවින්ද්‍රී අසාමාන්‍ය චරිතයක් බව ඇය දන සිටියාය. එහෙත් මෙතරම් ධනවත් නැතැත්තියක බව දන සිටියේ නැත.

"මෙයා පුංචි කාලෙ ඉඳලම හරි අමුතු විදියකට හිතන කෙනෙක් ආත්ටි... මෙයා කියන කියන විදියට තවත්ත බාප්පත් ලැස්ති වෙලා ඉන්නවා කියල පුංචි අම්මා හැම වෙලාවෙම බනිනවා..."

බුද්ධික පැවසුවේ දේවින්ද්‍රීගේ හිස පිරිදෙමිනි. කිසිදු සොයුරියක නැති බුද්ධික හැම විටම සොයුරියන් ලෙස සැලකුවේ නිමන්ති හා දේවින්ද්‍රිය. ඔහු දේවින්ද්‍රිට වඩාත් ඇලුම් කළේ ඇගේ අසාමාන්‍ය ගති ගුණ නිසාවෙනි.

"අත්තනායක මාමා තමයි මෙයාට මෙහෙ ගෙනත් ඇරලත් තියෙන්නෙ..." කැලුම් පැවසීය.

"ඇයි මයා මට කිව්වෙවත් නැත්තෙ මේ වාගේ රස්සාවකට එනවා කියලා..." බුද්ධික විමසුවේ ඇගේ උරහිස

එයා වූ සුරත ඉවත් කොටගෙන ළගම වූ පුඩුවකට බර දෙමිනි. දේවින්ද්‍රී ද කැලුම් ද ඔහු අනුවම වාඩි වුවද අනෙක් තිදෙනා සිටියේ සිටිගෙනමය.

"ඉතින් මයා සිංගප්පූරුවෙනෙ හිරියෙ මං එනකොට..."

"මම ආවෙ පෙරේදා... ඒ ගමන්මයි මෙහෙ ආවෙ..."

බුද්ධික සිතාසෙමින් සාගරී දෙස බැලුවේය. එම බැල්මෙන් ද සාගර්ගේ මුහුණේ ඉතිරිණු රතෙන් ද දේවින්ද්‍රී සියල්ල වටහා ගත්තාය. ඇය සාගරී දෙස බැලුවේ සිතාසෙමිනි.

"ආ... මෙයා ද අපේ නෑහා එතකොට...? ඡන්... හරි පුදුම හමුවීමක්නෙ..."

ඇය කියද්දී සාගරී ගෙතුලට දිව ගියාය. සියලු දෙනාගේම මුහුණු සිනාවෙන් විවර විය.

"ඇයි මං මයාට සාගරී ගැන කියල තිබුණෙ..." බුද්ධික සිහිපත් කළේය.

"කියල තිබුණ නම් තමයි... ඒත් මෙයා කියල කවුද දන්නෙ...? සාගරීල කී දෙනෙක් ලංකාවෙ ඉන්නවා ද..."

"මම හිතුවෙ දේවින්ද්‍රී මෙව්වර දුර මේ වගේ රස්සාවකට ආවෙ ගෙදරින් තරග වෙලා කියල..." කැලුම් පැවසුවේය.

"අපේ මෙයා එහෙම එන්නෙ නෑ... පුංචි අම්මා නම් කොහොමවත් කැමති නෑ මෙයා ජොඩි එකක් කරනවට... අඩලා අඩලා තමයි මය පත්තරේ රස්සාවට ගියෙත්..." බුද්ධික

පැහැදිලි කොට දුන්නේය.

"මය දුක් විඳින්නේ නැතුව ගෙදර යන්න දරුවෝ..."

සාහර්ගේ මව අවවාදයක හඬින් පැවසුවාය.

"කිසිම දුකක් නැ ඇත්ටි... මම හරි සන්තෝසෙන් ඉන්නෙ..."

"පුවර් එකටම මෙයා පොතක් ලියන්න කරුණු හොයනවා ඇති..." බුද්ධික කියද්දී දේවින්දි සිනාසුණාය.

"හරියටම හරි... බුද්ධි අයිියා කොහොමද ගෙස් කළේ..."

"මම දන්නේ නැද්ද මගේ නංගියෙ හැටි..."

"මය ළමයා පොතක් ලියනව ද..." සාහර්ගේ පියා විමසුවේ මව්කයෙනි.

"අපේ ඔව්. මෙයා පොත් දෙක තුනක්ම ලියල තියෙනවා. මෙයාගේ වැඩේම ලියන එකයි කියවන එකයි තමයි..."

දේවින්දිගේ පවුලේ තොරතුරු හොඳ හැටි දන සිටි කැලුම් වතා පැවසුවේය.

"එකටත් එක්ක අපේ ළමයි... මැල්ලුම් ලියන්නවත් බැ..."

සාහර්ගේ මව පැවසුවේ සිනේ ඇතිවුණ හදිසි ඊර්ෂ්‍යාවකින් යුතුව යයි දේවින්දිට සිහිණි. 'හැමෝටම හැම දේම බැහැ' යනුවෙන් කියන්නට සිතට නැගුණු සිතුවිල්ල ඇය බිල ගන්නාය.

"අපේ පවුලේ හැමෝටම වැඩිය රහට උයන්න පුළුවන් වූව් නංගිට තමයි..." බුද්ධික කරමක ආචම්බරයෙන් යුතුව පැවසුවේය.

දිගු කලක් මිතුරු ඇසුරින් වෙන්ව සිටිය ද දේවින්දිට ඒ විළිබදව හැඟීමක් තිබුණේ නැත. එහෙත් සාහර්ලා සමග ගත කළ කාලය අතිශයින් රසවත් විය. විශේෂයෙන්ම අඩුලේ අයෙකු හමු වීමට ලැබීම තුළින් ඇය ඉමහත් සතුටක් වින්දාය. උදේ සිටම සිනේ වූ බර ගතිය අතුරුදන් වී යාමට ගත වූයේ සුළු වේලාවකි. එකිනෙකා සමග විහිළු කර ගනිමින් සිනාසෙමින් සිටී ඇයට කාලය ගත වී යනවා දැනුණේ නැත.

"ඇත්තටම වූව් නංගි ඔයාට මය වලව්වෙ කිසිම කරදරයක් නැද්ද..."

බුද්ධික ඇසුවේ ඔවුන් වැට අයිනේ අරලිය ගස් යටට වී කතා කරමින් සිටියදීය. සැබැවින්ම දේවින්දිට ආපසු යා යුතු බව සිහිපත් වූයේ එමොහොතේය. ඇය වතා ඔරලෝසුව දෙස බැලුවාය. ඇය වලව්වේ සිටිය යුතු වේලාව පැයකින් ප්‍රමාද වී තිබිණි.

"දෙවියනේ, හතර හමාරයි වේලාව..." දේවින්දි පැවසුවේ කලබලයෙනි.

"අනේ මාව ගිහින් ඇරලලා එන්න"

"ඇයි ඔයා කියට ද ආපහු එනව කීව්වෝ..." කැලුම් විමසුවේය.

"තුන හමාරට..."

"ආ... පැයන ලේට් වෙලා තියෙන්නෙ... මං ඔයාට කෑම එසේ ගිහින් දාන්නම්..."

බුද්ධිමත් පැවසුවේය. එහෙත් තමා පොරොන්දුවක් කැපුවේ යයි හැඟීම දෙවින්දීමේ සිතට බරක් විය.

"මටත් ධනුෂ්ක මීට වෙන්තා මතෙ... හුණ දවසකින් දුක්කෙ නැ... යමු මමත් එන්නම්..."

කැලුම් ද කාරයට නැගුණේය. එහෙත් දෙවින්දීම ගමනට අදි මදි කළේ කට කතා හැඳෙනු ඇතැයි බියෙන් විය යුතුය.

"අද එයා ගෙදර නැ... කොළඹ ගිහිල්ලා... හැබැයි කැලුම් අයියෙ ආවට කමක් නැ... අපේ දෑන හැඳුනුම්කම් ගැන එහෙම කියන්නවා නෙමෙයි..." දෙවින්දීම අනතුරු ඇඟවුවාය.

"හරි. හරි. මම ඔයාට අඳුනන්නෙ නැ වාගෙ ඉන්නම්කො..."

දෙවින්දීම වලව්වේ දොරකඩටම පැමිණ කාරයෙන් බසිද්දී සුපුරුදු නොපහන් බැල්ම මුහුණේ රැවෑ ගත් පියතිලක මිදුලේ ඒ මේ අත සත්මන් කරමින් සිටියේය. දෙවින්දීම දුටු විගසම ඒ බැල්මට කෝපයක් ද එක් විය. දෙවින්දීම ඔහු දෙස නොබලාම ඔහු පසු කර ගියාය.

"කොහෙද ගියේ..."

පියතිලක විමසුවේ වේගයෙනි. දෙවින්දීම සත්පුත්ව හැරී බැලුවාය.

"මගෙන් ද ඇහැව්වෙ..."

"නැත්තං වෙන කාගෙන් ද...? ඔය විකාර ඇඳුමක් ඇඳගෙන එක එකාගෙ කාර්ටල ගම පුරාම ඇවිදින්නෙ වලව්වේ හාමුදුරුවෝ කියල නිකුඩ ද..."

ඔහු විමසුවේ දවේසයෙනි. එවිට ඔහුගේ මුහුණ දිස් වූයේ නිශ්චිතභාවයක් වඩා විසුළු බවකින් යුක්තවය. දෙවින්දීම සිතා යන්නට පවා ආවේය. ඇය කිසිවක් නොකියා ඔහු දෙස බලාගත් වනම සිටියාය.

"දන් මොකක්ද පුත්තෙ..."

මඳ වෙලාවකට පසු ඇය විමසුවේ ඔහු ගණනකට නොගත් අයුරිනි.

"පුත්තෙ..." වැඩකාරකමට ආව නම් ඒ විදිනට ඉන්න පුරුදු වෙනවා... බණ්ඩාර හාමුදුරුවන්ට හටස තේ එක හඳුලා දුන්නෙ මම... ඒ මදිවට බණ්ඩාර හාමුදුරුවෝ අසනීපෙන්... ගෙදර වැඩ කාරියො රෝන්දෙ ගිහින්..."

පියතිලක වැඩ කාරියෝ යනුවෙන් පැවසුවේ අවධාරණයෙනි. ඔහු තුළ පවතින තමා හෙළා දැකීමේ ද්‍රව්‍යතාව කොපමණදැයි ඇය එයින්ම වටහා ගත්තාය. එහෙත් මවිතයකට මෙන් ඇයට කෝපයක් දුනුණේ නැත.

"මේ මිස්ට පියතිලක. ඔයා අනුන්ගෙ දේවල් හොය හොයා ඉන්නෙ නැකුට ගිහින් තමන්ගෙ වැඩක් බලා ගන්න. මම කිසිම දෙකදි ඔයාට වග කියන්න බැදිල නැ..."

දෙවින්දීම පැවසුවේ තරමක අනාකාර ස්වරයෙනි. එයින් ඔහු නිගාස්සුණු බවක් පෙනිණි. නැති තැන දී කුමක් කීව ද

මුහුණේ මුහුණටම කිසිවක් කියන අයෙකු වැඩවේ සිටියේ නැත. මුහුණේ ඒ තත්ත්වයට අභියෝගයක් කිරීමත් සමගම මුහුණ වඩාත් සතුරු වූ බව දේවිනිද්‍රව වැටහිණි. මුහුණ දැන් ඇය පිළිබඳව වඩාත් සැලකිලිමත් වනු ඇත. එහෙත් ඒ ගැන සුළු අවධානයක්වත් යොමු නොකළ ඇය වහා හෙතෙම ගියේ සූරියතැන්න මහතා අසනිපයෙන් සිටින බව පියතිලක පැවසූ හෙයිනි.

"හදිස්සියෙම මොකද වුණේ...? මං යන්නොට හොඳට හිටියනෙ..."

අසියට දෙකට සූරියතැන්න මහතාගේ කාමරයට යමින් දේවිනිද්‍රව සිටුවාය. මුහුණ ඇදේ වැතිරී කෙදිරි ගාමින් සිටියේය. දේවිනිද්‍රව කලබල වූවාය. ඇගේ පා හඬ ඇසී හිස හරවා බැලූ සූරියතැන්න මහතා අමාරුවෙන් මද සිනාවක් පෑවේය.

"ඇයි සර් මොකද වුණේ...?" දේවිනිද්‍රව ඇඳුණු දණ ගසා ගනිමින් විමසුවාය.

"මට ටිකක් උණ වගේ දේවිනිද්‍රව..."

දේවිනිද්‍රව මුහුණේ හිසටත් ගෙලටත් අත තබා බැලුවාය. සිරුර හිනි කබලක් සේ රන් වී තිබිණි. දේවිනිද්‍රව බියක් දනිණි.

"සොරි සර්. මම එන්න ටිකක් පරක්කු වුණා..."

ඇය පැවසුවේ සැබෑම පසුතැවිල්ලකින් යුතුවාය. ඇය සිටියේ නම් සූරියතැන්න මහතාට මෙතරම තදින් උණ ගැනෙන්නට පෙර ප්‍රතිකාරයක් කිරීමට හැකියාවක් තිබිණි.

"ආ... එක ගණන් ගන්න එපා දේවිනිද්‍රව.. මගා හොඳට එන්නෙයි කලා ද..."

සූරියතැන්න මහතා විමසුවේ සිය අසනිපය පිළිබඳව හැඟීමක් නැති අයෙකු මෙනි. සර් අපි කෝකටත් වොක්ටර් කෙනෙක් ලෙසට යමු..."

ඒ යෝජනාවට සූරියතැන්න මහතාගෙන් පිළිතුරක් ලැබෙන්නට පෙරම ඇඳු අසළට සෙවනැල්ලක් වැටිණි. දේවිනිද්‍රව හැරී බැලුවාය. ඇය දෙස නොබලා සූරියතැන්න මහතා දෙසම බලාගෙන පියතිලක කාමරයට ඇතුළු විය.

"මම වොක්ටර් හේරන්ට් කෝල් එකක් දුන්නා... වොක්ටර් කියනවා බණ්ඩාර හාමුදුරුවන්ට එකක් එන්නලු... අද වොක්ටර්ට ලෙඩවූ වැඩිසි කියලා මොහොට එන්න බැකිට්වා..."

මුහුණ කළේ කිසිවෙකුට වෝදනා කරන්නක් බැවිණි. ඒ වෝදනාවට අසු වූයේ කවුරුන්දැයි දේවිනිද්‍රව දුන සිටියේ නැත. එහෙත් සූරියතැන්න මහතා අසනිප වූයේ ඇය නිවසෙහි නොසිටීම නිසා බව අතවන්නට මුහුණ වැයමී කරන බව ඇයට දනිණි. සමහර විට මුහුණ මේ සියල්ල දෙසුණ කෙලෙස කොට ධනුෂ්කයේ කනේ තබනු ඇත. ධනුෂ්ක ඇයට රැකියාව දුන්නේ ඕනෑම අවස්ථාවක ඇය රැකියාවෙන් පහ කිරීමේ බල තල මුහුණ අතේ තබාගෙනය. මේ රැකියාවට ඇය ප්‍රිය කළාය. රැකියාවෙන් අවන්වා යන්නට සිදු වෙනු ඇතැයි බිය ඇගේ සිතට දනිණි.

"එහෙම නම් අපි යමු සර් වොක්ටර් ලෙසට..." දේවිනිද්‍රව හැඟී සිටියේ එසේ කියමිනි.

"වොක්ටර් ඉන්නෙ එපා වන්නෙ නෙමෙයි නුවර වටින් එකේ... බණ්ඩාර හාමුදුරුවන්ට පයින් යන්න ද කියන්නෙ..."

සියතිලක විමසුවේ කෝපයෙනි.

"පුතා නැතුව කාර් එක ගෙනියන්න කෙනෙක් නැතෙද්දීන්දි..." සියතිලකගේ වදන්වල සැර බල කරන්නට ලෝක සුරියතැන්න මහතා පැවසුවේය.

"සර් ලැස්ති වෙන්න... මට පුළුවන් කාරෙක ගෙනියන්න..."

සියතිලකගේ මුහුණේ වූ කෝපයට විස්මයක් ද එක් විය. එහෙත් සුරියතැන්න මහතා මද සිතාවක් පතල කළේ දේවිනිදි රිය පැදවීම දන්නා බව කලින් දැන සිටියාක් මෙනි.

"මේක විහිට කරන්න වෙලාවක් නෙමෙයි..." සියතිලක සැර කළේය.

"සර්, ඉක්සර වෙලා මොනවා හරි ඩීල නිවයොත් හොඳයි නේද...?"

දේවිනිදි සියතිලකගේ හඬ නැසුණාක් මෙන් විමසුවාය.

"කෝපි ටිකක් කියෙන්නවා නම් හොඳයි"

වහා මුළුතැන් ගෙයට පිවිසි දේවිනිදි කෝපි කෝපයෙන් පිළියෙල කළාය. රාත්‍රි කෑම සකස් කරන්නට ප්‍රමාද වුවාට කම් නැත. ධනුෂ්ක කෑමට නොඑන්නේ නම් රාත්‍රි කෑම පිළියෙල කිරීම ද අවශ්‍ය නොවනු ඇත. සියතිලක වලටවෙත් කෑම කෑවේ ඉතාමත් කලාතුරකිනි. ඔහුට වලටවේ කාමරයක් තිබුණ ද ඔහු එහි සිටින්නට ද මොනවා කරනවා දැයි දේවිනිදි හරියටම දැන සිටියේ නැත. එහෙත් ඔහුගේ උතුසු ඇස්වලට තසු තොටු කිසිවක් වලටවේ තිබුණේ නැත.

සිය කාමරයට ගිය දේවිනිදි රියගුරු බලපත්‍රය ද නැදුනුමුසක ද සාක්ෂුවේ දමා ගත්තාය. ජංගම දුරකථනය ඔහුගේතු කරමටම ඇයට හුරුය. එහෙත් මේ ගමනට එය අනවශ්‍ය යයි ඇයට සිතීණි. කෝපි කෝපය ද රැගෙන සුරියතැන්න මහතාගේ කාමරයට යද්දී අත් දිග කම්පයකින් හා කර් කළිසමකින් සැරසුණු ඔහු රෝද පුටුවේ වාඩි වී සිටියේය. සියතිලක ඒ පිටුපස සිටගෙන සිටියේය. ඔහුගේ මුහුණෙහි වූයේ කැකයක් අවිශ්වාසයක් මුසු බැල්මකි. එය නොතැකු ඇය සුරියතැන්න මහතාට කෝපි කෝපය පිළිගන්වුවාය. ඔහුගේ දැන වෙවිලුවේ උණ නිසා විය යුතුය.

"සර් මම පොවන්න ද..." දේවිනිදි ඔහු දෙසට නැගුරු වෙමින් විමසුවාය.

"මිනෙකු මම පොවන්නම්..."

සියතිලක පුටුව පිටුපසින් මැත් වූයේ රළු හසින් එසේ කියමිනි. ඔහු සිය අයිතිවාසිකම් රැක ගැනීමට දරන උත්සාහය දේවිනිදිගේ මුළු සිතාවක් නැංවීමට සමත් විය. ඇය ඔහුට ඉඩ දී පසෙකට වුවාය.

"මෙන්න දේවිනිදි යතුර..."

සුරියතැන්න මහතා රන්වන් පැහැති හදවතක හැඩය ගත් කී වැග් එකක් සහිත මෝටර් රියේ යතුර ඇය වෙතට දිගු කළේය. එය සුරියතැන්න මැතිණිය විසින් තැබී දෙන ලද්දකැයි එක වරම දේවිනිදිට සිහිණි.

"මිස්ටර් සියතිලක එහෙතැම් සර්වත් අරගෙන එන්න. මම පෝටිකෝව යටට කාරෙක ගේන්නම්..."

එසේ පවසමින් ඇය කාමරයෙන් පිටතට ගියාය.

"එයා මෙතන වලව්වේ හාමුදුරුවෝ කියලා හිතාගෙන වෙන්න ඇති මට අණ දෙන්නෙ..." පියතිලක නොපහත් හඬින් කියනු ඇයට ඇසිණි.

"දෙවිනිදි කීවේ පියතිලක මේ වෙලාවේ කරන්න මීන දේ... එක අණ දීමක් නෙමෙයි..." සුරියතැන්න මහතා පැවසුවේ ඔහු අස්වසන රිසියෙන් විය යුතුය.

"වැඩ කාරියෙකුට වලව්වේ කාර් එකක් පාවිච්චි කරන්න දුන්නම උන් අන්තිමට කමෙන් නැඟලයි නවතින්නෙ... බණ්ඩාර හාමුදුරුවන්ට තේරෙන්නෙ නෑ පවුන්ගෙ මායම්, මට නම් හිතෙන්නෙම මිනිස් මන්ත් කාරියක් කියලයි."

"පියතිලකට හැණු පේන්න බැරි බව මම දන්නවා. කොහොම වුණත් දෙවිනිදි කියන්නෙ දක්ෂ කෙල්ලෙක්. එයා එක්ක පැවිලිලි නදා ගන්න එපා... අනිත් එක දෙවිනිදි විතරක් නෙමෙයි පියතිලකත් මේ වලව්වේ සේවකයෙක් කියලා අමතක කරන්න එපා..."

සුරියතැන්න මහතා හදින් පැවසුවේ ඔහුගේ කන්දොස් කිරියාව ඉවසන්නටම නොහැකි නිසා විය යුතුය. දෙවිනිදිගේ මුඛව සිතාවක් නැතිණි. ඇය ගරාජය වෙත පිය නැඟුවේ එම සිතාවෙන්ම යුතුවය.

දෙවිනිදි විශාල මෝටර් රථ ප්‍රිය කළේම නැත. එහෙත් ඇගේ නිවසේ තිබූ මෝටර් රථ දෙක මෙන්ම මෙම මෝටර් රථය ද විශාල විය. එහෙත් ධනාත්මක සතුට තිබුණේ කුඩා රථයකි. කෙඳිනක හෝ එවැන්නක් තමන්ගේම මුදලකින් මිල දී

ගැනීමේ ආකාරයක් ඇය තුළ තිබිණි.

"චුට්ට පොටි කාරෙකක් මීන නම් ගන්න..." මෝටර් රියේ විශාලත්වය පිළිබඳව ඇය මැසිවිලි තාගන බොහෝ අවස්ථාවල අප්පච්චි හෝ අයියා පැවසුවේය.

"එයා, මං කවදාහරි කාරෙකක් ගන්නෙ මගේම සල්ලි වලින්..." එවන් අවස්ථාවල ඇය පැවසුවේ අවධාරණයෙනි.

"එහෙම නම් ඉතින් එය පත්තරේ කුරුටු ගාල හරියන එකක් නෑ... බිස්නස් එකක් කරන්නත් බැරි නම් අඩුම ගානෙ ලොතරැයිකත්වත් ගන්න වෙයි."

ඔවුහු සරදම් කළහ. එහෙත් ඇගේ අවිෂ්ඨාතය බිඳින්නට ඒ සරදම්වලට හැකියාවක් නොවිණි.

"බලන්නකො කවදා හරි මම මට මීන විදිනෙ කාරෙකක් ගන්නෙ නැද්ද කියලා..."

දෙවිනිදි රිය පදවාගෙන පොට්කෝට යටට රදැරී පියතිලක සුරියතැන්න මහතාගේ රෝද පුටුව තල්ලු කොටගෙන පැමිණියේය. ඔහුගේ මුහුණේ වූ අවිශ්වාසය හා රළු බව මඳකින්ද වෙනස් වී නොතිබිණි.

"මිනිහට තමන් වුවර් නැතුව ඇති මට මුඩිමින් පුළුවන් කියලා..." දෙවිනිදි මඳ සිතාමකින් යුතුව කමාටම කියා ගත්තාය.

ඇය දක්ෂ මෙන්ම ප්‍රවේසම්කාරී රියාදුරු වරියක බවට පවුලේ අය අතර හැමිමක් විය.

"පුටින් එක්ක ගියාම බය නැ..."

අම්මා නිරන්තරයෙන් කියන්නට පුරුදුව සිටියාය.

"පුටි කාරෙක අතට ගත්තම හරියට එයාගෙ පාර වෙත්... අපිටත් වැඩිය වේගෙන් යනවා... අම්මට එත් ඉතින් එයා තමයි නොද..."

අම්මා කියන්නේ කෝපයෙන් නොව නැගණිය කෙරෙහි උපන් ආඩම්බරයෙන් සහ ආදරයෙන් යුතුවය.

දේවින්ද්‍රිට රියැල්ලු බලපත් තිබේ ද ? ප්‍රවේසමින් රිය පැදවිය හැකි ද යන කිසිදු පැනයක් සූරියනැන්න මහතා නැඟුවේ නැත. ඔහු කළේ ඇය කී විගසම වෛද්‍යවරයා වේතට යාමට සුදානම් වීම පමණකි. ඔහු කළ ඇය කෙරෙහි වූ විශ්වාසයේ තරම කොපමණදැයි දේවින්ද්‍රි කල්පනා කළාය.

රියැල්ලු ආසනයට වම්පස අසුන ඇඳත් මෙන් පිටුපසට දිග හැරිය හැකි විය. හින් බණ්ඩාගේ ද උදව ඇතිව සූරියනැන්න මහතා එම අසුනට නැංවූ පියතිලක රෝද පුටුව බිහිකට දමීය.

"හින් බණ්ඩාවත් එක්ක යමු දේවින්ද්..."

සූරියනැන්න මහතා අසුනේ ඇළ වුණේ කෙදිරියක තඩින් එසේ කියාගෙනය. තමාට කාලුණික බවත් නොපාන පියතිලක කෙරෙහි දේවින්ද්‍රිගේ සිතේ කිසිදු විශ්වාසයක් තිබුණේ නැත. එම නිසාම හින් බණ්ඩා තැටුව යාමේ අදහසට ඇය වහා එකඟ වූවාය. හින් බණ්ඩා ද කාරයට නැඟුණේ මුතියෙනි.

"මේ වලව්වට ආඩ්ට පස්සෙ ගැණු මුඩිවර් කෙනෙක් එක්ක ගමනක් යනවමයි..." ඔහු පැවසුවේ සිතාසෙමිනි.

සූරියනැන්න මහතා එය අනුමත කරන්නට මෙන් මඳ සිතාවක් පා හිස සැලුවේය. තැන්පත් හා පිනින ගති ගුණවලින් යුතු වූ සූරියනැන්න මැතිණිය රිය පැදවීම පිරිමින්ට පමණක් හිමි කටයුත්තකැයි සිතන්නට ඇත. මායට් සනිවම මේ නිවසට නොඑන බැවින් හෝ ඇය සේවකයන් සමග සමීප සබඳතාවයක් නොපවත්වන බැවින් ඔවුන්ට ඇය පැවත රියක යාමට අවස්ථාව උදා වන්නේ නැත. එම නිසාම තමාගේ විශේෂිත බව තවත් වැඩි වනු ඇතැයි දේවින්ද්‍රිට සිතීණි. මහ දෙපසදී හමු වූ ගමේ මිනිසුන් බොහෝ දෙනෙකු කාරය දෙස බැලූ ආකාරයෙන්ම ඇයට ඒ බව සනාථ වීණි.

"ඉදල හිටලවත් මෙහෙම ටිකක් එතාට මෙතාට යන එක හිතට පැහැල්ලුවක් දේවින්ද්‍රි. ගේ ඇතුළටම හිර වෙලා ඉදල දත් මට ඇති වෙලා තියෙන්නෙ..."

සූරියනැන්න මහතා පැවසුවේය. එවර ඔහුගේ කට තෙඩිනි පෙර තිබූ රෝගී බව රැදී තිබුණේ නැත.

"සර්ව වන්නේ ඇවිද්දනවටත් සමහරු කැමති නැතො... තැන්තම මම සර්ව ගේ ඇතුළෙ තියන්නෙ නැහැ..."

දේවින්ද්‍රි පැවසුවේ පියතිලකට ඇනුම් පදයක් වශයෙනි. හින් බණ්ඩාගේ මුට්ට සිතාවක් නැංවෙන අන්දමක් පියතිලක යටි තොල සලා ගන්නා අන්දමත් දේවින්ද්‍රි කණ්ණාඩිය තුළින් දුටුවාය. ඇයට සිතා නැඟිණි.

මහනුවර නගරය දේවින්ද්‍රිට ආගන්තුක නැතත්

නොවිණි. පාසැල් විශේෂ නොයෙකුත් සමරු සටහන් කැටි වුණ තරය දකිද්දී ඇස්ටි ශෝකයකුත් සතුටකුත් එකවරම දැනිණි. ඒ කාලයේ ඔවුන් පදිංචිව සිටි නිවස දැනීමට යාමේ වුවමනාවක් ද ඇය තුළ ඇති විය. ඇය වටපිටාව නැරඹුවේ ආශාවෙනි.

"දේවිනදිට මෙහෙ පාරවල් හොඳට හුරුයි වගේනෙ..."

කිසිවෙකුගෙන් නොවීමයා ඇය හුරුදු හුටි ආකාරයට විය පදවාගෙන යද්දී සුරියතැන්න මහතා පැවසුවේ ප්‍රශංසාත්මක හඬිනි.

"ඒක තමයි මාත් කියන්න හැදුවේ... මෙව්වර ටවුමට යන එක අවසන් දේවිනදි නෝනා තරම් පාරවල් දන්න නැතන..." හිත් බැස්සා ද එය අනුමත කළේය.

"අවි ඉස්සර පදිංචි වෙලා හිමියෙ මෙහෙ... මම ඉගෙන ගත්තේත් හයි ස්කූල් එකේ..." දේවිනදි පහදා දුන්නාය.

"අයි...සේ... මම කලින් ඒක දැනගෙන තිබියෙ නැතන..."

සුරියතැන්න මහතා පැවසුවේ හරමින් මව්කයෙත් මෙනි. දේවිනදිගේ සිතට පසුතැවිල්ලක් බඳු හැඟීමක් දැනිණි. තමා නොයෙකුත් නොහතුරු වසන් කරන බවත් ඔහුට සිතෙන්නට ඇතැයි දේවිනදි කල්පනා කළාය.

"මාධවීන් කාලයත් හයි ස්කූල් එකට ගියා..."

සුරියතැන්න මහතා කුළුපහ ලෙස පැවසූ විට දේවිනදිගේ හිතේ වූ චිකිත්ස පහ වී ගියේය.

"මං හිතන්නෙ එතකොට දේවිනදි හුඟක් පුංචි ඇති... මි ලොවල් කරල ඉටර වෙත කොටම එයාලට එංගලන්තෙ පදිංචියට යන්න වුණානෙ..."

මාධවී එතරම් අහංකාරකම් පාත්තේ එංගලන්තයේ පදිංචිව සිටි බැවින්දැයි දේවිනදිට සිහිණි. 'මෝඩු අම්මණ්ඩියෙක්' ඇගේ සිත නිවේය.

"මාධවීගේ හිත තවමත් තියෙන්නෙ එංගලන්තෙ... බැන්දට පස්සෙ ධනුෂ්කත් එක්ක එහෙ පදිංචියට යන්නයි හිතාගෙන ඉන්නෙ... ඒත් මට ජේතනෙ ධනුෂ්ක ඒකට එව්වර කැමති නෑ වගේ..."

සුරියතැන්න මහතා හදිසියේ දොඩමළු වී සිටියේය. එහෙත් ඔහු කතා කළේ දේවිනදි අකමැති මාතෘකාවකි. ධනුෂ්ක ධනුෂ්කගේ විවාහයේ ප්‍රචිත මෙතරම් සිත සසල කරන්නේ මන්දැයි පැහැදිලිව වටහා ගැනීමට දේවිනදිට හැකියාවක් නොවීය. ඇය එම මාතෘකාව පිළිබඳව දිගින් දිගටම කතා කිරීමට අනුබල දුන්නේ නැත.

සුරියතැන්න මහතාගේ වෛද්‍යවරයා පදිංචිව සිටියේ ලේවල්ල පාරේය. බෙහෙත් භාලාවේ ආලින්දයේ රෝගීන් කීප දෙනෙක්ම රැඳී සිටිය ද සේවකයා වහාම සුරියතැන්න මහතා ඇතුළට කැඳවීය. පියතිලක රෝද පුටුව තල්ලු කරගෙන ඇතුළට යද්දී දේවිනදි ද ඒ සමඟම යන්නට ගියාය.

"මං විතරක් ගියාම ඇති..." පියතිලක පැවසුවේ දඩ හඬිනි.

"නෑ දේවිනදිත් ආවාට..." සුරියතැන්න මහතා කියද්දී

පියාතිලක බ්‍රිමිමා ගත්තේය.

"මේක ගණන් ගන්න තරම් අසනීපයක් නෙමෙයි... තෙහෙටුවටමයි උණ හැදිල තියෙන්නෙ... ටිකක් විවේකයෙන් හිටියම හරි යයි..."

මැදිවියේ වූ කාරුණික වෛද්‍යවරයා පැවසුවේ සිතාපෙමිනි. දේවින්ද්‍රී සුරියතැන්න මහතා දෙස බැලුවේ වේතයෙනි. ඔහු තෙහෙටුව වී වැඩක් කළ බව ඇය දන සිටියේ නැත.

"මේ ධනුෂ්කගෙ මනමාලි වෙන්න ඇති නේද...? හත් හරිම ලස්සනයිනෙ..."

වෛද්‍යවරයා සිතාපෙමින් පැවසුවේ ඔවුන් කාමරයෙන් පිටතට එද්දීය. දේවින්ද්‍රීගේ මුහුණ ලස්සාවෙන් රතු විය. පියාතිලකගේ දෙනෙතින් හිනි පුපුරා විසි වෙනු ඇයට පෙනිණි. සුරියතැන්න මහතා කිසිවක් නොපවසා සිතාපෙමින් වෛද්‍යවරයා දෙස බැලීය.

"මේ මගෙ හවුස් කීපර..."

ඔහු කියනු ඇතැයි දේවින්ද්‍රී සිතුවාය. එහෙත් ඔහු එසේ පැවසුවේ නැත.

"අපි වැඩ රවුමේ ටිකක් ඉඳල යමු දේවින්ද්‍රී..." ආපසු එද්දී ඔහු යෝජනා කළේය.

"මේ වේලාවේ හුණගත් සීතලයිනෙ සර්... අපි වෙන දවසක එමු... ධනුෂ්ක සර් ඇවිල්ල හම එහෙම කලබල වෙයි අපි ලේට වෙනකොට..."

වැඩ රවුමේ මද වේලාවක් රැඳී සිටීමේ ආශාව දැනුණත් දේවින්ද්‍රී පැවසුවාය. පියාතිලක සිටින තැනක සුරියතැන්න මහතා සමග නිදහසේ කතා බහ කරන්නටටත් අවස්ථාවක් නොලැබෙන බව ඇය දන සිටියාය. ඔහු ඇය සමග සුනඳුව කතා බහ කිරීමට ප්‍රිය කළේය. ඇය වැඩ රවුමේදී කාර්යේ වේගය බොහෝ සෙයින් අඩු කළාය. සුරියතැන්න මහතා ආශාවෙන් වටපිට බලනු දුටු ඇගේ සිතේ දුකක් ද උසන්නේය.

ඔවුන් ආපසු වලව්වට එද්දී සැඟෑ අඳුර ගලා එමින් පැවතිණි. පෝට්කෝව යටට වී නොඉවසිල්ලෙන් මෙන් මඟ බලා සිටි ධනුෂ්ක හා මාධව් කාරය වෙතට පැමිණියා. මාධව්ගේ මුහුණෙහි ද පියාතිලකගේ මෙන්ම කුරිරු බවක් කැටි වී තිබෙනු දේවින්ද්‍රීට පෙනිණි.

"අස්තරිව්ව මොකද වුණේ...?"

ධනුෂ්ක වහාම කාරයේ දොර විවර කරමින් ප්‍රශ්න කළේය. පිළිතුරක් දෙන්නට පෙර සුරියතැන්න මහතා ස්නායුණේය.

"එව්වර අමාරුවක් නැ. හිටිය ගමන් උණ හැදුණා..."

"වෙනදට ඩොක්ටර්ව ගෙදරට ගෙනෙන ගන්නවා... අද මොකද ඩොක්ටර් ළඟට ගියේ...?"

දේවින්ද්‍රී දෙස නපුරු බැල්මක් හෙළු මාධව් විමසුවාය. දේවින්ද්‍රී පිළිතුරක් දුන්නේ නැත.

"මේක දත් හරි කෝළමක් වුණානෙ... මං වත් අදින්නෙ නැති වීදිගෙ ඇඳුමක් ඇඳගෙන වලව්වේ කාරෙකන් අරගෙන

මාධි කාරියෝ රවුම් ගහන්න ගියාම මිනිස්සු මොනවා නොකියයි ද...?”

මාධි පුපුරා හැඳුණාය. දේවන්දිගේ සිතට කෝපයක් මෙන්ම වේදනාවක් ද දැනිණි. පියතිලක සරදමට මෙන් සිනාසුණේය. හින් බණ්ඩාගේ මුහුණේ රුදුණේ නොරිස්සුමකි. ඔහු පියතිලක පමණක් නොව මාධි ද පිය නොකරන බව දේවන්දි දන සිටියාය.

“බොරුවට කෑගහන්න එපා මාධි... දේවන්දි රවුම ගහන්න ගියා නෙමෙයිනෙ...”

ධනුෂ්ක දේවන්දිගේ පැත්තට කතා කළේ ඇය මව්න කරවාලමිනි.

දේවන්දිගේ

සිතට දනෙමින් තිබුණේ අත් කවරදාකවත් නොදනුණු තරමේ සැහැල්ලු බවකි. බුද්ධික අධියා හමුවීම ද සැහැල්ලු සෑදූ කාලයක් ගෙවීම ද ඒ සියල්ලටම වඩා ධනුෂ්ක මාධිට එරෙහිව ඇගේ පැත්තට කතා කිරීම ද ඒ සැහැල්ලු බවට හේතුවක් විය යුතු යයි ඇයට සිතීණි. ධනුෂ්ක ඇය වෙනුවෙන් කතා කළ මොහොතෙහි පියතිලකත් මාධිත් එකිනෙකාගේ මුහුණු බලා ගනු දේවන්දිට පෙනිණි. එම බැල්මෙන් ප්‍රකාශ වූණේ අවවාදයක් හෝ තර්ජනයක් යයි ඇයට සිතීණි.

“අද ඩිනර් ලෑස්ති කරන්න කරදර වෙන්න එපා දේවන්දි... අප්පරිට්ට සුළු එකක් හදල දෙන්න... මම මාධි ට්‍රොප් කරන්න යනවා. එහෙත් කාලා එන්න පුළුවන්...”

සියත් ද මුහුණමින් සුත් සඳහා උළුවළ කපමින් සිටි දේවින්ද්‍රි සමීපයටම පැමිණී ධනුෂ්ක පැවසුවේය. ඇය සිසු මසවා මහු දෙස බැලුවාය. මහුගේ දෙනෙතෙහි වූයේ අර නුරු පුරුදු හැඹුරු බැල්ම නොව ඇය මෙතෙක් කවරදාවත් දක පුරුදු නොමැති කැළඹිලි සහගත බැල්මකි. දේවින්ද්‍රිගේ සිත සසල විය.

"දේවින්ද්‍රි..."

මහු යමක් කියන්නට මෙන් තවත් පියවරකින් ඇයට සමීප විය. ඇය පිහිසත් කපමින් සිටි කැරට අලයක් එලෙසම ලැල්ල මත තබා යටි තොල දැව් සපා ගන්නාය. හුස්ම ගන්නට අසීරු බවක් ඇයට දැනිණි. මහු කියන්නට සූදානම් වන්නේ සාමාන්‍ය දෙයක් නොවන බව ඇයගේ සිත කීවේය.

"ධනුෂ්ක..."

එක්වරම දොර අසලින් මාධව්ගේ කට හඬ ඇසිණි. එහි වූයේ නොමනාසයක් බව දේවින්ද්‍රිට වහා වැටහිණි. ධනුෂ්ක ඉදිරියට නැඹු පය ආපසු ගත්තේය. දේවින්ද්‍රිට නැවතත් පහසුවෙන් හුස්ම වැටිණි. කිසිවක් සිදු නොවූවාක් මෙන් ඇය කැරට අලය කපන්නට පටන් ගත්තාය.

"මයා මොනවද කුස්සියෙ කරන්නේ...?" මාධව් විමසුවේ සැක මුහු හඬකිනි.

"මම විනර්ථලට එන්න නැ කියල දේවින්ද්‍රිට කියන්න ආවා..."

ධනුෂ්ක සාමාන්‍ය ස්වරයෙන් කියන්නට උත්සාහ කළත් එහි යම් කැළඹිලි සහගත බවක් ඇතුළු දේවින්ද්‍රිට පිහිණි.

"නාමිපුත්තු වැඩ කාරියන්ගෙ දෙපතුල ළඟට ඇවිත් කරන්න මින දේවල් කියන්න මිනැ. මේ නාඩගම් ඔක්කොම තියෙන්නෙ මේ විලව්වේ... වැඩ කාරියො ඒ විදියට තියා ගන්න නැති එකේ රගේ කාට කාටත් ළඟදීම තේරෙයි..."

මාධව් උස් හඩින් ඉංග්‍රීසියෙන් පැවසුවාය. ඇය හැමවිටම 'වැඩකාරී' වශයෙන් අවධාරණයෙන්ම තමා හඳුන්වන්නේ හෙළා දැකීමේ අරමුණින් බව දේවින්ද්‍රිට රහසක් නොවීය. සුවිසැලන්න මහතා ඇයට නැදැයෙකුට මෙන් කැළඹීම එයට හේතුවක් වන්නට ඇත. එහෙත් සැහැල්ලු හා සන්සුන් මනසින් යුතුව සිටි ඇයට කෝපයක් දනුණේ නැත.

"බොරුවට කැ හොඟහ යමු මාධව්..." ධනුෂ්ක පැවසුවේය.

"මයාටත් වැඩ කාරී ලොකු වෙලා වගෙයි මට පේන්නේ..."

"මයා මොනව කියනව ද කියල මට තේරෙන්නෙ නැ..."

ධනුෂ්ක ඇගේ අතින් අල්ලාගෙන කුස්සියෙන් පිටතට ගියේය.

"මයාට තේරෙන කොට වෙනත මින හැම දේම වෙලා ඉවර වෙයි..."

මාධව් මොනවා කිවත් දේවින්ද්‍රි එදෙස හැරී බැලුවේවත් නැත.

"එයාලගෙ රණ්ඩු එයාල දෙන්නම බලා ගන්නාවේ..." ඇය සිතුවාය.

ඇය සුළු එක සතස් කොට සුරියතැන්න මහතා වෙනුවෙන් පාත් පෙති දෙකක් ද කර කළාය. ඔහුට කෑම මේසයට එන්නට තරම් සුවයක් නොමැති බැවින් ඇය සියල්ල බන්දේසියක අඩුක් කොටගෙන ඔහුගේ කාමරයට ගියාය. එතෙත් දොරකඩ සිටි පියතිලක බන්දේසිය අතට ගත්තේ ඇගෙන් උදුරාගෙන මෙනි. දේවින්ද්‍රගේ සිතට කෝපයක් දනෙනු වෙනුවට මුඛගත සිතාවක් නැරිණි.

"මාධවීසි පියතිලකයි දෙන්නම එයාලගෙ අයිතිවාසිකම් රැකගන්න සටන් කරනවා වාගේ මට නම් පෙනෙන්නෙ..." ඇය ඒ සිතාවෙන් යුතුවම මුමුණා ගත්තාය.

"දේවින්ද්‍ර..."

සුරියතැන්න මහතාගේ කටහඬ කාමරය තුළින් ඇසිණි. දොරකඩ හරස් කරගෙන මෙන් සිටිගෙන සිටි පියතිලකගේ ඇගේ හැවිගෙනම දේවින්ද්‍ර කාමරය තුළට ගියාය. පියතිලක තොල මතුරමින් යමක් කී නමුදු ඇය එයට අවධානයක් යොමු කළේ නැත. පිපාමා ඇඳුමකින් සැරසුණු සුරියතැන්න මහතා කොට්ට දෙකක් ඇඳ විච්චමට හේත්තු කොට ඒ මත ඇළ වි සිටියේය.

"දත් සැතපයි තේද සර..."

ඇඳට ලං වූ දේවින්ද්‍ර ඔහුගේ ගෙලටත් තලලටත් සුරත තබා බැලුවාය. සවස දැනුණු රස්නය ඒ වේලාවේ ඇයට දැනුණේ නැත. ඔහු කාතඥතාපූර්වක බැල්මකින් ඇය දෙස බැලීය.

"බෙහෙත් එක වේලක් බිරිඳ ගමන්ම උණ බැස්සා..."

ඔහු පැවසුවේ මඳ සිතාවක් පාමිනි.

"එක තමයි... සර්ට උණ හැදුණ තෙහෙට්ටුව වැඩිකමට කියලා ඩොක්ටර් කිරිවනෙ... මම දන්නෙ නෑ සර් මහන්සි වෙලා වැඩ කරපු බවක්..."

ඇය වෝදනා කරන්නාක් බදු හඬකින් පැවසුවාය. ඔහු අරුත්බර සිතාවක් පෑවේය.

"ඉස්ඨාර හාමුදුරුවෝ නිවෙන්න ඉස්සර සුළු ටික තිල හිටිය නම් හොඳයි..."

පියතිලක බන්දේසිය රැගෙන ඇඳ වෙතට ආවේ 'මය කතාව නවත්තන්න' යයි සුරියතැන්න මහතාට නොකියා කියමින් බව දේවින්ද්‍රට වැටහිණි.

"අපි හෙට කතා කරමු දේවින්ද්‍ර..."

ඔහු කියද්දී පියතිලකගේ මුහුණ අඳුරකට හැරිණි.

"හොඳයි සර්... මොනවා හරි ඕන වුණොත් බෙල් එක රිගේ කරන්න..."

"නෑ දේවින්ද්‍ර ඔයා කරදර වෙන්න ඕනෙ නෑ... ඔයා කාමරේට යන්න... පුතා එනකම් පියතිලක ඉක්කවනෙ..."

"එහෙනම් මිස්ටර් පියතිලක ට්‍රි එක තුස්සියෙන් ගෙනත් තියන්න..."

දේවින්ද්‍ර පියතිලක දෙස නොබලාම පවසා කාමරයෙන් පිට වූවාය. ඔහු නැවත ද වරක් යමක් තොල මැතිරීය. ඇගෙන් අණක් පිළි ගැනීමට ඔහු අකැමැති බව දන සිටි දේවින්ද්‍ර එසේ

පැවසුවේ සිනාමතාම ඔහු විඳවීම අරමුණු කොටගෙනය.

"මිනිසාට දත් මාව කන්න කේන්ති ඇති..." ඇය සිය කාමරයට ගියේ එසේ සිතමින් සිනාසෙමිනි. ඇඳුම් මුදවා ඇඟ සෝදාගෙන නයිට්ස් හැඳ ගත් ඇය ඇඳේ සුව පහසුව ඇඳ වූවාය. වෙනදා මෙන් රූපවාහිනිය නැරඹීමේ වුවමනාවක් ඇයට නොවීය. ඇය එංගම දුරකථනය ක්‍රියාත්මක කොට නිවසට ඇමතුමක් ගත්තාය. අප්පච්චිගේ හැමුරු කටහඬ දුරකථනයේ අනෙක් පසින් ඇසිණි.

"අප්පච්චි..." ඇය පැවසුවේ උතුරා යන සතුටින් යුතුවය.

"ආ පුතා... අපි දන් මධ්‍යම මතක් කළා විතරයි..."

"අපි කිව්වේ කවුද අප්පච්චි...?"

"අම්මයි මායි... දුන් චිකකට ඉස්සර වෙලා බුද්ධික පුතා කෝල් එකක් දුන්නා මධ්‍යම මීට වුණා කියලා..."

"එක නම් හරිම පුදුම හමු වීමක් තමයි අප්පච්චි..."

"මධ්‍යම බිල යනවනෙ පුතා... මධ්‍ය කියන්න... මම මධ්‍යතෙ සෙල් එකට කෝල් එකක් ගන්නම..." ඇය විස්තර පවසන්නට යද්දීම අප්පච්චි බාධා කළේය.

"කොහොමත් ඉතින් බිල් වෙනවනෙ මම තෙමෙයි අප්පච්චිනෙ..." දෙවනඳි කිකිනි හඬින් සිනාසුණාය.

"එක්ත් ඇත්ත තමයි... ඉතින් පුතා මධ්‍ය සන්නේසෙන් නේද ඉන්නෙ...? අම්මා හැම වෙලාවෙම මධ්‍ය ගැනම තමයි කියවන්නෙ..."

"අම්මට සිංගක්වත් වොරි වෙන්න එයා කියන්න අප්පච්චි... මම හරිම සන්නේසෙන් ඉන්නෙ... දුන් පොත ලියන්නත් පටන් ගන්නා..."

"වෙරි ගුඩි පුතා... මධ්‍යම මොකක් හරි පුත්තයක් කියෙනවා නම් තෙන්නකෝන් වෙද මතන්නයට කිව්වට කමක් නැ... එයා මගෙ හොඳ යාච්චෙත්... ඒ වාගෙමයි හුඤ්ඤාත් හොඳ මනුස්සයෙක්..."

"කාටවත් කියන්න පුත්තයක් ඇතිවෙයි කියලා මම හිතන්නෙ නැ අප්පච්චි... මිස්ටර් සූරියකැන්නල හරි හොඳයි... ඒත් මෙතෙ ඉන්න ලියන මතන්නයට තමයි මාව පෙන්නන්න බැරි..."

එසේ ඇරඹූ ඇය පියතිලකගේ ස්වභාවය පිළිබඳව අප්පච්චිට පැවසුවේ සිනාසෙමිනි. එතෙක් ඔහු සිනාසුණේ නැත.

"කිසි කෙනෙත් එක්ක පුත්ත ඇති කර ගන්න එයා පුතා... එක අනාගතේට හොඳ වෙත එකක් නැහැ... මධ්‍ය මධ්‍යතෙ පාඩුවේ වැඩ ටික කරගෙන ඉන්න..."

"එහෙම තමයි අප්පච්චි මං ඉන්නෙ..."

දුරකථන සංවාදය නිම කොට දුරකථනය ක්‍රියා විරහිත කරද්දීම දේවනඳිට දොර දෙසින් හඬක් ඇසිණි. මීට පෙර ද මේ හඬ ඇසී තිබෙන බව ඇයට සිහිපත් විය. ඇගේ සිත නිශ්චිතව ගියේය.

"මෙ පරණ වලව්වල හොල්මන් කියෙනවා..." තමා බය කරන්නට මෙන් අක්කා කියූ ආකාරය ඇය සිහිපත් කළාය.

හඩක් නොනඟා පුටුව ඔසවා දොර අසලට ගත් දේවිනිදි දොරට ඉහළින් ඇති කැටයම් මල් ලාල්ල අතරින් පිටත බැලුවාය. නොරොකු මෙන් වටපිට බලමින් කොට්ඨාසය දිගේ යන පියතිලක ඇගේ නෙත හැටිණි.

පියතිලකයේ උතුරු ඇස් නිරන්තරයෙන්ම කමා පුහු බඳින බව දැන සිටියත් දේවිනිදි සිය පිළිවෙත වෙනස් කළේ නැත. ඇය සුපුරුදු ලෙස එදිනෙදා කටයුතුවල නිරත වූණාය. නිවාඩු වේලාවට ගමේ ඇවිද්දාය. වත්ත මැද වූ ජලාශය අබියසට වී සිටීමට ඇය බෙහෙවින් ප්‍රිය කළාය. එහෙත් කුමක්දෝ සවැනි ඥානයක් බඳු හැඟීමක් ඇය නිතර නිතර රහි යැමෙන් වළකාලිය.

පියතිලක කොපමණ අකැමැති වුවත් ඇය කාලතුණය ප්‍රසන්නව පැවති හැම සැදැ කාලයකදීම සුරියතැන්න මහතා ජළිමහනට රැගෙන ආවාය. එහෙත් පියතිලක මවුන් පෙනෙන මානසෙන් ඉවතට ගියේ නැත. මාධවීන් පියතිලකත් එක් පසෙක බව බැලූ බැල්මටම පෙනෙන්නට තිබිණි. ඇය පැමිණි හැම විටෙකම පියතිලක සමඟ පහත් හඩින් කතා බහ කරන ආකාරය දේවිනිදි දුටුවාය. සුරියතැන්න මහතාත් වලව්වේ සේවකයනුත් ඕනෑම අවස්ථාවක කතා කළේ දේවිනිදිගේ පැත්තටය. පියතිලකගේ සිත විදෙන්තට එය ද හේතුවක් වන්නට ඇත.

දේවිනිදිගේ කාමරයේ සැහවිය යුතු යමක් තිබුණේ නැත. එහෙත් පියතිලක සොදිසියෙන් පසු වන බව දන්නා නිසා ඇය නිතරම දොර අසල ලා තැබුවාය.

"දේවිනිදි මට ආසයි වැඩ රවුමේ ටිකක් ඇවිදල එන්න..."

උණ සනීප වී දින දෙක තුනකට පසුව සුරියතැන්න මහතා පැවසීය. ඔහු එය පැවසුවේ කුඩා දරුවෙකු වෙතැයි එකක් අවශ්‍ය යයි කියන්නාක් මෙන් ආශාවකින් යුතුවය.

"ඉතින් අපි යමුකො සර්... මේ දවස්වල වැඩ රවුම හරි ලස්සනයි... පාට පාට මල් පිටිලා..."

"එක තමයි. මෙහෙම එක කැනකට කොටු වෙලා ඉන්නකොට හැම දේ ගැනම කළකිරීමක් ඇති වෙනවා..."

සුරියතැන්න මහතා පුසුමක් හෙළීය. සැනසුම් බසක් දොඩා මහුගේ සිත සැහැල්ලු කිරීමට අවශ්‍ය වුව ද දේවිනිදි නිහඬව බලා සිටියාය. කිව යුතු කුමක්දැයි එක් වරම ඇයට සිහිපත් වූයේ නැත.

"සර් ධනුෂ්ක සර්ගෙන් අහල බලන්න ධීවර එකට එනව ද කියලා. එහෙම නැත්නම් අපට අද හවසට යන්න පුළුවන්..." දේවිනිදි යෝජනා කළාය.

"ධීවර නැත කරදර වෙනත දෙයක් නෑ දේවිනිදි... අපි එක දවසකට කඩෙන් කමු"

"එහෙම හරි නෑ සර්... මට පුළුවන් ටික් ගාලා කැම ලාස්ති කරන්න"

"ඔව්... දේවිනිදි දක්වෙයි කියලා මම දන්නවනෙ..."

සුරියතැන්න මහතා සිනාසුණේය. මෙතෙක් ඔහුගේ මුහුණේ පැවති අඳුරු පිළාකුළු ඒ සිනාවත් සමඟම පහ වී ගියේය.

"ඇත්ත ද... ඔයාලා හවස ඇවිදින්න යනව කිව්වේ දේවින්ද්‍ර..."

එදින දිවා ආහාරයෙන් පසුව දේවින්ද්‍ර කුසයේ අස් පස් කරමින් සිටියදී පැමිණ ධනුෂ්ක විමසීය. මෑතක සිට ඇයට යම් පණිවිඩයක් කීමට අවශ්‍ය වූ විට ඇය තමා ලගට කැඳවනවා වෙනුවට ඇය සිටින තැනකට පැමිණීමට ධනුෂ්ක පුරුදුව සිටියේය. එම නිසාම ඔහු කිහිප වතාවකම මාධව්ගෙන් දොස් ඇසු බව දේවින්ද්‍රට මතක තිබිණි.

"සර්ට හේ ඇසුලටම වෙලා ඉඳල එපා වෙලාලු. ඉතින් වැඩ රවුමේ පොඩ්ඩක් ඇවිදල එවු ද කියලා ඇහුවා. මම කිව්වා ධනුෂ්ක සර් අවසර දුන්නොත් යමු කියලා..." දේවින්ද්‍ර සිනාසුණාය.

"මගෙන් අමුතු අවසරයක් ඕන නෑ දේවින්ද්‍ර... අප්පච්චිට නොහෙ හරි යන්න ඕන වුණාම ඔයා එක් කරගෙන යන්න. කාමරක ගෙදර සියෙතවෙන. පියතිලකත් ඉන්නවනෙ..." ධනුෂ්ක පැවසීය.

පියතිලක පිළිබඳව පවසද්දී දේවින්ද්‍රගේ මුහුණ වෙනස් වී ගියේය. ඇය යටි කොල සපාගෙන මෙසය පිස දමුවාය. ධනුෂ්ක ඕනෑකමින් ඇයගේ මුහුණ දෙස බැලීය.

"ඇයි දේවින්ද්‍ර...?" ඔහු විමසුවේ පියවරක් දෙකක් ඇය සමීපයට තබමිනි.

"ඔයා පියතිලකට එව්වර කැමති නෑ වගේ හේද...?"

ඔහු විමසද්දී දේවින්ද්‍ර වහා දොර දෙස බැලුවාය. ඇය

ඕනෑම අයෙකු සමග කතා බහ කරද්දී පියතිලක ඇසෙන චාන්ද්‍රයාගේ හැටසෙන බව දේවින්ද්‍ර අත් දකිමින්ම දැන සිටියාය.

"එහෙම විශේෂ අතමැත්තක් නෑ සර්..." ඇය මිනිසුටාය.

"නැත්තෙ මොකද ? ඔයා දුන්නේ දොර දිශාවේ බැලුවේ පියතිලක එතව ද කියලනෙ..."

ඔහු සරදම් හඬින් යවසද්දී දේවින්ද්‍රගේ සිතට ලැජ්ජාවක් දැනිණි. ඇය බිම බලාගෙන දිගටම මෙසය පිස දමුවාය. ඔහු සිය හැසීම හැදින හැනිම මෙන්ම දොඩමම බවක් පෑම ද ඇයට විස්මයක් විය.

"පියතිලක අනුන්ගේ දේවල් හොයන්න විකක් දක්වෙ තවයි... ඒ වුණාට මිනිහා අප්පච්චිට හරි හිතවත්..."

ඇය ඒ ප්‍රකාශයට එකඟව හේ එරෙහිව කිසිවක් පැවසුවේ නැත. සැබැවින්ම ඔහු කෙබඳු පුද්ගලයෙකු වුව ද දේවින්ද්‍ර ඒ පිළිබඳව අවධානයක් යොමු කරන්නේ නැත. විවිධ සතිශුණයක පුද්ගලයන් ඇසුරු කොට ලබා ගත් අත්දැකීම් ඕනෑ තරම් ඇයට තිබිණි. එහෙත් ඇයට දරා ගන්නට නොහැකි වූයේ ඔහු තමා යම් කිසි සංවිධානයක් හෝ හොර කල්ලියක් වත්කු කාර්යයක් ලෙස සැළකීමය.

"වෙචර කල්පනා කරන්න දෙයක් නෑ දේවින්ද්‍ර. පියතිලක එක්ක යන්න ඕන නෑ. අද අපි දෙන්නා අප්පච්චි එක්කරගෙන යන්නෙ..."

"අපි දෙන්නා..."

ඇය ප්‍රශ්නාර්ථය රඳවා ගත් දෑසින් ඔහු දෙස බැලුවාය.

ඔහු අදහස් කළේ මාධවී සමඟ යන බව විශ්‍යසනිය යයි දේවින්ද්‍රට සිතීණි. ඇගේ සිතට බලාපොරොත්තු සුන් වූ බවක් දනෙන්නට විය. මාධවී කැටුළු යන ගමනකින් සුවිසැන්ත මහතාට අපේක්ෂිත වින්ත විවේකය ලබා ගැනීමට හැකියාවක් නොමැති බව දේවින්ද්‍ර දැන සිටියාය. එහෙත් එයට එරෙහි වින්තට හැකියාවක් හෝ අවසරයක් නොවීය. ඇයට ඇත්තේ ඔවුන් කියන ඕනෑම දෙයක් නිතරම පිළිගැනීම නා විධානයක් දුනහොත් එය ඉටු කිරීම පමණකි. දේවින්ද්‍රට ඉබේම සුසුම් කළේය. සැබැවින්ම ඒ මොහොතේ ඇයට පළමු විභාවට යා කියාම පිළිබඳව සියුම් කළකිරීමක් දැනිණි.

ඇය අතේ තිබූ පිස්නාකඩ රාක්කයේ එල්ලීම පිණිස ධනුෂ්ක පසු කොට යන ගමන් ඔහුගේ මුහුණ දෙස බැලුවාය. ඔහු සිටියේ සිනාසෙමිනි. ඇයගේ සිතට නොවිස්සමක් දැනිණි. ඔහු ද කමා සරදම්කට ගෙන ඇතැයි ඇයට සිතීණි.

"මොකද දේවින්ද්‍ර අප්පච්චි එක්කරගෙන යන්න අපි දෙන්නා කියලා කිරිම ගමන් බිම වූණේ...? ඔයා ආය නැද්ද මං එනවට...?"

දේවින්ද්‍ර එක් වරම හිස මසවා ධනුෂ්ක දෙස බැලුවාය. එවර ඔහුගේ මුහුණේ වූයේ මෙතෙක් වේලා තිබූ සැහැල්ලු බව නොව ඇය බියපත් කරවන ඇර ගැහැරු බැල්මය. ඇය තරයේ යටි කොල සඳා ගන්නාය.

"මිස්සන් වැඩයි අර වැඩයි මේ වැඩයි එක්ක මගේ ස්වභාවය ගිහි වෙලා තියෙන්නෙ මේ දවස්වල. ලංකාවට ආවේ අපරාදෙ කියලා හිතුණ දවසත් මට තිබුණා. එකයි මටත් හිතුණේ එක දවසක් හරි සැහැල්ලුවෙන් ඇවිදලා එන්න..."

ඔහු නිරන්තරයෙන්ම මාධවී සමඟ එහෙ මෙහෙ ඇවිදින බව දේවින්ද්‍ර දැන සිටියාය. එම ගමන් වලින් ලැබෙන්නේ සතුටක් සැහැල්ලුවක් නොවේදැයි අසන්නට සිත් වුව ද එය නොතරම් කමකැයි ඇයට වැටහිණි.

"මාධවී මිසුන් එනව ද...?"

ඇය ඒ වෙනුවට විමසුවාය. ධනුෂ්කගේ මුහුණ වෙනස් විය.

"ආයි දේවින්ද්‍ර මගෙන් එක්ක තනියම යන්න බය ද...? අප්පච්චි යන හින්දා බය වෙන්න දෙයක් නැ..."

ඇනුම් පදයක හඩින් පැවසූ ඔහු අඩියට දෙකට කුස්සියෙන් පිට වී ගියේය. දේවින්ද්‍රගේ සිතට පසුතැවිල්ලක් මෙන්ම පාළුවක් ද දැනිණි. ඇය මොහොතක් ඔහු ගිය දෙස බලාගෙන නිසලව සිටියේ එහෙයිනි.

ධනුෂ්කත් ගමනට එකතු වීම පිළිබඳව සුවිසැන්ත මහතා බෙහෙවින් සතුටු වූවේය. ඔහු ප්‍රකාට මොන තරම් ආදරය කරන්නේ ද ඔහුගේ සමාගමය මොන තරම් ප්‍රිය කරන්නේ ද යන්න දේවින්ද්‍ර දැන සිටියාය. එහෙත් ව්‍යාපාරික කටයුතු බහුල වීම හා මාධවී සමඟ ගැටසෙන්නට සිදු වීම නිසා ධනුෂ්කට තිබුණේ අල්ප විවේකයකි. පියාත් ප්‍රකාශ් බොහෝ විට හමු වූයේ කෑම මේසයේදී පමණකි. ධනුෂ්කත් සමඟ ගමනක් බිමතක් යාමට පවා සුවිසැන්ත මහතාට ඉඩක් ලැබෙන්නේ කලාතුරකිනි. සුවිසැන්ත මහතා හුදෙකලා බවින් මොන තරම් පීඩා විඳිනු ඇද්දැයි දේවින්ද්‍ර සිතුවාය. ඔහුගේ එම හුදෙකලා බව මදක් හෝ තුරන් වෙන්නට ඇත්තේ දේවින්ද්‍ර පැමිණි පසුවය.

වෙනිම ජීවත්යක් හා වී ඔරොසින් සැරසුණු දේවිනදි සමස්ත වර්ගවේ දිය නැම නිසා තෙත බරිතව තිබූ කොණ්ඩය පිට දිගේ හෙළා ගත්තාය. දණ්ඩය දක්වාම දිගු වූ තද කළ කොණ්ඩය නිසා ඇගේ මුහුණේ පැහැපත් බව වඩාත් කැපී පෙනිණි. එහෙත් සුරියතැන්න මහතාගේ රෝග පුළුව තල්ලු කරගෙන පෝටිකෝව යටට පැමිණෙමින් සිටි පියතිල්කගේ මුහුණ කෝපයෙන් මෙන් අඳුරු වූවේය.

"භෙදරත් කවුරුවත් නැති හින්දා පියතිල්ක එන්න මගෙ නැ. අපි හීන් බණ්ඩව එක්කරගෙන යන්නම..."

සුරියතැන්න මහතා කියද්දී පියතිල්ක තදින් යටි තොල සහ ගත්තේය. ඔහුගේ කෝපය එල්ල වෙන්නේ කමා වෙතට බව දේවිනදි පැහැදිලිවම දැන සිටියාය.

"දේවිනදි ඉස්සරහින් නඟින්න මටයි හීන් බණ්ඩටයි පිටි පස්සෙ සිටි එකේ යන්න පුළුවන්..."

සුරියතැන්න මහතා කියද්දී දේවිනදිගේ දෑස ඉබේම යොමු වූයේ පියතිල්ක වෙතය. ඔහුගේ දෑසෙහි වූයේ ඇය දවා හර කරන තරම් සැර බැල්මකි. ඇයට සිතා යන්නට පවා ආවේය. ඇය ආයාසයෙන් සිතුවිලි පාලනය කොට ගෙන කාරයට නොව නැඟුණාය. ධනුෂ්ක යටි තොල තරයේ සපාගෙන ඇය දෙස බලා සිටියේය. ඇය ඔහු දෙස නොබලා සිටීමට පුළුවනම් වූවාය. සැබැවින්ම එමොහොසත් කුමක්දෝ ආගන්තුක හැගීමකින් ඇගේ සිත සැලෙමින් තිබිණි.

කාරය හමු මැදින් යද්දී බොහෝ දෙනෙක් දේවිනදි හා සිනාසුණහ. ඇයට අත වැනුන. ධනුෂ්ක මෙන්ම සුරියතැන්න මහතා ද ඇය දෙස බැලුවේ ඔව්නසෙයි.

"ඉපදුණ දා ඉඳන් මේ ගමේ හිටිය අපිවත් අදහන්නෙ නැති තරම් කටටිය දේවිනදිව අදහන්නවන..."

සුරියතැන්න මහතා පැවසුවේ සිනාසෙමිනි. දේවිනදිගේ සිතට සිසුම් ලැජ්ජාවක් දැනිණි. ඇය කාරයේ කවුළුවෙන් පිටත බලා ගත්තාය.

"දේවිනදි නෝතට ගමේ අය හරි කැමතියි බණ්ඩාර හාමුදුරුවනේ..."

හීන් බණ්ඩා රැල්ල බුරුල් හැර පැවසුවේය. දේවිනදිගේ සිතට දනුණු ලැජ්ජාව වඩාත් දැඩි විය. එතෙක් හීන් බණ්ඩා දෙස අනතුරු අගවන බැල්මක්වත් හෙළන්නට ඇයට නැඟියාවක් නොවූයේ සුරියතැන්න මහතාත් ධනුෂ්කත් දෙපසින් සිටි බැවිනි.

"දේවිනදි කොහොමද මේ තරමට ගමේ මිනිස්සු අදහන්නෙ..."?

ධනුෂ්ක විසුළුවේ ඉදිරිපස බලාගෙන විය යදවන අතරමය. දේවිනදි කෙළ බිඳක් හිල්ලාය. ගමේ ඇවිදින්නට යාම පිළිබඳව ඔහු දොස් පවරනු ඇතැයි ඇයට සිතිණි. ඇය සෙමින් හිස හරවා ඔහු දෙස බැලුවාය. ඔහු ද ඒ සමගම යන්නමින් හිස හරවා ඇය දෙස බැලුවේය. ඔවුන් දෙදෙනාගේ බැල්ම මොහොතකට පැටලී තිබිණි. පළමුවෙන්ම ඉවත බැලුවේ දේවිනදිය.

"දේවිනදි ඉඳල හිටල ගමේ ඇවිදින්න යනවනෙ.. එතකොට යාර වුණ අය වෙන්න ඇති..."

සූරියතැන්න මහතා පැවසුවේ දේවින්ද්‍ර නිහඩ වූ බැවිනි.

"අපිත් ඉඳල හිටල ගමේ ඇවිදිනවනෙ... එත් අපිට වය තරම් අදහන අය නැතැනේ..."

ධනුෂ්ක ඇනුම් පදයක් කීවේ යයි දේවින්ද්‍රට සිතීණි. ඇගේ සිතට සියුම් කෝපයක් දැනීණි.

"මිනිස්සු ආශ්‍රය කරන්නෙ එයාලගෙ තත්වෙට ගැලපෙන අය විතරයි..."

සිතට දනුණු සියුම් කෝපය නිසාම දේවින්ද්‍ර ද ඇනුම් පදයක් කීවාය. එහෙත් එයින් සිත රිදුවා ගන්නවා වෙනුවට ධනුෂ්ක සිතාවක් පෑවේය.

"අපි ගමේ මිනිස්සුන්ගෙ තත්වෙට ගැලපෙන්නෙ නැද්ද දේවින්ද්‍ර..?"

"සර්ල වලව් කාරයොනෙ... මම වලව්වෙ සර්වත්ට කෙතෙක් විතරයි. ඒ හින්දා මිනිස්සු දන්නවා මමත් එයාලගෙම පැළැන්තියෙ කෙතෙක් කියලා... ඉතින් එයාල මගෙන්කෙක්ක කතා බහ කරන්න, මාව ආශ්‍රය කරන්න බය වෙන්නෙ නැහැ..."

දේවින්ද්‍ර කියාගෙන ගියාය. එම වදන්වල මතු පිට මුදු බවක් කිබුණද ඇතුළත්තයෙහි වූ දවේස සහගත බව ධනුෂ්කට දනෙන්නට ඇතැයි දේවින්ද්‍රට සිතීණි. ඔහු තරයේ යව් තොල සපා ගත්තේය. මාධව් නිරන්තරයෙන්ම තමා හෙළා දකිමින් කතා කිරීමේ පළිය ගන්නට මෙන් තමා ධනුෂ්ක හමුවේ මෙසේ කතා කරන්නට ඇතැයි ඇය කල්පනා කළාය.

සැබැවින්ම මේ මොහොතේ එවදන් කටින් පිට විම පිළිබඳව ඇයට පසුතැවිල්ලක් දනෙමින් තිබිණි. සූරියතැන්න මහතා කිසි විටෙකත් ඇය වලව්වේ සේවිකාවක ලෙස සැළකුවේ නැත. එම නිසාම සිය වදන්වලින් ඔහුගේ සිත රිදෙන්නට ඇතැයි ඇයට සිතීණි. කාරය තුළ හිටි නැවියෙම පැතිර ගිය නිහඩ බව එයට දෙස් දුන්නේය. සතුටින් හා සැහැල්ලුවෙන් ඇරඹුණු ගමනකට මෙසේ බරක් එක් කිරීම පිළිබඳව දේවින්ද්‍ර තමාටම දොස් පවරා ගත්තාය.

ඔවුන්ට නැවත වරක් සැහැල්ලු හැඟීම දනෙන්නට වූයේ මහනුවර නගරයට ළඟා වූවාට පසුවය.

"සර් දළඳා මාළිගාවටත් යනවද..?" දේවින්ද්‍ර පසු පස හැටි සූරියතැන්න මහතාගෙන් විමසුවාය.

"මේ එක්සිඩන්ට එකෙන් පස්සෙ ම මම මාළිගාවට ගිහින් නැහැ... එක් කොහොමද යන්නෙ...? ටීල් වෙයාර් එක පඩි පෙළ දිගේ තල්ලු කරගෙන යන්න බැනෙ..."

ඔහු දුක්බර මඳහසක් පෑවේය. අවසන් වතාවට ඔහු මාළිගාවට පැමිණෙන්නට ඇත්තේ සුජාති සමඟ විය යුතු යයි දේවින්ද්‍ර අනුමාන කළාය.

"අපිට සුළුවන්නෙ අප්පව්වට උස්සගෙන යන්න... තේද හින් බණ්ඩා...?" ධනුෂ්ක විමසුවේය.

"එහෙමයි... අපිට මොකද බැව් බණ්ඩාර හාමුදුරුවන්ට එක්කර ගෙන යන්න..."

හින් බණ්ඩා ද එම යෝජනාවට කැමැත්තෙන්ම එකඟ විය. සූරියතැන්න මහතා එයට එරෙහිව වදනක්වත් නොපැවසූ

බැවින් ඔහු දළඳා මාළිගාවට යාමට මොන තරම් ආශාවෙන් සිටින්නේද යි දේවිනිදි වටහා ගන්නාය.

"කාර් පාරක් එකේ ඉඳල මාළිගාව ළමට සැහෙන දුරක් ගන්න තියෙනවනෙ... ඒ හින්දා විල් වෙයාර් එක ගෙනියමු..."

දේවිනිදි පැවසුවාය.

"එතකොට කොහෙද එක තියන්නෙ..." ධනුෂ්ක තළල රැළි ගත්වමින් ඇය දෙස බැලීය.

"අර සපත්තු තියෙන තැන තියෙන්න පුළුවන් වෙව්..."

රෝද පුටුවට ජීවිතය සීමා වුව ද සූරියතැන්න මහතා උසට සරිලන මහතින් යුතු වූ ශක්තිමත් තැනැත්තෙකු විය. එනිසාම ඔහු ඔසවාගෙන සැහෙන දුරක් යාම පහසු කටයුත්තක් නොවීය. ධනුෂ්ක දේවිනිදිගේ යෝජනාවට එකඟ වූයේ එහෙයිනි. එහෙත් සපත්තු ප්‍රවේසම් කරන ස්ථානය කරා ගිය විට ඔවුනට මුහුණ දෙන්නට සිදු වූයේ නොසිතූ විරූ අකරතැම්බකටය.

"රෝද පුටුව සපත්තු දාන රාක්කක තියන්න බැනෙ... එළියෙ තිබීම අපිට වකේමක් ගන්නත් බැ..." එහි සිටි තරුණයෝ පැවසූහ.

"දන් මොකද කරන්නෙ..." අසන්නාක් මෙන් තිදෙනා මුහුණින් මුහුණ බලා ගත්හ.

"සරිල ඇතුළට ගිහින් එන්න. මම එතකම් විල් වෙයාර් එක බලාගෙන මෙනත ඉන්නම්..."

දේවිනිදි කියද්දී සූරියතැන්න මහතා වහා එයට විරුද්ධ වූයේය.

"නෑ... නෑ... දේවිනිදි තනියෙන් ඉන්න මන නෑ... අපි ආපත්‍ර ගමු..."

"මට තනි නෑ සර්... මාළිගාව මට පුරුදු නෑති තැනක්යැ. සරිල ගිහින් එන්න..."

සූරියතැන්න මහතා මාළිගාව තුළට යන්නට එකඟ වූයේ දේවිනිදිගේ පෙරැත්තය තිසාමය. ධනුෂ්ක සහ හීන් බණ්ඩා ඔහු ඔසවා ගත්හ. දේවිනිදි මල් වට්ටියක් ඔහුගේ අතට දුන්නාය. ඔහුගේ මුහුණ හරහා දුක්ඛර බවක් පාවි යනු ඇයට පෙනිණි. අවසන් වතාවට මාළිගාවට පැමිණි දිනය පිළිබඳව මතක ඔහුගේ සිතට නැගෙන්නට ඇතැයි ඇය සිතුවාය.

මවුන් ආපසු පැමිණියේ පැය බාගයකට පමණ පසුවය. එවර සූරියතැන්න මහතාගේ මුහුණෙහි අර අඳුරු බව පහ වී ගොස් සිතා රළුලක් තැපර් තිබිණි.

"කොයි තරම් කාලෙකින් ද මාළිගාවට ගියෙ... හැබැයි ඉතින් හැම දේම පුදුම විදියට වෙනස් වෙලා..."

ඔහු දේවිනිදිට පැවසුවේය. ඇය සිනාසුණාය. සැබැවින්ම සූරියතැන්න මහතා සතුටින් සිටීම ඇගේ සිතට ද දැනවූයේ සතුටකි.

"මාත් මාළිගාව ඇතුළට ගිහින් එන්නම් සර්..."

දේවිනිදි මල් වට්ටිය ද දෙන්න දරාගෙන පැවසුවේ සූරියතැන්න මහතාටත් ධනුෂ්කටත් දෙදෙනාටමය.

"දේවිනිදිට තනියම යන්න බෑ. ඉන්න මාත් එන්නම්..." ධනුෂ්ක පවසද්දී දේවිනිදි මව්තයෙක් ඔහු දෙස බැලුවාය.

"එහෙම නම් ඔයාලා ගිහින් එන්න. මමයි හීන් බණ්ඩයි වැඩ රවුමෙ ඉන්නම්..." සුරියතැන්න මහතා ද එය අනුමත කළේය.

එතෙක් ධනුෂ්කත් සමග දළදා මාළිගාවේ පඩි පෙළ නඟිද්දී දේවිනිදිගේ සිත වේගයෙන් ගැහෙමින් තිබිණි. එයට හේතුව බිය ද ආසාවදැයි ඇය දැන සිටියේ නැත.

"හායි ධනුෂ්ක..." එක්වරම පඩි පෙළ බැස එමින් සිටි තරුණයෙකු ධනුෂ්කගේ දැනින් අල්ලා ගත්තේ මුළු පුරා සිනාසෙමිනි.

"මිලාන්... උඹ කවදද ලංකාවට ආවෙ...?"

ධනුෂ්ක විමසුවේ දැඩි උද්යෝගයෙන් හා මව්නයෙන් යුතුවය. ඔහුට පිළිතුරු දෙනු වෙනුවට ආගන්තුකයාගේ දැස රැඳුණේ දේවිනිදි වෙතය. දේවිනිදි මුහුණ රතු කොට තෙත බිම බලාගත්තාය.

"භෑ... මලක් වගේ ලස්සන ගර්ල් ෆ්‍රෙන්ඩ් කෙනෙක්නෙ උඹට ඉන්නෙ... ඒක තමයි උඹ ඉක්මනට පැනගෙන ලංකාවට ආවෙ..."

මිලාන් කියද්දී ධනුෂ්ක සිනාසෙමින් දේවිනිදි දෙස බැලීය.

දැඩිසැනීම

අවුරුදු වි මල් බඳුන් සකස් කිරීම දේවිනිදි පුරාද්දක් වශයෙන් කළාය. ඒ සමඟම සුරියතැන්න මහත්මියගේ සේයා රුව දෙස මොහොතක් බලා සිටීමට ද ඇය මුසු කළාය. සැබැවින්ම පුජානි සියලු ජිවිත කැණවලින් අනූන කාන්තාවක් වන්නට ඇත. ඇය සැමියා හා දරුවා දමා යාම පසුපස කුමක්දෝ දක්බර කතාන්දරයක් ඇතැයි දේවිනිදිට සිතූණේ වරක් දෙවරක් නොවේ. එය සොයා ගන්නට ඇත්නම් ඇය ලියමින් සිටින පොතට හොඳ අවසානයක් නිර්මාණයක් කළ හැකිය.

සුරියතැන්න මහතා ඇය සමඟ මොන තරම් සතුටින් ගත කරන්නට ඇද්දැයි සිතේ මවා ගන්නට දේවිනිදි වැයම් කළාය. ඇයගේ හදිසි අනුරුද්ධන් වීමත් සමඟම ඔහු කවුටට

වැදගත් ඉදිකිරීමකු මෙන් ගෙවුණු මිනිසා වූ ජීවිතයක් ගත කළේය. එම ජීවිතයේ දිවියට විරාමයක් ලැබුණේ දේවින්ද්‍ර මේ නිවසේ සේවයට පැමිණියාත් සමගමය.

"ජීවත් වෙතවා කියල මට හරියටම දනෙන්නෙ දැනට දේවින්ද්‍ර..."

මහු කිහිප වරක්ම පැවසුවේය. ධනුෂ්කන් ඇයත් සමග දෙදර මාළිගාවට ගිය ගමනින් ද මහු මහත් ආස්වාදයක් ලැබූ බව ඇය දන සිටියාය. මහු වැඩ රවුමේ හිඳගෙන අවට පරිසරය නැරඹුවේ බලවත් ආශාවෙනි.

"මෙව්වර කල් මට මේවගේ අමුතු ලස්සනක් පෙනුණෙ නැත්තෙ ඇයි කියල හිතෙනවා..."

මහු දේවින්ද්‍රට පැවසුවේ සිතාසෙමිනි. එහෙත් ඒ සිතාප යටත් දුක්ඛර බවක් නැවතී තිබෙනු ඇයට හැඳින ගත හැකි විය.

සූරියනැන්ත මහතා පමණක් නොව ධනුෂ්ක ද එම ගමනින් සතුටු වූ බව දේවින්ද්‍ර දන සිටියාය. මුලදී ඇය සේවයට ගන්නටවත් අකැමැති වූ ඔහු එදා ඇය සමග දෙදර මාළිගාවට යන්නට කැමැත්තෙන්ම ඉදිරිපත් වූයේය. එහිදී හමු වූ මිතුරා සිතුවේ දේවින්ද්‍ර ඔහුගේ පෙම්වතිය බවය. එහෙත් ධනුෂ්ක මිතුරාගේ සිතුවිල්ල නිවැරදි කරන්නටවත් ගියේ නැත. එය ද අමුත්තක් ලෙසින් දේවින්ද්‍රට දැනිණි.

"ආව ගමන් වැඩ ගොඩක හිර වුණා මවං... ඒකයි උඹලගෙ ගෙදර ආවෙ නැත්තෙ... දවස් දෙක තුනක් නතර වෙලා ඉන්න අවි කීප දෙනෙත් එනවා... කමක් නැතො..."

මිතුරා විමසුවේ දේවින්ද්‍ර දෙස ද බලමිනි. ඇය ඔහුගේ බැල්ම මග හැරියාය.

"ඊසේර් කමක් නැ මන වෙලාවක වරෙන්... අපේ ගෙදර ඉඩ තියෙනවා..." ධනුෂ්ක පැවසීය.

"ඔව්.. ඉතින් වලට්වලත් ඉඩ නැත්නම් අපේ ගෙවල්වලට ඉඩ තියෙන්නෙ..." එසේ පැවසූ ඔහු කිසිම ගියේ ප්‍රතදීම එන බවට පොරොන්දු වෙමිනි.

"මිනිසා මගෙන් එක්ක එංගලන්තෙ ගිටියො... හොඳ සල්ලි කාරයා... හැබැයි හරිම විස්ස වැඩ කමයි කරන්නෙ..."

ධනුෂ්ක පැවසුව ද දේවින්ද්‍ර ඒ පිළිබඳව අදහසක් පළ කළේ නැත. සැබැවින්ම අදහසක් පළ කරන්නට නොහැකි තරම් ඇය මවිතයට පත් වී සිටියාය.

"මොනවද දේවින්ද්‍ර මල් පුජා කරල ප්‍රාර්ථනා කළේ..."

ඇය මල් පුජා කරන කුරු පසකට වී බලාගෙන සිටි ධනුෂ්ක විමසුවේ ආපසු එන අතුරුතුරය. දේවින්ද්‍රගේ සිතේ වූ මවිතය වඩාත් දැඩි විය. ඇය ඔහු හැඳිනගෙන සිටියේ දැඩි සිතැත්තෙකු ලෙසින් මිස මෙතරම් සමීප විය හැකි අයෙකු ලෙසින් නොවේ.

"කිසිම විශේෂ ප්‍රාර්ථනාවක් කළේ නැහැ..."

ඇය පැවසුවේ කට කොනකට සිතාමත් නගා ගනිමිනි. ධනුෂ්ක ඇය දෙස බැලුවේ එවැනි විශ්වාස නොකරන බවක් අගවමිනි.

"පුදුමයි මිය වියහේ ලස්සන කෙල්ලෙකුට ප්‍රාර්ථනා කරන්න දේවල් නැහැයි කීවම..."

"ප්‍රාර්ථනා කරන්න දේවල් තිබුණට මල් පුෂ්ප කළා කියල ඒවා ඉටු වෙන්නෙ නැහැ... මම එහෙම බලාපොරොත්තු වෙන්නෙත් නැහැ..."

දේවිනිදි පැවසූ විට ධනුෂ්කගේ මුහුණින් සිනාව පලා ගියේය. ඔහු යමක් පිළිබඳව ගැඹුරින් සිතන බවක් පෙනෙන්නට තිබුණි. කල්පනා කරන්නේ මොනවාදැයි අසන්නට සිත් වුව ද එය නොමනා කමක් යයි එකෙහෙතිම ඇයට සිතියි. ඔහුගේ සේවිකාවක වූ නමා ඕනෑවට වඩා මනුෂ්‍ය ඇඟවුම්කම් පෑ යුතු තැන, ඇය නිහඬවම ගමන් කළේ එහෙයිනි.

නුවර හොස් පැමිණ දින ගණනාවක් ගත වුව ද ධනුෂ්කත් ඇයත් මුහුණට මුහුණ හමු වූයේ උදෑසන හේ මේසයේදී පමණකි. පසු ගිය දින කිහිපයේම මහ අතිශයින් කාර්ය බහුල වී සිටින බව පෙනෙන්නට තිබියි. සමහර දිනවල රාත්‍රී කැමට ද ඔහු සිටියේ තැන, විවාහය වෙනුවෙන් ඔහු වෙනෙසෙන්නේදැයි ඇතැම් අවස්ථාවක ඇයට සිතියි. එහෙත් එය එතරම් ප්‍රියත්නක සිතුවිල්ලක් නොවූ බැවින් ඇය කිසිවෙකුගෙන් ඒ පිළිබඳව විමසුවේ නැත.

"දේවිනිදි..."

සුදානි හේ පින්තූරය දෙසම බලා සිටි දේවිනිදි තිගැස්සි හැරී බැලුවේ ධනුෂ්කගේ කට හටටය. බකික් සරමකින් හා අත් කොට කම්පයකින් සැරසුණු ඔහු දැන ලය මත බැඳගෙන ඇයට පිටුපසින් සිටගෙන සිටියේය. ඔහු එම ඉරියව්වෙන්

කරමක් වේලා සිටින්නට ඇතැයි ඇය සිතුවේ සිතට නැඟුණු ලැජ්ජාවක් ද සමගිනි.

"ඉඩ මෝර්නින් සර..."

ඇය සිතට නැඟුණු චකිතය මැඩ පවත්වා ගනිමින් මිමිණුවාය.

"ඉඩ මෝර්නින්... මට මේ ටිකේම දේවිනිදි එක්ක කතා කරන්නවත් බැරිව ගියානෙ..."

"සර ඉතින් හෙදර ගිටියෙ නැතෙ කතා කරන්න..." ඇය මදහසක් තඟමින් පැවසුවාය.

"මේ දවස්වල මම හරියට බිසි දේවිනිදි... එස්ටේටි එකේ ප්‍රශ්න වගයක් එහෙත්... මාධව්ගෙ ප්‍රශ්න එහෙත්..."

ඔහු කීවේ දෙබැම පිරිමැද ගනිමිනි. ඒවා මොනවාදැයි ඇසීමට සිත් වුව ද ඇයට අදාළ නොවන බැවින් දේවිනිදි නිහඬ වූවාය. සැබැවින්ම ඇයට දැන ගැනීමට අවශ්‍යව තිබුණේ මාධව් සමග ඇති ප්‍රශ්න පිළිබඳවය.

"ඒක නෙවෙයි දේවිනිදි... ඔයාට මතකද එදා දළඳා මාළිගාවේදී මීට වුණ ගෙග යාපවා මිලාන්...?"

"මව් මතකයි..."

"මිනිගයි තව මගෙ යාපවො දෙකුත් දෙනෙකුයි මෙහෙ එනවා කියල තියෙනවා... උන් එන්නෙ දවස් දෙක තුනක් නවතින්න... දේවිනිදිට කරදරයක් වෙව් ද..."

ඔහු විමසූදී දේවිනිදි මව්තයට පත් වූවාය.

"කරදරයක්...? මට මොනවා වෙන්න ද...?"

"නෑ නෑ බය වෙන්න එයා... ඔයා මෙහෙ ඉන්නකම් ඔයාට කිසිම කෙනෙකුගෙන් කරදරයක් වෙන්න මම ඉඩ තියන්නෙ නැහැ. මං ඇහැව්වේ වැඩි පුර උයන එක ඔයාට කරදරයක් වෙයිද කියලයි."

ඔහුණ පැවසුවේ සිතාපෙමිනි. 'ඔයාට කරදරයක් වෙන්න මම ඉඩ තියන්නෙ නැහැ' යනුවෙන් ඔහු පැවසූ හැඟුම්බර ආකාරය ඇගේ සිත සසල කළේය.

"උයන එක නම් එව්වර දෙයක්යැ..."

ඇය පැවසුවේ ඔහුගේ දෙනෙත් මත හැර මොහොතකට පෙර ඇය සකස් කළ මල් බදුන දෙස බලාගෙනය.

"ගෙම් කෑමවලට තමයි උත් හුඟක් කැමති.. හුඟක් දෙනෙකුට උයන්න තියෙන තිත්දා ඔය සිලල රත්මැණිකල උදව්වට අඩ ගත ගන්න පුළුවන් වෙවිනෙ..."

ඔහුණ යෝජනා කළේය. දේව්නදි නැගෙන්නට ආ සිතාව ආයාසයෙන් මැටි පවත්වා ගත්තාය. ඇය හෝටලයේදී මොන තරම් පිරිසකට කෑම ඉව්වේදැයි ඔහු දන සිටියේ නැත.

"කොහොමත් එයාල මට උදව් කරනවා සර්"

"ඔව්... දේව්නදිට උදව් නොකර ඉන්න කාටවත් තිනෙන එකක් නැ..."

ඔහුණ පැවසුවේ දිගු සුසුමක් හෙළමිනි. මිට පෙර ද ඇය හා කතාවේ යෙදී සිටි දිනෙක ඔහු මෙවැනිම ආකාරයෙන්

සුසුමක් හෙළු බව ඇයට මතක තිබිණි. එහෙත් එහි අරුත කිවෙක්දැයි ඇයට වැඩහුණේ නැත.

"බණ්ඩාර හාමුදුරුවන්ගෙ කෝපි එක තවම හැදුවේ නැද්ද..."

කිසිම පූර්ව දනුම් දීමෙන් තොරව සාලයට පැමිණි පියතිලක විමසුවේ සුපුරුදු ගරු සරු විරහිත ස්වරයෙනි. ඔහුණකගේ මුහුණේ ඇඳුණේ අමනාපයකි.

"පියතිලක මැනව්ස් කියන දේවල් දන්නෙ නැද්ද..."

ඔහු විමසුවත් පියතිලක එය කතකටවත් ගත් බවක් නොපෙන්වීය.

"බණ්ඩාර හාමුදුරුවන්ට හොඳටම කේන්ති ගිහිත් තියෙන්නෙ කෝපි එක පරත්කුයි කියලා..."

ඔහු අර සුපුරුදු පිළිකුල් සහගත බැල්මෙන් දේව්නදි දෙස බලා පැවසීය.

"සර්ව කෝපි එක දෙන්න ඔන වෙලාව මම දන්නවා..."

තදින් පැවසූ දේව්නදි කුස්සියට ගියාය. ඇය කෝපි කෝප්පය රැගෙන සූරියනැන්න මහතාගේ කාර්යාල කාමරයට යද්දී ඔහු සිටියේ මේසය අසල හිඳගෙනය. පියතිලක වහා මේසය මත වූ කොළ හොන්නත් රැගෙන ලාවිලුවට දමා වැසුවේය. එය සූරියනැන්න මහතා ලියමින් සිටි විද්‍යා ප්‍රබන්ධය බව දේව්නදිට වැටහිණි. පියතිලක සතවත්තට වැයම් කළත් සූරියනැන්න මහතා ඒ පිළිබඳ සියලු විස්තර ඇයට කියා තිබිණි. ඇය සිතාව සහවාගෙන කෝපි කෝප්පය

සූරියතැන්න මහතාට පිළිගැන්වූවාය. සුසුරුදු උපහාන්ත බව මිස කෝපයක සලකුණක්වත් ඒ මුහුණෙහි නොවිය.

"පියාණිලක ගිහින් අර ලියුම් රෙජිස්ටර් කරලා යවන්න..."

පියාණිලක කාමරයේම කැරකෙමින් සිටිනු දුටු සූරියතැන්න මහතා පැවසීය. පියාණිලකගේ මුහුණෙහි ඇඳුණේ නොරිස්සුමකි.

මිලාන්: ප්‍රශ්න හා අයෙස් සූරියතැන්න වලව්වට පැමිණියේ සවස් වරුවකය. ඔවුන් එදින එන බවක් දන නොසිටි බැවින් ධනුෂ්ක නිවසේ සිටියේ නැත. සූරියතැන්න මහතා ද සුසුරුදු පරිදි සැන්දෑවේ කෙටි නින්දකට වැටී සිටියේය. ඔවුනට දොර විවර කළේ දේවින්ද්‍රී විසිනි.

"හලෝ මිසිස් සූරියතැන්න... කෝ ධනුෂ්ක නැද්ද ?"

මිලාන් අනවශ්‍ය ආචාරශීලී බවකින් යුතුව විමසද්දී දේවින්ද්‍රීගේ දෙකොපුල විළියෙන් රතු වී ගියේය. ඔහුගේ ඇමතුම් කිසිවෙකුට ඇසුණේ දැයි බියෙන් ඇය වට පිට බැලුවාය. එහෙත් ජේන තෙක් මානයක කිසිවෙකු සිටියේ නැත.

"මයා මාව නම් දන්නවනො... මේ ප්‍රශ්න, මේ අයෙස්..."

මිලාන් මිතුරන් දෙදෙනා හඳුන්වා දුන්නේය. ඔවුන් දිගු කළ අත් පිළි නොගත් දේවිනිදි දැන එකතු කර ආචාර කළාය. ඔවුහු මුහුණින් මුහුණ බලා ගත්හ.

"එන්න ඇවිත් වාඩි වෙන්න..." ඇය ඔවුනට ඇරඹුම් කළාය.

"මෙව්වර ලස්සන කෙල්ලෙන් බැන්ද හින්දා වෙන්තැනි ධනුෂ්ක අපිට වෙවින් එකවත් නොකීවේ..."

අයේස් පැවසුවේ දේවිනිදි වෙතින් දෙනෙත් ඉවතට නොගෙනමය. ඇය වඩාත් රතු වූවාය.

"උඹලගෙ හැටි ධනුෂ්කයා දන්නවනෙ, ඒ හින්දා වෙන්තැනි කියන්න නැත්තෙ... එක නෙමෙයි මිසිස් සුරියතැන්න ධනුෂ්ක කියට ද එන්නෙ..."

මිලාන් විමසුවේය. ඔවුනට සථාර්ථය පහදා දීමට වේලාව පැමිණ ඇතැයි දේවිනිදිට සිහිණි.

"මගෙ නම දේවිනිදි... මම මෙතෙ හවුස් කීර්..."

දේවිනිදි සිනාසෙමින් කියද්දී ඔවුන් තිදෙනා මුහුණින් මුහුණ බලා ගත්හ. ඔවුන්ගේ මුහුණු වලින් පල වූයේ එවැනි විශ්වාස නොකරන බවකි.

"ඕනම ගැහියෙක් හවුස් කීර් කෙනෙකුත් නමයි," ප්‍රථිත් පැවසුවේය.

"ධනුෂ්ක සර් එනකොට නම් ටිකක් ලේට වෙයි... සර්ලා අද එන බව එයා දන්නෙ නැතැනෙ, ලොකු සර් නිදි..."

දේවිනිදි වැඩි දුරටත් පැවසුවේ නම් ගෘහ පාලිකාව බව ඔවුනට වඩාත් එක්කු යන ආකාරයෙනි.

"විහිළු කරන්න එපා දේවිනිදි... ඔයා වගේ කෙනෙක් හවුස් කීර් වෙන්නෙ කොහොමද...? කෝ මායි...?" අයේස් විමසුවේය.

"මායි හියා, ඒ වෙනුවට නමයි මම ආවෙ... සර්ලට බොන්න මොනවා හරි හදාගෙන එන්නම..."

දේවිනිදි කුස්සිය දෙසට ගියේ මේ කතාව කෙටි කිරීමේ අරමුණින් පමණක් නොව කුතුහලයෙන් යුතුව එල්ල එන බැලුම් වලින් ද මිදීමේ අරමුණිනි.

ඔවුන් නිවසට අමුත්තන් නොවන බව දේවිනිදි දන ගත්තේ සුරියතැන්න මහතාගේ කතා බහිනි.

"ප්‍රකාශෙ යාළුවෝ කට්ටියක් දවස් දෙක තුනක් නවතින්න එනවා කියලා දේවිනිදි දන්නව ද..."

ලියුමක් රෙජිස්ටර් කිරීම පිණිස පියතිලක කාමරයෙන් එළියට යැවූ සුරියතැන්න මහතා විමසීය.

"මහි සර්... මම දනුයි ධනුෂ්ක සර් කිරිවෙ..."

දේවිනිදි පැවසුවේ ධනුෂ්ක හා ඇය කතා බහ කරමින් සිටි බව පියතිලක වීසින් සුරියතැන්න මහතාට කේළමක් වශයෙන් කියා ඇතැයි සිතූණු තිසාය. ඇය ධනුෂ්ක සමග කතා බහ කරනු දැකීම පියතිලක තොරැස්සන බව දේවිනිදි දන සිටියාය. ඔහු ඒ කේළම මාධ්‍යට ද කියනු ඇත. එවිට මාධ්‍යී ඇය සමග වඩාත් වේර බැඳ ගනු නොඅනුමානය. එහෙත්

කිසිදු වරදක් නොකළ බැවින් සුවිශාලත්ව මහතා තමාගේ පැත්ත ගන්නා බව දැන සිටි බැවින් කිය විමට හේතුවක් නැතැයි ඇය සිතුවාය.

"අර කැලුම් වගේම මිය එනවා කියන ළමයින්ගේ ප්‍රකාශන හොඳ යාළුවෝ.. මේ ගෙදර දවස් ගණන් ඉඳලා ගිහින් තියෙනවා... ඒත් දේවින්ද්‍ර විකක් පරිස්සමට ඉන්න..."

සුවිශාලත්ව මහතා කෝපි කෝප්පය පානය කරන අතරතුර සත්පුත් හඬින් පැවසුවත් ඉන් දේවින්ද්‍ර නිශාචිති වියාය. ඇය ඔහු දෙස බැලුවේ විඳහා ගත් දැස් වලින් යුතුවය.

"ඇයි සර එහෙම කිව්වෝ...?"

"නෑ... නෑ දේවින්ද්‍රට බය වෙන්න දෙයක් නෑ... ඒත් ඉතින් තරුණ වයසෙ ළමයින්... හිත් කියන ඒවා කොයි කොයි අතට දුවනවා ද කියලා අපිට කියන්න බෑනෙ... ඒ හින්දා පරිස්සම් වෙන එක කෝකටත් හොඳයි..."

"මං ඉන්නකම් දේවින්ද්‍රට කරදරයක් වෙන්න ඉඩ දෙන්න නැහැ"

ධනුෂ්ක පැවසූ ආකාරය ඇයට සිහිපත් විය. එවදන් වලින් ඇගේ සිතට දනුණේ ශක්තියක් සමග එක් වූ අමුතූම හැඟීමකි. මේ මොහොතෙහි ද ඇයට ඒ හැඟීම දැනිණි.

"මම පරිස්සම් වෙලා ඉන්නම් සර..." ඇය මිනිසුණාය.

ධනුෂ්කගේ මිතුරන් ඔහු මෙන් නොව සැහැල්ලු විනෝදකාමී පැවතුම් ඇත්තවුන් බව දේවින්ද්‍රට වැටහිණි. එවැන්නවුන් සමග කල් ගත කිරීම අසීරු නොවනු ඇතැයි

ඇයට සිහිණි. එහෙත් සුවිශාලත්ව මහතා පැවසුවාක් මෙන් ඔවුන්ට වඩාත් සමීප වීමෙන් වැළකී සිටීම තුවාලට හුරුය.

"මම.. මට නම් ඒ කතාව විශ්වාස කරන්න බෑ. මව්වර ලස්සන කෙල්ලෙක් කොහෙද හවුස් කීපර වෙන්නෙ...? ඊටත් බලපත් ඉංගිලිෂ් වලින් කතා කරපු ලස්සන..."

දොඩම් වීදුරු තුනක් ද සහිත බන්දේසිය රැගෙන සාලයට එද්දී ප්‍රශ්න කියනු දේවින්ද්‍රට ඇසිණි. ඔවුන්ගේ කතා බහට තව දුරටත් සවන් දෙනු රිසියෙන් ඇය කුළුණකට මුවා වී එලෙසම නැවතුණාය.

"ඒක නම් එව්වර දෙයක් නෙමෙයි. ඉස්සර මෙහෙ ගිවිය මාර්ත් හොඳට ඉංග්ලිෂ් කතා කළේ. ඒත් හැබැයි මේ වගේ ගරිල් කෙනෙක් හවුස් කීවින් වාගෙ පොඩි එකක් කරනවා කිව්වම හරි පුදුමයිනෙ..." අපේෂ් පැවසුවේ කල්පනාකාරී හඬකිනි.

"ලංකාවේ ඒ වගේ දෙයක් සිද්ධ වුණ එකට තමයි මෙත් පුදුම හිතෙන්නෙ..." පැවසුවේ මීලාන්ය.

"අපේ මැත්තේ පිත තමයි මවං. බලපත් අපිට ඉන්න පෙකට්ටුවත් මෙව්වර ලස්සන නැහැනෙ... මේකී නම් පුරංගතාවියක් වගේ..."

"අපි පැණි පෙරුවට වැඩක් නෑ මවං... ධනුෂ්කයා ගානට කොක්ක දාගෙන ඇති..."

"මං හිතන්නෙ නෑ අර මාධ්‍රී ද කවුද ඉන්නවනෙ ලගෙ කපේ එල්ලෙන්න බලාගෙන. හැබැයි විශ්වාස කරපල්ල මවං.

මම එදා මාළිහාවෙදි ධනුෂකයි දේවින්දියි දුක්කෙන... මැඩින් කපල්... මාධරී මොන මළ හෝන්කුවක් ද මේ කෙල්ලත් එක්ක බලන්නොට... මං හරි සන්නොස් වුණා ධනුෂක වෙත කෙනෙක් මැරි කරල කියලා..." මිලාන් පැවසීය.

මවුන් තමා පිළිබඳව කතා බහ කරන දේවල් ඇසීමෙන් දේවින්දි තුළ ලජ්ජාවක් මෙන්ම ආඩම්බරයක් ද ඇති විය. මවුන් මාධරී හෙළා දුක කතා කිරීම ඇගේ සතුටට ද හේතු විය.

"හැබැයි ආයෙ දෙකක් නෑ... දේවින්දිට කොල්ලෙන් නැත්නම් කවුරු හරි එයා කිව්වත් මම ජිව්ව බදිනවාමයි..."

එය පැවසුවේ ප්‍රතිත් ද අයෙස් දැයි දේවින්දිට වෙන් කොට හැදින ගත නොහැකි විය. ඇයට සිතා යන්නට ආවේය. ඇය ආයාසයෙන් සිනාව මැඩ පවත්වා ගෙන ආපසු හැරුණේ අඩි බඩදයක් ඇසුණු බැවිනි. පියතිලක ඇය අසලම සිටගෙන සිටියේ සුපුරුදු ලෙසම මුහුණ පුරවූ කරගෙනය.

"මෙතෙක්ට වෙලා හොර ගල් අහුලන්නෙ නවත් පිම්මක් පතින්න වෙන්නැති..."

මහු පැවසුවේ කට කොන ඇඳ කරමිනි. එයින් මහුගේ මුහුණට වඩාත් විරූපි බවක් එක් විය.

"අපිට නම් පුරුදු නෑ ඒවා... අනුත්තෙ කාමර ළඟට වෙලා හොර ගල් අහුලල පුරුදු අය තමයි මවා කියන්නෙ..."

දේවින්දි පැවසුවේ මහුගේ මුහුණට දඩ බැල්මක් හෙළමිනි. නිමේයයකින් මහුගේ මුහුණ වෙනස් වී ගියේය.

"කෝ මෙතෙ දෙනවා මං වත් ඕක හිතිල්ලා දෙන්න..."

මහු ඇයට දැන එවේ සිතේ ඇති වූ වකිකය මැඩ පවත්වා ගන්නට මෙනි.

"නෑ මහත්සි වෙන්න ඕන නෑ. මට පුළුවන්..." ඇය පැවසුවේ සරදම් හඩිනි.

"නමුසෙ උඩ පතිනවා බොහොම වැඩියි. උඩ පැත්තොත් ඉක්මනට බිම වැටෙනවා කියලා හොඳට මතක තියා ගන්නවා..."

දත් මිටි කමින් පැවසූ පියතිලක එතැනින් නික්ම ගියේ දේවින්දි දෙස රවා බලමිනි. ඒ බැල්මෙන් ඇය සසල නොවූවත් මහුගෙ වදන් නදින් ඇගේ සිතට වැදිණි. මහු තමාගෙන් පළි ගන්නට කුමක් හෝ උපායක් යොදනු නිසැකය. එයට මාධරීගෙන් ද නොමිඳ හඟයෝගයක් ලැබෙනු ඇත.

"මුහුද හත් ගව්වක් තියෙද්දි නාත්ත ලැස්ති වෙන්න ඕන නෑ... එන එන පිදියට හැම දේටම මුණ දෙනවා"

අධිෂ්ඨාන පූර්වකව සිතු ඇය බිම වීදුරු සහිත බත්දේසිය ද දැන දරාගෙන ධනුෂකගේ මිතුරන් වෙත ගියාය.

මුලදී දේවින්දිගේ සිතේ නොසන්සුන් බවක් ඇති කළ නමුත් ධනුෂකගේ මිතුරන් පිරිස සුහදශීලී අය වූහ. මවුන්ගේ වීහිර, තහළු, ප්‍රිය සංවාද ආදිය නිසා සුවිශාලත්ව මහතා සිටියේ ද වෙනදාට වඩා ප්‍රබෝධයෙනි. නිවසේ වැඩ බහුල වූ බැවින් දේවින්දිට වෙනදා මෙන් මිතුරියන් හමුවන්නට ගමේ ඇවිදින්නට ද නොහැකි විය. එහෙත් ඇයට පාළුවක් දුනුණේ නැත.

"අනේ දේවින්දි වදින්නම්... අපිට සර් කියල නම් කතා කරන්න එපා. එතකොට හිතෙන්නෙ අපිත් අන්කල්ලෙ වයසෙ කියලා... ඊටත් වැඩිය එතකොට අපි හරි ඇතයි."

මුල්ම දිනේ ඔවුහු දේවින්දිට පැවසූහ. ඔවුන්ගේ සුභද්‍රායිලි බව හමුවේ එවන් දුරස්තර බවත් තමා ගැනීමට ඇය කැමති වූයේ ද නැත. එම නිසාම ඇය කැමැත්තෙන්ම ඔවුන්ට නම්වලින් පමණක් ඇමතුවාය.

ඔවුහු මේසය සකස් කරන්නට මෙන්ම මේසය අස් පස් කරන්නට ද ඇයට සහාය වූහ. ඇතැම් විටෙක ඇය උයන තුරු කුස්සියට වි කතා බහ කරමින් සිටියහ. වැඩිපුරම ඇය සමග ගැවසෙන්නට ප්‍රිය කළේ අයෙකුය.

"අයෙක්... උම් මොකාට ද එන්න හදන්නෙ..."

ඇතැම් විටෙක අනෙක් මිතුරන් ඔහුට විහිළු කරනු දේවින්දිට ඇසිණි.

"උමල හිතන්නෙ මොකාට කියල ද..."

"හැබැයි මම එකක් කියන්නම්. දේවින්දිට කොත්ත දා ගන්න උඩට හම්බ වෙන එකක් තෑ එවා..."

"අමාරුවෙන් දිනා ගන්න දෙවල්ලෙනෙ මම වටින්නෙ..."

"ඒ වටින්නෙත් දිනා ගන්න කම් විතරයි... ඒ හින්දා හැදෑරුම් ප්‍රිය කර කර හිටපන්. එතකොට හුඟත් වටිනවා..."

"දේවින්දි වගේ ගර්ල් කෙනෙක් මම ලෝකෙ මොන ටටකදීවත් දකල නෑ මම... බලපත් ඒකිට ගැඹියෙකුට කියෙන්න මන හැම සුදුසු කමක්ම කියෙනවා..."

"එක නම් ඇත්ත... මමත් දකල කියෙන්නෙ ලස්සන කියෙනවා නම් කේ එකක්වත් හදා ගන්න දන්නෙ නැති. උයන්න දන්නව නම් මුණ බලන්න බැරි තරම් කැන උන්ම නමයි... කොහොම වුණත් දේවින්දි නම් ලේසියෙන් කාවටත් වැටෙන කෙනෙක් නෙමෙයි වගේ..."

අහම්බෙන් කතා වූකෙන මෙවන් කතා බහ දේවින්දිගේ සිත තුළ ආඩම්බරයක් මෙන්ම සියත් ද ඇති කරලීමට සමත් විය. කෙසේ වුව ද මේ නිවස තුළ සිටින තාක් කල් තමා ආරක්ෂිතයි හැයිම ඇයට දැනවුයේ සැනසීමකි. මිතුරන් ඕනෑවට වඩා ඇයට විහිළු කළහොත් ධනුෂ්ක පමණක් නොව සූරියතැන්න මහතා ද ඔවුන් වෙත අවවාදාත්මක බැල්මක් හෙළිය.

"අපි අද පික්නික් එකක් යන්නයි ලැස්ති වෙලා ඉන්නෙ දේවින්දි... ඔයත් එතව ද අපිත් එක්ක යන්න..."

ඉරිදා උදේ දේවින්දි කෑම මේසය සකස් කරමින් සිටියදී එතැනට පැමිණි ධනුෂ්ක විමසුවේය. දේවින්දි මොහොතක් කල්පතා කළාය. ඇය විනෝද චාරිකා යාමට කැමති බව සැබැවකි. එහෙත් කිසිදු සුවතියක සහභාගි නොවන මෙනතට ඇය පමණක් එක් වීම නොමනා යයි ඇයට සිතීණි. ඇය පිළිතුරක් දීමට පෙර ධනුෂ්කගේ මුහුණ දෙස බලා පියකරා සිතාමත් සැවාය. ධනුෂ්ක එදෙස බලා සිටියේ වගී වූ කලෙක මෙනි. එහෙත් ඊළඟ මොහොතේ වරදක් කළ විටෙක මෙන් තිගස්සුණු ඔහු වහා සිය දෑස් ඇය වෙතින් ඉවතට ගත්තේය.

"ලොකු සර් විතරක් තනියම දාල යන එක හරි නෑනෙ... ඒ හින්දා මං ඉන්නම්... උයන්නත් කියෙනවනෙ..."

"නෑ නෑ අප්පච්චි දාල යන්නෙ නෑ... අනිත් එක හුගක් දුරකටත් නෙමෙයි යන්නෙ... පේරාදෙණිය ගාඩන්ස්..."

දේව්නද්දිගේ දෙන්නන් පුඹුදු විය. ඇය බොහෝ කලෙකින් පේරාදෙණිය ඔල්වන්තට ගොස් තිබුණේ නැත. පාසල් අවධියේදී නම් සති දෙකකට වතාවක්වත් මිතුරියන් සමඟ ගොස් විනෝද වී එමට ඇය පුරුදුව සිටියාය. සැබැවින්ම එවන් මෙන්වලින් ලත් ආස්වාදය ඇගේ බොහෝ තවකතා තුළ පිළිබිඹු වී තිබිණි.

වරක් ඇය කෝතිල සමඟ ද පේරාදෙණි ඔල් වන්තට ගියාය. කොළඹ සිට ඔහුගේ මෝටර් බයිසිකලයෙන් පැමිණි සතුටත් බියත් වීර ක්‍රියාවත් කිරීමේ ආස්වාදයත් මුහු වූ ඒ ගමන කිසිදාක ඇගේ මතකයෙන් ඇත් නොවන්නකි. ඔහුගේ ඉහ දැකිත් බඳා තුරුළු වීමෙන් ආ ගිය හමින් අමතක් වූයේ ඔහුට මිස තමාට නොවේ. කුඩා සිදු වීමක් හඳුනා කොට ගෙන මුළු අතීතයක්ම අමතක කරන්නට තරම් ශක්තියක් ඔහුට තිබිණි. එසේ නම් ඔහු තුළ ඇය වෙනුවෙන් සැබෑ ආදරයක් පැවතීමැයි අනුමාන කිරීමටත් නුපුළුවන. දේව්නද්දිග නොදැනුවත්වම දිගු සුසුම්ස් නෙළිණි. සිය මුහුණේ වෙනස් වූ ඉරියව් ධනුෂ්කට නොපෙනෙන සේ මුහුණ අවතට හරවා ගත් ඇය මේසය මත වූ ආහාර බඳුන් එහා මෙහා කරන්නට වූවාය. එහෙත් ඕනෑකමින් ඇය දෙස බලා සිටි ධනුෂ්ක එම වෙනස පැහැදිලිවම දිවිය.

"ඇයි දේව්නද්දි පේරාදෙණිය ගාඩන්ස් ගැන කියනකොට බෝයි ප්‍රෙන්ච් මතක් වුණා ද..."

ධනුෂ්ක විමසුවේ සරදමට නෙමේ. ඇය තදින් යටිතොල සපා යන්නාය.

"මහත් වෙන්න එහෙම කෙනෙක් ඉන්න එතායැ..." ඇය පැවසුවේ මද නිහැඬියාවකට පසුවය.

"හිටියෙන් නැද්ද..."

ඔහු ඕනෑකමින් ඇගේ මුහුණ දෙස බලාගෙන විමසුවේය.

"හිටියා... ඒත් දුන් නැහැ..."

දේව්නද්දි පැවසුවේ ඇසෙන නැසෙන තරම් හීන් හඬකි. සැබැවින්ම ඇය ඕනෑකමින් අමතක කරන්නට උත්සාහ දරන අතීත සංකේතයේ මතකය නැවත සිහිපත් කිරීම සිතට වේදනාවක්ම විය.

"අයි ඇම් වෙරි සොරි දේව්නද්දි... මං ඒක ඇහුවේ ඔයාගෙ හිත රිදවන්න නිසාගෙන නෙමෙයි..."

ධනුෂ්ක පැවසුවේ සැබෑම පසුතැවිල්ලකින් යුතුවය. ඇය සියල්ල අමතක කළ නියායෙන් මද සිතාවක් පැවිය.

"නෑ... සර්... මගෙ හිත රිදුනේ නැහැ..."

"ඒ වුණාට ඔයා අහල ඇතිනෙ මුණ හඳවුණේ කැඩයනයි කියල කියමනක් තියෙනවා..."

ධනුෂ්ක පැවසුවේ ඉංග්‍රීසියෙනි. දේව්නද්දිට ලැජ්ජාවක් දුනුණේ තමා බොරුවක් කී බව ඔහුට වැටහෙන්නට ඇතැයි සිතූණු නිසාය.

"ධනුෂ්ක දේව්නද්දිට පික්නික් එක ගැන කිව්ව ද මම..."

අසාගෙන මිලාන් පැමිණි බැවින් එම කතාව එතැනින් නැවතිණි. එය දේවින්ද්‍රගේ සිතට දනවුයේ සතුටකි.

"මේ මං කියා තියා හිටියේ ඒක තමයි මම..."

"ආ ඒක ද...? මං හිතුවේ වෙන දෙයක් කියලා..." මිලාන් සැහැල්ලුවෙන් සිනාසුණේය. ඒක නෙමෙයි දේවින්ද්‍ර මියා එතව නේද යන්න..."

"මං හිතෙන්නේ ලන්ට් හදන්න කවුරුවත් නැතෙ... මං ඉන්නම..."

දේවින්ද්‍ර පවසද්දී මිලාන් වහා එයට හරස් විය.

"නැ නැ දේවින්ද්‍ර අපි ඔක්කොම එකතුවෙලා ලන්ට් හදාගෙන යමු..."

"ඊට වැඩිය නොදයි අපි හොටෙල් එකකින් ලන්ට් ගනිමු..." ධනුෂ්ක පැවසීය.

"අපෝ... එහෙම කලාම පින්තින් එසේ පොලිය එහෙම පිටින්ම නැති වෙනවා... අර ගහ අයිනෙ ගහක් යට ඉඳගෙන බත් එක දිහැරගෙන කනකොට තමයි පින්තින් එකක් ආවා කියලා දන්නෙතෙ..."

"හරි... හරි... එහෙම නම් ඉක්මනට කාල ඉවර වෙලා අපි දේවින්ද්‍රට උයන්න උදව් කරමු... කෝ අරුත් දෙන්නටත් කතා කරපත්... දේවින්ද්‍ර අප්පට්ටිටත් එන්න කියන්න..." කියාගෙන ධනුෂ්ක මේසයට වාඩි විය. මිලාන්ගේ මුහුණේ සිනාවක් ඇදිණි.

"ඉන්න එහෙම වරෙන් මම..."

ධනුෂ්කගේ පිට්ටි පහරක් ගසා මිලාන් එතැනින් ඉවත් වී ගියේය. පොරොන්දු වූ පරිදිම දිවා ආහාර සැකසීමට උදව් වීම පිණිස ඔවුහු කුසිසට පැමිණියහ. එය දේවින්ද්‍රට උදව්වකට වඩා අපහසුවක් විය. රන්මැණිකා හා මිලා ද එම දසුන නැරඹුවේ පුදුමයෙන් මෙනි. ධනුෂ්ක කිසිම දිනයෙක කුසිසේ වැඩකට උදව් වෙනවා ඔවුන් දකිනුයේ නැත.

"අද රන් මැණිකටයි මිලටයි තිවාඩු... ඔහාල වෙනුවට අපිම දේවින්ද්‍රට උදව් වෙන්නෙ..."

ප්‍රශ්න පවසද්දී එයට එරෙහිව හෝ එකඟව යමක් කීමට තරම් දිරියක් නොමැති වූ රන්මැණිකා හෙලා පසෙකට ඇළ කොට හිස කසමින් බැහැපත් සිනාවක් පැවැය.

"කෝ දෙන්න දේවින්ද්‍ර මම පොල් ගාල දෙන්නම..." අයෙම ඉදිරිපත් විය.

"උඹ ඉතින් මෙව්වර කල් කළෙන් පොල් ගෑන එකම තේන්නම..." ධනුෂ්ක සිනාසුණේය.

"දේවින්ද්‍ර අපි අද කැකුළු හාල් බත් උයල කරවල බැඳල පොල් සම්බෝලයක් හදල පරිප්පු උයලා ගනිමු. එකකොට තියමයි..." මිලාන් යෝජනා කළේය.

"වට් අ ශ්‍රේට් අයිඩියා මම... කෙසෙල් කොළේක එහෙම බත් එකක් කන්න තියෙනවා නම් දිවං හෝපන පරාදයිනෙ..."

"මම ලේසියි එහෙම හදන එක..." දේවින්ද්‍ර සිනාසී ඔවුන්ගේ අදහසට එකඟ වූවාය.

"මේක හරියට නාඩගම් මඩුවක් වගේනෙ... මෙව්වර

කාලෙකට වලව්වේ නොතිබීම දේවල්වෙත දන් බලන්න
තිසෙන්නෙ..."

එක්වරම දොරකඩින් ඇසුණේ මාධව්ගේ කර්ණ කටුක
හඬය.

සියලු දෙනාම දොර දෙස හැටී බැලුවේ එකට කතා
කරගෙන මෙනි. කලවා වලින් අඩකටත් වඩා නිරාවරණය වන
තරමේ කෙටිම කෙටි කලිසමකින් හා අත් නැති කර පළල් පී
ණ්ඩයකින් සැරසුණු මාධව් දොරකඩ අසල සිටගෙන ඔවුන්
දෙස බලා සිටියේ සිනි පුපුරු විසි වෙත දැසිනි. ඇය හැඳ සිටි
ඇඳුම දුටු විට ලජ්ජා සිතුවේ දේවින්ද්‍රය. මාධව් රූමත් බව
සැබැවකි. එහෙත් එම රූමත් බව වටින්නේ නිරාවරණය වූ
කල නොව සැහවූ කල යයි දේවින්ද්‍රයට සිතියි.

මාධව් දුටු විභවම ප්‍රශ්නයේ මුඛින් සිවුගුණත් හඬක්
නික්මියි.

"මම මේ පැත්තට ගං වතුර ද..." මලාත් විමසීය.

ධනුෂ්කගේ මුහුණ පුරා නොවිස්සුමක් ඇදෙනු
දේවින්ද්‍රයට පෙනියි. එය සිය මිතුරන් වෙනුවෙන් නොව මාධව්
වෙනුවෙන් බව දේවින්ද්‍රයට පැවසියි.

"මම ධනුෂ්ක උමට නම් මාධව්ගේ ඇඳුමවලට යන
වියදම එහෙමම ඉතුරු වෙයි. රෙදි මිටර් බාගයක් හොඳටම
ඇතිනෙ මේ වගේ ඇඳුමක් මහත්ත..."

අයෙන්නේ කතාවෙන් මුළුම නැගුණු සිනාව දේවින්ද්‍ර
පාලනය කර ගන්නේ අසිරුවෙහි. එහෙත් ධනුෂ්ක හැර

අනෙක් අය හඬ නැග සිනාසුණහ. සියලු දෙනාටම එක වර
පහර දීමට තරම් කෝපයක් මාධව් තුළ ඇති බව ඇගේ
ඉරියව්වලින්ම පෙනියි. එහෙත් ඇය එනැතිත් ඉවත්ව
ගියේවත් ධනුෂ්ක ඇය වෙත ගියේවත් නැත. දේවින්ද්‍රගේ
සිතට අවනිත සතුටක් දුනි.

"එන්න මාධව් මගේ අඬුට හවුල් වෙන්න..." මලාත්
ආරාධනාත්මක ස්වරයෙන් පැවසීය.

"මම හවුල් වැඩට කැමති නැ... අනිත් එක මම කුස්සි
අම්මා කෙනෙක් නෙමෙයිනෙ..."

ඇය කෝපයෙන් පුපුරා හැලෙමින් පැවසුවේ දේවින්ද්‍ර
දෙස බලාගෙනය.

"හැම ගැනියෙක්ම උසන්න පිහන්න දනගෙන ඉන්න
එන මාධව්... එකට කුස්සි අම්මා කෙනෙක්ම වෙන්න සිත
නැහැ..."

මෙතෙක් නිහඬව සිටි ධනුෂ්ක පැවසුවේ දේවින්ද්‍ර
ආරක්ෂා කර ගන්නට මෙනි. මාධව් අසියක් දෙකක් කුස්සිය
තුළට ආවාය. දත් දත් බරපතල හැටුමක් ඇති වෙතැයි හැඟීම
දේවින්ද්‍රගේ සිත තුළ පිළිසිඳිනි.

"සර්ල එළියට යන්න... මම කනියම උයා ගන්නම්..."
ඇය පැවසුවේ එනිසාය.

"කට්ටියත් එක්ක නාඩගම් තටල තටල මදිවට
කුස්සියටත් ගෙනත් ගන්නා... මං උඹේ හැටි දන්නෙ නැ කියල
ද තිබේ..."

දේවිනිදි ඉදිරියට ගිය මාධව් දේශන් මීට මොළවාගෙන දත් මිටි සපමින් විමසුවාය. දේවිනිදි බැවුම් ප්‍රිය කළේ නැත. එහෙත් අසාධාරණය හමුවේ කට පියාගෙන සිටීම ද ඇගේ පිළිවෙත නොවීය.

"මස් මාධව් ශීලාවාර විදිහට කතා කරන්න ඉගෙන ගන්න..."

දේවිනිදි පහත් වූත් දඩි වූත් හඩකින් අණ කළාය. එයින් වූයේ මාධව්ගේ කෝපය වඩාත් වැඩි වීමය.

"මට කතා කරන්න උගන්නන්න උම කවුද...?" ඇය විමසුවේ අමිහිරි ස්වරයකිනි.

"දේවිනිදි කවුද කියන එක නෙමෙයි... ඔයා කවුද කියන එක නම් අපි දත් හොඳට අනුක ගන්නා මාධව්. ධනුෂ්ක උම මාධව් එක්ක එළියට පලායත්... අපි උයා ගන්නම..."

මිලාන් පැවසුවේ කළකිරුණු හඬිනි. සැබැවින්ම මාධව්ගේ හැසිරීම මවුන් නිදේනාගේම සිත් කළකිරීමට පත් කරවා තිබිණි. ධනුෂ්ක මවුන් ඉදිරියේ අසරණ බවට පත් වී සිටිනු දුටු දේවිනිදිගේ සිතට ඇති වූයේ වේදනාවකි. ඔහු කිසිම දිනෙක එබඳු අසරණ බවකින් යුතුව දුටු බවත් ඇයට මතක නැත. ඔහු සුසුමක් හෙළා කුස්සියෙන් පිට වී ගියේ මාධව් දෙසවත් නොබලාය. මාධව් තවමත් පොරොත්තට පුදානම් වන බැලලියක් මෙන් දේවිනිදි දෙසම බලාගෙන සිටියාය. ඇය සිය පරාජය පිළි ගන්නට පුදානම් නැති සෙයකි.

"මාධව්, දන් ඔයා නාඩගම් ගැන කතා කළා නේද...?"

හිටි හැටියේම ප්‍රශ්න විමසද්දී මාධව් ඔහු දෙස බැලුවේ ගිය ගස්සමිනි.

"නාඩගම් කියන්නෙ මොනවද කියලා ඔයා දන්නව ද...?"

මාධව් නිරූත්තරව ප්‍රශ්න දෙස බලා සිටියේ ඔහු සරදම් කරන්නේ ද යන්න වටහා ගැනීමට නොහැකි වූ බැවිනි.

"නාඩගම් කියන්නෙ අපේ සංස්කෘතියේ එක අංගයක්"

ප්‍රශ්න පැවසුවේ දනුම් තේරුම් ඇති අයෙකු මෙනි.

"මම දන්නා සංස්කෘතියක් නැ..." මාධව් ප්‍රශ්නට කඩා පැන්නාය.

"හැබැයි ඒක නම් අපි හොඳට තේරුම් ගන්නා මාධව්. මොකද උරුමට කුමාරිනාමිලා කිසිම දවසක ඔය විදිහට බාගෙට ඇඳුම් ඇන්දෙ නැ..." යනුවෙන් පැවසුවේ අපේක්ෂා. මාධව් තදින් යටි තොල සපා ගන්නාය.

"උරුම මැණිකේ මනහර කඳුරට නිලකේ"

ඔසරි මාල වළලු කුරු හවරි ගසට හරි අගේ...

කියලා සිංදුවකුත් තියෙනවනේ..."

"ඒක තමයි... දන් ඔයාම විකකට ඉස්සර වෙලා කිව්වනෙ මේ වලව්වෙ කවදාවත් තිබුණේ නැති දේවල් දන් තියෙන්නෙ කියලා... අපි ඉස්සරත් මෙතෙ ආවනෙ... කවදාවත් කවුරුවත් ඔය විදිහට නම් හිරියෙ නැ..."

ඔවුන් නිදේනා මාරුවෙන් මාරුවට කියද්දී කඩ දුරටත්

කුසුබියේ රැඳී නොසිටි මාධවී කෝපයෙන් යුතුව ඉහ ගස්සාගෙන පිට වී ගියාය. ඔවුන් තිදෙනාගේ සිතාවට එක් නොවී සිටින්නට දේවින්ද්‍රට හැකියාවක් නොවීණි. මාධවී එය දුටුවේ නම් නිසැකයෙන්ම ඇයත් සමඟ තවත් අමනාප වෙනවා ඇත.

"මාධවී මොනද දේවින්ද්‍ර එක්ක තරගින් ඉන්නේ...?" අයෙත් විමසීය.

"අනේ මන්දා..." දේවින්ද්‍ර දෙදරහිස් සැලුවාය.

"තරඟයක් ඇති වෙයි කියල බයට වෙන්න ඇති..." ප්‍රගීන් සිතාපුණේය.

"මගෙන් එක්ක එයාට මොන තරඟයක් ද ප්‍රගීන්...? මම වලව්වෙ අයිති කාරි වෙන්න ඉන්නෙ එයා. මම සර්වත්ට කෙනෙක් විතරයි..."

දේවින්ද්‍ර පැවසුවේ සුසුමක් ද හෙළමිනි. සිය රැකියාව පිළිබඳව ඇය තුළ කළකිරීමක් තිබුණාම නොවේ. එහෙත් මෙමොහොතේ කුමක්දේ මදි පුංචි කමක් පිළිබඳ හැඟීමක් ඇයට දැනිණි. සැබැවින්ම ඇය මාධවීට කිසියෙක්ම දෙවැනි විය යුතු අයෙකු නොවේ.

"හැබැයි තරඟයක් තිබ්බොත් නම් වැඩි ලකුණු ගණනකින් දේවින්ද්‍ර දිනනවා..." ප්‍රගීන් පැවසුවේ අයෙත් දෙස ද හෙතෙම කොනින් බලමිනි.

"ඒ තරඟයක් තිබ්බොත්තො... මම දේවින්ද්‍රට පත් කරගන්න නිතරඟයෙන්මයි..."

සිහුගේ බැල්ම හැඳින ගත් අයෙත් වහා පැවසීය. දේවින්ද්‍රගේ සිතට සිතින් තිහැස්මක් දැනිණි. එහෙත් ඇය එය පිටතට පැවේ නැත.

"අනේ මව්... උබත් ඉඳල හිටල මාර හිත දකිනවනෙ..." මිලාන් සිතාපුණේය.

දේවින්ද්‍ර බත් එනිම සඳහා කෙසෙල් කොළ කැපීමට ගියේ රන්මැණිකා ද සමගිනි. රන්මැණිකා වට්ටිට බලා රහසක් කියන්නට මෙන් දේවින්ද්‍රගේ කනට මුව ළං කළාය.

"බිංගිරි හාමුදුරුවන්ට හොඳටම කේන්ති ගොනින්... දේවින්ද්‍ර නෝනා රස්සාවෙන් අස් කරල දාන්ට කියලා පුංචි බණ්ඩාර හාමුදුරුවන්ට කියනවා ඇහුණා..."

රන්මැණිකා පැවසුවේ මහා විසතක් සිදු වෙන්නට ආසන්න යැයි අගවන හඬකිනි. එහෙත් දේවින්ද්‍ර කළේ සැහැල්ලු සිතාවක් පැමිණීමකි. මාධවී මොන බලපෑමක් කළ ද දේවින්ද්‍ර රැකියාවෙන් ඉවත් කරන්නට සූරියතැන්න මහතා කැමති නොවන බව ඇය හොඳ හැටි දන සිටියාය.

"එක රස්සාවක් නැති වුණාට තම කොච්චර රස්සාවල් හොයා ගන්න පුළුවන් ද රන්මැණිකා...?"

"ඒක නම් ඇත්ත නෝනා... රස්සාවල උස් පාත් කං හොයන්ට ගියහම තමයි. අපේ කෙල්ලන්ට වාගේ රස්සාවක් නෑ කියලා හුල්ල හුල්ල ඉන්ට වෙන්නෙ..."

මවුන් කෙසෙල් කොළ කපාගෙන එන විට මිතුරන් තිදෙනා කුසුබියේ සිටියේ නැත. බත් පාර්සල් කියත් බැඳිය යුතු දෑ පැසීමට දේවින්ද්‍රට අවශ්‍ය විය.

"මම ඔත් පාර්සල් කියත් හදන්න ද කියල අහගෙන එනකම් රන්මැණිකා කෙසෙල් කොළ වීන තවන්නකෝ..."

සාලය දෙසට යද්දි මාධව්ගේ උස් කටහඬ සවන් වැදුණු බැවින් දේවිත්දි එලෙසම නැවතුණාය.

"මම මයාට කීස සැරයක්ම කිරිවා ඩිනුන්ත... වැඩ කාරියො වැඩ කාරියො විදිහට නිසා ගන්න. එහෙම නැත්නම් උන් කපේ නඟින්න එනවා..."

"දේවිත්දි ඒ වගේ කෙනෙක් නෙමෙයි මාධව්..."

"මට දනට මේ හෙදර දේවල් ගැන කතා කරන්න බලයක් නෑ කියලනෙ මයාලා හිතාගෙන ඉන්නෙ... අපේ වෙසින් එක ඉක්මනටම ගිහිළු... ඊට පස්සෙ කරන දේවල් මම බලා ගන්නම්..."

මාධව් පැවසුවේ අධිරාජ්‍යයකගේ ස්වරයෙනි. දේවිත්දිගේ සිතට නොදන්නා වේදනාවක් පිටිසිණි. ඇය සාලයට නොගොඩින්න ආපසු හැරුණාය.

විනෝද ගමන එහෙම පිපින්න කඩාකපල් වීම පිළිබඳව සියලු දෙනාගේම සිත්වල තිබුණේ කනස්සල්ලකි. දේවිත්දිගේ සිතේ කනස්සල්ලට අමතරව වේදනාවක් ද විය. ඒ වේදනාව ඇති වූයේ සූරියතැන්න මහතා වෙනුවෙනි. ඔහුට එළි පහළියේ ඇවිදීමට අවස්ථාවක් ලැබුණේ කලාතුරකිනි. ඔහු ඒ අවස්ථාව ආහාවෙන් වැළඳ ගත්තේ එහෙයිනි. එක් තැන් විමෙන් හා සිරිදගේ අතුරුදහන් විමෙන් වේදනාවට පත් සූරියතැන්න මහතා මිතුරු ඇසුර හා විනෝදාංශ ද සීමා කොට තිබුණේය. එහෙත් දන් ඔහු ඇවිදීමට ප්‍රිය කරයි. පෙරාදෙනිය උදෑහනට ද ඔහු අවසානට ගොස් තිබුණේ පුජානිත් සමඟය. එම නිසා මෙම විනෝද ගමන පිළිබඳව ඔහු තුළ ලොකු බලාපොරොත්තුවක් තිබිණි.

"දැන් මට ජේරාදෙනියා හාඩින් එක තිනෙන් මවා හත්තවත් බැහැ දේවින්දි... අවුරුදු විස්සකට විතර ඉස්සර වෙලානෙ ගියෙ..."

සුරියතැන්න මහතා පැවසුවේ එදින උදේ තැම මේසයේදීය. ඔහුගේ මුහුණේ සංවේගයක සලකුණු තිබිණි. ඒ සුජානි සිහිපත් වීමෙන් විය යුතු යයි දේවින්දි හිතුවාය.

"මියාල ලැස්සි වෙලා මටත් කතා කරන්නෙතො එහෙනම්..."

ඔහු සිය කාමරය වෙත රෝද පුවට පදවාගෙන ගියේ එසේ කියමිනි. එතෙත් මාධව් විසින් වරදවා තේරුම් ගැනීම නිසා සියල්ල වෙනස් වී ගියේය. දේවින්දි බත් පාර්සල් සහ විකෝද ගමනට අවශ්‍ය අනෙකුත් කෑම බීම කුඩයකට දමමින් සිටියදී ධනුෂ්ක එතැනට පැමිණියේ පරාජිත මුහුණින් යුතුවය. කුස්සියේ රවුම් මේසය වටා වාඩි වී සිටි මිතුරෝ තිදෙනා එක් වරම ගිස හරවා බැලූහ. ගමන නොයැවෙන බව දේවින්දි කලින්ම දැන සිටියේ මාධව්ගේත් ධනුෂ්කගේත් කතා බහ සවන් වැකුණු බැවිනි. එතෙත් ඇය එය සිටුවට පැවසීමට ඉක්මන් නොවූවාය.

"මොකද මව... උමේ මුණ හරියට එම්බාම් එක වැරදිවම ලෙ මිනිසක් වාගෙ..." මිලාන් විමසුවේය.

ධනුෂ්ක දේවින්දි දෙස බලා සිතාසෙන්නට උත්සාහ කළේය. එතෙත් දේපොල් අග යන්නම් ඇත් වූණා මිස සිනාවක් නැඟුණේ නැත. දේවින්දිගේ සිතට දකක් දැනිණි. ඔහුට මාධව් සමග බෙදුම් ඇති කර ගන්නට සිදු වූයේ තමා නිසාය. ඔහු වෙනුවෙන් සිතේ කුමක්දෝ පහන් නැතිමත්

තිබුණ ද ඔහු ගිම් කර ගැනීම පිණිස මාධව් සමග තරග කිරීමේ බලාපොරොත්තුවක් ඇගේ තුන් සිතකවත් තිබුණේ නැත. එතෙත් මාධව් හැම විටම දේවින්දි පහත් කොට සළකමින් කතා කළේ එසේ සැක කළ නිසා විය යුතුය.

"මොකද උමේ ප්‍රියම්බාට කිව්වේ...? එයා කිව්ව ද අපිත් එක්ක වික්තික් එක යන්න..." ප්‍රතිත් සාවඳු හඬින් විමසුවේය.

"උම් දන්න ඉඳලම් එයා ගහන පදේට ද නවන්නේ..." ඇතුම් සඳු එවදන් තුළ තිබිණි. ඉන් ධනුෂ්ක වඩාත් අසරණ වෙනු ඇයට පෙනිණි.

"උමල ගිහින් වරෙල්ලා වෙ... මට මාධව්ත් එක්ක පොඩ් ගමනක් යන්න තියෙනවා..."

ඔහුගේ කටහඬෙහි වූ පරාජිත බව සඟවා ගන්නට උත්සාහ කරමින් පැවසුවේය. මිතුරෝ මුහුණින් මුහුණ බලා ගත්හ.

"උම් එන්නෙන නැත්තම් අපිත් මේ ගමන යන එතේ තේරුමක් නැතො... දැන් ඉතින් කැන්සල් කරල දාමු..." අයෙස් පැවසුවේ තීරණාත්මක හඬිනි.

"කැන්සල් කරන්න එයා මව... අප්පව්වින් හර් ආසාවෙන් යන්න ගිවිය ගමනක්නේ..."

"ඒ වූණට උම් යන්නෙන නැති වුණොත් අප්පව්ව්ට එක්කරත් යන්න කොහොමද..." අනිත් එක මේ ගමන කිසිම පොලියක් තියෙන එකක් නැ... අල්ලල දාමු මව... වරෙල්ලා අපි විකක් වත්ත පහළ ඇවිදල එන්න..."

ප්‍රශ්න මෙසේ අසලින් නැගී සිටියේ නැවත වරක් ධනුෂ්ක දෙසටත් නොබලමිනි.

"සර් එතෙකොට මේ හදපු කෑම..."

මිතුරන් තිදෙනා කුස්සියෙන් පිට වී යන ආකාරය බලාගෙන සිටි දේවිනිදී ධනුෂ්ක දෙස බැලුවාය. ඔහු යටි තොල පෙරළා දෙල්ලහිත් බැස්සිය. ඉන්පසු මිතුරන් අනුගමනය කරමින් කුස්සියෙන් පිට වී ගියේය. දේවිනිදී දිගු සුසුමක් හෙළා පුරියතැන්න මහතාගේ කාර්යාල කාමරයට ගියාය. පිටතට යන්නට සුදුසු ඇඳුමකින් සැරසුණු ඔහු මෙසේය වාඩි වී යමක් ලියමින් සිටියේය. පළමුව හිස මසවා බැලුවේ ඒ අසළම පුටුවක වාඩි වී සිටි පියතිලකය.

"සර්... මම කැවෙන එකක් නෑ"

දේවිනිදී පැවසුවේ සමාව අයදින ආකාරයේ හඬකිනි. පුරියතැන්න මහතා ලියවිල්ල මතම පැන තබා ඇය දෙස බලා සිනාසුණේය.

"මව් දේවිනිදී... පියතිලක මට කිව්වා"

පියතිලක ඇය දෙස බලා සාවඳු සිතාවක් පෑවේය. ඔහු කොතැනක හෝ සැහවී සිට සියල්ල අසා ගන්නට ඇතැයි දේවිනිදීට සිතියි. ඇය ඔහු දෙස නොපහත් බැල්මක් හෙළුවාය. ඔහු එය ගණනකට ගත්තේ නැත.

"සර් හදිස්සි වැඩක් ද..."

"නෑ දේවිනිදී ඇයි..."

"දැන් පික්හික් එකක් යන්නෙ නෑනෙ. කැමත් උයල පාර්සල් කරල තියෙන්නෙ..."

"ඉතින් දේවිනිදී කොහේ හරි යන්න ඕන කියල ද කියන්නෙ...? එතෙකම ගිහින් එන්න."

ඇය යමක් කියන්නට පෙරම පුරියතැන්න මහතා පැවසුවේය.

"නෑ සර්... මං තනියම කොහෙවත් යන්න නෙමෙයි... අපි දෙන්නම යමු ද කියල අහන්නයි ලැස්ති වුණේ..."

දේවිනිදී යටහත් පහත් හඬින් කියද්දී පුරියතැන්න මහතාගේ දෙනෙත් ප්‍රීතියෙන් පියතිලකගේ දෙනෙත් කෝපයෙන් දල්වෙනු දේවිනිදීට පෙනිණි.

"අපි දෙන්නා විතරක් හාවිත්ස් යන්න ද..."

"නෑ සර්. අපි අප එන්න මැදදෙ තියෙන වැටුළු යමු කැමත් අරගෙන... සර්ට ඕන නම් එකක ඉදගෙන යොහන් කියවන්නත් බැරියැ..." දේවිනිදී යෝජනා කළාය.

"නෑ නෑ බණ්ඩාර හාමුදුරුවන්ට ඔය කැටුළුවල් ගානෙ අරගෙන යන්න ඕන නෑ... අනිත් අයට ඕන නම් ගිහින් එන එකයි තියෙන්නෙ..." පියතිලක වහා විරුද්ධත්වය ප්‍රකාශ කළේය.

"ඒ අයිඩියා එක හොඳයි තමයි දේවිනිදී..."

පුරියතැන්න මහතා පැවසුවේ පියතිලක කී දෙය නැසුණු ගණනටය.

පියතිලකයේ මුහුණ අපූරු විය. ඔහු දේවිනිදි දෙස රවා බලා කාමරයෙන් එළියට පියේය.

"උසන මහත්තයන් පයි ද දන්නෙ නෑ අපිත් එක්ක යන්න..."

දේවිනිදි විමසුවේ ඔහු නොඑන්නේ නම් හොඳ යැයි හැඟීම සිත යට දරාගෙනය.

"මං නිහන්නෙ නෑ... පියතිලක නිකමටත් පිය වැට පැත්තට යන්න කැමති නෑ..."

දේවිනිදියේ සිතට දනුණු සතුටට නිම හිමි නොවීය. පියතිලක ද මාධවී මෙන්ම තමාගේ වැරදීම ආයාචනයට මාන බලන අයෙක් නිසා ඔහු හැටසෙන නැනක සිටීමටත් ඇය ප්‍රිය කළේ නැත. කේළාමී කියමින් මාධවීගේ සිත ඇය කෙරෙහි බිඳවන්නේ ඔහුම බව ඇය දන සිටියාය.

දේවිනිදි ඇයටත් සුවිසැන්ත මහතාටත් අවශ්‍ය කැම බීම කුඩයක අසුරුද්දී අයේෂ් කුළුසියට පැමිණියේය. ඔහු දේවිනිදි දෙස බැලුවේ කුතුහලයෙනි.

"දේවිනිදි කොහෙ යන්න ද..."

"මමයි ලොකු සර්පුයි අප වැඩ ළඟට යනවා... ඔන්න අයේෂ්ලට බැඳු බත් පාර්සල්..."

ඇය මීට පෙර අසුරන ලද කුඩය ඔහුට දක්වුවාය. ඔහු එදෙස බලාගෙන මොහොතක් කල්පනා කළේය.

"අපිත් ඔයාලට පොයින්ට වූණට කමක් නැද්ද..."

අයේෂ් විමසුවේ හදිසියේම අදහසක් පහළ වූ කලෙක මෙනි.

"කොළුවර එකක් ද..." දේවිනිදි සිතාසුණාය.

"හරි එහෙම නම් අපි සක්කොලල යමු. කැම මක්කොම එක කුඩෙකට දාන්න. ඔම මිලාන්ටයි ප්‍රසික්ටයි කියල එන්නම..."

මේ අයුරින් හෝ සුවිසැන්ත මහතා නිවසින් පිටතට ගෙන යාමට ලැබීම දේවිනිදිට සතුටක් විය. කැම කුඩය රැගත් අයේෂ් ඇතුළු පිරිස ඉදිරියෙන් යැදී දේවිනිදි සුවිසැන්ත මහතාගේ රෝද පුටුව කල්ලු කරගෙන පිටුපසින් ගියාය. පියතිලක ඉස්කෝපයට වී උතුසු දැඩින් ඔවුන් දෙස බලා සිටියේය.

"කොහෙද ඔය යන්නෙ..."

මීදුලට වී මාධවී සමග සමත් පිළිබඳව කතා බහ කරමින් සිටි ධනුෂ්ක විසේසය. ඔවුන් කතා කරන්නේ විවාහය පිළිබඳව විය යුතු යැයි දේවිනිදිට සිතීණි. ඇය ඔවුන් දෙස හැරී බැලුවේත් නැත.

"අපි යනවා වැඩ ළඟට..." සුවිසැන්ත මහතා පිළිතුරු දුන්නේය.

"ආ... නියමයිනෙ... අපිත් යමු ද මාධවී..."

ධනුෂ්ක බලාපොරොත්තු සහගතව මාධවී දෙස බැලීය. ඇය ඔහු දෙස නොසතුටු බැල්මක් හෙලවාය.

"මම බැ මග කැලෑවල් ගානෙ යන්න..."

"උමට දැන් කොහෙද යන්න කියෙන්නා කිරිව හේද...?"

ප්‍රශ්න ආපසු හැරී විමසුවේ ඔහු පෙර පැවසුවේ බොරුවක් බව ධනුෂ්කට එක්තු ගත්වින්නට වෙනි.

"එක හවසන් යන්න පුළුවන්." ධනුෂ්ක අපහසුවෙන් පිළිතුරු දුන්නේය.

"නෑ නෑ මම, උම් ඒ ගමනම පලයා. මොකද මාධවත් එක්ක කැලේට ගියොත් සත්තුත් බය වෙලා දුවන්න බැරි නැහැ..."

ඔවුහු හඬ නගා සිනාසුණහ. සූරියතැන්න මහතා ද ඒ සිනාවට එක් වීම මාධවට දරා ගත නොහැකි වන්නට ඇත. ඇගේ දැන කිරි කිව්වේ මේ මෙලවෙනු දෙවිනිදි හොරැහිත් දුටුවාය.

"මගෙ තෘතීයේ දුටු තමයි... එත් කිසිම වාරයක් ඇතුළු හැදෙන ළමයෙක් නෙමෙයි. සුපාතින් අවුරුදු ගණනාවක් පිරිමට ඉඳල ආවේ. බැන්දට පස්සෙ ගෙදරටවත් ගවුමක් ඇත්තේ නෑ. එකටත් එක්ක දුන් හැදෙන ළමයි..."

සූරියතැන්න මහතා මවුන්ට නැසෙන මානයකට යන තුරු සිට කතා කළේ කළකිරීමකින් වෙනි. දෙවිනිදි එයට එරෙහිව හෝ එකඟව පිළිතුරක් නොදී නිහඬ වූවාය. මාධව ඇයට විරුද්ධකම් පාන බව කැබැවකි. එහෙත් ඇය සූරියතැන්න මහතාගේ නැගණියගේ දියණියයි. එපමණක් නොව ඔහුගේ ප්‍රකාශයේ අනාගත මනමාලියයි. කුමන දේ සිදු

වුව ද අවසානයේ දී ඔවුන් එකට එක් වනු ඇත. අවමානයට එක් වනු ඇත්තේ තමා බැවින් නිහඬ වීම පුදුසු යයි දෙවිනිදි සිතුවාය.

"මම දැන් ජේත විදියට මේ දෙන්නට කසාද බැඳල කඩදාහින් සන්නාසෙත් ඉන්න ලැබෙන එකක් නෑ..." සූරියතැන්න මහතා පැවසුවේ පසුතැවිලි තර්කිනි.

"බැඳල වික කාලයක් යනකොට ඔවා හරි යයි සහ..." දෙවිනිදි පැවසුවේ නිහඬවම ගමන් කිරීම සුදුසු නැති හෙයිනි.

"පුතැනිය මායි හිටිය විදියට සන්නාසෙත් ආදරෙන් ඒ දෙන්නා ඉන්නෙ නැති බව මා දන්නවා. මේ මගුලට කෑමති වෙලා මං කළේ ලොකු මෝච කමක්..." සූරියතැන්න මහතා විමසුවේය.

* * *

ධනුෂ්කගේ මිතුරන් පිරිස තිත්ම ගිවෙස් නිවස පුරාම හුදෙකලා බවක් හේළ කරලමිනි. පාරට වැඩි පුරම දකුණේ දෙවිනිදිවය. ඔවුහු නිවසේ සිටි හැම මොහොතකම දෙවිනිදිගේ වැඩිමලට හවුල් වූහ. ඇය සමඟ වීහිළු තහළ කළහ. අයෙක්ගේ දෙනෙත් නිරතුරුවම තමා ලහු බැඳීම ඇතැම් විටෙක කරදරයක් වුවත් දෙවිනිදි ඔවුන්ගේ සමාගමය ප්‍රිය කළාය.

අයෙක් සිය සිත තුළ දෙවිනිදි පිළිබඳව වූ හැඟීම ඇයට අගවන්නට බොහෝ සෙයින් වැයම කළේය. එහෙත් දෙවිනිදි එය නොවැටහුණාක් මෙන් සිටියාය. එදා වැට අසල විනෝදයෙන් ගත කළ දිනයේදී මිතුරන්ගේ උදව්ට මත

දේවින්ද්‍රී තනි කොට ගත් අයෙක් කෙළින්ම ඇගෙන් ඒ පිළිබඳව විමසුවේය. එමොහොතේ ඇය සිටියේ ජලාශය අසින් වැඩි තිබුණු ගසකට පිට දී ජලය මත නටන තුරු සෙවනැලි දෙස බලාගෙනය. ලියමින් සිටි නවකතාවේ පරිච්ඡේද කිහිපයක්ම ඇගේ සිතේ ගොඩ නැගෙන්නට විය. අයෙක් අසලට එන තුරුම ඇය මුහුණට පෙනෙයි.

"දේවින්ද්‍ර..."

මුහුණ දෙකේදී ඇය තිහැස්සී හැරී බැලුවාය. කලිසම් සාක්කු දෙකේ දැන් රූවා ගත් මුහුණ දෙකේදී නැගී සිටිනු ලබන ඇය සම්පූර්ණ වීන් නතර වූයේය. ඇය තිහැස්සී එසාගෙන මද සිනාවක් මුළුමනට නංවා ගත්තාය. එහෙත් මුහුණ සිනාසුණේ නැත. කුමක් වුවත් මුහුණ කියන්නට සූදානම් වන්නේ සාමාන්‍ය දෙයක් නොවන බව තම ඇසට ඉවෙන් මෙන් දැනීය.

"දේවින්ද්‍ර මං ආවේ මගේ එක්ක වැදගත් දෙයක් කතා කරන්න..."

මුහුණ පැවසුවේ කෙළින්ම ඇගේ දෑස දෙස බලාගෙනය.

"තාට වැදගත් දෙයක් ද..."

ඇගේ සිතේ වූ වකිතය මැඩගෙන සිතාසෙන්නට තැන් දරුවාය.

"මං හිතන්නෙ අපි දෙන්නටම වැදගත් දෙයක්..."

මුහුණ බැරෑරුම් හඩකින් පවසද්දී ඇගේ දෙනෙත ඉබේම යොමු වූයේ සූරියනැන්න මහතා වෙතය. මුහුණ ප්‍රතික්ෂේප මලාත් සමග බර කතාවක වැටී සිටියේය.

"ප්‍රකාශය සාපේක්ෂව තරක නැ... ඒත් ඉතින් තරුණ ලබයිනෙ... හිත්වල මොනවා තියෙනවා ද කියලා අපිට කියන්න බෑ... දේවින්ද්‍ර විකක් පරිස්සම් වෙලා ඉන්න..."

මුහුණ පැමිණෙන්නට දින කිහිපයකට පෙර සූරියනැන්න මහතා අවවාද වශයෙන් පැවසූ අයුරු දේවින්ද්‍රට සිහිපත් විය. තමා අයෙක් සමග මෙසේ කතා බස කරමින් සිටිනු දැකීම හුණේ සිතේ සැකයක් ඇති වෙන්නට හේතුවකි.

"ලොකු පර් දක්කොත් මොනව හරි හිතන්න බැරි නැ අයෙක්... ඒ හිත්දා කියන්න තියෙන දෙයක් ඉක්මනට කියන්න..."

"මං එහෙම නම් එහෙත් මරෝ නැතුව කෙළින්ම කියන්නම... කමක් නැද්ද?"

"කමක් නැ... මං කැමතියි කෙළින් කතා කරන අයට..."

"මං ඔයාට බදින්න කැමතියි... දේවින්ද්‍ර මොකද කියන්නෙ ඒ ගැන..."

මුහුණ එක් වරම විමසීය. මහගෙන් මෙවන් යෝජනාවක් ලැබිය හැකි බවට සැකයක් සිතේ තිබුණත් මුහුණ එය ඉදිරිපත් කළ සෘජු විලාසය ඇගේ සිත සසල කරන්නට සමත් විය. ඇයට කෝසල සිහිපත් විය. කොතරම් ලගින් ඇසුරු කළ ද මුහුණ සවා මෙතරම් සෘජුව කතා කළේ නැත. ඇය යටි තොල තදින් විකා ගත්තාය.

"මොකද දේවින්ද්‍ර කියන්නෙ..."

මුහුණ එවර විමසුවේ තොරුවසිල්ලෙනි.

"කසාද බදිනවා කියන්නේ කියන පරක්කුවෙන් ගන්න පුළුවන් තීරණයක් නෙමෙයිනෙ අයෙන්න..."

ඇය පැට්ටුවේ ඔහුගේ බොහෝදුකමට සරදම් කරන්නාක් මෙනි. අයෙන්නේ මුහුණ විළියෙන් රතු විය. විවාහය යනු සදාකාලික බැඳීමකි. විවාහ වන යුවළ තුළ එකිනෙකා කෙරෙහි දැඩි අවබෝධයක් තිබීම අත්‍යවශ්‍යය. එසේ නොවූණහොත් හැමදාම කල් ගෙවන්නට සිදු වන්නේ ගැටුම් මැදය. ඇතැමුහු ලෝකාපවාදයට බියෙන් විවාහ ජීවිතය තුළ තිබෙන ගැටුම් පිටතට අනාවරණය නොකරන්නට වීම බලා ගනිති. එහෙත් එතරම් ඉවසිල්ලක් නැති අයගේ විවාහ ජීවිතය කෙළවර වන්නේ දික්කසාදයෙනි. තවත් සමහරු සිය දිවි නසා ගන්නට පවා පෙළඹෙති. රට රටවල සංචාරය කරන අයෙක් මෙවන් දේවල් නොදන්නවාක් මෙන් දින ගණනාවක් පමණක් ඇසුරු කළ ඇයට විවාහ යෝජනා කිරීම එක් අතෙකින් විහිළුවක් බදු විය.

"මං කිව්ව ගමන්ම මම කැමතියි කියලා කියන්න ඔයාට පුළුවන් කමක් නැති බව මම දන්නවා. මම මින තරම් කාලයක් ඉන්නම්. ඔයා කල්පනා කරලා මට උත්තරයක් දෙන්න..."

අයෙක් පැට්ටුවේ අය නැවතත් ඇහුම් පදයක් කියනු ඇතැයි බියෙන් මෙනි.

"කල්පනා කරන්න දෙයක් නැ අයෙන්න. මම දන්නම ඔයාට උත්තරයක් දෙන්නම්... ඒ යෝජනාවට මම කැමති නැහැ..."

දේවිනිදි කියද්දී බලාපොරොත්තුවෙන් විකසිත වී තිබූ අයෙන්නේ මුහුණ මළුනික වී ගියේය. එදෙස බලා පිටිමෙන්

සිය සිත ලිහිල් වනු ඇතැයි සිතූ ඇය නැවතත් දිලිසෙන දිය යළි දෙස සිය බැල්ම රැඳුවාය.

"ඇයි ඔයා කැමති නැත්තෙ කියලා විතරක් මට කියන්න පුළුවන් ද ?"

"අයෙන්න අපි දෙන්නා දන අදහසගෙන දවස් කීයද ? මම ඔයා ගැන දන්නෙත් නැ.. ඔයා මං ගැන දන්නෙත් නැ. ඉතින් කොහොමද අපි දෙන්නට දෙන්නා ගැලපෙනවා කියලා තීරණය කරන්නෙ..."

දේවිනිදි කැපවීම විමසද්දී අයෙන්නේ නිරාශ්වාස වූයේය. ඔහු දෙ වේලාවක් ඇත බලාගෙන කල්පනා කළේය. දේවිනිදිගේ සිතට ජයග්‍රාහී හැගීමක් දැනිණි.

"ගැලපෙන නොගැලපෙන බව තීරණය කරන්න එව්වර කල් ආශ්‍රය කරන්න මින නැහැ දේවිනිදි..."

ඔහු මතු වේලාවකට පසුව පැට්ටුවේ පෙර තරම් ස්ථිර හඬකින් නොවේ. දේවිනිදි සරදම් සිනාවක් පෑවාය.

"මිවා කට්ට ඇ පළියට කියන කතා මිසක් හිතට එතෙව් ඒවා නෙමෙයි අයෙන්න... තව ටික දවසකින් මට මේ වාගේ යෝජනාවක් කළා ද කියන එකක් ඔයාට අමතක වේලා යාව්..." ඒ හින්දා අපි ආපේ ඔය ගැන කතා නොකර ඉදිමු.. මං කැමතියි ඔයාට යාපුවක් වගේ දිනටම ආශ්‍රය කරන්න..."

දේවිනිදි කියද්දී අයෙන්නේ දෑසට නැඟුණේ ඇයට තිබීම දවසක අමතක කළ නොහැකි ආකාරයේ පරාජිත බැල්මකි. ඇගේ සිත සසල නොවූවා නොවේ. එහෙත් හැගීම්වලට වහල්

විම යනු අනාගත ව්‍යාප්තියකට මුල පිරීම බව ඇය පසන් කොටගෙන සිටියාය. මුහුට එලෙසම සිටින්නට නැර ඇය සුරියතැන්න මහතා ළඟට ගියාය.

"දේවිනිදි මාත් එක්ක කරන ද...?"

මවුන් නික්ම යන්නට සූදානම් වෙමින් සිටි දිනයේ අවසරයක් බලා කුස්සියට පැමිණ අයෙක් විමසුවේය.

"නෑ අයෙක්... කවදාවත් නෑ..." දේවිනිදි පැවසුවේ අවාක්වීමය.

"මං කළේ මෝඩ යෝජනාවක් වෙන්න ඇති. ඒත් නැමදාම ඔයා මගේ හිතේ ජීවත් වෙව් කියලා මට හිතෙනවා. මං ඔයාගෙ හොඳ යාළුවෙක් කියලා මතක තියා ගන්න දේවිනිදි..."

මහු පැවසුවේ නැමුරු වි ඇගේ කම්මුලක් මුදුව සිට ගනිමිනි. ඇගේම අයියා සිට ගනිද්දී දනෙන දයාබර හැඟීමට වැඩි යමක් දේවිනිදිට දුනුණේ නැත. එහෙත් ඇගේ දෙනෙතට කදුළු පිරිගෙන ආවේය.

"තැන්නත් යු අයෙක්..."

මිනිණු ඇය දොර දෙස බැලුවේ දැයට ඉනු කදුළු මහුගෙන් සැඟවා ගන්නටය. එකෙණෙහිම සෙවනැල්ලක් මෙන් කෙනෙකු එකැනින් ඉවත්ව යන ආකාරය ඇයට පෙනිණි. පියතිලක වෙන්නට ඇතැයි ඇය සිතුවාය.

"ගෙදර හොඳටම පාඨ වෙලා ගියා නේද දේවිනිදි..."

මවුන් නික්ම ගිය දාට පසු දා උදේ දේවිනිදි මල් පෝච්චි පකස් කරමින් සිටියදී සාලයට පැමිණි ධනුෂ්ක විමසුවේය. ඇය සිනාවකින් එයට එකඟ වූවාය. එදා විනෝද ගමන කඩාකප්පල් වූ දා පටන්ම ධනුෂ්ක ඇය සමග කතා බහ කළේ අවශ්‍යම දෙයකට පමණි.

"දේවිනිදිව වැඩිපුර පාඨව දනෙන්නවා ඇති නේද...?"

"එයාල මගෙ යාළුවෝ නෙමෙයිනෙ... ඉතින් මට මොකද විශේෂ පාඨක් දනෙන්නෙ...?"

දේවිනිදි විමසුවේ ධනුෂ්ක ඇනුම් පදයක් කී බව ප්‍රත්‍යක්ෂ වශයෙන්ම දැනගෙනය.

"ඉතින් අය විශේෂ නොවුණට ඔයාට අයෙක් විශේෂයිනෙ..."

ධනුෂ්ක සිතාසෙන්නට තැත් දරුවේය. එහෙත් ඒ උත්සාහය ද්වේශයකින් වැසී යනු දේවිනිදි දුටුවාය. එයට හේතුව කුමක්දැයි ඇයට වටහා ගත නොහැකි විය.

"නෑ මට කිසිම කෙනෙක් විශේෂ නැහැ. ගෙදරට එන කෙනෙකුට සළකන එක මගෙ වියුටි එකනෙ. මම ඒක හරියට කළා. ඊට එහා දෙයක් නෑ..." ඇය රළු වූත් ස්ථිර වූත් හඬකින් පැවසුවාය. මහුගේ සිතේ කිසිසේත්ම සැකයක් යෙෂ කරලන්නට ඇයට අවශ්‍ය නොවිණි.

"ඒ කියන්නෙ අයෙක් ඔයාගෙන් මොනවත් ඇහැව්වෙ නැද්ද..."

"ඇහැව්වා... ඒත් මම කැමති වුණේ නෑ"

"එහෙම නම් මොකද අයේෂ් සියාට කිස් කළේ..."

ධනුෂ්ක විමසුවේ පියවරකින් දෙකකින් ඇය වෙතට ලං වෙමිනි. එදා දොරකඩ සිට ඇය හා අයේෂ් දෙස බලා සිටින්නට ඇත්තේ ධනුෂ්ක විය යුතු යයි හැඟීම එහා ඇගේ හිතට දැනිණි.

වැස්ස එක සිරුවට ඇද හැලෙමින් තිබිණි. දේවිනිඳි සිය කාමරයේ ජනේලය තුළින් මිදමින් වැසුණු කඳු යාය දෙස බලා සිටියේ සීතල වළක්වා ගන්නට දැන ද පොරවාගෙනය, පහළ මාලයට ගොස් කෝටි කෝප්පයක් සාදා ගැනීමේ චුළුමහාව තිබුණ ද සිත පුරා ගෝකි කාන්තියක් පතිත කරවන මේ පරිසරයෙන් දැස් මුදවා ගැනීමට ඇයට නොසිතීණි. කඳුකරයට වසින වැස්සේ ඇති අපූර්ව වමන්කාරයට ඇය කවදත් ඇලුම් කළාය.

සෙලිපුල් දුරකථනය නාද වන්නට විය. බොහෝ වේලාවක් එය නාද වන තුරුම ඒ දෙස හැරී බලන්නටවත් ඇය උනන්දුවක් නොගත්තේ පරිසරය කෙරෙහි ඇගේ දැඩි එතරම්ම ආසන්නත්ව පැවති බැවිනි.

"තෝත් එක සිය තරම් රිංග් වෙනකම් ඇහෙන්නෙ නැද්ද...?"

අයියා කතාව ඇරඹුවේ දෝෂාරෝපණයකිනි. එතෙත් දේවන්දියේ මුළු නැඟුණේ සිනාවකි.

"මං වැස්ස දිනාවේ බලාගෙන හිටියා..."

"ආයෙ මොනවද මෙයාට වැස්ස කියල කිව්වොත්... මිදුලට බැහැල තෙමෙන්න හිතුණේ නැද්ද...?"

සැබැවින්ම දේවන්දි වැස්සට තෙමෙන්නට බොහෝ ප්‍රිය කළාය. නිවසේදී වැස්සට තෙමීම නිසා අයියාගෙන් මෙන්ම අම්මාගෙන් ද බැහුම් ඇසූ අවස්ථා තිබේ නැත. ඇගේ දැකකාරකම්වලට අනුබලයක් ලැබුණේ අප්පච්චිගෙන් පමණකි.

"අප්පච්චි හිත්දා තමයි මේ කෙල්ල හදා ගන්න බැරි..." අම්මා නිතරම දෝෂාරෝපණය කළාය.

"තෙමෙන්න නම් හිතුණි. ඒත් බැ, තුන වෙන කොට තේ හදන්න යන්න කියෙනවනෙ..." දේවන්දි අයියාට පිළිතුරු දුන්නේ සිනාසෙමිනි.

"පුදුමයි වෙලාවට වැඩක් කරනවා කීවම... ඒක හෙමෙයි මයා හෙදර එන්න එහෙම අදහසක් නැද්ද...? අම්මා මටයි අප්පච්චිටයි දෙන්නටම බනිනවා මයාව එක්කරගෙන එන්නෙ නැ කියලා..."

"ඒ දරුණුල මම බෝඩිම්වල ඉද්දි අම්මට මං ආවත් එකයි නාවත් එකයි. දත් මොකද ඔව්වර මං ගැන හොයන්නෙ..."

"ඉගෙන ගන්න බෝඩිම්ක ඉන්න එකයි රස්සාවක් කරන එකයි දෙකක්නෙ... බුද්ධිත් ඇවිල්ල කිව්වා මයා හුඟාක් සන්නෝසෙත් ඉන්නවා කියලා. ඒත් අම්මගෙන් බේරුමක් නැ..." අයියා සිනාපුණේය.

"ඇත්තටම මම සන්නෝසෙත් ඉන්නවා අයියා.. අක්කා එනෙම සතියෙන් ද...?"

"ඔව් සතියෙන් ඉන්නවා. කොහොමත් ඔයාට හෙට අනිද්දා හෙදර එන්න වෙයි. ලොකු නංගි බලන්න මතමාලයෙක් එනවා."

දේවන්දියේ සිත සමෂීතව තිබුණි. කවදා හෝ අක්කා පමණක් තොව තමා ද විවාහ වී නිවසින් පිට යා යුතු බව ඇයට සිතුවේ එමොහොතේය. ඇය සුසුම් කෙලවාය.

"කොච්චර කෙල්ලෝ හැලුවත් වැඩක් ඇතැ... කවදා හරි පිටට දෙන්නම එපායැ."

අම්මා අක්කාත් ඇයත් දෙස බලාගෙන නැදෑ කාන්තාවකට හෝ මිතුරියකට කියූ අන්දම දේවන්දිට සිහිපත් විය.

"කියන්න චූට් නංගි මම කවද්ද ඔයාට එක්කත් යන්න එන්න ඕනෙ..."

ඇගේ නිතඩතාවය නොඉවසූ අයියා විමසුවේ නොඉවසිල්ලෙනි.

"බැරි වෙලාවක් අක්කා බලන්න එන මතමාලයා එයාට නැමති නොව් මට නැමති වුණොත් එහෙම...? ඒ හිත්දා එයා

ඇවිත් ගියාට පස්සෙ මම එන්නමි...”

දේවින්ද්‍රි පැවසුවේ මහ හඩින් සිතාසෙමිනි. අයියා දුරකථනය තැබුවේ එතරම් සතුටකින් නොවේ. සැබැවින්ම නිවසට යාමටත් නිවසේ අය සමග විනෝදයෙන් ගත කිරීමටත් ආශාවක් ඇය තුළ නොතිබුණා නොවේ. එහෙත් මේ ගත කරන සැතැල්ල නිස්කලංක දිවි පෙවෙහිනි දින කිහිපයකට හෝ අත් මිදෙන්නට ඇය අකමැති වූවාය. අනෙක් අතට සූරියතැන්න මහතා තනි කොට යාමට ද ඇයට හිත පදා ගත නොහැකි විය. ඔහු දිනෙන් දින වැඩි වැඩියෙන් ඇගේ සමාගම පැතුරේය. ඔවුන් දෙදෙනාට කතා බහ කරන්නට පොදු දේවල් රැසක්ම තිබීණි. ඔහු සිය අතීතය පිළිබඳව පැවසූ බොහෝ දේවල් දේවින්ද්‍රිට සිය නව කතාව සඳහා යොදා ගැනීමට හැකි විය. සිය විද්‍යා ප්‍රබන්ධ සිංහලයට පරිවර්තනය කිරීමට ද ඔහු ඇය උපන්ද්‍ර කළේය.

“දේවින්ද්‍රි මගේ ඕනම පොතක් ප්‍රාන්ස්ලේට් කරන්න. මගෙ වියදමින් මම පොත ප්‍රින්ට් කරන්නමි.”

ඔහු පැවසුවේ පොරොන්දුවක හඩිනි. පොතක් මුද්‍රණය කර ගැනීම දේවින්ද්‍රිට එතරම් දෙයක් නොවේ. එහෙත් ඒ බව අඟවා සූරියතැන්න මහතාගේ අභියාසා ආශාවට අකුල් හෙළීමට ඇයට අවශ්‍ය නොවීය. සැබැවින්ම ඔහු අප්පච්චි තරම්ම කමාට ලෙන්ගතු බව ඇය දැන සිටියාය.

තවමත් වැස්ස පායා තිබුණේ නැත. වේලාව සවස තුනට ආසන්නව තිබිණි. තේ පිළියෙල කිරීම සඳහා යාමට දේවින්ද්‍රි කාමරයෙන් නික්මුණාය. වැහි අදුර නිසා කොට්ටෝරෙහි වූයේ පාළු බවකි. කොට්ටෝර කෙළවර විසල්

කුළුණකට මුවා වී සිටි තැනැත්තා දකින්න දේවින්ද්‍රි නිගැස්සී ගියේ එහෙයිනි. එහෙත් සිතට දිව් වඩා හත් ඇය සිටි වනම සිටගෙන එදෙස බලා සිටියාය. ඇයට සැනසුම් සුසුමක් හෙළුණේ ඒ පිසතිලක බව හැඳින හත් කලය.

“මොකද හැංගිමුත්තත් සෙල්ලම් කරනව ද ?”

ඔහු වෙතට පෘථු වියවරින් ගමන් ගත් දේවින්ද්‍රි විමසුවාය. ඇසේ කටහඬෙහි වූයේ නොපහත් බවකි. පියතිලක මුහුණට නැඟුණු ලජ්ජාශීලී බව සුපුරුදු කුරුණු බවත් වසා හෙන්නට සමත් විය.

“මම නම් හැංගිමුත්තත් සෙල්ලම් කරන්නෙ නැ. ඒත් කාගෙ කාගෙත් සෙල්ලම් අපි දන්නවා...”

ඔහු කුළුණ අසලින් නික්ම පඩි පෙළ වෙතට යමින් පැවසීය. දේවින්ද්‍රිගේ දෙබැම හැකිළිණි. ඔහු කීවේ කුමන හරුපයක්දැයි ඇය කල්පනා කළාය.

“අනුන්ගෙ කාමර අස්සෙ හැංගිලා ඉදහෙන මත්තු බලන්නෙ කවුද කියලා අවිත් දන්නවා...”

දේවින්ද්‍රි පඩි පෙළ දිගේ වසිමින් සිටි පියතිලකට ඇසෙන සේ උස් හඩින් පැවසුවාය. ඔහු යමක් පැවසූ නමුදු වැස්සේ තඩ නිසා ඇයට එය පැහැදිලිව ශ්‍රවණය වූයේ නැත.

දේවින්ද්‍රි හේ පිළියෙල කරමින් සිටියදී කුස්සියේ සිතුව නාද විය. එය නාද වෙන්නේ සූරියතැන්න මහතාට යම් දෙයක් අවශ්‍ය වූ විටය. කමාට යමක් අවශ්‍ය වූ විට කුස්සියටම පැමිණ දේවින්ද්‍රිට එය දන්වීමට ධනුෂක පුරුදුව සිටියේය. දේවින්ද්‍රි

ඉන්මෙන් ගමනින් සාලයට ගියාය. සූරියතැන්න මහතා සමග කතා බහ කරමින් සිටි ලෙව්නේ බණ්ඩාර පවුල උඩ දේවන්දිරේ ගමන බාල වූයේය. මාධවීන් ඇගේ මව් සුපුරුදු අභිකාරකමින් සුතුටම ඇය දෙස බැලුවත් ලෙව්නේ බණ්ඩාර මහතා ලෙන්ගතු ලෙස ඇය සමග සිනාසුණේය.

"කොහොමද දේවන්දි..?"

"සන්තෝසෙන් ඉන්නවා සර්..."

"සර්වත්වස්ලවත් ගෙදර අයට වාගේ සලකන මේ වගේ වලව්වක සන්තෝසෙන් හිටියේ නැත්නම්නෙ පුදුම..."

ලෙව්නේ බණ්ඩාර මැතිණිය සීතාසෙමින් වුවද ඇහුම් පදයක හඩින් පැවසුවාය. දේවන්දිරේ මුහුණින් සිනාව වහා පලා ගියේය. ලෙව්නේ බණ්ඩාර මහතා සිය මැතිණිය දෙස අවධාදාත්මක බැල්මක් හෙළීය.

"දේවන්දි වැඩිපුර තේ ටිකක් හදන්න පුළුවන්නෙ තේද..."

සූරියතැන්න මහතා කරුණාවෙන් විමසීය.

"පුළුවන් සර්..."

"අපි නම් සර්වත්වස්ලව ගෙවර නළුවන්නෙ නැ අපියා..."

ලෙව්නේ බණ්ඩාර මැතිණිය තොරිස්සුම් සහගත හඩින් කියනු පිටු පා යන දේවන්දිරට ඇසිණි.

"ඒ තිත්දා නමයි සර්වත්ව කෙනෙක්ව මාසයක්වත් නියා ගන්න බැරි... බලන්නකො මෙහෙ ඉන්නෙ මේ වලව්වටම නාකි වුණ සර්වත්වස්ල..."

ලෙව්නේ බණ්ඩාර මහතා කිව්වේ ඇයට තව දුරටත් කතා කරන්නට ඉඩ නොතබමිනි. දේවන්දිරට සිනා ගියේය.

"නංගිලා මේ වැස්සෙ තනහගියෙම ආවේ ඇයි කියලා කිව්වේ නැත..."

දේවන්දි තේ ප්‍රොලිය තල්ලු කරගෙන එද්දී සූරියතැන්න මහතා විමසන හඬ ඇසිණි.

"අපට හදිස්සියෙම ඊගලන්නෙ යන්න වෙලා අපියෙ..."

ලෙව්නේ බණ්ඩාර මැතිණිය පැවසුවාය.

"ඒ මොකටද..."

"මෙයාගේ ඊගලන්නෙ ඉන්න අයියට ඔපරේෂන් එකක් කරලා නූතක් අමාරුවයිද. එයාට බලල එන්න යන්නෙ. මාධවීට යන්න බැ කියලා කියනවනෙ..."

දේවන්දි තේ ප්‍රොලිය ඔවුන් අසල තතර කළාය. ඒ සමගම කතාව ද අතරමග තතර විය.

"මම මාමගෙ තේ එක හදන්නම්..."

දේවන්දි සූරියතැන්න මහතාගේ කෝප්පය අතට ගනිද්දී මාධවී වහා ඉදිරිපත් වූවාය. ඇයට තේ කෝප්පයක්වත් සාදා ගැනීමට නොහැකි බවට ඇගේම පියා වරක් චෝදනා කළ අන්දම දේවන්දිරට සිහිපත් විය.

"නෑ... නෑ මාධරි, දේවින්දිම නැදුවාවෙ, මට මින කරමට කිරි, සීනි දාන්න දන්නෙ වියානෙ..."

සූරියතැන්න මහතා පැවසුවේය. එතෙක් මාධරි රවා බැලුවේ දේවින්දි දෙසය.

"මමත් ඒවා පුරුදු වෙලා ඉන්න එක හොඳයිනෙ..." ඇය පැවසුවේ අම්බිරි හට්ටි.

"අපි සරි දෙකකින් තුනකින් ආපනු එන්නම් මාධරිව මෙතෙ තවත්තල සන්නයි හිතුමට අඩියා..."

ලෙව්කේ බණ්ඩාර මැතිණිය කියැදි දේවින්දිට ඉබේම බැලුණේ සූරියතැන්න මහතා දෙසය. ඔහු තදින් යටි තොල සපා හනු ඇයට පෙනීණි.

සූරියතැන්න මහතා එක්වරම අදහසක් ප්‍රකාශ නොකළත් ඔහුගේ බැල්මෙන් ඇඟවුණේ මාධරි පැමිණෙනවාට ඔහු තුළ කිසිදු කැමැත්තක් නැති බවය. දේවින්දිට නම් දැනුණේ වසංගත රෝගියෙකු පැමිණෙන බවක් නිි වීමක මෙන් පිළිකුලක් හා තැති හැත්මකි. දනවමත් දේවින්දි දෙස වටරැසින් බලන්නට පුරුදුව සිටින මාධරි මෙහි නැවතීමට පැමිණි පසුව සියතිලක සමග එක් වී කෙළින්ම ඇයට එරෙහිව සුදු ප්‍රකාශ කරනු නිශ්ශය.

"දත් මාධරිව හොඳට උසන්නත් පුළුවන්..."

ලෙව්කේ බණ්ඩාර මැතිණිය ආධම්බරයෙන් නි අසුරු දේවින්දිට සිහිපත් විය. දේවින්දි පවුලේ කෙනෙකු මෙන් සැලකුම් ලැබීම ලෙව්කේ බණ්ඩාර මැතිණිය කොතෙත්ම

ඉඩසුමේ නැත. එම නිසාම ඇය මාධරිව ඉවිමට නැති බව ඇඟවුණේ දේවින්දි පිටු දැකීමේ අරමුණින් විය යුතුය.

"ඉවිල්ල කුසසි අම්මලගෙ වැටක් කියලා කිවමින් ඔය අම්මයි දුටයි තමයි... මොකද දන්නෙ නෑ උසන්න ඉගෙන ගන්න හිතුණෙ..." දේවින්දි සාවඳු සිතාවකින් යුතුව කමාවම නියා ගත්තාය. මාධරි පැමිණියාට පසුව සතියක් නිවාඩු ගෙන හෙදරොසා යුතු යයි දේවින්දි තීරණය කළාය. ඇයට වේදනාවක් වූයේ සූරියතැන්න මහතා තනි කොට දමා යාම පමණකි.

ඉරිදා දිනයේ දේවින්දි පාරේගේ නිවසට ගියාය. දින කිහිපයක් තිස්සේ ඇද තැලුණු වර්ෂාව නිසා පාරවල් මඩ වී තිබිණි. එතෙක් පරිසරයේ වූයේ ප්‍රබෝධමත් බවකි.

"අල්ලේ දන් මේ ලමයා දකින්න තියෙන අමාරුවක්..."

තෙත්තකෝත් මැතිනිය ඇය පිළි ගත්තේ නොක්කාඩු වක් ද කියමිනි.

"එන්න වෙලාවක් තිබුණෙ නැහැ ආන්ටි. පහුගිය දවස්වල ධනුස්සක සර්ගෙ යාළුවෝ වගයක් ඇවිත් හිටියනෙ. ඒ හින්දා වැඩ වැඩි වුණා..." දේවින්දි සිතාපුණාය.

"අතට පයට වැඩකාරයෝ කියාගෙන ඔව්වර සැපට ඉන්න පුළුවන්කම තියෙද්දි ඔය ලමයා මොනවට දුක් විදිනව ද කියලා මට නම් හිතා ගන්නවත් බැහැ..."

ඇය කමිපාවට සත් වූ ලෙඩින් කම්මුලට අත තබා ගත්තාය.

"මම හරිම සන්නෝසෙන් ඉන්නෙ ආන්ටි..."

"ඔව් ඒ බව නම් පෙනේවා... ඒකතෙ පත්‍ර ගිය විකේම අම්ම අමතක කරලා හිටියො..." කියාගෙන ඔවුනතරට පැමිණ සාගරී දේවිනිදිගේ දැනින් අල්ලා ගත්තාය.

"බුද්ධි ඵයෙන් කතා කරපු වෙලාවේ ඇහුවා ඔයා ආවේ එහෙම නැද්ද කියලා... අයිගත් මයාව මතක් කළා කියන්න කිව්වා..."

"මට කැලෑමට කෝල් එකක්වත් දෙන්න වෙලාවක් තිබුණේ නෑ සාගරී..."

"එයා වෙලා කතා කරන්න උමයො... මම බොන්න මොකුත් හදාගෙන එන්නම්..."

තෙත්තකෝත් මැතිණිය ගෙනුළුව යාමට හරුණාය. දේවිනිදි වහා ආය වැළැක්වුවාය.

"අපේ එපා ඇත්ටි, මම කළු ගමන්ම වගේ ආවෙ..."

"එහෙන්නම් තව ටික වෙලාවක් ඉඳලම බොවුනො..." ආය ද ඔවුන් අසළම වාඩි වූවාය.

"මං හොඳින් වෙලා ඉන්නෙ නෑ ආත්ටි... වැස්සකට ඉස්සර වෙලා යා ගන්න ඕන..."

"ඔව්... මේ විකේම හට්ස් වෙනංකාට වැස්සනෙ... ඒක නෙමෙයි දේවිනිදි මාධව් එහෙ නවතින්න එනවා කියන්නෙ ඇත්තද..."

දේවිනිදි සාගරී දෙස බැලුවේ මව්කයෙහි. මෙතරම් ඉක්මනින් ගම්වල ආරංචි පැතිර යන්නේ කෙසේදැයි ආයට සිතා ගැනීමට පටා නොගැනී විය.

"ඔයා පුදුම වෙලා බලාගෙන ඉන්නෙ මං කොහොමද මේවා දන්නෙ කියලා හේද..."

සාගරී සිතාසෙමින් විමසුව ද දේවිනිදි පිළිතුරක් දුන්නේ නැත.

"ගම්වල ටවුන්වල වගේ තෙමෙයිනෙ දුවේ. ඕනෑම දෙයක් ඉක්මනටම පැතිරලා යනවා..." තෙත්තකෝත් මැතිණිය දේවිනිදිගේ කුහල දුරු කළාය.

"මාධව්ගේ අම්මයි තාත්තයි එංගලන්තෙ යනවලු සති දෙකකට... එයාල ආපත්‍ර එනකම් මාධව් මෙහෙ ඉන්නවා කියලා කිව්වේ..."

දේවිනිදි අකමැත්තෙන් පුකුව පිළිතුරු දුන්නාය. හැබැවින්ම මාධව් පිළිබඳව කතා කරන්නට ආය කවදාවත් කැමති වූයේ නැත.

"මට නම් පේන්නෙ මාධව් බලෙන්ම ධනුෂ්කගේ කපේ එල්ලෙන්න යනවා වාගේ. මාධව් කොහොමටවත්ම වලව්වකට හැලපෙන්නෙ නෑ. පේන්නෙ නැද්ද කොටට කොටේ කැලිසම් ඇඳගෙන ගොඩ පුද්දියෙන් වාගේ යන එන හැටි..."

සාගරී පැවසුවාය. මාධව් කිසිම කෙනෙකු තුළ ප්‍රසන්න හැගීම් ඇති නොකරන තැනැත්තියක් බව දේවිනිදිට වැටහුණේ වරක් දෙවරක් නොවේ. එහෙත් කෙනෙකු නොමැති තැන විවේචනය කිරීම ආය ප්‍රිය කළේ නැත. යහළු යෙහෙළියන් හා නැඟුණින් අතර දේවිනිදි ප්‍රසිද්ධව සිටියේ කිව යුතු ඕනෑම දෙයක් මුහුණටම කියන තැනැත්තියක වශයෙනි.

"අපිට අනුන්ගෙ දේවල් වැඩක් නෑ. හැබැයි ඉතින් අපේ කාලෙ නම් බදින්න ඉන්න ඔහු ළමයෙක් කවදාවත් මනමාලයගෙ ගෙදර ඇවිත් නැවතුණේ නෑ... දැන් ඔක්කොම වෙනස් වෙලාවෙන..."

තෙන්නකෝන් මැතිණිය පැවසුවේ සුළුමක් ද හෙළමිනි. දේවින්ද්‍රිට සිය මව සිහිපත් විය. ඇය ද දරන්නේ මේ අදහස්මය. ඒ ඔවුන් දෙදෙනාම එකම කාලයකට අපිහි අය නිසා යයි ඇයට සිහිනි.

"ඔව් මොනවද ආන්ටි දැන් නිශාන් රටවල්වල සේවුව එක ගෙදරක ජීවත් වෙලා දරුවොන් ලැබුණට පස්සෙනෙ කසාද බදින්නෙන..."

"මොනව දුවේ...? ඔව්වා මේ රටේත් තියෙනව ද...?"

තෙන්නකෝන් මැතිණිය විමසුවේ ඇය උඩ තබාගෙනය. ඇගේ ඉරියව්ව දේවින්ද්‍රි සිතා ගත්වන්නට සමත් වුව ද ඇය අසීරුවෙන් එය වැළඳගත්තාය. සිය මවට සමාන වූ වැඩිහිටි කාන්තාවකට සිතාපීම නොනොකමකැයි ඇයට සිහිනි.

"අපෝ ඔව්... ආන්ටි දැන් අපේ රටේත් එක කාමරේ ජීවත් වෙන අය ඕන තරම් ඉන්නවා..."

"අනේ... සංභාරේ..."

තෙන්නකෝන් මැතිණිය කම්බුලේ අත තබා ගත්තාය. සිය දු දරුවන්ගේ අනාගතය පිළිබඳව ද ඇය තුළ බියක් හට ගන්නට ඇත.

"හැබැයි දේවින්ද්‍රි මාධව් එක්ක ඉන්න එක මයාට ලේසි වෙන්නෙන නෑ... අපි දන්න විදියට නම් එයා ඕනම කෙනෙකුගෙ නැති වැරදිත් නොයන කෙනෙක්. ටිකක් පරිස්සම් වෙලා ඉන්න..."

ආය දෙකක් පමණ ඔවුන්ගේ නිවසේ ගත කොට ආපසු එද්දී සාගර් පැවසුවේ අවවාදයක හසිනි.

ඇය වලව්වට පැමිණෙද්දීම ධනුෂ්කගේ කාරය පැමිණියේය. එය තුළ සිටි මාධව් පාර අද්දරට වී කාරය තමා සිය මා වෙත තුරු බලා සිටි දේවින්ද්‍රි දෙස නොපහත් බැල්මක් හෙලවූය. ධනුෂ්ක නම් සිතාපි ඇයට අත වැනිය. මාධව් ධනුෂ්ක දෙසට නැරි යමක් පැවසුවාය. ඔහු අත වැනීම පිළිබඳව ඇය දොස් පවරන්නට ඇතැයි දේවින්ද්‍රිට සිහිනි.

දේවින්ද්‍රි එන විට කාරය පෝටිකෝට යට නවතා තිබිණි. ඉණට දැන් ගසාගත් මාධව් කාරය අසල සිටිනෙක දේවින්ද්‍රි එන පෙර මග බලා සිටියාය. සුසුරුදු ලෙසම ඇය හැඳ සිටියේ කෙටිම කෙටි කලිසමකින් සහ අත් නැති වී පර්ටයකි. ධනුෂ්ක පෙනෙන්නට සිටියේ නැත.

"දේවින්ද්‍රි කොහෙද ගියේ...?"

ඇය බැල්මට කර්ලන රළු බවකින් යුතුව විමසුවාය. දේවින්ද්‍රිගේ සිතට කෝපයක් දැනිණි. තමා යන එන ගමන් බිමන් පිළිබඳව හෝ කරන කියන දේවල් පිළිබඳව ඇයට හේතු දක්වන්නට බැදී නැති බව දේවින්ද්‍රි මීට පෙර එතැන් ද මාධව්ට පවසා තිබිණි. නැවත වරක් එයම පැවසීමේ හේරුමක් නැත. එම නිසාම ඇය මාධව් දෙස නොබලාම හෙතුවට යන්නට හැරුණාය.

"දේවිත්ථිට්ඨ කන් ඇහෙන්නෙ නැද්ද...? මේ බැග් ටික අරගෙන යනවා ගේ ඇතුළට..." මාධව් කැහැසුටිය.

දේවිත්ථිට්ඨ චන්ද්‍ර නැරඹී ආපසු හැරී බැලුවාය. හීන් බණ්ඩා ද මිදුලේ සිට මේ දර්ශනය දෙස බලා සිටියේය. දේවිත්ථිට්ඨ දැස කෝපයෙන් පුපුරා ගෙමින් තිබිණි.

"නමන්ටත් අත් දෙකක් තියෙනවනෙ. අරගෙන එන එකයි තියෙන්නෙ. මම මෙතෙ ඉන්නෙ එක එක්කෙනාගෙ බැග් උස්සන්න නෙමෙයි..."

ඇස වේගයෙන් පවසා යන්නට හැරුණාය. හීන් බණ්ඩාගේ මුහුණ සිනාවකින් විකසිත විය.

"සව් මොනවට ද ඉන්නෙ කියන එක මට දන් තේරෙනවා... මම ඒක බලා යන්නමකෝ..."

තර්ජනාත්මකව පැවසූ මාධව් හීන් බණ්ඩා දෙසට හැරුණාය.

"හීන් බණ්ඩා ගිහින් දානවා මේ බැග් ටික ගේ ඇතුළට..."

ඇස අණ කළාය. හීන් බණ්ඩා එය නැසුණාක් මෙන් මල් පාත්තියක් දෙසට හැරුණේය. සියලු දෙනාටම එක්වර පහර දීමට තරම් කේන්ද්‍රියකින් මාධව් පිවිණිණාය. කිසිදු මෙහෙකාරයෙකු තමා ගණනකට නොගත්තේ යයි හැඟීම ඇසට ප්‍රණීත නොවීය. ඇසට අවශ්‍ය වූයේ කෙඳින හෝ මෙහි අධිපතිත්වය වන්නේ තමා බවත් සියලු දෙනාම ඇගේ අණට කීකරු විය යුතු බවත් සිවුනට ඇඟවීමටය. එහෙත් එය

සාර්ථක නොවීය. කෝපයෙන් හා පරාජිත හැඟීමෙන් ද වියරු වැටුණු මාධව්ට අස්තෝපසුර දෙස බලද්දී දැන මත බැඳ ගෙන සිතාසෙමින් සිටින ධනුෂ්ක දිස් විය. ඇගේ කෝපයට නිශ්චිත ඉලක්කයක් ලැබිණි.

"මේ ගෙදර ඉන්න වැඩකාරයෝ කවුද අධිකාරයෝ කවුද කියලයි මට හිතාගන්න බැරි... එකෙකුටවත් කියල වැඩක් කරට ගන්න පුළුවන් කමක් නැ..."

මාධව් පුපුරා නැලුණාය. ධනුෂ්ක කාරය අසලට පැමිණ ඇගේ උරහිස මත අත තැබීය.

"මාධව් මොලයෙ ගෙදර වැඩ කාරයෝ එාගේ නෙමෙයි මෙහෙ ඉන්න අය... ඒ ගින්නදා මයා ටිකක් කට පරිස්සම් කරගෙන ඉන්න..."

මුහු හැකි තාක් සන්සුන් ස්වරයෙන් පැවසීය. එහෙත් මාධව්ගේ කෝපය මදකින් වත් අඩු වූයේ නැත.

"එතකොට මම මෙතෙ ඉන්න ඕන වැඩකාරයන්ටත් යටත් වෙලා. ඒකතෙ මයා ඔය කියන්නෙ..."

"වැඩකාරයන්ට යටත් වෙලා ඉන්න ඕනෙන් නැ. එයාලට යටත් කරගන්න ඕනෙන් නැ. එයාලා එක්ක සහයෝගයෙන් ඉන්න. එව්වරයි..."

ධනුෂ්ක පවසද්දී මාධව් සේසාගෙන ගෙතුළට ගියාය.

මාධව් නිවසේ හැම කටයුත්තකටම ඇඟිලි ගසන්නට පැමිණීම දේවිත්ථිට්ඨ භීසරයක් විය. තොදන්නා දේවල් දන්නා බව පෙන්වන්නට යාම නිසා මාධව් බොහෝ අවස්ථාවල

අමාරුවේ වැටුණාය. එහෙත් එවන් විටෙකදී වරද අත් අයෙකු පිට පටවා නිදොස් බිමට තරම් ආය ආත්මාර්ථකාමී වූවාය. ඇගේ නැම හැසිරීමකටම පියතිලකගෙන් ලැබුණේ අනුබලයකි. ඔවුන් දෙදෙනා බොහෝ අවස්ථාවලදී සහන් හසින් සාකච්ඡා පවත්වන අන්දම දේවිනිදි දුටුවාය.

"අපේ පිංගිරි නාමිදුරුවෝත් හරියන්නෙ ලියන මහත්තයටම තමයි... හොයන්නෙම අනුත්තෙ ඇද කුද..."

රන් මැණිකා පැවසුවේ ඉවසන්නටම නොහැකි නිසා විය යුතුයි. දේවිනිදි මහා දූප ඇසීමට හෝ කීමට කැමැත්තක් නොදක්වන නිසා ඔවුන් ආය ඉදිරියේ කිසිවක් පටසන්නට මැලි වූහ.

"අනුත්තෙ ඇද හොයන්නෙ තමන් ළග අඩු පාඩු තියෙන අය... ඒ හින්දා අපි මවා හැන හිතන්නෙ නැතිව ඉදිමු..."

දේවිනිදි පැවසුවේ ආය අස්වසන්නට මෙනි. එහෙත් දේවිනිදියේ සිටේ ද මාධව් පිළිබඳව ඇති පි තිබුණේ තරහකි. මාධව්ට සියල්ල ඛාර දී පිට වී යන්නට ආයට සිතුවේ වරක් දෙවරක් නොමේ. සුරියතැන්න මහතා පිළිබඳව සිතා ආය ඉවසුවාය. සුරියතැන්න මහතා සමක ෧෦ වී කතා කිරීම ද මාධව් නුරුස්සන බව පෙනෙන්නට තිබිණි.

"මොනවද දේවිනිදිට මාමත් එක්ක ගව්වර තියෙන කතාව...? කොයි වෙලාවේ බැලුවත් එයත් එක්ක තියවනවා... ගෙදර වැඩ නැද්ද..."

මාධව් බිමසුවේ දවොසයෙන් පුපුරා ගසමිනි. දේවිනිදි

සිතට දුනුණු කෝපය ආයාසයෙන් පාලනය කොට ගත්තාය. මාධව් පැමිණි දින සිටම තමා මිනාවටත් වඩා කෝප වෙත බව දේවිනිදිට හැඟී ගොස් තිබිණි.

"මිට පස්සෙ දේවිනිදි ඉස්සරහ පැත්තෙ වැඩ කරන්න මිනෙ කැහැ. වාසස් ඇරෙන්ඒ කරන ඒවා එහෙම මට කරන්න පුළුවනි. ඔයා කුස්සියේ වැඩ විතරක් බලා ගන්න..."

වසර කරුණාවක් විදහා පාමින් කතා කළ මාධව්ගේ යටි අදහස දේවිනිදි වහා හැඳින ගත්තාය. සුරියතැන්න මහතාගේ දයාවටත් ආදරයටත් පාත්‍ර වන දේවිනිදි කුස්සියටම සිර කොට තැබීමට ආයට අවශ්‍ය වන්නට ඇත.

"කුස්සියෙ වැඩත් මිස් මාධව්ම බලාගන්න. මම සති දෙකක් නිවාඩු දාලා ගෙදර යන්නයි හිතාගෙන ඉන්නෙ..." දේවිනිදි පවසද්දී මාධව් නපුරු බැල්මක් හෙලුවාය.

"එහෙම කොහොමද ඔයාට මින මින විදියට නිවාඩු ගන්නෙ...? මේක ආණ්ඩුවේ කන්තෝරුවක්යැ..."

"මොන පොබ එක්ක වුණත් නිවාඩු නැති වෙන්නෙ නැතැනෙ... අනිත් එක මම මෙහෙ වැඩට ආටට පස්සෙ නිවාඩු ගත්තෙත් නැහැ... මම දත්මම අහන්න මින ලොකු සර්ගෙත්..."

දේවිනිදි සුරියතැන්න මහතා වෙත යන්නට හැරෙද්දීම එතැනට පැමිණියේ ධනුෂ්කය. ඔහු යුවතියන් දෙදෙනාගේ මුහුණු දෙස මිනැකමින් බැලීය. කුමක් හෝ බරපතල සංවාදයක නිරත වූ ලකුණු එහි පෙනෙන්නට තිබිණි.

"දේවින්ද්‍ර මොනවද අද ලන්ටි පලට හදන්න හිතාගෙන ඉන්නෙ..."?

"අද ඉඳල් සති දෙකක් මම නිවාඩු සර්... මිස් මාධව් තමයි උයන්නෙ..."

දේවින්ද්‍ර සිතාසෙමින් එහෙත් සිත තුළින් පුපුරමින් පැවසුවාය. මාධව්ගේ මුහුණ වෙනස් වී ගියේය. තමාට පහර දිය හැකි නම් ඇය එය ද කරනු නිසැක යයි ඇගේ මුහුණ දෙස බැලූ දේවින්ද්‍රට සිහිණි. ධනුෂ්කගේ මුහුණ හරහා ද අඳුරක් පැවී ගියේය.

"මාධව්ට උයන්න පුළුවන් ද...? ධනුෂ්ක විමසුවේ සැක සහිත ස්වරයෙනි.

"මොකද මට බැරි...?" මාධව් පෙරළා විමසුවාය.

"මට කුස්සි අම්මා කෙනෙක් වෙන්න මීන කමක් තැහැ..."

යනුවෙන් පෙර දිනෙක පැවසුවේ ද මාධව්ට බව දේවින්ද්‍රට සිහිපත් විය.

"මම කියන්න ආවෙ දේවින්ද්‍රට දවල්ට කිරි කොස් හදල කරවල බේරන්න කියලා... මම දන්නෙ නෑ ඒ වගේ දේවල් හදන්න මාධව්ට පුළුවන් වෙයි ද කියලා..."

ධනුෂ්ක සැක සහිත ස්වරයකින් විමසමින් ඔවුන් දෙදෙනාගේ මුහුණ දෙක මාරුවෙන් මාරුවට බැලීය.

"බලමුකො වුයි කරලා..." මාධව් අභියෝගය බාර ගන්නාය.

"දේවින්ද්‍රට මොකද හදිස්සියෙම නිවාඩු මීන වුණේ...?"

ධනුෂ්ක විමසුවේ හේතුව අනුමාන කළ හැකි බව නොදන නොවේ. දේවින්ද්‍ර පිළිතුරක් නොදී සිතාසුණාය.

"ධනුෂ්ක මියත් එන්නකො කුස්සියට... අද අපි දෙන්නම එකතු වෙලා උයමු..."

මාධව් ධනුෂ්කගේ අතකින් අල්ලා ගනිමින් පැවසුවාය.

"මට බෑ... මට වැට වගයක් තියෙනවා... මය දේවින්ද්‍රට අඩි ගහගන්න උදව්වට..."

"එව් අපි කතා කළාම තමයි බැරි..."

මාධව් ආත්ස්කවාඩු කීවේ ධනුෂ්කගේ මිතුරන් පැමිණ සිටි කාලයේදී මනු ද ඔවුන් සමග කුස්සියට පැමිණ දේවින්ද්‍රට උදව් කළ ආකාරය සිහිපත් කරමින් විය යුතුය.

"එක්ස්කිපුස් මි..."

ඔවුන් දෙදෙනාට මීන දෙයක් කතා කිරීමට ඉඩ හළ දේවින්ද්‍ර සිය කාමරයට ගියාය. සැබැවින්ම දේවින්ද්‍ර මෙවන් අවේලාවක කාමරයේ සිටින්නේ නැත. බොහෝ අවස්ථාවල ඇය කාමරයට ගියේ රාත්‍රී නින්දට පමණකි. අනෙක් හැටි වේලාවකම වලව්ව තුළ කිරීමට තමන් හෝ වැඩක් ඇයට තිබිණි. එසේ නැත්නම් ඇය වැව අද්දර හෝ ගමේ ඇවිදීමත් වේලක කාලය ගෙව්වාය. එම නිසාම කාමරයේ සිටීම නුහුරු බවක් ඇයට දනිණි. අනෙක් අතට ඉවුම් පිහුම් කිරීම අභියෝගයක් වූයේ කළ ඇයට එයින් වෙන්වී සිටීම අසීරු විය. මෙතෙක් දිනක් කුස්සියේ රැජිණ වශයෙන් සිටියේ ඇයයි. එයින් වෙන්

වෙනතට සිදුවීම නිසාත් ඇගේ සිතට හුදෙකලා බවක් හා සංකාවක් දනෙන්නට විය. සිහිත් සිටි පොදක් ද වැටෙමින් තිබූ එමොහොසත් ඒ හුදෙකලා බව වඩාත් තදින් සිත තෙරපන්නට විය. ඇය ඇදේ දිහා වී දැස සිටා ගන්නාය.

"දේවිනිදි නෝනා... දේවිනිදි නෝනා..."

දේවිනිදි දෙනෙත් වීර කළේ කිසිවෙකු ඇගේ උරහිසින් අල්ලා සොලවැදීය. මුහුණට නැමුරු වී සිටි ශිලා දුටු සැණෙකින්ම තිහැස්සුණු ඇය වහා ඇඳ මත වාඩි වූවාය. මොහොතක් ගත වෙන තුරු ඇයට කිසිවක් පැහැදිලිව සිතා ගැනීමට නොහැකි විය.

"මම දේවිනිදි නෝනට හැම තැනම හෙව්වා... මේ වෙලාවේ නිදා ගත්තෙ මොකක් හරි අසනියක්වත් ද..."

ශිලා ඕනෑකමින් දේවිනිදි දෙය බලා විමසුවාය.

"නෑ... ශිලා අසනියක් නෑ. මම කම්මැලිකමට ඇදේ ඇළ වුණා... දන්නෙම නැතුව නින්ද ගියා... කීද දන් වෙලාව..."

"දෙකටත් කිරිවුයි..."

"දෙයියෙන්... පුංචි නෑ මං නිදාගෙන තියෙන වෙලාව..." දේවිනිදි කලබලයෙන් ඇදෙන් නැගී සිටියාය.

"මම මේ දේවිනිදි නෝනට හෙව්වෙ අන්න අරගෙ සිංහිරි හාමුදුරුවෝ උයන්නට ගිහිල්ල ගිනි කුන්දම..."

ශිලා බරපතල දෙයක් කියන්නාක් මෙන් නිව ද ඇගේ මුහුණේ සිනාවක් රැඳී තිබිණි.

"ඇයි මොකද වෙලා තියෙන්නෙ..."

"පුංචි බණ්ඩාර හාමුදුරුවන්ට කිරි කොස් උයලා කරවල බැදල ගත කිව්වු..."

"ඉතින්..."

"එයා උයන්න දන්න එකක් යෑ. මම කොහුත් කපලා දුන්නා... කොස් එක්කොම ඇතිලියෙ අඩියට අල්ලලා... කරවල වික අතුරු වෙලා..."

ශිලා අතෙකින් කට වසාගෙන සිනාසුණාය. එහෙත් දේවිනිදිට එය සිනාවට කරුණක් නොවීය. ඇයට එක්වරම මතක් වුයේ සුරියතැන්න මහතාය. හරියටම දහවල් එකට සිටුට දිවා ආහාරය සැපයීම දේවිනිදි පුරුද්දක් වශයෙන් කළාය. මුහු මේ වන විට කුසගින්නෙන් පසු වෙනවා නිසැකය. ඇය වහා පහත මාලයට දිව ගියාය. කුස්සියේ කිසිවෙකු නොවීය. කරවල පුළුටු ගඳ කුස්සිය පුරාම පැතිරී තිබිණි. ඇය අතිශයින් පිළිවෙලට කබාගෙන සිටි කුස්සිය පුරාම වුයේ අතිපිළිවෙලකි. දේවිනිදි බඳුන්වල වැසුම් ඇර බැලුවාය. ශිලා පවසා තිබුණේ සත්‍යයකි.

කුස්සියේ වීදුලි සිනුව හැටවිණි. දේවිනිදි වහා සාලයට ගියාය. ධනුෂ්ක බලාපොරොත්තු සුන් වූ විලසින් සාලයේ වාඩි වී සිටියේය. මාධවී පෙනෙන්නට නොවීය.

"දේවිනිදි අල්පවිච්චි බවගින්නෙ..."

ධනුෂ්ක දේවිනිදිගේ මුහුණ දෙකවත් නොබලා පැවසුවේ එපමණකි. දේවිනිදිගේ සිත තෝස් හා දුටි ගියේය.

"මම ඉක්මනට මොහොතින් හරි හදන්නම්..."

දේවිනිදි පැවසුවේ වරද කළා පිට පටවා ගන්නාක් මෙනි. සැබැවින්ම ඇයට වරදකාරී හැඟීමක් දනෙමින් තිබුණේ සුරියතැන්න මහතා කුසගින්නෙන් පසු වීම පිළිබඳවය.

මාධවී නිවැරදිව උසා තිබුණේ බත පමණකි. එය ද රයිස් කුකරයේ ඉඩු බැවින් විය යුතුයයි දේවිනිදිට හිතිණි. පොල් සම්බෝලයක් සාදා කලින් ඇඹුල් කියලා සකස් කොට තිබූ මාළු ද සමගින් දේවිනිදි ලගිලගියේ කෑම මෙසය පිළියෙල කළාය.

"මොකද දේවිනිදි අද ලන්ච් එක මෙව්වර පරත්තු වුණේ...? අනිත් එක ඇයි අද මේ වෙනස් කෑම වේලක්...?"

සුරියතැන්න මහතා කෑම මෙසය වේතට රෝද පුටුව පදවාගෙන එමින් වීමසුවේය. දේවිනිදි කිසිම දිනෙක දිවා කෑම වේලට ව්‍යංජන දෙකක් පමණක් පිළියෙල කරන්නේ නැත. ඔහු වේතසක් වශයෙන් දකින්නට ඇත්තේ එය බට ඇයට වැටහිණි. ඇය කිසිවක් නොපවසා සිතාසි ඒ වන විටත් මෙසයට වාඩිගෙන සිටි ධනුෂ්ක දෙස බැලුවාය. ඔහු සිටියේ බිම බලාගෙනය. මාධවී කෑම මෙසයට පැමිණියේ නැත. සුරියතැන්න මහතාට යමක් තේරුම් යන්නට ඇත.

"කෝ මාධවී එන්නෙ නැද්ද ලන්ච් එකට...?" ඔහු විමසුවේ ධනුෂ්කගෙනි.

"මං කතා කළාම පස්සෙ කන්නම් කියලා කිව්වෙ..." ධනුෂ්ක පැටසුවේ නොසැලකිල්ලෙනි.

"දේවිනිදි වැඩ පැත්තකට දාලා නිදා ගන්නයින් බණ්ඩාර

හාමුදුරුවන්ට මේ කොහොටවත් නැති වෙලාවකනෙ දවල්ට කන්න වුණේ..."

කොතේදෝ සිට එතැනට පැමිණි පියතිලක වෝදනාවක හඬින් පැවසුවේය. දේවිනිදි ඔහු දෙස බැලුවේ කෝපයෙනි. කිසිම දවසක ඔහු කෑම මෙසය අසලට ඒමේ පුරුද්දක් නොවීය. මෙමොහොතේ පැමිණෙන්නට ඇත්තේ දේවිනිදිට වෝදනා කොට මාධවී බේරා ගැනීමේ අරමුණින් විය යුතුය.

"දේවිනිදිට අසනිපයක් ද...?"

සුරියතැන්න මහතා ඔතැකමින් ඇය දෙස බලා විමසීය. ඇය පියතිලක දෙස රටා බැලුවාය.

"පියතිලක තමුසෙ නොදන්න දේවල්වලට කට නොදා ඉන්නවා..."

දේවිනිදි පත්වු අසරණ තත්ත්වය වටහා ගැනීමෙන්දෝ ධනුෂ්ක නොරිස්සුම් හඬින් කීවේය. පියතිලකගේ මුහුණ වෙනස් වී ගිය ද ඔහු පසු බැ බවක් පෙනෙන්නට නොවිණි.

"මෙ හොඳට දන්නවා දේවිනිදි අද උයන්නෙ නැතුව ගිහින් නිදා ගන්න බව... අන්තිමට කුස්සියට යන්න වුණේ ඩිංගිරි හාමුදුරුවන්ට..."

"පියතිලක...!"

ධනුෂ්ක පුටුව වේගයෙන් පස්සට කොට නැගී සිටියේ නර්ජනාත්මක හඬින් පියතිලක අනෙමිනි. ඔහු අඩි ගණනාවක් පසුපසට විසි වූවාක් මෙන් විය. ඔහු එවර ධනුෂ්ක දෙස බැලුවේ බිය රැදි දෙනෙතිනි. සුරියතැන්න මහතා පවා ධනුෂ්ක

දෙස විමසියෙන් බැලුවේ ඔහුට මෙතරම් කෝප ගන්නට හේතුව කුමක්දැයි අසන්නාක් මෙනි.

"පියතිලක නැති දේවල් මවන්නෙ නැතුව ගිහින් නමුත්ගෙ වැඩක් බලා ගන්නවා... සිද්ද වුණ දේ හොඳටම දන්න මට උගන්නන්න එන්න එයා..."

පියතිලක පෑ බියපත් බව හමුවේ සිය ආවේගශීලී හැගීම් මැඩ පවත්වා ගන්නාක් මෙන් ධනුෂ්ක එසේ කියමින් නැවතත් පුටුවේ වාඩි වූයේය. අව් දෙක කුනක් පස්සෙන් පස්සට ගිය පියතිලක වහා කෑම කාමරයෙන් පිට වූයේය. දේවන්දි තවමත් ගල් ගැසුණාක් මෙන් බලා සිටියාය.

"මොකක්ද පුතා ඇත්තටම සිද්ද වුණේ...?"

සූරියනැන්න මහතා විමසුවේ සන්සුන්වය.

"මාධව්ව හතියම උයන්න පුළුවන් කියලා කුප්පියට ගියා... දේවන්දි ඒකට ඉඩ දුන්නා... අන්තිමට බලනකොට එළවළු මාළු මික්කොම ඇතිලිටලම කර වෙලා..."

එවර ධනුෂ්කයේ මුවට සිහින් සිනාවක් ද නැගී තිබිණි. එම සරදම් සහගත සිනාව දුටුවේ තම මාධව් බෙහෙවින් කෝප වෙනවා නිසැකය.

"මාධව්ව මම එදත් කිව්වනෙ දේවන්දිව පාඩුවේ වැඩ කරන්න ඉඩ දීලා ජයගෙ වැඩක් බලා ගන්න කියලා... එහෙම නැත්නම් දේවන්දිත් එක්ක හවුලෙ වැඩ කරන්න මින..."

"හවුල් වැඩවලට මම කැමති නැහැ සර..."

දේවන්දි සිතාසෙමින් පැවසුව ද ඒ සිනාවට යටින් වූයේ දවේන සහගත බවකි. සූරියනැන්න මහතාත් ධනුෂ්කත් මුහුණින් මුහුණ බලාගත්ත. නිවාඩුවක් ගත කිරීම සඳහා ගෙදර යාමේ අදහස පිළිබඳව කතා කරන්නට සිතුණත් කෑම වේලාව බැවින් දේවන්දි එම අදහස මැඩ ගන්නාය. අනෙක් අතට ඇය ආපසු ගියහොත් සූරියනැන්න මහතාට කුසගින්නෙන් සිටින්නට සිදුවනු නියතය.

ඒ අතරතැබීමයෙන් පසුව මාධව් නිවසේ වැඩවලට ඇඟිලි සෙන්නට නොපැමිණීම දේවන්දිට සහනයක් සේ දකුණ ද ඇය තිතරම පියතිලක සමඟ පහත් හඬින් කරන කහු කුසු දේවන්දිට එතරම් ඇල්ලුවේ නැත. එහෙත් එයට එරෙහි වීමට හෝ එම කුමන්ත්‍රණය කුමක්දැයි දන ගැනීමට හැකියාවක් ඇයට නොවීය.

"සිංහිරි හාමුදුරුවන්ගෙයි ලියන මහත්තයගෙයි වැඩේම මුණු මුණු ගාන එක්... කාට ගිනි ගෙඩියක් දෙන්නට ද දන්නෙ නෑ"

දේවන්දි මල් කඩන්නට ගිය විට ගීන් බණ්ඩා පැවසුවේය. ඔහු ද දේවන්දි මෙන්ම අනුන්ගේ සියාදූව කතා කිරීමට කැමැත්තක් දක්වු තැනැත්තෙකු නොවීය. ඔහු යමක් පැවසුවේ නොකියාම බැරි තැනකදී පමණකි. දේවන්දි උනන්දුවෙන් ඔහු දෙස බැලුවේ එබැවිනි.

"දේවන්දි නෝනා ටිකක් පරිස්සම් වෙලා ඉන්න... ඔය දෙන්නම දිය යටින් ගිනිදර ගෙතියන්ට පුළුවන් ජාතියෙ අය..."

සහු පැවසුවේ අනතුරු ඇඟවීමක් වශයෙනි.

"මං කාටවත් වැරද්දක් කරන්නෙ නැතෙ හිත් බණ්ඩා..."
දේවිනිදි මතකයක් පැවත.

"දේවිනිදි නෝනා කාටවත් වැරද්දක් කරන්නෙ නැති හිත්දම තමයි පරිස්සම් වෙන්නට කියල කියන්නෙත්... එහෙම වැරදි කරන අයට නම් මොන දේ වුණත් කමක් නැ..." ඔහු පැවසුවේ ලෙන්කතු හැඩිනි. දේවිනිදි එවදන් මහත් සීනාකමින් සිටින තත්තය.

"දේවිනිදි මහොම නවතිනවා පොඩ්ඩක්..."

ඇය මල් මිටිය ද රැගෙන ගෙනුළුට පැමිණෙද්දී දොරකඩ රැඳී සිටි මාධවී අණ කළාය. පියතිලක ද අර අවතෘ සහගත සිතාවෙන් යුතුව ඇය පිටුපසට වී සිටින ආකාරය දේවිනිදි දුටුවාය. ඇය නතර වුණේ බියකට නොවේ. මාධවී දොරකඩ හරස් කොටගෙන නැවතී සිටී බැවිනි.

"තමුසෙ නටන්න යන නාවමෙම අපි දන්නෙ නෑ කියල ද හිතේ...?"

මාධවී දේවිනිදිට විදෙන තරම් කදින බාහුවෙන් අල්ලා ගන්නාය.

"මාව අතාරල කතා කරන්න..."

දේවිනිදි මාධවීගේ අත හිඳිගෙන පරිදි අසියක් දෙකක් පසුපසට හිසාය.

"ඇයි කුමාරිනාමිව ගෙවෙයි ද පොඩ්ඩක් ඇල්ලුවම...? පියතිලක විමසුවේ ඇය කෝප කරලමිනි.

"මේ... මට මහෙත් එක්ක ඇති කතාවක් නෑ... මිස් මාධවී කියන්න මොකද්ද ඔයා දන්න මං නටන නාට්‍යම කියලා...?"

ඇය අභියෝගයකට මෙන් කෙළින්ම මාධවීගේ මුහුණ දෙස බැලුවාය. ඇගේ මුහුණ කෝපයෙන් පුපුරා ගසමින් තිබිණි.

"තමුසෙ හිතාගෙන ඉන්න මාමණ්ඩිව රච්චිලා එයාව කසාද බැඳගෙන මේ දේපොළ සික්කොම් තමුසෙට අයිති කර ගන්න හේද...? මං අන්නකම් තමුසෙට ඒ වගේ දෙයක් කරන්න ඉඩ දෙන්නෙ නෑ... අන්න එක දන ගන්නවා. මං ධනුෂ්කටත් කියන්නම්කො තමුසෙගෙ හටන්නම්..."

රතිකද්දා වැලක් පුපුරා නැලෙන්නාක් මෙන් එක දිගටම කියාගෙන කියාගෙන ගියා මාධවී ආපසු හැරී ගෙනුළුට ගියේ වේගවත් පියවරිනි. පියතිලක ද ඇය පසුපසම ඇදී ගියේය. දේවිනිදි ඔවුන් දෙස බලා සිටියේ සිය දෙසා අබියස අකුණක් පිපිරුණ කලෙක මෙන් කම්පනයෙනි.

දේවිනිදි සිහි එළවා ගත නොහැක්කාක් මෙන් මොහොතක් එතැනම සිටගෙන බලා සිටියාය. ඇයට මාධවී පැවසූ වදන්වල අරුත පසක් වූයේ මද වේලාවක් ගත වූ පසුවය. ඒවා එපමණටම කරුණ කටුක සහ පිළිකුල් සහගත විය.

"හිතේ ඇති මාමණ්ඩිව රච්චිලා කසාද බැඳගෙන මේ දේපොළ අයිති කර ගන්න..."

මාධවීගේ අම්මිනි වදන් සිහිපත් වෙද්දී දේවිනිදිට දුනුගේ කිසිවෙකු සිස හිසට වේගවත් පොලු තහරත් එල්ල

කළාත් මෙන් වේදනාවකි. ඇයට වැඩිපුරම වේදනාව දුනුයේ සුරියතැන්න මහතා පිළිබඳවය. ඇයත් ඔහුත් අතර සුවිශේෂ බැඳීමක් තිබෙන බව ඇත්තය. එහෙත් පියෙකු හා දුවෙකු අතර ඇති බැඳීමට එතා දෙයක් එතැන නොවීය. මාධව් පැවසුවේ ඇය සිහිනෙකින් පවා පාර්ථනා නොකළ දෙයකි. එය කෙතරම් ප්‍රභූපාඨනකදැයි දේවිනිදි කල්පනා කළාය.

"මොනවද දේවිනිදි මේ මාධව් කියන්නේ...?"

දේවිනිදි එකැනින් ඉවත්ව යාමට සූදානම් වෙත්ම වේගයෙන් පැමිණි ධනුෂ්ක ඇගේ මත හරස් කොට ගනිමින් සිට ගත්තේය. සිය උගුරේ සිට උදරය දක්වා ද්විලිලක් පැතිරී යනු ඇයට දැනිණි. ඇය ධනුෂ්කගේ මුහුණ බැලූවාය. එය කිසිම දිනයක නොවූ ආකාරයට අඳුරු වී තිබිණි. එහි ඉහළින්ම සටහන් වී තිබුණේ කෝපය බව ඇය හැඳින ගත්තාය.

"මාධව් කියන්නේ මොනවද කියලා එයාගෙන්ම අහගන්න නම් හොඳ නැද්ද...?"

දේවිනිදි ගරුසරුවක් නොමැතිව විමසුවාය. ධනුෂ්ක දත් මිටි කාගෙන ඇගේ දෙපරිහිසින් අල්ලා ගත්තේ ඇයට 'උයි' කියැවෙන තරම් වේගයෙනි.

"දේවිනිදි මම හිතුවේ නැහැ තවුසෙ මය වගේ ජරා හිතක් තියෙන ගැහැණක් කියලා... තවුසෙ ගැන මම ලොකු විශ්වාසයක් තියාගෙනයි හිටියෙ... ඒත් තවුසෙ මගෙ අප්පච්චිව රටටට ගත්තා..."

දේවිනිදි අසන්නට අමුය කළ වදන් ධනුෂ්කගේ මුඛින්

නික්මෙදි ඇයට උන් හිටි කැන් අමතක විය. මාධව්ට හෝ පියාපිලකට පාත්තට නොහැකි වූ කෝපය ධනුෂ්ක කෙරෙහි එල්ල විය. ඔහුගේ දැන ගිලිහෙන සේ මදක් පසුපසට වූ ඇය අත දිග හැර ඔහුගේ කම්මුලට පහරක් එල්ල කළාය. මුඛින් අවසාන රාවයක් නංවා කම්මුල අල්ලා ගත් ඔහු ඇයට ගසන්නට මෙන් අත දිග හැරියේය. දේවිනිදිගේ කෝපය ශෝකයකට හා බියකට පරිවර්තනය විය. ඇය දෝහිත්ම මුඛ වසාගෙන ඔහු දෙස බලා සිටියාය. ඔහු එසවූ අත පහතට දමා පුපුරා ගසන දැසින් මොහොතක් ඇය දෙස බලා සිටියේය.

"මාධව් කියනවා වගේ මට තවුසෙ වගේ කුඩම්මා කෙනෙක් තැනුවට කමක් නෑ. තවුසෙ මේ දැන්මම මෙහෙත් අස් වේලා යන්න ඕන..."

පාලනය කර ගත නොහැකි කෝපයක් වේදනාවක් නිසා දේවිනිදිට හැඩිණි. දෙනෙතින් ගලා හැලෙන කඳුළු වැල් අතරින් ඇය ඔහු දුටුවේ බොඳ වූ දසුනක් පරිද්දෙනි.

"ලොකු සර් මට කාත්තා කෙනෙක් වාගේ. ඒ මනුෂ්කයට මය කතාව ඇහුණොත් එහෙම පසුව පැලිල මැරෙව්ව්. ඇයි සර්, මාධව් මිස් කියන එක විතරක් අහන්නේ...? ඇයි මගේ පැත්තෙකුත් බලන්නෙ නැත්තේ...?"

දේවිනිදිට ඉකි බිඳුම අතරින් කැඩී කැඩී වළඟ පිට කළාය. ධනුෂ්කගේ කෝප වේගය නිවී ගියාක් බඳ විය. මොහොතක් කල්පනා කළ ඔහු දිග සුසුමක් හෙලුවේය.

"මාධව්යි මායි ඉක්මනටම බඳිනවා.. දේවිනිදිටයි මාධව්ටයි එක හෙදර ඉන්න බෑ. ඒ හින්දා දේවිනිදි යන්න ඕන..."

එවර එහු පැවසුවේ කරමක් නිවුණු හැටිනි.

"සිය වගේ ජයා කතාවක් කිව්වට පස්සෙ මම කොහොමටත් මේ හෙදර ඉන්නෙ නැහැ... අනිත් එක මට කවුරුවත් රවට්ටලා කසාද බැදගෙන දේපොළ අයිති කර ගන්න ඕන කමකුත් නැහැ..."

දේවිනිදි පැවසුවේ දත් මිටි කමිනි. මාධව් පියතිලකත් දවා හළ කරන්නට කරමි ඒ කෝපය ප්‍රබල විය.

"තවුසෙට එහෙම ඕනකමක් නැති වුණත් තවුසෙගෙ කල්ලියට එහෙම වෙන්න ඕනෙ ඇති... තවුසෙ කවිද කියල අපි දත් හොයාගෙන ඉවරයි..."

කියාගෙන එතැනට කඩා වැදුණේ මාධව්. දේවිනිදි අඩියකින් දෙකකින් ඇය වෙතට ළං වුවාය. ධනුෂ්ක හවුන් දෙදෙනා අතර සිට ගත්තේය.

"මම කවුද කියල අවුතුමෙන් කාටවත් අදුන්වල දෙන්න දෙයක් නැ. අපහාසවලත් සීමාවක් තියෙනවා. මගෙ ඉවසීමෙන් සීමාවක් තියෙනවා කියල මතක තියා ගන්න මිස් මාධව්..."

දේවිනිදි පැවසුවේ තර්ජනාත්මකවය. මිට වෙර ඇය මාධව් සමග ගැටුම් ඇති කර ගත් නැම ව්‍යවකල්ප ධනුෂ්ක ගත්තේ දේවිනිදිගේ පැත්තය. අද නම් එසේ නොවන බව දේවිනිදි දන සිටියාය. එහෙත් මාධව් ඉදිරියේ පසු බාන්නට දේවිනිදිගේ අභිමතය සිත ඇයට ඉඩ දුන්නේ නැත.

"මේ තවුසෙ කට ගහගෙන ආව්ට මම බය නැ... මෙයා මොකක් හරි හොර කල්ලියක ඔත්තු කාරියෙක් කියල

පියතිලක මුල ඉඳලම කිව්වනෙ... නැත්නම් මොකටද මේ වාගෙ කෙතෙක් හෙදර කුසපි අම්මා වැඩට එන්නෙ...? කුසපි අම්මෙකුට මොකටද සෙල්ලෝත්...? අනිත් එක හැම වෙලාවෙම වැඩේ ලියන එක... කවුද දන්නෙ මොන මොන ජලාත්ස් හදනව ද කියලා..."

කතූරක් ක්‍රියා කරන්නාක් මෙන් මාධව් කියාගෙන කියාගෙන ගියාය. පියතිලක පමණක් නොව මාධව් ද තමා පිළිබඳව කොතෝ දේවල් දනගෙන සිටින බව දේවිනිදිට වැටහිණි. හවුන් ඇගේ හැම ඉරියව්වක් පිළිබඳවම සුපරීක්ෂා කාරීව සිට ඇති බව සහතිකය.

"ජලාත්ස් හදන්නෙ කවුද ඔත්තු බලන්නෙ කවුද කියන එක මම හොඳට දන්නවා මාධව්... ඒ හිත්ලා සියා කට වහගෙන ඉන්න... මම ඒක සර එක්ක බලා ගන්නම්..."

දේවිනිදි කෝපයෙන් පැවසුවාය. මාධව් කෝපයට පත් වූයේ ඇයට නමිත් පමණක් ආමන්ත්‍රණය කිරීම පිළිබඳවය.

"ඒත්තවද වැඩ කාරියෙක් කතා කරන හැටි...? මම නිකමම නිකම මාධව්... කොහොම වුණත් උඹට තවත් බල බලා ඉන්න දෙයක් නැ... මේ දත්ම... මේ දත්ම මෙකනින් පිට වෙලා යන්න ඕන..."

මාධව් හිසිරුවාය. ධනුෂ්ක ඇගේ කට අතින් වැසුවේය.

"මාධව් කැ හහන්න එපා. මේවා අප්පරිට්ටි ඇහෙන්න දෙන්න හොඳ නැ..."

"එයාට අලුකෙන්න ඇහෙන්න දෙයක් නැ... මේකි හිහිත් ඔක්කොම කතේ තියාව්..." මාධව් පැවසුවේ කවුක හැටිනි.

"ඔව්... මම හැමදේම ලොකු සර්ට කියල තමයි යන්නෙන... ලොකු සර් දන්නවා මම වරදක් කෙරුවෙම නැ කියලා..."

දේවිනිදි තවත් වරක් ඔවුන් දෙස නොබලාම හෙතෙම වැදුණාය. ඇයට කුණ්ඩියට යාමට සිතුවේ නැත. එම නිසා ඇය සිය කාමරයට ගියාය. කාමරයේ දොර ඉදිරියේ පුටුවක් මත නැගිහෙත දොරට ඉහළින් ඇති කැටයම් මල් ලාල්ල තුළින් ඇතුළත බලමින් සිටි පියතිලක දුටු විගස දේවිනිදියේ කෝපය ඇයට පාලනය කරගන්නට නොහැකි තරම් ඉහළ නගිනවාය.

"ඇයි ඇතුළත පෙරහැරක් යනව ද..."

දේවිනිදි උස් තට්ටු වීමට පටන් ගත්තාය. කලබල වූයේ පියතිලක පුටුවක් පෙරළාගෙන බිම ඇද වැටුණේය.

"තමුසෙහෙ මහ ලොකු වැඩිම හමුදරුවෝ ඇවිත් නැගිටිට වන්නෙ නැහැ, ඔහොමම ඉන්නවා..." දේවිනිදි පැවසුවේ අවදා පනහනවය.

ඇය පියතිලකයේ මුහුණට දමා ගසන්නාක් මෙන් වේගයෙන් දොර වසා දමා ඇදට වැටුණාය. ඇයේ සිතුවිලි දසක විසිරෙමින් තිබිණි. ඇය දෑගේ ඇතිලි කරයේ මිරිකා ගනිමින් ඒ විසිරෙන සිතුවිලි එක්තැන් කර ගැනීමට වැයම් කළාය.

පියතිලකටමත් මාධර්මයක් ඇය කිසිදු වරදක් කළේ නැත. එහෙත් ඔවුන් ඇයට සතුරුකම් කළේ හුදු ඊර්ෂ්‍යාවෙන්ම විය යුතුය. මාධර්ම නම් ඊට හේතුවක් තිබිණි. ඇයට හිමි ආධිපත්‍යය දේවිනිදි විසින් පැහැර ගනු ඇතැයි ඇය බිය

වෙන්තට ඇත. එහෙත් පියතිලකට දේවිනිදි සමඟ අමනාප වෙන්තට කිසිදු හේතුවක් නොතිබිණි. ඔහු ක්‍රියා කරන්නට ඇත්තේ මාධර්මයේ ඉගැන්වුම් බස් අනුව විය යුතුය.

ඔවුන් දෙදෙනා කෙරෙහි ඇති වූයේ අමනාපය කොතරම් ද ඒ හා සමානම අනුකම්පාවක් ඇය තුළ ඇති වූයේ සුවිශේෂයක් මතක හා ධනාත්මක වෙනුවෙනි. දේවිනිදිට මේ නිවසින් පිට වී යන ලෙස ධනාත්මක කෙළින්ම අණ කළේය. එසේ නොකීව ද අර තරම් දරුණු වේදනාවකට ලක් වුවාට පසුව මොහොතක්වත් මෙහි රැඳී සිටින්නට ඇයට හිත නදා ගත නොහැකි විය.

ඇය ධනාත්මකයේ කම්මුලට පහර දුන් සිය අත්ල පිදහා එදෙස බලා සිටියේ වේදනාවෙන් යුතුවය. කෝපලගෙන් හිස් වූ සිතෙහි යළිදු පාදරණිය නැගීම පිළිසිඳ ගත්තේ ධනාත්මක වෙනුවෙනි. ධනාත්මකයේ සිතේ ද තමා වෙනුවෙන් යම් තෙතමනයක් පවතින බව ඇය සිතාගෙන සිටියාය. එහෙත් මීට මද වේලාවකට පෙර ඔහු ක්‍රියා කළේ සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනස් ආකාරයෙනි. ඇය කෝපයටත් වේදනාවටත් පත් වූයේ එහෙයිනි.

"ගහන්න තිබුණේ පියතිලකට හරි මාධර්ම හරි... එක් බව කැවෙ අහක හිටපු ධනාත්මක... අපරාදේ ඒ වේලාවේ මම ටිකක් ඉවසුවා නම් කොපමණ හොඳ ද..."

දේවිනිදි අත්ල දෙස බලාගෙන පසුතැවිල්ලෙන් යුතුව සිතුවාය. බොහෝ වේලාවක් ඇදේ වැඩිම කල්පනා කරමින් සිටි ඇය නැගී සිටියේ විශාල බරක් දරාගෙන සිටින කලෙක මෙන් අසිරුවෙනි. ඇඳුම් පැළඳුම් බැගය තුළ අසුරද්දී ඇයට

මහා හිස් බවක් දනෙමින් තිබිණි. මෙම රැකියාව සඳහා පිටත්ව
ජිව්ව ඇදුම් පැළඳුම් අසුරද්දී මෙවැනිම හිස් බවක් දැනුණේ
නොසිතූ අයුරින් කෝසල වෙනස් වීම නිසාය. එහෙත් ඇගේ
සිත පුරාම බලාපොරොත්තු පෙළ ගැසී තිබිණි. ඇය දත් ආරසු
යාමට පුද්ගලික වන්නේ සියල්ල අහිමි වූ අසරණියක
පරිද්දෙනි.

"සියතිලකවයි මාධව්වයි නම් කවදාවත් හොඳක් පිද්ද
වෙන්නෙ නෑ..." ඇය ද්වේෂයෙන් යුතුව සිතුවාය. සැබැවින්ම
එවන් ද්වේෂ සහගත හැඟීමක් කෙඳිනකවත් ඇගේ සිතේ ඇති
වී නොතිබිණි.

"බෑගය අසුරා අවසන් කළ දේව්නදී දොර වසා දමා
කාමරයෙන් පිට වූයේ අරමුණකින් තොරවය. ඇය මෙම
රැකියාවෙන් සමූහයෙන් බව පූරියකැන්න මහතාට දැනුම් දිය
යුතුය. ඒ සමඟම ඇය මෙතෙක් ජීවිතයේදී අසා ඇති
අප්‍රසන්නම චෝදනාව පිළිබඳ තොරතුරු ද මනුෂ්‍ය කිසිවකට
සිදු වෙනවා නොඅනුමානය. එසේ කී කල මනුෂ්‍ය එයට කෙසේ
ප්‍රතිචාර දක්වනු ඇද්දැයි සිතන්නට දේව්නදීට හැකියාවක්
නොවීය. මේ වන විට මනුෂ්‍ය යාර්ප්පයෙන් එහා යමක් දන
ගන්නට සිදු වී තිබුණහොත් එය ද පුදුමයක් නොවේ.

පූරියතැන්න මහතාට සියල්ල පැවසිය යුත්තේ කුමන
ආකාරයෙන් දැයි සිතමින් විදුලට බැස්ස දේව්නදී ඉබේම
හැරුණේ වැඩ වෙනම යොමු වූ පාරටය. සිහින් පොදු වැස්සක්
වැටෙමින් තිබිණි. එහෙත් කැළඹුණු සිහින් යුතුව සිටි ඇයට ඒ
වැස්ස ගණනක් නොවීය.

දේව්නදී වැඩ අද්දර ගල් කලාව මත වාඩි වූවාය. මේ ගල්

තලාවට ඇය බෙහෙවින් ප්‍රිය කළාය. විවේක තිබූ බොහෝ
අවස්ථාවල මෙතැනට වී සමත් ලිවීමෙන් ඇය ලද්දේ වඳකින්
විස්තර කළ නොහැකි කාප්තියකි.

"අදින් පස්සෙ ආයෙ කිසිම දවසක මට මෙතෙක්ට
එන්න ඉඩ ලැබෙන එකක් නෑ..." ඇය සිතුවේ වේදනාවෙන්
යුතුවය.

වැඩ අවට වූ විසල් ගස් කොළන් නිසා එහි වූයේ අඳුරු
ස්වභාවයකි. එය ඇගේ සිතේ වේදනාව වැඩි කළේය. අයෙක්
ඇතුළු ධනාත්මක ගේ මිතුරන් පිරිස සමඟ මෙහි පැමිණි දිනයෙහි
මතකය අතර ඇගේ සිත මොහොතකට අතරමං විය.

"එදා අයෙක් කරනු යෝජනාවට කැමති වුණා නම්
මේවා මේ විදියට නොවෙන්නත් ඉඩ තිබුණා..."

ඇයට වරෙක එසේ ද සිතිණි. සිහින් පොදක්ව තිබූ
වැස්ස වැඩි වෙන්නට විය. කෙළින්ම ඇගේ සිරුරට
නොවැටුණේ ගස් කොළන් වලින් ගල් තලාව වට වී තිබූ
බැවිනි. වැස්සට නොව අවට තිබූ අඳුරට බිය වූ දේව්නදී
එතැනින් ඉවත්ව යන්නට හැකි සිටියාය.

"මහොම හිටපත් කුමාරිහාමි..."

ඒ සමඟම ලැසුණු කටහඬකින් තිගැස්සුණු දේව්නදී හැටි
බැලුවාය. අර මුඩු මුහුණ අප්‍රියකර සිතාමතින් සරසා ගත්
සියතිලක ඇය හුන් ගල්තලාව මතට පැමිණියේ වේගවත්
සියවරින් යුතුවය.

"තමුසෙ මෙහෙත් ආව ද මං ගැන ඔත්තු බලන්න..."

දේවන්ද්‍රී සිතට නැඟුණු සිය යටපත් කරන්නට උත්සාහ කරමින් විමසුවාය. එහෙත් ඇගේ කට නඩ සැලෙමින් තිබිණි. සිත දිරිමත් කර ගන්නට කොතරම් උත්සාහ කළත් මේ කැලෑ රෝද මැද වැසි වැටෙන කෝරාවක තමා මොන තරම් අසරණ දැයි ඇයට සිතෙන්නට විය.

"මත්තු බලන්න නෙමෙයි මම ආවේ උඹව ඉවරයක් කරල දාන්න"

දේවන්ද්‍රීට එතැනින් පැන යන්නට තබා සිටින්නටවත් ඉඩක් නොදී පියතිලක ඇය තරයේ අල්ලා ගත්තේය.

"අතරුපත් මාව අතරුපත්..."

දේවන්ද්‍රී මුහුණෙන් හැලවෙන්නට වැයම් කරමින් කැ හැසුවාය. එහෙත් මුහුණේ මුහුණය ඇය අපේක්ෂා නොකළ තරමටම යක්තිමත් විය. කෝපයෙන් හා පළි ගැනීමේ වේගතාවෙන් වියරු වැටුණු මුහුණෙන් මිදෙන්නට පහසු නොවන බව දේවන්ද්‍රීට වැටහිණි.

"උඹ එතෙම මේ වලව්වේ හිටිය මහ කුමාරිකාරීන් සිය විදියටම කැ හැහැරිව දවසක් තිබුණා... දන් වැව පතුලේ ඉඳගෙන උඹ කැ ගහන හැටින් අහගෙන ඇති... තව විකතින් මං උඹවත් එතෙත්ටම යවන්නම්කො..."

මුහු වැයම් කළේ දේවන්ද්‍රීගේ මුහුණ සිත ගන්නටය. කෝපයත් පිළිතුලත් බියත් නිසා දේවන්ද්‍රීට කොහෙදෝ නැති දිරියක් පහළ වූයේය.

"එතකොට උඹ ද මිනිසො ඒ අහිංසක හැනිව අතුරුදහන් කෙරුවෙ..."

කැ ගහා විමසූ දේවන්ද්‍රී දණ නමා ඔහුගේ යටි බඩට වේගවත් පහරක් එල්ල කළාය. එහෙත් දේවන්ද්‍රීගේ දැන තර කොට අල්ලා ගත් වනම් පසු පසට පැන ගත් මුහු ඒ පහර වළකා ගත්තේය. ඒ සමඟම සම්පූර්ණතාවය බිඳී ගියෙන් ඔවුන් දෙදෙනාම ගල් තලාව මත ඇද වැටිණි. දේවන්ද්‍රීගේ දෙදණ ලේ තලාවේ වැදුණේ දැඩි වේදනාවක් ගෙන දෙමිනි.

"පර බැල්ලි..." පියතිලක උතුර යටින් හඬ නැඟුවේය.

"මම ඒ ගැනිව අතුරුදහන් කෙරුවේ නිකම්ම නෙමෙයි. කරන්න ඕන හැම දේම කෙරුවට පස්සෙ... හොඳට මතක තියා ගනින... උඹවත් වෙන්තෙ ඒ විකම හමයි... මේ වැව මැදදෙ කියෙන දිය සුළිය කිසිම දවසක රහස් පිටට දෙන්නෙ නැ..."

මුහු උමතු වෙත් මෙන් දොඩවද්දී දේවන්ද්‍රී වහා නැඟී සිටියාය. වැස්ස වඩාත් වැඩි වී තිබිණි. ගල් තලාව ද ලිස්සන සුළු විය. දෙදණ බෙහෙවින් වේදනා සහගත වූ බැවින් එතැනින් එක් වරම ඉවත්ව යන්නට නොහැකිව දේවන්ද්‍රීගේ දෙපා පැකිළිණි. ඒ අවසරයෙන් නැඟී සිටි පියතිලක නැවතත් ඇය අල්ලා ගැනීමට පැත්තේය. වේදනාව නොකැකූ ඇය නැවතත් දණ හිස නමා කොටරදින පහරක් එල්ල කළේ පියතිලකගේ යටි බඩින් පහළ ප්‍රදේශයටය.

"ආත් අමමෝ..."

මුහු යටි බඩ අල්ලාගෙන දෙකට නැමුණේය. දේවන්ද්‍රී ඒ සමඟම තවත් පා පහරක් එල්ල කළාය.

"බැල්ලි තෝ දිනුවා කියල හිතන්න එපා..."

කෙදිරි ගාමිණි මහු හල් කලාව මත ඇඳ වැටිණි. දේවින්ද්‍රි වහා හල් කලාවෙන් බිමට බෑස ගොය දෙසට යන්නට සූදානම් වූවා පමණි. වැස්ස අතරින් අඩි පාර දිගේ මෙදෙසට දිව එන රුවක් ඇතෙහි ගැටිණි. ඇය වඩාත් බියපත් වූවාය.

වැස්ස අතරින් වේගයෙන් දිව ආ මාධවී නැවතුණේ දේවින්ද්‍රිගේ සිරුරේ හැසුණට ද පසුවය. තොටපියක් පැළඳගෙන සිටිය ද මාධවී සිටියේ තෙත බරිතවය. ඇය නිවසේ සිටම පැමිණියේ නම් මෙතරම් තෙතබරිත වන්නට නැතිකමක් නැතැයි දේවින්ද්‍රිට සිතියි. නොඅනුමානවම ඇයත් පියතිලකත් පැමිණෙන්නට ඇත්තේ එකටමය.

"කෝ පියතිලක...? උම් එයාට මොනවද කළේ...?"

මාධවී දේවින්ද්‍රිගේ දෙඋරහිසින් අල්ලා පොලවමින් විමසද්දී තමාගේ සිතුවිල්ල සියයට සියයක්ම නිවැරදි බව ඇයට වැටහිණි.

"ඒ වගේ ජරා මිනිසෙකුට කරන්න ඕන දේ කෙරුවා... තමුසෙගෙ බොඩි ගාවිනෙ. හිනින් බලනවා මැරිල ද කියලා..."

කෝපයෙන් පවසා මාධවී පසෙකට තල්ලු කොට දමූ දේවින්ද්‍රි එක් වරක්වත් හැරී නොබලාම දුමින්තට වූවාය. ඇය දිවෙහි ගසේ දිරියෙන් නොව සිතේ දිරියෙනි. ඇගේ දෑතින්ගේ කුඩාල බෙහෙවින් රිදුම් දෙමින් තිබිණි. තෙත බරිත සාය දෙපාවල පැටලෙන්නට විය. කෝණාකාරව ඇඳ හැසුණු වැසි බිඳු මුහුණට වැදුණේ ඊතල කරම් රිදුම් දෙමිනි. එහෙත් ඇය දිවිම නැවැත්වූයේ නැත.

"දේවින්ද්‍රි..."

ඇය හති දමාගෙන පෝටිකෝව යටට එද්දී ඉස්කෝප්පුවේ විසල් කුමණකට හේත්තු වී සිටි ධනුෂ්ක උස් හඩින් ඇය ඇමතුවේය. ඔහු හැඳින ගැනීමට නොහැකිවූයේ මෙන් දේවින්ද්‍රි මොහොතක් බලා සිටියාය.

"දේවින්ද්‍රි මොකද මේ...?"

ඔහු ඉස්කෝප්පුවේ පඩි පෙළ බෑස පෝටිකෝව යටට පැමිණියේ මව්වගෙන් එසේ අසමිනි. දේවින්ද්‍රිගේ සිතේ මේ වන තුරු පැවති දිරිය අන්තිම බිත්තුවටම සිඳි ගියේය. මහා අසරණ හැඟීමකින් මැඩුණු ඇය මහ හඩින් හඬමින් ධනුෂ්කගේ දෑතට වාරු වූවාය. තමා සිටින්නේ තෙතබරිතව බවත් එත් ඇයට එමොහොතේ සිහිපත් වූයේ නැත.

"ඇයි දේවින්ද්‍රි මොකද වූණේ...?"

ධනුෂ්ක සිය ළමැදෙහි හිස හොවාගෙන හඬා වැටෙමින් සිටි යුවතියගේ තෙත හිස කෙස් සිය උණුසුම් සුරතින් පිරිමදිමින් විමසුවේය.

"පියතිලක... පියතිලක..."

ඇය හති දමමින් ගොත ගැසුවාය. ඔහු ඇගේ කම්මුල් දෙපසින් අත යවා මුහුණ තමා දෙසට තරවා ගත්තේය.

"කෝ පියතිලක...?" ඔහු විමසුවේ කුතුහලයෙනි.

"වැව් ළඟ... මාධවීන් එතන..."

දේවින්ද්‍රි කියන කිසිවක් අහන් මුලක් ධනුෂ්කට වැටහුණේ නැත. ඔහුගේ දෙබැම හැකිළී ගියේය.

"මේ මහ වැස්සෙ ඒ දෙන්නා වැඩ ලඟ මොනව කරනවද...?"

* "අනේ හිහිත් බලන්න සර්... මට බයයි... මට බයයි..." ඇය අපොරත් හැනිව හැඩුවාය.

"හරි දේවන්ද්‍රි, මම හිහිත් බලන්නම් ඔයා කාමරේට හිහිත් ඇඳුම් මාරු කරගෙන ඔය තෙත කොණ්ඩේ පිහදා ගන්නකො. පුළුවන් නම් කෝඩි එකක් හදාගෙන බොන්න..."

ධනුෂ්ක පැවසුවේ අතිශයින් කාරුණික ස්වරයෙනි. එතෙක් දේවන්ද්‍රිට ඔහුගේ දෑතේ රැකවරණයෙන් මිදෙන්නට සිතුවේ නැත. පියකිලකගේ දෑතේ ගොරහැඩි පහසත් ඔහුගේ මුහුණේ වූ වියරූ වුණු පෙනුමත් සිහිපත් වෙද්දී ඇගේ සිරුර කිළිපොලා ගියේය. ඔහු මිනිසරුවෙකු බව සිහිපත් වීමෙන් ඒ භෑරීම දෙතුණ තෙතුණ වී දැනිණි.

"දේවන්ද්‍රි ඉක්මනට ඇතුළට යන්න... මේ මයාව හොඳටම වෙච්චලනවා..."

තමා වෙච්චලන්නේ සිතල නිසා හොඳන බව කීමට නොහැකි තරමටම ඇය කැළඹී සිටියාය. පියකිලක හෙළි කළ භයානක රහස පිළිබඳව ධනුෂ්කට කිව යුතු වුව ද ඇයට ඒ සඳහා දිරි උපදවා ගත නොහැකි විය.

"දේවන්ද්‍රි... මට තේරෙනවා ඔයා හොඳටම බය වෙලා ඉන්නෙ කියලා. වුණ හැම දේම මට පස්සෙ කියන්නකො. දන් ඔයා කාමරේට යන්න. මම හින් බණ්ඩන් එක්ක වැඩ ලඟට හිහිත් එන්නම්..."

දේවන්ද්‍රි කිසිසේත්ම අපේක්ෂා නොකළ පරිද්දෙන් ධනුෂ්ක සෙමින් ඇගේ හළලන සිට ගත්තේය. මෙතෙක් වෙලා ඔහුගේ සිරුරට හේක්කු වී සිටීමෙන් පවා ඇති පොටුණු ලැජ්ජාවක් දේවන්ද්‍රිගේ සිතට දනුවේ එමොහොතේය. ඇය වහා ඔහු අත හැර ගෙතුළට දිව්වාය.

තෙත බේරෙමින් සාලය හරහා දුටුදී එක් වරම ඇගේ තෙත ගැටුණේ සූරියතැන්න මැතිණියගේ සේයාරුවය. ඇය මොහොතක් නැවතී ඒ කාරුණික මුහුණ දෙස බලා සිටියාය. ඇගේ කාරුණික බව පිළිබඳව වලච්චේ සේවය කළ සියලු දෙනාම දැන සිටියහ. ඇය ඔය එකම පුතාත් රෝගී සැමියාත් අත් හැර දමා අතුරුදන් වීම පුද්ගලයක් වූයේ එහෙයිනි. නිවසේම සාමාජිකයෙකු ලෙස පසු වන පියකිලක මේ දයාබර කාන්තාව දූෂණය කොට මරා දමූ බව ඔවුන්ට ඊටත් වඩා පුද්ගලය දනවන පුවතක් වෙනු ඇත. එම පුවතට සූරියතැන්න මහතා තෙසේ ප්‍රතිචාර දක්වනු ඇද්දැයි ඇයට සිතා හැනීමට පවා නොහැකි විය.

"සුජානිමි මායි හුගත් සන්නේසෙත් සිටියෙ දේවන්ද්‍රි... එයා පුතාටත් පණ වගේ ආදරේ කෙරුවා... එයා යනවා කියලා එයාගෙම අත් අකුරින් ලියමක් ලියලා කියලා නොහිස නම් මම හිතන්නෙ කවුරු හරි එයාව පැහැරගෙන හිහිත් කියලයි. ඒ කරමම ඒක මට පුද්ගලයක්. හැබැයි මට විශ්වාසයක් තියෙනවා ඒවතුන් අතර ඉන්නවා නම් මං ඔැරෙන්න මොහොතකට ඉස්සර වෙලා හරි සුජානි මාව බලන්න එයි කියලා. ඒ බලාපොරොත්තුව තමයි මාව ඒවත් කරවන්නෙ..."

සූරියතැන්න මහතා වරක් කී අයුරු දේවන්ද්‍රිට සිහිපත් විය. ඔහු සිය බිරිඳගේ ආදරණීය මතකයට පවා ආදරය දක්විය

හැකි තරම් දයාබර හදවතක් ඇති මිනිසෙකි. දේවින්දි ඔහුට බෙහෙවින් ආදරය කළේ ඔහු සතු එවන් උදාර ගති ඉණ හැඳින ගත් බැවිනි. මාධවීන් පියතිලකත් ඒ ආදරය වරදවා සිතුවේ දේපොළ අයිති කර ගැනීමේ ආකෘති නිසා ඇය සුරියතැන්න මහතාත් සමග සම්බන්ධයක් ඇති කර ගත් බවය. පියතිලක නම් අලප්ප කුහක මිනිසෙකු බව ඔහු දුටු දිනයේම දේවින්දි එවතා ගන්නාය. මාධවී ඊර්ෂ්‍යාවෙන් පීඩිතව සිටියත් ඔහුට අනුබල දීමට තරම් පහත් තත්ත්වයකට ඇද වැටෙන්නු ඇතැයි ඇය සිතුවේ නැත. මේ සියල්ල දැන ගත් විට සුරියතැන්න මහතා කුමන තත්ත්වයකට පත්වෙන්නු ඇද්ද ?

"ලොකු සර්ගෙ හිත තලන්නෙ නැතුව මේ හයානක රහස එළි කරන විදියක් මට කියල දෙන්න වලව්වෙ නාමුදුරුවනේ..."

දේවින්දි සුරියතැන්න මැතිණියගේ පින්තූරය ඉදිරියේ දැකින් වැටී දොකින් මුහුණ වසාගෙන හඩා වැටුණාය. සුරියතැන්න මහතාගේ රෝද පුටුවේ හඬ ඇසිණි. දේවින්දිට නැගිට එතැනින් පලා යාමට අවශ්‍ය වුවත් ඒ හදුනා දිරියක් තිබුණේ නැත. ඊටත් වඩා දකුණින්වල වූ තුවාල ද රිද්මී දුන්නේය.

"දේවින්දි... ඇයි මේ...?"

ප්‍රත්නාර්ථයක හඬින් විමසූ සුරියතැන්න මහතා රෝද පුටුව පදවාගෙන ඒතැනට ආවේ වේගයෙනි. දේවින්දි සිටි ඉරියව්වෙන්ම නොසැලී සිටියාය.

"මොකද මේ වයා කොඳවම ගෙමිලා...? කෝ මේ ගෙදර තිටිය මිනිස්සු කවුරුත් නැද්ද..." සුරියතැන්න මහතා ඇගේ හිත මත සුරත කබමින් විමසීය.

දේවින්දි බියපත් මුඛාත්තිකයක මෙන් ගෙතුළට දුවනු බලා සිටි ධනුෂ්කගේ මුටුග රෝකි මඳහසක් ඇඳිණි. මඳ වේලාවකට පෙර සිය කම්මුල හරහා වේගවත් පහරක් එල්ල කළේ මේ යුවතියමදැයි ඔහු කල්පනා කළේය. සැබැවින්ම යුවතියකගේ අනෑතිලි එපමණටම ඊළ වෙනු ඇතැයි ඔහු කිසිදු දිනයෙක සිතා නොතිබිණි. ඔහු තවමත් පුපුරු ගසන සිය කම්මුල අල්ලා බැලුවේය.

"මේ කෙල්ලට මොකක් හරි ලොකු කරදරයක් වෙලා තියෙනවා. එහෙම නැත්නම් දුටුගෙන ඇවිල්ලා මාව බඳා ගන්නෙ නැ..."

ධනුෂ්ක කල්පනා කළේය. මාධවීන් පියතිලකත් එයට සෘජුවම සම්බන්ධ බව නොඅනුමානාය. ඔහුගේ සිතට සැකයක් දනෙන්නට විය.

"බලපුකො මේ මහ වැස්සෙ ඒ දෙන්නා මොනවද වැට
ළහ කරන්නෙ කියලා..."

ඉස්තෝප්පුවේ මුල්ලක හේත්තු කොට තිබූ කුඩය අතට
ගත් ධනුෂ්ක එය දිග හරිමින් මිදුලට බසිද්දීම කුඩයක් ඉහලා
ගත් හින් බණ්ඩා මිදුල හරහා පැමිණියේය. ඔහු ධනුෂ්ක දෙස
බැලුවේ කුතුහලයෙනි.

"පුංචි බණ්ඩාර මහත්තයා කොහෙ යන්ටද මිදුලට
බැස්සෙ..."

ධනුෂ්ක මොහොතක් කල්පනා කළේය. සිදු වී ඇත්තේ
කුමක්දැයි ඔහු ද හරි හැටි දැන සිටියේ නැත. එම නිසාම හින්
බණ්ඩා කැටුව යාම තුවාලව හුරුයයි ඔහුට සිතී.

"මම වැටි ළඟට යන්න..."

"වැටි ළඟට...? මේ මහ වැස්සෙ..."

හින් බණ්ඩා ඔහු දෙස බැලුවේ ඔව්තයෙනි. ධනුෂ්ක හැද
සිටියේ පුදු පැහැති වී ඔර්ටයක් සහ බතික් සරමකි. දෙවිත්දි
තෙත බේරෙන සිරුරින් යුතුව ඔහුට කුරුළු වී සිටීම නිසා එය
දැනටමත් තෙමී තිබීණි. සරම වලා පොට ගසා හැනීමේ
පුරුද්දක් නොවූ බැවින් මිදුල හරහා ගලා යන වැසි දියෙන්
සරමේ පහළ කොටස ද තෙමී ගියේය. හින් බණ්ඩාගේ එක
බැල්මට මේ සියල්ලම හසු වූයේය.

"පුංචි බණ්ඩාර මහත්තයා ඔය සරම කැහැපොට ගහ
ගන්නනම්... දැනටමත් තෙමීලෙන..."

සිය ප්‍රශ්නයට පිළිතුරක් නොලැබුණ නමුත් එහි හින්

බණ්ඩා පැවසීය. කුඩ මීට නිකටින් සිර කොට ගත් ධනුෂ්ක ඔහු
සි පරිදි කළේය.

"මේ වේලාවේ වැටි ළඟට යන්න මොකටද
හැබැටම..."

විරි විරි හඬින් මඩ පාමින් ධනුෂ්ක පසුපස ගමන්
කරමින් සිටි හින් බණ්ඩා නැවතත් විමසුවේය. වත්තේ වැටි
කරමින් සිටි ඔහු මහ වැස්ස නිසා දර මඩුවට වී සිටියේය.
වලව්වට පැමිණියේ දේවිත්දි නොන්නා ලවා උණුසුම් කෝපි
කෝෂ්පයක් සාදවා ගන්නා බලාපොරොත්තුවෙනි.
කුඩැල්ලන්ටත් මඩටත් ඉමහත් අකමැත්තක් දක්වන ධනුෂ්ක
මෙවන් මොහොතක මිදුලට බසිතැයි ඔහු නිකමටවත් සිතුවේ
නැත.

"වැටි ළඟට යන්න මොකටද කියල හරියටම කියන්න
මමත් දන්නෙ නැ... ඒත් මොකක්දෝ දෙයක් සිද්ද වේලා
තියෙනවා..."

හින් බණ්ඩාට ධනුෂ්කගේ අණ්ඩර දෙමළය වැටිනුණේ
නැත. එහෙත් භාමිපුකුන්ගෙන් දිගින් දිගටම ප්‍රශ්න ඇසීම
ඔහුගේ සිටින නොවන බැවින් හින් බණ්ඩා නිහඬ වූයේය.
බරපතල යමක් සිදු නොවී නම් පුංචි බණ්ඩාර මහත්තයා මේ
වැස්සේ වැටි ළඟට යාමට තරා ඒ පිළිබඳව සිතන්නේවත්
නැත.

"කඩුද ඒ වැටි ළඟ ඉන්නෙ..."

මහ වැස්සේ වුව ද ධනුෂ්කට වඩා දුර පෙනෙන හින්
බණ්ඩා විමසුවේ මව්තයෙන් මෙන්ම කුතුහලයෙනි. ධනුෂ්ක

වදනක්වත් දෙවුවෙහි නැත. ඔහුට කෝපයක් දනෙමින් තිබිණි. එම නිසාම ඔහු පය ඉක්මන් කළේය.

පියතිලක ලදු නලාච මත වැතිරී කෙදිරි නාමින් ද මාධරී ඔහු අසළ දණ ගසාගෙන යමක් කියමින් ද සිටින දහන දුටු ධනුෂ්කගේ කෝපය ඉහ වහා හිඳිය. ඔවුන් දෙදෙනාම තෙමී බත් වී සිටියහ. ධනුෂ්කත් හින් බණ්ඩාත් දුටු විශ්වම තිගැස්සුණු මාධරී වහා නැගී සිටියාය. ඇගේ දෙනෙත බියෙන් විචර විය.

"මොකක්ද මේ තටන නාචගම...?"

ධනුෂ්ක කෝප දීප්ත නෙත්වලින් ඇය දෙස බැලුවේය. ඇය වෙරිලන්තේ බියෙන් ද සීතලෙන් දැඩි ඔහුට වැටහුණේ නැත. ඔහු ඇය වෙතින් දෙනෙත මුදා ගෙන පියතිලක දෙස බැලුවේය. හින් බණ්ඩා නැගුරු වී ඔහු ඔසවන්නට තැත් කළේය.

"එපා... එපා... මාව උස්සන්න එපා... අරඬි මගේ කොන්ද කැඩුවා..."

පියතිලක උස් හඬින් කෙදිරි ගැවේය. එහෙත් ධනුෂ්කගේ සිතේ අනුකම්පාවක් ඇති වූයේ නැත.

"මොකද්ද වූණේ...?"

ධනුෂ්ක නිදහස් අත මීට මොළවා ගනිමින් විමසුවේ දත් මිටි කමිනි.

"දේවන්ද්... දේවන්ද්..."

මාධරී බිම බලාගෙන ගොත ගැසුවාය. ඇය හෘද සිටි වී ෂරියයත් කොට කලිසමත් තෙමී ඇඟටම ඇලී තිබිණි. හිසකෙස් ද හිසටම හේම වී තිබීම නිසා ඇය දිස් වූයේ පිරිමියෙකු පරිද්දෙනි.

"ඔව්... ඉතින්...? මොනවද දේවන්ද් කළේ...?" ධනුෂ්ක දැඩි හඬින් විමසීය.

"දේවන්ද් පියතිලකට ගහලා... එයාට දත් නැඟිට ගන්නවත් බැ..."

මාධරී බියපත් හඬින් මිම්ඤ්ඤවාය. වරදක් කළ අයෙකුගේ හැසිරීම ඇගේ හැම ඉරියව්වකම තිබිණි.

"අපේ බණ්ඩාර මහත්තයා මම ඒකිට කිසිම වැරද්දක් කෙරුවෙ නැ... ඒකි නිකම්මයි මට ගහල තල්ලු කරල දුමමෙ... ඒකිට හොඳක් නම් සිද්ද කරන්න එපා දෙසියනේ... අයියෝ... අම්මේ මගේ කොන්ද..."

පියතිලක කෙදිරි ගැව ද ඔහුගේ කුඩුකේටුකම් පිළිබඳව හොඳින් හඳුනා නින් බණ්ඩාගේ සිතේ නම් අනුකම්පාවක් ඇති වූයේම නැත. ඔහු මාධරී දෙස නෙත් කොතකින්වත් බැලුවේ ද නැත.

ඇය පලා යන්නට මං සොයන බියපත් මුවැත්තියක මෙන් වටපිට බලමින් සිටියාය.

"මොකද පුංචි බණ්ඩාර මහත්තයෝ දත් අපි කරන්නෙ...?"

පියතිලක ඔසවන්නට නොහැකි වූයෙන් හින් බණ්ඩා

පිළිසරණ පතන දැසින් ධනුෂ්ක දෙස බැලුවේය. පියතිලක දැන එකතු කොට ගෙන ධනුෂ්ක දෙස බලමින් මොනවාදෝ කියවන්නට විය. කට කට ගා ගැහෙමින් සිටි බැවින් ඔහු කියූ දේවල් පැහැදිලිව ශ්‍රවණය වූයේ නැත.

"උස්සගෙන යන්නන් බැරි නම් පයින් යන්නන් බැරි නම් ඔන්න ඔනෙ ඔතනම් මැරෙන්න තරිනවා..."

ධනුෂ්ක කිසි දිනෙක නොවූ තරම් නපුරු හඬකින් පැවසීය.

"අහන්...!"

මාධව්ව එක්වරම කීයැවිණි. ඒ සමඟම ධනුෂ්ක හෙළු බැල්මෙන් බිය වූ ඇය දෝතින්ම කට වසා ගත්තාය. හින් බණ්ඩා ද ධනුෂ්ක දෙස බැලුවේ ඔහු එය පැවසුවේ විහිළුවට ද ඇත්තටම ද වටහා ගත නොහැකි වූ නිසාය.

"මාධව්ව මොකද්ද පියතිලකත් එක්ක මෙනෙත්ව එන්න තිබුණු උවමනාව...?"

ධනුෂ්ක විමසුවේ විත්තිකරුවෙකුගෙන් කෝන්තර අසන නීතිඥයෙකුගේ හඬිනි. මාධව් පිළිතුරක් නොදී අසරණ ලෙස වටපිට බැලුවාය.

"හරි මම ඒක පස්සෙ බලා ගන්නමි... සිද්ද වෙලා තියෙන්නෙ මොකද්ද කියලා මට දුන් හිතා ගන්න පුළුවන්... දේවින්දි කවදාවත් නිකරුණේ කෙනෙකුට හිංසා කරන කෙනෙක් නෙමෙයි..."

දේවින්දි සිය පියා සමඟ සම්බන්ධතාවයක් ඇතැයි

කනටත් සිහේ තිබුණත් එවර ධනුෂ්ක ඇගේ පැත්තට කතා කළේය. එය මාධව්ගේ හිතලුවක්යයි හැඟීමක් මේ වන විට ඔහුගේ සිතට ඇතුළු වෙමින් පැවතිණි.

"ඒක නම් සහතික ඇත්ත බණ්ඩාර මහත්තයා... දේවින්දි නෝනත් අපේ වලව්වේ හාමුදුරුවෝ වාගෙම කරුණාවන්නයි..." හින් බණ්ඩාව කීයැවිණි.

ධනුෂ්ක කිසිවක් නොකියා පියතිලක වෙත නැඹුරු වූයේය. පියතිලක කිසි දිනෙක නොවූ තරම් බැගෑපත් බැල්මකින් ධනුෂ්ක දෙස බැලීය.

"නුගත් අමාරුයි වාගෙ... අපිට නම් උස්සගෙන යන්න බැරි වෙයි..." හින් බණ්ඩා පැවසීය.

"හින් බණ්ඩා හෙදර දුටල හිහින් අර ස්ටෝර් රුමි එකේ තියෙන අකුලන ඇඳ අරගෙන එන්න. මාධව්ත් යනවා හින් බණ්ඩා එක්කම..."

ඔහු අණ කළේය. හින් බණ්ඩා වහාම ඒ අණට කිකරු වුවත් මාධව් මදක් පැකිළෙමින් ධනුෂ්කගේ මුහුණ දෙස බැලුවාය.

"යනවා ඉතින් එක සැරයක් කිව්වම..."

ධනුෂ්ක සැර කළේය. තවත් මොහොතක්වත් ප්‍රමාද නොවූ මාධව් හින් බණ්ඩා පසුපසින් ගාටන්නට වූවාය.

"අනේ පුංචි බණ්ඩාර මහත්තයෝ... මං අපරාධ කාරයෙක්... මිනීමරුවෙක්... මාව පොලීසියට බාර දෙන්න..."

හිටි හැටියේම පියතිලක මහ හඬින් විලාස දෙන්නට පටන් ගත්තේය. ධනුෂ්ක ඔහු දෙස බැලුවේ බොහෝ වේලාවක් හෙමෙමින් එක තැන සිටීම නිසා ඔහුගේ සිහිය විකල් වී ගොස් ඇද්දැයි සැකයෙනි.

* * *

දේවින්ද්‍රිට කතා කර ගන්නට නොහැකි විය. ඇය සූරියතැන්න මහතාගේ දණහිස් මත මුහුණ හොවාගෙන හඬා වැටෙන්නට වූවාය. ඔහු අපමණ කරුණාවෙන් ඇගේ හිස පිරිමැද්දේය.

"මයාගෙ හිත හොඳටෝම කලබල වේලා... හොඳ දරුවා වාගෙ ගිහින් ඇලුම් මාරු කරගෙන කෝපි ඵකකුත් හදාගෙන එන්නකො..."

ඒ අවසරයෙන් නැඟිට ගත් දේවින්ද්‍රි සිය කාමරයට දිවිවාය. සූරියතැන්න මහතා මග හැරීමට ඇයට අවශ්‍යව තිබිණි. ඔහුට සත්‍යය හෙළි කළ යුතු ද තව දුරක් බලාපොරොත්තුවේ එල්බගෙන සිටින්නට ඉඩ හළ යුතුදැයි දෙහිධියාව ඇගේ සිතට වද දුන්නේය.

"තව විකෙන් වලව්වෙ හාමුදුරුවන්ට වුණ දේම තමයි මටත් වෙන්නෙ..."

දේවින්ද්‍රි සිතුවේ උදව්වෙයෙන් ගැහෙන සිය ළමාදරු අතක් තබා ගනිමිනි. කාලයක් තිස්සේ විදේශ රටක පදිංචිව සිට පැමිණිය ද සුප්‍රසාදි, දේශීය සම්ප්‍රදායානුකූලව ජීවත් වෙන්නට උත්සාහ දරා කාන්තාවක් බව දේවින්ද්‍රි සූරියතැන්න මහතා වෙතින්ම දැනගෙන තිබිණි. ඇගේ කාලයේ සමාජය

මෙතරම්ම දුෂිත වී නොතිබුණ නිසා හෝ පියතිලක වැන්නෙකු සැක කිරීමට තරම් කරුණු නොතිබූ නිසා හෝ සුප්‍රසාදි මේ අනතුරට බදුන් වෙන්නට ඇත.

කමාට අතවරයක් කරන්නට එන පිරිමියෙකු මෙල්ල කිරීමට ඇති හොඳම ක්‍රමය ඔහුගේ රහස්‍ය පෙදෙසට දණහිසින් පහර දීම බව දේවින්ද්‍රි දැන ගත්තේ ආත්මාරක්‍ෂක සටන් ක්‍රම ගැන කාන්තාව දනුවත් කිරීම සඳහා පුවත්පතට ලියූ ලිපි පෙළකිනි. එම දනුවමත් පලක් වෙනු ඇතැයි ඊදා ඇය විශ්වාස කළේ නැත. අනෙක් අතට ඊදා සිටින්නට ඇත්තේ තරුණ ජවයෙන් මත් වූ පියතිලක කෙනෙකි. තවමත් ශක්තිමත් වුව ද ඊදා තරම් ශක්තියක් ඔහු තුළ දැන් හේම වී තිබෙන්නට හැකියාවක් නැත. දේවින්ද්‍රිට පහසුවෙන් ඔහු මෙල්ල කර ගැනීමට හැකි වූයේ එනිසාය.

"වලව්වෙ හාමුදුරුවොත් නිතරම වැව් ළඟට යනවා ඒ කාලෙ..."

හිත් බණ්ඩා කී අයුරු දේවින්ද්‍රි සිහිපත් කළාය. සිත සැතැල්ලු කර ගැනීමට අවශ්‍යව තිබූ හැම විටෙකම සුප්‍රසාදි වැව් ළඟට ගිය බව ඇයට පැවසුවේ සූරියතැන්න මහතාය. ඔහු හදිසි අනතුරට බදුන් වූ පසුව සුප්‍රසාදි එතැනට වී ඒ පිළිබඳව කල්පනා කරමින් සිටින්නට ඇත. ඇය පිළිබඳව සෝදිසියෙන් පසු වූ මේ පාපතර මිනිසා ඇය බිල්ලට ගන්නට ඇත. දේවින්ද්‍රිගේ සියොළඟම කිළිපොලා ගියේය. සුප්‍රසාදිට ඒ අවස්ථාවේ කුමන හැඟීමක් දනෙන්නට ඇද්දැයි දේවින්ද්‍රි සිතුවාය. ඇයට ආබාධිත සැමියා සිහිපත් වන්නට ඇත. මව්ගේ පියාත් නැතුවම බැරි වයසේ සිටි දරුවා සිහිපත් වෙන්නට ඇත. ඇතැම් විටෙක ඇය පියතිලකගේ බල කිරීම මත ලිපියක්

ලියන්නට ඇත්තේ ද ඔහු ජීවිත දානය දෙනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වෙත් විය යුතුය.

"එව් දෙයියනේ..."

දේවින්ද්‍රගේ ඇයට කළුරු නැගිණි. පියතිලකට නම් තිසිසේනම සමාවක් නොදිය යුතු යයි ඇයට සිතුවේ සුපානි පිළිබඳව දිගින් දිගටම සිතද්දීය.

"මාධව් ඕවා දනගෙන ද දන්නෙ නෑ පියතිලකට සිව්වර සපෝටි කළේ..."

දේවින්ද්‍ර සිතුවේ අසුරා තිබූ ගමන් බෑගයක් විවෘත කරමිනි. එයින් ඇඳුමක් රැගෙන තෙත ඇඳුම් මාරු කර ගත් ඇය ඇඳ මත වාඩි වී මොහොතක් කල්පනා කරන්නට වූවාය. වහාම මේ නිවසින් පිටවී යන ලෙස ධනුෂ්ක ඇයට අණ කළේය. ඉතා දයාබර ලෙස මොහොතකට පෙර ඇගේ නළලක සිත ගත්තේත් ඒ ධනුෂ්කමය. කෙසේ වුවත් තව දුරටත් මෙහි රැඳෙන්නට ඇයට හිත හදා ගත නොහැකිය.

"මම හෙදර යන්න වෙයි ද පොලීසියට යන්න වෙයි ද දන්නෙත් නෑහැ..."

ඇය සිතුවේ සිය පා පහරින් ගල් තලාව මත ඇඳ වැටුණු පියතිලක පිළිබඳව සිතමිනි. එහෙත් ඇගේ සිතේ අබමල් රේඝුවක තරමටත් පසුතැවිල්ලක් හෝ හෝකයක් ඇති වූයේ නැත.

"ඔය වගේ නපුරු මිනිහෙක් මරල දාල හිරේ සියත් සැපයි..." ඇය සිතුවාය.

දේවින්ද්‍රට කෝපි කෝප්පයක අවශ්‍යතාව තදින් දැනිණි. එහෙත් කුස්සියට යා නොහැකි අන්දමේ හුදෙකලා බවක් ඇයට පීඩා කළේය. රන් මැණිකා හා ගිලා ද ආපසු ගියේ බොහෝ වේලාවකට පෙරය. සූරියනැත්තා මහතාට ද කෝපි ටිකක් අවශ්‍ය වී ඇතුළු නිසැකය. දේවින්ද්‍ර කොට්ටයක් ද තුරුල් කර ගෙන ඇදේ හාත්පිටි වූයේ විවාහ ලෙසිනි. ඇගේ දණහිස් ද වේදනා දෙමින් තිබිණි.

"තව ටිකකින් ගිහින් කෝපි ටිකක් හදනවා..."

එසේ සිතමින් ඇය දැස පියා ගන්නාය.

ඇය තිගැස්සි දෙනෙත් විවර කළේ කිසිවෙකු හිස පිරිමදිනු දැනීමෙනි. කාමරය පුරා වූයේ අඩු අඟුරකි. යමෙකු ඇදේ ඇය අසලම වාඩි වී සිටිනු දුටු දේවින්ද්‍ර බියපත් වූවාය. ඇය කෑ ගසන්නට මුඛ විවර කරත්ම ධනුෂ්ක ගේ කටහඬ ඇසිණි.

"දේවින්ද්‍ර... නැඟිටලා මේ කෝපි එක බොන්න..."

ඔහු කාරුණික හඬින් පැවසීය. දේවින්ද්‍රට කිසිවක් පැහැදිලිව වටහා ගත නොහැකි විය. නින්දේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මෙතෙක් සිත පෙළමින් තිබූ බොහෝ වේදනාවන් සමනය වී ගොස් තිබිණි. ඇය හිස කෙස් සකසා ගනිමින් ඇඳ මත වාඩි වූයේ කුතුහලයෙන් යුතුවය.

"ඇයි මේ...?"

ඇය විමසිය යුතු හැම දෙයක්ම වචන දෙකකින් විමසුවාය.

"ඉස්සර වෙලා මේ කෝපි එක බිල ඉන්නකො... ඊට පස්සෙ මම මගාට නැම දේම කියන්නම්..."

අඩ අඳුර නිසා ධනුෂ්කගේ මුහුණේ හැඟීම පැහැදිලිව පෙනුණේ නැත. එහෙත් ඔහු කතා කරන්නේ දැඩි සේ පාලනය කර ගත් තඩකින් බව ඇයට වැටහිණි.

ඇය ඔහු දිගු කළ කෝපි කෝප්පය අතට ගත්තේ විමසිය යුතු ප්‍රශ්න රැසක් සිතේ තෙරපෙද්දීය. ධනුෂ්ක කිසිම දිනයක ඇගේ කාමරයට පැමිණ තිබුණේ නැත. අනෙක් අතට ඇය ඔහුගේ සේවිකාවකි. ඇයට කෝපි සාදා ළඟට ගෙනැවිත් දීමට ඔහුට කිසිදු අවශ්‍යතාවයක් නැත.

කෝපි උතුරක් දෙකක් පානය කරන විට දේවින්ද්‍රී ගේ මතකය පැහැදිලි විය. මෙතෙක් යටපත් වී තිබුණු කම්පනය නැවතත් ඇයට දනෙන්නට විය. ඇය කෝපි කෝප්පය පසෙක වූ කුඩා ටිපෝට් මත තබා ධනුෂ්ක දෙසට නැරඹිණාය. ඔහු දැනින්ම හිස බදා ඉහත කල්පනා කරමින් සිටියේය.

"සර්..."

ඇය ඇඳෙන් බැස ඔහු සම්පයට ආවාය. ඇගේ තුවාල වූ දෙදණ වේදනා දුන්නේය.

"ඌන්..." ඇයට ඉහළටම කෙදිරි හැටිණි.

"ආ... ඇයි දේවින්ද්‍රී..."

ධනුෂ්ක සිහිනෙන් අවදි වූවෙකු වෙන් නැඟී සිටියේය.

"නැ... මේ දණිස් දෙක විකක් තුවාල වෙලා..."

දේවින්ද්‍රී එය සුළු කොට දක්වන්නට වැයම් කළාය.

"කෝ බලන්න..."

ධනුෂ්ක ඇගේ අවසරයකින් තොරවම ගවුම මඳක් මැත් කොට දණහිස් දෙස බැලීය. තමාට එකිනෙකක් නොදැනීම පිළිබඳව දේවින්ද්‍රීට පුදුම සිතීණි.

"දෙවියනේ... හොඳටම තුවාල වෙලා තේද...? යම් යම් පහළට බෙහෙත් විකක් දාන්න..."

ඔහු ඇගේ අතකින් අල්ලා ගත්තේය. මෙතෙක් සිත තුළ තෙරපුණු සුදෙකලා බව පහ වී ගිය බවක් ඇයට දැනිණි.

"මේක එව්වර අමාරු නෑ සර්... පියාපිලකට මොකද වුණේ...?"

ඇය වචන පිට කර ගත්තේ ඉමහත් වැයමකින් යුතුවය. ඒ අමිහිරි සිද්ධිය මතක් කරන්නට පවා ඇය තුළ කැමැත්තක් නොවීය. ධනුෂ්ක දිගු සුපුමක් හෙළුවේ ඇය බියපත් කරවමිණි. පියාපිලක මිය ගොස් ඇතැයි හැඟීම ඇයට දනෙන්නට විය.

පියාපිලක රෝහල් ගත කළ බවත් ඇතැම් විට ඔහුට ජීවිතයේ ඉතිරි කාලය ඔත්පලව ගත කිරීමට සිදු වන බවත් ධනුෂ්ක වෙතින් දැන ගත්ත ද දේවින්ද්‍රීගේ සිතේ අනුකම්පාවක් ඇති වූයේම නැත. ඔහු සුපානිට කළ අපරාධයේ තරමත්, තමාට කරන්නට ගිය අපරාධයේ තරමත් පිහිටත් වෙද්දී ඔහු ලද්දේ ප්‍රමාණවත් දඩුවමක් නොවේ යයි ඇයට සිතෙන්නට විය.

"මට කිසිම දෙයක් හරියට හිතා ගන්න බැරි කරමට ඔළුව අවුල් වෙලා තියෙන්නෙ දේවින්ද්‍රී..."

කොට්ඨාසයේ ගරාදි වැට්ට දැන තබා නැගුරුව මිදුල දිගේ හලා යන බොර පැහැති දිය සහර දෙස බලාගත් ධනුෂ්ක පැවසුවේ සුසුමක් ද හෙළමිනි. ඔහුගේ කටහඬ බෙහෙවින් බිදී තිබිණි. දේවින්ද්‍ර ඔහු ආසන්නයේම ගරාදි වැට්ට පිට දී සිටගෙන සිටියාය. සිතට දනෙමින් තිබුණු හුදෙකලා බව තිසාම ඔහු වෙතින් ඇත් වෙන්නට ඇයට සිතූණේ නැත.

"මම හැම කෙනෙක් ගැනම හැම දෙයක් ගැනම හිතපු දේවල් කොයි තරම් වැරදි ද?"

එවර ධනුෂ්ක පැවසුවේ තමාටම කතා කරන්නාක් මෙනි. දේවින්ද්‍ර ඕනෑකමින් ඔහු දෙස බැලුවාය.

"මොකක් ගැන ද සර් ඔය කතා කරන්නෙ...?" ඇය විමසුවේ කුතුහලයෙනි.

"පියතිලක ලොකු පාපොච්චාරණයක් කළා දේවින්ද්‍ර.. එයා මගෙ අම්මට මරල දාපු හැටි, ඔයාවත් ඒ විදිහට මරන්න ට්‍රයි කරපු හැටි..."

ධනුෂ්ක කතා කළේ හැඩෙන්නට ආසන්න ස්වරයකිනි. දේවින්ද්‍ර ඔහු සනසන්නට මෙන් තවත් පියවරකින් ඔහු වෙතට ළං වුවාය. තත්තාදානන සූරියතැන්න මැතිණිය වෙනුවෙන් තම සිත තුළ ඇති වූ වේදනාවේ තරම මෙන් සිය දහස් ගණයක් ධනුෂ්කගේ සිත තුළ ඇති වෙන්නට ඇතැයි ඇයට සිතීණි.

"ඔයා දන්නෙ නෑ දේවින්ද්‍ර... මම මගෙ අම්මට ආදරේ කරපු තරම්... අම්මත් ඒ වගේමයි. අම්මා අපිට දාලා ගියා කියල දන ගත්තම මට දරා ගන්න බැරි වුණා. මම අසනිව වෙලා

හොස්සිට්ල් ඊකෙත් ගිටියා. මම එදා ඉඳලා මගෙ අම්මට විතරක් හෙමෙයි අම්මගෙ පෙනුම කියෙන හැඳුන්වත් වෙර කරලා. මාඩව්ව බිදින්න කැමති වුණෙත් අප්පච්චිලගෙයි නැන්දම්මලාගෙයි හිත් පිදවන්න බැරි හිත්දා... දෙසියනේ... මම මොන තරම් පඬි සිද්ද වෙන්න ඇද්ද..."

ධනුෂ්ක කතා කළේ බලවත් වේදනාවෙනි. දේවින්ද්‍ර ඔහුගේ අත මත සියත තැබුවාය.

"දන් ඔට්ටා ගැන හිතල වැඩක් නෑ සර්..."

ඇය කියද්දී ධනුෂ්ක ඇගේ අතැහිළි තරයේ අල්ලා ගත්තේය.

"මම කොහොමද දේවින්ද්‍ර ඒවා ගැන නොහිතා ඉන්නෙ...? ඔයා දන්නවද මම ඔයාව දක්ක දවසේ පොබ එකට ගන්න අකමැති වුණෙත් ඔයා මගෙ අම්මා වාගෙ හිත්දා..."

තමා සූරියතැන්න මැතිණියගේ නෑදෑයෙකු දැයි බොහෝ දෙනෙකු විමස අසුරු දේවින්ද්‍ර සිහිපත් කළාය. සත්‍යය නොදන මවට වෙර කිරීම පිළිබඳව දන් ධනුෂ්ක පසුතැවිලි වෙතවා ඇතැයි දේවින්ද්‍රට සිතීණි. එහෙත් දන් සිදු විය යුතු සියල්ල සිදු වී නමාරය. දන් කළ යුත්තේ උද්ගත වී ඇති අප්‍රත්ම තත්වයත් සමග අනාගතයට මුහුණ දීමය.

"දන්මම ඔට්ටා ලොකු සර්ට කියන්න එපා සර්... එයාට දරා ගන්න බැරි වෙයි..."

දේවින්ද්‍ර යෝජනා කළාය. දේවින්ද්‍රගේ අත සෙමින් මුදා හැරිය ධනුෂ්ක නැගුරුව සිටි ඉරියව්ව වෙනස් කොට ගරාදි වැට්ට පිට දී සිට ගත්තේය.

"අප්පච්චිට අලුතෙන් කියන්න දෙයක් නෑ දේවින්ද්... පියතිලක හැම දේම කිව්වේ අප්පච්චි ඉස්සරහමයි..."

"මොනවා?... කෝ දුන් ලොකු සර්...?"

දේවින්ද් විමසුවේ කලබලයෙනි. මෙතෙක් වේලා කිසිම දෙයක් නොසොයා නොබලා නිදා ගැනීම තමා කළ විශාල වරදකැයි ඇයට සිතෙන්නට විය.

"දුන් හොඳටම තිත්ද ගිහිල්ලා - ඉස්සර වේලා නම් ඒ සොක් එක දරාගන්න බැව්ව පොඩි ළමයෙක් වගේ ඇඩුවා... මෙව්වට කල්ම අප්පච්චි විශ්වාස කරගෙන ගිටියෙ අම්මා කොහෙ හරි ජීවතුන් අතර ඇති කියලා... පියතිලකම ඒ අපරාදේ කරපු එක අප්පච්චිට දරා ගන්න බෑ..." බලවත් වේදනාවකින් මෙන් දෙබෑම මිටිකා ගත්තේය.

සුවිසකැන්න මහතා පිළිබඳව දේවින්ද් හොඳින්ම දන සිටියාය. ඔහු පුජානි ගැන කිසි විටෙකත් අහිතක් සිතුවේ නැත. මිය යන්නට මොහොතකට පෙර හෝ නැවත වරක් ඇය දකින්නට ඔහු ප්‍රාර්ථනා කරමින් සිටියේය. ඒ පැතුම හිටි හැටියේම කුරිරු ලෙස බිඳ වැටී ගිය කල ඔහුගේ සංවේදී සිතට දැඩි කම්පනයක් දනෙන්නට ඇත. දේවින්ද් අදුර විසින් ගිල ගනිමින් තිබූ පරිසරය දෙස හිස් දෑසින් බලා සිටියාය. දැන මොදක හරහා බෑද හෝ ධනුෂ්ක ද සිටියේ අඳුර දෙස බලාගන්නාමය.

"පියතිලක සැහෙන කාලයක් තිස්සේ මේ වලව්වේම ඉඳලත් ඒ වගේ දෙයක් කරන්න හිත හදා ගත්තෙ කොහොමද මන්දා..."

සැහෙන වේලාවකට පසු දේවින්ද් කට හඩ අවිදි කළාය.

"මේ පරණ වලව්වල අපි නොදන්න පලඟිල්ව හුඟක් තියෙනවා දේවින්ද්... ඔයා මේවා දූතගෙන ගිටියට කමක් නෑ... ඔයා ලියන කතාවට හරි ප්‍රයෝජනයක් වෙයිනෙ..."

ඔහු දේවින්ද් දෙස යටැසින් බලමින් පැවසුවේය. ඒ බැල්මෙන් කියැවුණේ 'ගංගන්න හැව්ව මම සේරම දන්නවා...' වැන්නකි. මේ කේළම කියන්නට ඇත්තේ මාධව් විසින් යයි දේවින්ද්ට සිහිණි. පසු ගිය කාලයේ මාධව් හා පියතිලක නිතරම ගිටියේ ඇය පිළිබඳව සෝදිසියෙනි. දිනක් ඇය ලියමින් සිටි අත් පිටපත පවා අවුස්සා දමා තිබූ අත්දම ඇයට මතකය.

"කවුද කේළම කිව්වේ මාධව් ද පියතිලක ද...?"

කොරිවෝරයේ දුල්වුණු පාණ්ඩු පැහැති විදුලි එළිය නැවැරුණු ඔහුගේ මුහුණ දෙස තෝක්කාඩුවෙන් බැලූ දේවින්ද් විමසුවාය.

"ඒකෙන් වැඩක් නෑ... පොතක් ලියන එක වැරදි දෙයක් නෙමෙයිනෙ... හැබැයි පියතිලක හිතල තියෙන්නෙ ඔයා සී.අයි.ඩී. එකෙන් ඇවිත් කියලා. එකයි හැම වේලාවේම කුහුරට ඔයා දිනාවෙ බැලුවේ. මෝඩකමට මාධවින් එකට අනුබල දුන්නා..."

"ඉතින් පියතිලක මොනවද කිව්වේ කියලා කියන්නකො..."

දේවින්ද් පැවසුවේ නොඉවසිලිමත්වය. තමා හොඳ හැටි

දැන සිටින දේවල් නැවත නැවතත් කියනු ඇතිමට ඇයට අවශ්‍ය වූයේ නැත.

"අපේ අප්පච්චිගෙ බාප්පා කෙනෙක් ඉඳලා තියෙනවා කසලා බැඳලා නැති... ඒ බාප්පා අතින් ගෙදර වැඩට හිටපු ගැණියෙක් අනාට වෙලා... ඒ ගැණියාට ලැබුණු පුතා තමයිලා පියතිලක... ඉතින් පියතිලක හිතනවා මේ වලව්වේ එයාටත් අයිතියක් තියෙනවා කියලා..."

ධනුෂ්ක කට කොනකින් සිනාසුණේය. දේව්නිදි මහුගේ මුහුණේ එවන් පහත් බවක් හෝ දුටුවේ බොහෝ වේලාවකට පසුවය.

"ඉතින් මෙව්වර කල්ම කඩුරුවක් ඒ බව දැනගෙන හිටියෙ නැද්ද...?"

"අප්පච්චි පියතිලක කාගෙ කවුද කියන එක තම දැනගෙන ඉඳලා තියෙනවා... ඒත් ඔය වාගෙ දුෂ්ට අදහස් තියෙනවා කියලා දැනගෙන ඉඳලා නැ... අද පියතිලක ඒ නැම දේම කිව්වා... අප්පච්චි අස්සයා පිටින් වැටිලා තියෙන්නෙත් පියතිලක අස්සයා කුලප්පු වෙන්න මොනවදෝ බෙහෙතක් දීලා..."

"දෙවියනේ මෙහෙමත් මිනිස්සු..." දේව්නිදි හිඳිලුවාය.

"පියතිලක අම්මට බල කරලා තියෙනවා ගෙදරින් යනවා කියලා ලියමක් ලියන්න... එහෙම හරි ජීවත් වෙන්න ඉඩ ලැබෙව් කියලා අම්මා ලියම ලියලා තියෙන්නෙ... මගෙ පුතා වෙනුවෙන් මට ජීවත් වෙන්න ඉඩ දීපත් කියලා අම්මා ඇසුවලා දේව්නිදි..."

එය පවසද්දීම ධනුෂ්කට හැඩිණි. ඔහු දෝතින් මුහුණ වසා ගත්තේය. කිසිම දෙයකින් කම්පනයට පත් වෙන බවක් නොපෙන්වන ධනුෂ්ක වැනි දඩි සිතැත්තෙකු හඬා වැටෙනවා දකින්නට දේව්නිදිට නොහැකි විය.

"අඩන්න එපා සර්..."

ඇය ඔහුගේ දෝත මුහුණින් ඉවතට ගත්තාය. ඔහු එක්වරම ඇය වැළඳගෙන ඇගේ ගෙල මුල මුහුණ හොවා ගත්තේය. දේව්නිදිට තැනි ගැන්මක් හෝ ආගන්තුක බවක් දකුණේ නැත. මෙතෙක් දිනක් වෙර කළ ආදරණීය මව වෙනුවෙන් ඔහුගේ දෙනෙතින් ගැලූ කඳුවල සිතල ඇගේ ගෙල මුලට දැනිණි.

සුරියතැන්න මහතා මෙන්ම ධනුෂ්ඨ ද හැසිරුණේ හදිසියෙන්ම හිලන් වූ අය මෙන් මළානික ස්වභාවයෙනි. ඔවුන් දෙදෙනා තුළම වූ ජීවී බව පලා නොය් තිබිණි. කෑමට බිමටටත් ඔවුන් එතරම් උනන්දුවක් දක්වුයේ නැත. මාධවී සිය කාමරයෙන් එළියට ආවේ කෑම වේලාවට පමණකි. ඒ ද සුරියතැන්න මහතා හා ධනුෂ්ඨ කෑම වේසයෙන් ඉවත් වූවාට පසුවය.

නිවස තුළ වූ අස්වාභාවික නිහඬතාවයත් සුරියතැන්න මැතිණියට පිදු වූ විපත දැන ගැනීම නිසා ඇති වූ කම්පනයත් නිසා දේවන්ද්‍ර සිටියේ ද අන්ද මන්ද වූ ලෙසිනි.

ගෙදර යාමට ගත් තීරණය ක්‍රියාත්මක කළ යුතු යැයි ඇය සිතුවේ එනිසාය.

සෙමින් සෙමින් ගෙවත්තට ගිය දේවන්ද්‍ර අඟි ගස යට වූ ලැලි බංකුවේ වාඩි ගත්තාය. නිරන්තරයෙන්ම ඇද හැලෙන වාස්ස නිසා පරිසරය මෙන්ම බංකුව ද තෙත් වී තිබිණි. එහෙත් ඇය ඒ පිළිබඳව හැසීමක් කළේ නැත. අඟි ගසේ කොළ අතරින් පෙරි ආ හිරු රැස් පුල්ලි වගයෙන් බිම පතිත වී තිබිණි. ඇය කිසිදු හැඟීමකින් තොරව එදෙස බලා සිටියාය.

"ඔය බංකුව තෙමිල නැතැ නෝනා..."

ඇය අසලින්ම හීන් බණ්ඩාගේ කට හඬ නැඟී ආවේය. ඇය හැරී බැලූවාය. භරමකින් හා ස්වාධීනත්වයෙන් සැරසුණු හීන් බණ්ඩා උදල්ලක් ද කර කඩාගෙන බංකුව අසල සිටගෙන සිටියේය.

"ඔන්න ඔහෙ ටිකක් තෙමුණට කමක් නැ හීන් බණ්ඩා..." දේවන්ද්‍ර සිතාසෙන්තට තැන් දුරුවාය.

"නෝනා අද මල් කඩන්නෙ නැද්ද...?"

හීන් බණ්ඩා විමසුවේ වෙනදාට නම් ඇය මල් පෝච්චි සකස් කිරීම පිණිස මල් කැටීම පුරුද්දක් වශයෙන් කළ නිසාය.

"නෑ... මට දන් හැම දේම එපා වෙලා සියෙන්නෙ..." දේවන්ද්‍ර සුසුමක් හෙලුවාය.

"මටත් එහෙම වුණා නෝනා අපෙ චලව්වේ හාමුදුරුවන්ට සිද්ද වුණ දේ ඇහැව්වට පස්සෙ..."

සුසුමක් හෙලූ ඔහු උදල්ල බිම තබා පසෙකින් ඇණ තබා ගත්තේය. සුරියතැන්න මැතිණිය සිය කෑමැත්තෙන් නිවසින් නොගිය බව සුරියතැන්න මහතා මෙන්ම හීන් බණ්ඩා

ද විස්වාස කළේය. එම නිසාම ඔහු කළ ඇය කෙරෙහි වූ ආදරය හා ගෞරවය මදකින් හෝ අඩු වී නොතිබිණි.

"ඒ කාලෙ ඉඳලම මට මිය ලියන්නට දැනට පෙන්නන්නට බැරුව තිටියෙ... මහොම දෙයක් දනගෙන තිටිය නම් මම මේ අත් දෙකෙන් බෙල්ල මිහිකල මිකඩ මරල දාන්නෙ..."

හින් බණ්ඩා කතා කළේ පහත් හසින් වුවත් දත් මිටි කමිනි.

"දත් මිටිවා ගැන කතා කරලා වැඩක් නෑ හින් බණ්ඩා... කතා කරනකොට වෙන්වෙන හින් රිදෙන එක විතරයි..." දේවින්ද්‍රි පැවසුවේ ඇත බලාගෙනය.

"සිද්ද වුණු දේ වෙලා ඉවරයි... අලුතින් කිසිම දෙයක් කරන එක සුප්‍රාතිටත් අවනම්බුවක්... ඒ හින්දා මේ සිද්ධිය මෙහෙමම වැළලිලා ගියාවෙ... කවුරුවත් ඒ ගැන පිට තැන්වල කතා බහ කරන්න මහන නෑහැ..."

සුරියතැන්න මහතා දේවින්ද්‍රිටත් මාධව්වත් හින් බණ්ඩාවත් කතා කොට පැවසුවේය. පියතිලක පොලිසියට බාර දෙන්නට හින් බණ්ඩාව ප්‍රචමනාව තිබිණි. එහෙත් සුරියතැන්න මහතාගේ කතාවෙන් පසුව ඔහු ඒ අදහස නැවත ඉදිරිපත් කළේ නැත.

"මම මෙව්වා නෝනා එක්ක කතා කෙරුවට අපේ ගැණි එක්කවත් කීව්වේ නෑ නෝනා... කට්ටල් විස්වාස නෑනෙ... හැම තැනම කියන්නට බැරි නෑ..."

හින් බණ්ඩා පැවසුවේ මැදඹිල්ලත් දබදඹිල්ලත් දෙකොලට තබා බුලත් කෙළ පහරක් ඇතට විදිමිනි.

"එක හොඳයි හින් බණ්ඩා... හැමෝම හිතාගෙන ඉන්නෙ වලව්වේ හාමුදුරුවෝ කොහෙ හරි ගිහින් කියලගෙන... දත් ආයෙ හාරා ඇවිත්සුටා කියලා ඇති වෙත පෙනත් නෑනෙ..."

"ඒක නං හැබෑට තමයි තෝනා... අපි කිව්වටත් බෑ... මිටිවා පතා කියාගෙන එන හැටියට සිද්ද වෙන දේවල්..."

"දත් පියතිලකට කොහොමද දන්නෙ නෑ නේද හින් බණ්ඩා..."

දේවින්ද්‍රි විමසුවේ කතාව වෙනතකට හරවන්නටත් සමයය. ධුන්දුරු හෝ සුරියතැන්න මහතා පියතිලක බැලීමට රෝහලට යාමට කැමැත්තක් දක්වුයේ නැත. හින් බණ්ඩා වරක් දෙවරක් ගියේ සුරියතැන්න මහතාගේ ඉල්ලීම ඉටු කිරීමටය.

"අර බණ්ඩාර හාමුදුරුවන්ගෙ වචනෙට පිටු පාන්ට බැරි හින්දා ගියා මිසක් නැත්තං. මගෙ බල්ලවත් යවන්නෙ නෑ මිය යකාට බලන්නට... මිය ඉන්නෙ නැඹිට ගන්නවත් බැරුව දහා කියලා... මිටිවට තමයි තෝනා කියන්නෙ කළ කම් පල දෙනවා කියලා..."

"දත් පියතිලක බලා ගන්නෙ කවුද..."

"කාත් කවුරුවත් නෑ කියලා අපි හිතාගෙන තිටියට මිය කවුගස්නොට පැත්තෙන් කපාදයක් කරගෙන ඉඳල තියෙන්නෙ... ලොකු ළමයි දෙන්නෙකුත් ඉන්නවා... ගැණිත් එදා ඇවිත් තිටියෙ..."

පියතිලක ආබාධිත බවට පත් කළේ තමා විසින්ම නැගීම පිටු දකින්නට නොහැකිව සිටි දේවින්ද්‍රිගේ සිතට එම

ආරංචිය සැනසුමක් දනවීය. ගැහැණු සිත් සැබැවින්ම සංවේදීය. මුදු මොළොක්කය. තමන්ට බෙහෙවින් ශීඝ්‍ර වූ අයෙකු වුව ද විසතකට වැටුණු කල එය දරා සිටීමට මවුනට හැකියාවක් නැත. පිරිමි මවුන් විදවන්නේ ද මේ වර්ත ස්වභාවය ආශ්‍රිත බවට පත් කොටගෙනය. දේවිනිදි සුසුමක් හෙලුවාය.

"මම හෙට ගෙදර යනවා හින් බණ්ඩා..."

දේවිනිදි කියද්දී හින් බණ්ඩා ඇය දෙස බැලුවේ නිහඬවීමෙනි.

"ඒ මොකටද දේවිනිදි හදිසියෙන්ම ගෙදර යන්නෙ..."

එසේ විමසන තුරුම ධනුෂ්ක එතනට පැමිණි බව මවුන් දෙදෙනාගෙන් එක් අයෙක්වත් දුටුවේ නැත. හින් බණ්ඩා වහා උදුල්ල ද රැගෙන එතැනින් ඉවත් වී ගියේය. දේවිනිදිට නැගී සිටින්නට අවශ්‍ය වුවත් ඊට පෙර ධනුෂ්ක බංකුවේම පසෙකින් වාඩි ගත්තේය. ඔහුගේ දෑස නිවේශයකටවත් ඇය වෙතින් ඉවත් වූයේ නැත. දේවිනිදි අඹ ගසෙන් ගිලිහුණු ඉදුණු කොළයක් නිය කුඩින් කොතහමින් ඔහු දෙස බැලුවේ යටැසිනි.

"ඇයි ගෙදර යන්නෙ..." ඔහු නැවත ද විමසුවේය.

"ආවට පස්සෙ මං ගෙදර ගියෙ නැතෙ... අනිත් එක මාඩරි මිසුන් ඉන්න හින්දා සර්ලට කෑම ප්‍රත්නයක් එන එකකුත් නැතෙ..."

"මාඩරි එක දවසක් කෑම උයන්න ගිහින් දක්කනෙ වුණ දේ... තව පොඩ්වෙත් අවි හැමෝම බඩගින්නෙ..."

"එක දවසක් එහෙම වුණාට හැමදාම එහෙම වෙන එකක් නෑ..."

එසේ පැවසුව ද ඇයට අවශ්‍යව තිබුණේ ධනුෂ්කම ඇයට රැකියාවෙන් ඉවත් වී පිටව යන ලෙස අණ කළ බව මතක් කොට දීමටය.

"මාඩරියි මායි බැන්දට පස්සෙ දේවිනිදිට මේ ගෙදර ඉන්න බෑ..."

ඔහු කිසි ආකාරය මේ මොහොතේත් ඇය ඇසෙන්නාක් මෙන් විය.

"මං දන්නවා දේවිනිදි ඔයා මොනවද ගිතන්නෙ කියලා... ඒත් මාඩරි තෙමෙයි කවුරු හිටියත් අප්පරිවිතෙයි මගෙයි ජීව්‍යවල ඔයා නැති අඩුව පුරවන්න පුළුවන් වෙන එකක් නෑ..."

ධනුෂ්ක පැවසුවේ අභියෝගයක් හැඟවීමට හැකිකිණි. ඔහුගෙන් මෙවන් වදන් පෙළක් හෝ ස්වරයක් බලාපොරොත්තු නොවුණ දේවිනිදි විස්මයෙන් දෙනෙත විකසිත කොට ඔහු දෙස බැලුවාය.

කෝසලගෙන් හිස් වූ හඳ මැදුරට ධනුෂ්ක සෙමින් පිරිසෙමින් සිටින්නේ යයි දේවිනිදිට සිහිණි. එසේ නොවුණේ නම් ඇය ආඥා නිවසට යාමේ තීරණය වෙනස් කරන්නේ නැත.

"මේ වෙලාවේ අප්පරිවිසි මාවයි තනි කරන්න එපා දේවිනිදි..."

ධනුෂ්ක පැවසුවේ බැහැපත් ලෙසය. දේවින්දිට එවැනිවලට සිටුවෑමට හැකියාවක් නොවීණි. අනෙක් අතට සුරියතැන්න මහතා සිත වේදනා කරගනු ඇතැයි හැඟීම ද ඇය පසුබට කරවන්නට සමත් විය.

දේවින්දියේ සුපුරුදු දින වරියාව එහෙම සිටින්නම වෙනස් වී තිබිණි. ඇය ඇවිදින්නට ගියේ නැත. වැඩ නිබන්ධන පැත්ත බැලීමටවත් ඇයට හැකියාවක් නොවීය. පෝච්චිවල දඹු මල් එතුළම පර වී තිබිණි. මහ හුදෙකලා බඩක් නිරන්තරයෙන්ම සිත පෙළන්නට විය. රණ්ඩු වීම පිණිසවත් මාධවී කතාබහ කරන්නේ නම් හොඳයයි ඇයට සිතීණි.

ධනුෂ්ක හා මාධවී අතර ද නිරන්තරයෙන්ම ගැටුම් ඇති වන බව දේවින්දිට දැනිණි. එවන් විටෙක ධනුෂ්කගේ කාර්ය ගෙන වලව්වෙන් පිට වී යන මාධවී ආපසු පැමිණියේ බොහෝ වේලාවකට පසුවය.

ගැටුමක් ඇති වූ නැම විටෙකම ධනුෂ්ක නොසන්සුන් වියවරින් ඒ මේ අත සක්මන් කරන ආකාරය දේවින්දි බලා සිටියේ අනුකම්පාවෙන් යුතුවය. ඔහුගේ හිස අත හා නළල සිපගෙන ඔහු සැනසීමේ ආශාවක් ඒ නැම විටෙකම ඇය තුළ හට ගත්තේය. ඇය ඒ නැඟීම පාලනය කර ගන්නේ සිත සමග දැඩි සටනක් කිරීමෙන් අනතුරුවය. ඔහු දේවින්දියේ බෙල මුල මුහුණ ගොඩාගෙන තඩා වැටුණු දිනයේ ඇය එලෙස කර තිබිණි. එතෙක් නැවත වරක් එසේ කිරීමෙන් ඔහු කමා පිළිබඳව වැරදි වැටහීමක් ඇති කර ගනු මිසක සිදු වන වෙනත් යහපතක් නැතැයි ඇයට සිතීණි.

"මම අම්මයි අප්පච්චියි ලංකාවට එනකම් ඉන්නෙ නැ... යනවා ආපසු එංගලන්තෙටම..."

ධනුෂ්ක හා බහින්බස් වූ දිනෙක මාධවී මහ හඩින් පටසනු දේවින්දිට ඇසිණි. එමොහොතේ දේවින්දි සිටියේ පර වූ මල් ඉවත් කොට මල් පෝච්චි සකස් කරමිනි. මාධවී සාලයේ සිටි ඇය නොදුටුවේ ද දැක දකත් නොතකා හැරියේ දැයි දේවින්දි දැන සිටියේ නැත.

"එංගලන්තෙ බැව් නම් අධිස්ලන්තේ ගියත් මට කමක් නැ..." ධනුෂ්ක පැවසුවේ කෝපයෙනි.

"ඔව් එතකොට ඕන ඕන විදියට නටන්න බැරියා... හිතන්න එයා මම මොකුත් නොදන ඉන්නෙ කියලා... මං ඇස් දෙකින්ම දක්කා අරකිව බදාගෙන හිටපු විදිය..."

මාධවී දත් මිටි කමින් කියාගෙන යැදී දේවින්දියේ සිරුර සිතල වී ගියේය. ඇය කතා කරන්නේ කමා පිළිබඳව බව නිසැකය. එතෙක් ඒ සිදුවීම සිහිපත් වෙද්දී දේවින්දියේ සිතේ ලැජ්ජාවක් හෝ පසුතැවිල්ලක් ඇති වූයේ නැත. එදා ධනුෂ්ක ඇය වැළඳගෙන සිටියේ කිසිදු රාගී වේගනාවකින් නොව අසරණ හැඟීමෙනි. එතෙක් නැම දෙයක්ම වරදවා සිතන මාධවීට එය වැරදි නැසීමක් වශයෙන් පෙනීම පුළුල්යක් නොවේ. එදා එය දැක දකත් ඇය නිතරම සිටින්නට ඇත්තේ සිදුසු දේවල්වලට ඇය ද යම් කරමකින් හෝ වග කිව යුතු නිසා විය යුතුය.

"මාධවී අනික් අය දිනාවට ඇඟිල්ලක් දික් කරනකොට කමක් දිනාවට ඉතුරු ඇඟිලි ටික දික් වෙලා තියෙනවා කියල මතක තියා ගන්නවා. තමුලෙ හුදුවේ පියතිලකක් එක්ක එකතු වෙලා දේවින්දිව මෙහෙත් පත්තා ගන්න..." ධනුෂ්ක කතා කළේ ද උස් හසිනි.

"එකිව පන්න ගන්න මට පියාලකමෙ උදව් මතෙ නැ... මට දන් වුණත් එක කරන්න පුළුවන්..."

කටහඬවල් ඇසුණ ද දේවිනිදිට මවුන් පෙනුණේ නැත. එහෙත් කෝපයට පත්වූ විට මාධර්මේ මුහුණේ ස්වභාවය කෙසේදැයි ඇය දන සිටියාය. කර වි විරූප වන ඒ මුහුණ දෙස වරකට වඩා බැලීමට කෙනෙකුට හැකියාවක් නැත. වියරු වැටුණ කලෙක මෙන් ඇගේ ඇසි පිය වහා කැලෙයි. මෙමොහොතෙහි ද ඇගේ ස්වභාවය එලෙස විය යුතුය.

දඩි බවක් සැව ද ධනුෂ්ක නිතරම කෝපයට පත් වෙන අන්දමේ තැනැත්තෙකු නොවීය. මුහුණේ කෝපය සුළු කොට තැකිය හැකි නොවූයේ එහෙයිනි.

"දේවිනිදිට පන්න ගන්න කිසිම කෙනෙකුට හම්බ වෙන්නෙ නැ. තවුසෙයි පියාලකයි එකතු වෙලා අර අහිංසක අප්පච්චිටත් කතන්දරයක් හැදුවා... මොනවට සමාව දන්නත් තවුසෙට මම එකට නම් සමාව දෙන්නෙ නැ... අන්න එක හොඳට මතක තියා ගන්නවා මාධර්ම..."

මහු කතා කළේ ඇය දෙසට ඇතිල්ල ලෙලවමින් විය යුතු යයි දේවිනිදිට සිතීණි. මවුන්ගේ ඇය නොහැසි මෙතැනින් පලා යාමේ ක්‍රමයක් සොයන්නට මෙන් දේවිනිදි වට පිට බැලුවාය. සිය කාමරයේ දොරකඩට වි මවුන්ගේ කතාවට සවන් යොමා සිටින සුරියතැන්න මහතා ඇගේ නෙත හැටුණේ එවිටය.

"දෙවියනේ...!"

දේවිනිදි අතින් මුට වසා බත්තාය. ඒ සිත රිදුවන කතාව

සුරියතැන්න මහතා විසින් දන නොගත යුතු දෙයක් යයි ඇය කල්පනා කළාය.

"මොකද පුතා මිය මත හසියෙන් කරන කතාව...?"

සුරියතැන්න මහතා විමසුවේ මවුන් දෙදෙනා අසලට රෝද පුටුව පදවාගෙන එමිනි. වාස්සක් එක් වරටම පැසු විටෙක මෙන් මවුන් දෙදෙනා නිහඬ වූහ. දේවිනිදි තැනි ගත් සිතින් යුතුව බලා සිටියාය.

"මේ වැලට ඇතුළෙ කවදාවත් කිසිම කෙනෙක් මිය විදියට රණවූ වෙලා නැ... මොකක්ද මය හැම තිස්සෙම පොර කුකුල්ලු වාගෙ කා කොටා ගන්න එකේ තේරුම...?"

මහු විමසුවේ මවුන් දෙදෙනා අතර ඇතිවන හැටුම් මහුට රහසක් නොවී යයි අඟවන හඬකිනි.

"අප්පච්චි මම මේ මඟුලට කැමති වුණේ අප්පච්චිගෙ හිත රිදුවන්න බැරි නිත්දා... දන් අප්පච්චිටම පෙත්ත පෙද මාධර්මයි මෙයි එක විතලක් යට ඉන්න බැරි වින්තිස...?"

ධනුෂ්ක නොබවසුම් සහගතව විමසන හේ දේවිනිදිට ඇසිණි.

"මෙව්වර කාලයක් මිය වගේ පුත්තයක් තිබුණේ නැ... අර වැඩකාර දැණි නිත්දා තමයි මේ මත්කොම... හොඳයි ඒක මං බලා ගන්නමකො..." මාධර්ම දන් සැසුවාය.

"මාධර්ම මං එදත් මියට කිව්වා දේවිනිදි කියන්නෙ අහිංසක කෙල්ලක්... මයාට ඇයි බැරි ඒ කෙල්ලත් එක්ක සහයෝගෙන් ඉන්න...?"

කවදාත් කරන්නාක් මෙන් සුරියතැන්න මහතා දේවින්ද්‍රයේ පැත්තට කතා කළේය. එයින් මාධවී තවත් කෝප වූවාය.

"වැඩකාර ගැණු එක්ක මට කිසිම ගණුදෙනුවක් නැ... දන් බලනතොට මේ දෙන්නටම ලොකුවේලා තියෙන්නෙ ඒකිනෙ..."

"මින් මාධවී මං හිතුවෙ නැ ඔය ළමයා ඔය තරම් පහත් වීදියට මිනිස්සු ගැන කතා කරන කෙනෙක් කියලා..."

සුරියතැන්න මහතා කතා කළේ කළකිරීමෙනි.

"අප්පච්චි හරියටම දන්නෙ නැ මෙයා පියවිදුකන් එක්ක එකතු වෙලා කියපු කරපු දේවල්... කොතොම වුණත් මම නම් මාධවීට බදින්නෙ නැ... අප්පච්චි මට බල කළොත් එනෙම මම ලංකාවෙ ඉන්නෙත් නැ..."

ධනුෂ්ක කතා කළේ කවදාවත් නැති තරම් ආවේශයෙනි. මෙම ගැටුම තීරණාත්මක එකක් වනු ඇතැයි දේවින්ද්‍රට සිතීණි.

"මම ළඟදීම මාධවී ව බදිනවා. එතකොට දේවින්ද්‍රටයි මාධවීටයි එක හෙදරක ඉන්න බෑ... ඒ හින්දා දේවින්ද්‍ර මෙතෙක් යන්න ඕන..."

එදා ධනුෂ්ක ඊලෙස කතා කළෙන් මේ ස්වරයෙන්මය.

"මම වැරදියි කියලා දන් මට තේරෙන්නව පුතා... මම හැමදාම ඕනෑම වැඩිය මිනිස්සු විශ්වාස කෙරුවා... පියවිලකට ඔය තරම් විශ්වාස කරන්න එතා කියලා පුතාගෙ

අම්මා කියද්දි මම එයාට දොස් කිව්වා... ඒත් ඒක ඇහැව්ව නම් අදත් එයා ඒවතුන් අතර..."

සෙම්ප්‍රතිශතව වැළඳුණු කලෙක මෙන් සුරියතැන්න මහතාගේ කටහඬ වෙනස් වී තිබිණි. දේවින්ද්‍රට තව දුරටත් එයට සවන් දී සිටීමට හැකි වූයේ නැත. ඇය ඔවුනට නොපෙනෙන ලෙස පහත් වී උඩු ඔහලට යොමු වූ පියගැට පෙළ අද්දරින් අනෙක් පැත්තට පැන ගස්සාය.

"නැන්දලා ආවට පස්සෙ අපි තීරණයක් ගනිමු පුතා..."

සුරියතැන්න මහතා පවසනු ඇයට ඇසිණි.

* * *

"මොකද දරුවො ඔයාට හෙදර එන්න බැරි...?"

අම්මාගේ කටහඬ තෝස්තාඩුවෙන් පිරී තිබිණි. ඇය තමා දකින්නට නැති සාකච්ඡාවන් පෙළෙමින් ඇතැයි දේවින්ද්‍රට සිතීණි. සපු හිස දිනවල දිනින් දිනටම ඇති වූ පීඩාකාරී සිදුවීම් නිසා ඇයට හෙදරට දුරකථන ඇමතුමක් දීමටත් සිහිපත් වූයේ නැත. අධියා අප්පච්චි හෝ අක්කා දිනකට දෙකකට වරක් කතා කොට හැප දුක වීමසුහ. දේවින්ද්‍ර අම්මා සමග කතා කිරීම අඩු කළේ කතා කළ හැම වීටෙකම ඇය ආපසු එන ලෙස බල කිරීම නිසාය.

"මම හෙට අනිද්දා දවසක ඇවිත් යන්න එන්නම් අම්මා..."

දේවින්ද්‍ර පැවසුවේ අම්මා දොස් පවරනු ඇතැයි සිත නිසාය.

"කනියම එන්න ඕන නෑ... ඔන්න බුද්ධි ප්‍රකාශෙ මතමාලි බලන්න අයියල එන්න ලැස්ති වෙලා ඉන්නවා. එයාලත් එක්කම මියත් එන්න..."

"හොඳයි අම්මා"

පසුගිය දිනවල සිනේ වූ පීඩාකාරී ස්වභාවයත් සූරියානුන්න මහතා තනි කොට නිවසින් පිට යාමට හැකියාවක් නොවීමත් නිසා දෙවිනදි සාගර්ගේ නිවසට යාමටවත් ගෙයින් එළියට බැස්සේ නැත. සූරියානුන්න මහතා තවමත් යථා තත්ත්වයට පත්ව නොසිටිය ද මුලදී නිද්‍රා කම්පන සහගත ස්වභාවයෙන් අත් මිදී සිටියේය. එම නිසා ධනුෂ්ක නිවසේ නොසිටියත් හින් බණ්ඩාගේ රැකවරණය යටතේ සූරියානුන්න මහතා තමා යාම ප්‍රශ්නයක් නොවීය. බෙහෙවින් මුරණ්ඩු බවට පත් වී සිටි මාධව්ගෙන් තම එවන් උපකාරයක් ඉල්ලීම තමා ඇගේ මුහුණ බැලීමටත් කළ හැකි දෙයක් නොවීය. මාධව් සිටියේ කෝප වූ දිවි දෙනක පරිද්දෙනි. ඇය කොයි මොහොතේ හෝ තමාගෙන් පළි ගන්නට ඉඩ ඇතැයි හැඟීමක් දේවිනදි තුළ තිබිණි.

"අප්පච්චිට්ඨි පුතාටයි දෙන්නටම ලොකු අර කොහෙද ඉඳල ආව වැඩකාරී තමයි..."

ධනුෂ්කත් සමග ගැටුම් ඇති කර ගත් කිහිප වරක්ම ඇය කියනවා දේවිනදිට ඇයී කිබිණි. එවන් අවස්ථාවල දේවිනදි කෝපයට පත් වූව ද ඇය ඉවසුමේ මාධව් කෘජුමම ඇයට අභියෝග කරන්නට නොආ බැවිනි.

"මට තේරෙනවා පුතා, මාධව්ටයි මයාටයි කවදාවත් අම්මයි මායි හිටියා වගේ සත්කෝසෙන් ඉන්න පුරවත් වෙන

එකත් නැ. දේසොළ පිට් ගියා කෙමෙයි තැන්නටම නැති වුණත් තමත් නෑ... මයා තමන්ට ගැලපෙන කෙනෙක් තෝර ගන්න"

සූරියානුන්න මහතා පැවසුවේ ධනුෂ්ක හා මාධව් අතර ගැටුම් උත්සන්න බවට පත් වෙමින් පවතිද්දීය. එදාම මාධව් ආපසු සිය නිවසට යාමට සූරියානුන්න මහතාගෙන් අවසර පැතුවාය.

"අම්මයි අප්පච්චිට්ඨි මාධව්ව භාර දිල ගියෙ මට... ඒ දෙන්නා ආවට පස්සෙ ඕන දෙයක් කරගන්න... ඒ දෙන්නා එතකම් මේ ගෙවුන් පිට වෙන්න මං ඉඩ දෙන්නෙ නෑ..."

මහු පැවසුවේ තිර හඩිනි. මාධව් සේසාගෙන එතැනින් ඉවත් වී ගියාය.

ලෙච්කේ බණ්ඩාර මහතාත් මැතිණියත් පැමිණියේ සෙනසුරාදා දිනෙකය. මවුන් ඉක්මනින්ම ආපසු පැමිණියේ මාධව් විසින් දෙන ලද දුරකථන ඇමතුමක් නිසා බව ඔවුන්ගේ කතා බහින් දේවිනදි තේරුම් ගත්තාය. එය ඔවුන්ගේ පවුලේ තීරණාත්මක යාකච්ඡාවක් බැවින් බිමට යමක් රැගෙන එතැනට යාමට ද දේවිනදි තුළ වූයේ චබ්බකයකි. අනෙක් අතට ලෙච්කේ බණ්ඩාර මැතිණියගේ හා මාධව්ගේ කුරිරු බැලුම්වලට ඉලක්ක වීමට ද ඇය තුළ කිසිදු කැමැත්තක් නොවීය. ධනුෂ්ක කුසසියව පැමිණියේ ඇය කේතලය ලිප තබා කල්පනා කරමින් සිටියදීය.

"දේවිනදි... තේ ටිකක් හැලව තම හොඳයි තේද...?"

මහු විමසුවේ ඇය දෙස ඕනෑකමින් බලමිනි.

"මොනවද ඔයා කල්පනා කරන්නෙ...?"

"චතුර රත් වෙන්න තිබ්බො... මම කල්පනා කළේ කල්
සිත්ක් හදනව ද කේ හදනව ද කියලයි"

දේවන්ද්‍ර සිනාසෙන්නට තැන් දරමින් පිළිතුරු දුන්නාය.

"දුන් අම්මයි දුවයි රත් වෙලා ඉන්න විදියට කල් චතුර
බවුසරයක් දාලවත් නිවන්න බැරි වෙයි මට පේන්නෙ..."

ධනුෂ්ක කීවේ සිනාසෙමිනි. ඔහු මෙවන් විහිළුවක්
කරන්නේ ඉතා කලාතුරකිනි. ඇය හඬ නගා සිනාසුණාය.
ධනුෂ්ක අඩියකින් දෙකකින් ඇය සමීපයට පැමිණ ඇගේ
දෙළුරහිස් මත දැන තැබුවේය. දේවන්ද්‍රගේ සිනාව විශ්‍රාණී
වියේය. ඇයට කෙළ බිඳක් හිටිණි. ඇය දැක විදහාගෙන ඔහු
දෙස බලා සිටියාය.

"ඔය හිතාව මගෙ ජීවිතෙන් ඇතට පියොක් මම නිකමම
නිකම හිස් මිනිසෙක් වෙයි... මට ඔයා තැනුව ටා දේවන්ද්‍ර..."
ඔහු පැවසුවේ ඉංග්‍රීසියෙනි.

"මොනවද සර් මේ කියන්නෙ..." දේවන්ද්‍ර තැනි
ගැන්මෙන් යුතුව නොතැන ගැසුවාය.

"මට මිනෙ මනොම සිද්ධි විද්‍යාව හිතා වෙලා ඉන්න
කෙනෙක් මිසක් හැම වෙලාවෙම මගෙත්තෙක්ක රණ්ඩුවට
එන උද්දව්ව ගැනියෙක් නෙමෙයි... අප්පච්චිත් කැමතියි මම
දේවන්ද්‍රව බඳිනවට..."

"සර්..."

"කිසි දෙයක් කියන්න එයා දේවන්ද්‍ර... ඔයා නොදන
හිටියට මම ඔයාට ආදරේ කරන්න පටන් ගත්තෙ ඔයා මෙතෙ
ආව දවස්වල ඉඳලමයි... ඔයාව මට හිමි වෙන්නෙ නැති වෙයි
කියන බය හින්දමයි මම ඔයාට තවුරුකම් කළෙත්..."

ඇගේ මුහුණ දෝහිත් ගත් ඔහු මලක් සිප ගන්නා තරම්
මුදුව ඇගේ නළල න සිප ගත්තේය. පහා බිම ඇද වැටෙනු
ඇතැයි බියක් දේවන්ද්‍රට දැනිණි. ඇය ඔහුගේ බඳ වටා සුරත
යවා ගත්තේ එහෙයිනි.

"එහෙනම් මේකයි සෙල්ලම..."

දෙදෙනාම කිඟැස්සුගේ හෙණ හඬක් බඳු ඒ උස්
හඬටය. ලෙව්කේ බණ්ඩාර මැතිණිය දැන ඉගේ රුවාගෙන
ගිනි පුපුරා පිට වෙන දැසින් ඔවුන් දෙදෙනා දෙස බලා
සිටියාය. ඇය පිටුපසින් වූයේ කෝපයෙන් මුහුණ කළු කර ගත්
මාධවය. දේවන්ද්‍රව පොළව පලාගෙන යන තරමේ ලැජ්ජාවක්
මෙන්ම මහා අසරණ හැසීමක් ද දැනිණි. මේකැතින් පලා
යාමට ඇයට අවශ්‍ය විය. එහෙත් ධනුෂ්ක සිය ගත්තිමත් අතින්
ඇගේ ඉහ ග්‍රහණය කොට ගෙන සිටියේ ඇයට දුකවරණය
සලසන්නට මෙනි.

"අම්මට මං කීව්වෙ... ඔකි මේ පවුල නැති නාස්ති
කරන්න ආව යකින්තියත්..."

මාධවී සිය මව පසෙකට තල්ලු කොට ඉදිරියට පැන්නේ
දේවන්ද්‍රට පහර දීමට මෙනි. එහෙත් පසුපසින් පැමිණි
ලෙව්කේ බණ්ඩාර මහතා ඇගේ බාහුවෙන් අල්ලා ගත්තේය.

"කලබල වෙන්න එයා බොරුවට... මේවා හින් සිරුවේ
කතා බහ කරල බේරා ගන්න මින දේවල්..."

ඔහු පැවසුවේ සත්යයන් හාමිනි.

"මෙතන ආයෙ කතා බහ කරන්න දෙයක් ඉතුරු වෙලා නෑ... ධනුෂ්ඨ දේවින්ද්‍රිව බිදිනවට මං කැමතියි..."

රෝද පුටුව පදවාගෙන කුස්සියට පැමිණි සුරියතැන්න මහතා ප්‍රසිද්ධියේම නිවේදනය කළේය. ලෙව්කේ බණ්ඩාර මැතිණිය වේගයෙන් ඔහු දෙසට හැරුණේ බවරයක් මෙනි.

"අපෙයි අසියගෙන් කතාව... පුතාට මගෙ කෙල්ල ගැලපෙන්නෙන නෑ කියමුකො. එතකොට මේ වැඩකාරකමට ආව ගැනී පවුලට බන්දා ගන්න ද ලැස්තිය..." මොන තව නින්දාවක් ද මෙන..."

"දේවින්ද්‍රි ගැන නැන්දම්මා හරියට දන්නෙන නෑ. මෙයා මේ වලව්වක් සල්ලිවලට ගන්න පුළුවන් විදියෙ කෙනෙක්..."

ධනුෂ්ඨ පැවසුවේ සිතාබැසීනි. දේවින්ද්‍රි මව්කයෙක් ඔහු දෙස බැලුවාය.

"ඔව් ඉතින් ඔය විදිහට නම් සල්ලිවලට ගන්න බැරි දෙයක් තියෙන්න බෑ..."

ලෙව්කේ බණ්ඩාර මැතිණිය පැවසුවේ අපහාසාත්මකවය.

"ඒකි කවුරු වුණත් මට කමක් නෑ... වැඩ කාරි කසාද බැඳ ගන්නා කියලා කතන්දර හැදෙන කොට කාටද රිදෙන්නෙ කියලා බලමුකො... අපි යමු අම්මා..."

මාධවී පිට රි ගියේ වේගයෙනි. තමාට පහර නොදී ඇය පිට වීම පිළිබඳව දේවින්ද්‍රි මව්ක වූවාය.

"ලිංග දෙන්නා හොඳට මැටි වෙනවා... මම ලිංගට සුඛ පතනවා පුතා..."

ලෙව්කේ බණ්ඩාර මහතා නික්ම ගියේ එසේ ඔවුන් දෙදෙනාටම පැවසීමෙන් අනතුරුවය. තවමත් ධනුෂ්ඨගේ ශ්‍රවණයට සිර වී සිටි දේවින්ද්‍රි බිම බලා ගත්තාය. ඔවුන් දෙදෙනාට තනි වෙන්වනට ඉඩ දුන්නාක් මෙන් සුරියතැන්න මහතා ද නික්ම ගියේය. දේවින්ද්‍රි පහසුවෙන් හුස්ම ගන්නට වූයේ ඉන් අනතුරුවය.

"බය වුණා තේද හොඳටම..."

ධනුෂ්ඨ ඇගේ නිකටින් ඇල්ලා මුහුණ එසවූයේය. ඇගේ වියකරු වන සුදුමැලි පැහැ ගැන්වී තිබිණි.

"මට මොකුත් හිතා ගන්න බෑ..." ඇය මිමිණුවාය.

"මයා මොකුත් හිතන්න එපා... මම හැම දේම හිතල තියෙන්නෙ ඔයාටත් එක්කමයි... හැබැයි මගෙ හිතේ තියෙනවා ඔයාට හොඳ දුටුවමක් දෙන්න..."

"ඒ මොකක් ද?"

"නැම දේම මට හැංගුවට..."

මම කිසිම දෙයක් හැංගුවෙ නැහැ. ජොබ් එකට අදාළ තොරතුරු එක්කොම කිව්වා..."

දේවින්ද්‍රි මිමිණුවේ සැබැවින්ම වරදක් කළී අයෙකුගේ හඩිනි.

"මාධවී ඔයයි අපේ අප්පච්චියි ගැන අර කතාව කිව්වට

සස්සෙ මම හොඳටම අස්සෙට වුණා... ඊට පස්සෙ තමයි මයා ගැන හෙට්ටෙ... අයෙලෙන් මට උදව් කළා..."

"මං මයා කිසිම දෙයක් දනගෙන තිටියෙ නැහැ..."

"මං මයාට ආදරෙයි කියලත් මයා දනගෙන තිටියෙ නැහැ..."

"මං මයාට ආදරෙයි කියලා නම් මම දනගෙන හිටියා..."

දේව්ව්ට ඉංගිලිෂ් කියැවිණි. ඊටදත් සමගම ඔහුගේ දෑතේ මුහුණය දඩ් විය. ඔහුගේ දෑත සතුවත් දල්විණි.

"මයා එවන ටික අතහන්න මං පෙරුම් පිරුව නරම් දන්නෙ මම එතරයි..."

ඔහු ඇගේ සැලෙන දෙතොලට සිය උණුසුම් දෙතොල ලං කරමින් මිමිණිය.

- අවසානයයි